

VUOSIKERTOMUS **2009**

Aktia

Näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen.

SISÄLTÖ

1	Aktia lyhyesti
2	Tulostietoja
3	Tärkeimmät tapahtumat
4	Toimitusjohtajan katsaus
6	Yksi Aktia
9	Kannattava kasvu
10	Asiakasläheinen palvelu
12	Laaja osaaminen
13	Kustannustehokkuus ja hallittu riskinotto
15	Hallituksen toimintakertomus
15	Toiminta
16	Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset
17	Segmenttikatsaus
19	Vakavaraisuus
19	Luottoluokitus
19	Rahoitusvarojen arvostus
20	Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset
20	Konsernin riskipositiot
22	Lähipiiri
22	Henkilöstö
22	Henkilöstörahasto ja johdon kannusteohjelma vuonna 2009
22	Talletussuojarahasto ja sijoittajien korvausrahasto
23	Muutoksia hallituksessa ja konserninjohdossa
23	Osakepääoma ja omistajat
24	Osake
25	Muutoksia konsernirakenteessa
26	Tapahtumia katsauskauden päättymisen jälkeen
26	Hallituksen ehdotus vuoden 2010 yhtiökokoukselle
29	Aktia Oyj – Konsernin tilinpäätös
125	Tietoja konsernin toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä
126	Tilintarkastuskertomus
127	Hallintoneuvoston esitys
129	Aktia Oyj:n hallinnointiraportti
134	Hallitus
136	Konserninjohto

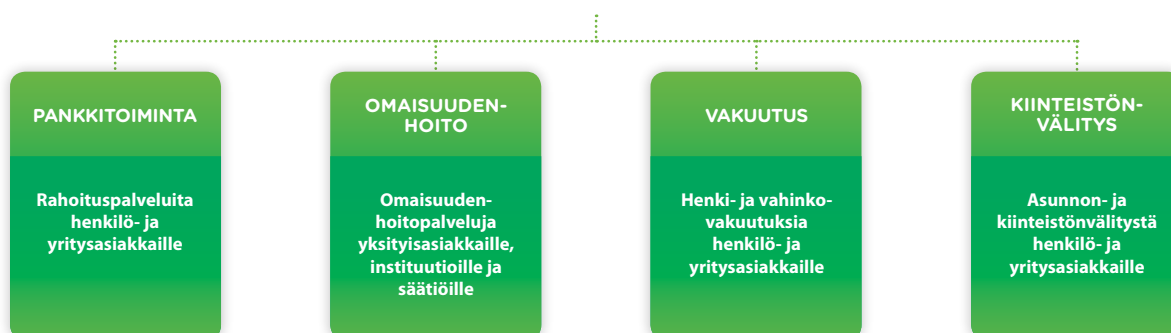
AKTIA LYHYESTI

Aktia on suomalaisessa omistuksessa oleva finanssikonserni. Konserni tarjoaa asiakkailleen yksilöllisiä ratkaisuja laajasta pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalvelujen valikoimastaan. Aktia toimii Suomen rannikkoalueella ja sisämaan kasvukeskuksissa. Aktialla on

yli 300 000 asiakasta, joiden palvelusta 72 konttorissa, Internetissä ja puhelimitse vastaa lähes 1 400 aktialaista. Aktian osakkeet noteerataan Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä.

1

AKTIA

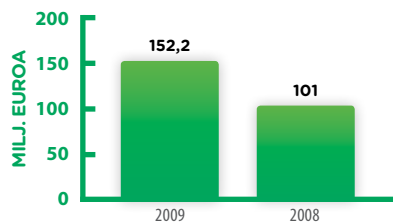
AKTIAN HISTORIA

1825–1925	1985–1990	1991–1995	1996–2000	2001–2005	2006–2010
1825 Helsingin Säästöpankki (HSp) perustetaan 1826 Pankin toiminta alkaa 1921 Verdandi aloittaa henkivakuutusten myynnin 1925 Ömsesidiga Försäkringsföreningen Svensk-Finland perustetaan	1987 HSp ja muut säästöpankit perustavat Suomen ensimmäisen rahastoyhtiön, Sp-Rahastoyhtiön	1991 Aktia Säästöpankki perustetaan kahdeksan säästöpankin fuusiona 1992 Porvoon Säästöpankki ja Vaasan Säästöpankki sulautuvat Aktiaan Aktia Rahastoyhtiö Oy perustetaan 1993 Aktia ostaa Sp-Rahastoyhtiön 1995 Ensimmäinen Aktian laajamittainen osakeanti	1996–1997 Aktiasta tulee säästöpankkien (1996) ja paikallisosuuspankkien (1997) keskusrahailaitos 1997 Aktia Asset Management perustetaan Internet-pankki otetaan käyttöön	2001 Aktia päättää pysyä itsenäisenä, yhteistyön syventäminen Pohjo-lan kanssa hylätään Aktia Hypoteekki-pankki Oyj perustetaan Verdandi ja Svensk-Finland muodostavat Veritas-ryhmän 2005 Aktian kiinteistönvälitys perustetaan Aktia Kortti & Rahoitus perustetaan	2007 Aktia ostaa Veritas Henkivakuutuksen Aktia Yritysrahoitus perustetaan 2008 Aktia ostaa Kaupthingin Suomen varainhoitotoiminnon 2009 Veritas keskinäinen vahinkovakuutusyhtiö sulautuu Aktiaan Aktian osakkeet pörssillistataan

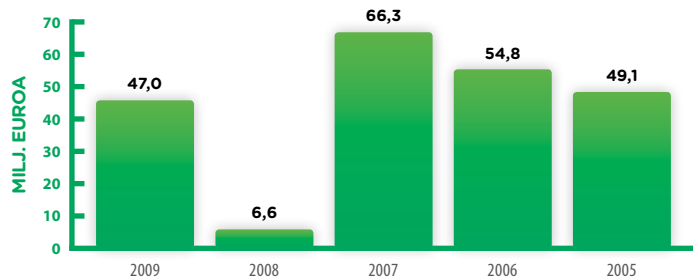
TULOSTIETOJA

2

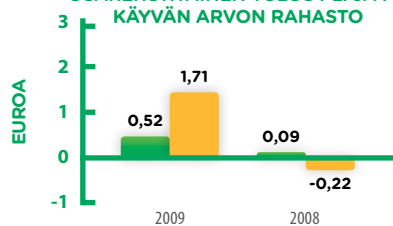
KORKOKATE

LIIKETULOS

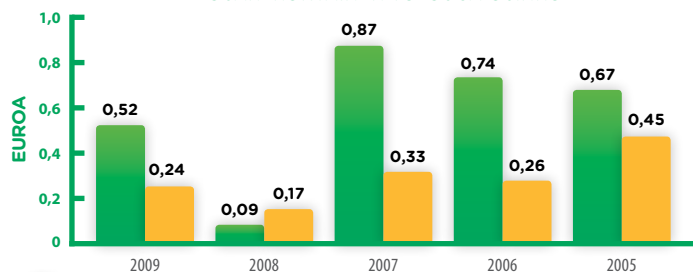

OSAKEKOHTAINEN TULOS PL. JA ML KÄYVÄN ARVON RAHASTO

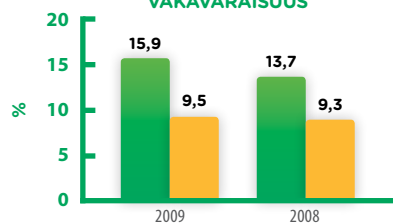
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa
Osakekohtainen tulos pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo ja ml. käyvän arvon rahasto, euroa

OSAKEKOHTAINEN TULOS JA OSINKO

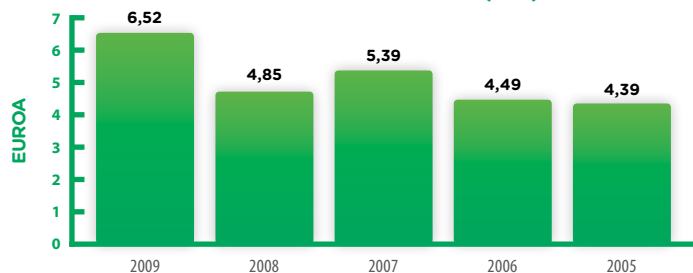
Osakekohtainen tulos (EPS)
Osinko

VAKAVARAISUUS

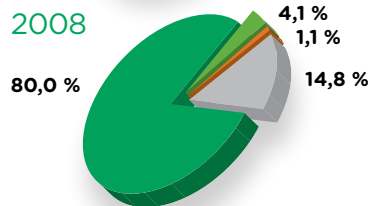
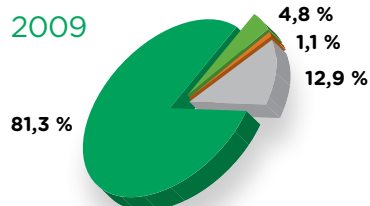

Vakavaraisuusaste, %
Ensisijaisten omien varojen suhde, %

OMA PÄÄOMA PER OSAKE (NAV)

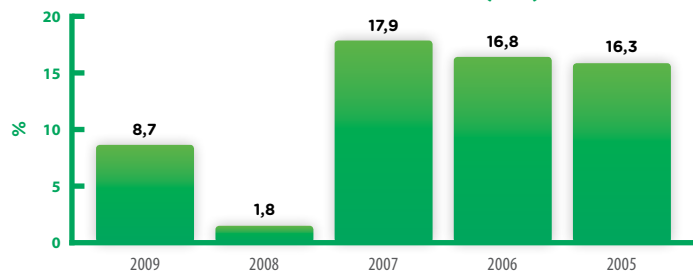

LUOTTOKANTA SEKTOREITTAIN, %

Kotitaloudet
Asuntoyhteisöt
Julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
Yritykset

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE)

TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

SULAUTUMINEN TOTEUTUI

Aktia sulautui Veritas Vahinkovakuutuksen kanssa vuoden vaihteessa 2008/2009. Veritas Vahinkovakuutuksen nimi muutettiin Aktia Vahinkovakuutukseksi, ja noin 70 000 asiakasta sai Aktian osakkeita sulautumisvastikkeena. Aktian osakkeenomistajien määrä nousi 659:stä yli 70 000:een. Näistä noin 50 000 on rekisteröinyt osakkeensa arvo-osuusjärjestelmään.

AKTIA LISTAUTUI

Aktian pitkä matka pörssiin päättyi listautumiseen 29.9.2009. Helsingin pörssi on ollut Aktian tähtäimessä jo vuodesta 1995. Listautumisen myötä osakkeenomistajalle voidaan tarjota markkinapaikka kaupankäyntiin Aktian osakkeilla. Osakkeenomistajien määrällä mitattuna Aktia on yksi Helsingin pörssin suurimmista osakeyhtiöistä.

LISÄÄNTYNYT NÄKYVYYS

Aktian tavaramerkin vahvistamiseen tehtiin merkittäviä panostuksia vuoden aikana. Logojen kirjoa karsittiin ja Aktian konttoreiden kyltitys yhtenäistettiin. Listauksen yhteydessä lanseerattiin Aktian uudet kotisivut ja panostettiin media-näkyvyyteen.

VAKUUTUSMYYNТИ JÄRJESTETTIIN UUELLEEN

Vakuutusmyynnin uudelleenjärjestelyssä Aktian henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden myyntiorganisaatiot yhdistettiin. Aktia Vahinkovakuutuksen kulurakennetta sopeutettiin valitsemaan markkinatilanteeseen ja luotiin edellytykset yhtiön vakaalle kasvulle.

LUOTTOLUOKITUS ENNALLAAN

Kansainvälinen luottoluokituslaitos Moody's Investors Service piti Aktia Pankki Oyj:lle antamansa lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokituksen ennallaan parhaassa P-1-luokassa. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A1 ja taloudellinen vahvuus C. Kaikkien luokitusten näkymät ovat vakaat.

KOLME JOUKKOVELKAKIRJA-LAINAEMISSIOTA

Aktia Hypoteekkipankki laski kauden aikana liikkeeseen kolme kiinteistövakuudellista joukkovelkakirjalainaa. Helmikuussa laskettiin liikkeeseen 125 miljoonan euron vaihtuvakorkoinen laina 3 vuoden laina-ajalla. Kesäkuussa laskettiin liikkeeseen toinen, 600 miljoonan euron kiinteäkorkoinen laina 5 vuoden laina-ajalla ja lokakuussa kolmas, 150 miljoonan euron kiinteäkorkoinen laina noin 3 vuoden laina-ajalla.

UUSI KONSERNINJOHDON JÄSEN

Barbro Karhulahti nimitettiin Merja Sergeliuksen tilalle konsernin johtoryhmään marraskuussa 2009. Karhulahden vastuualueena on osa konttoritoiminnasta ja tietyt keskitetyt toiminnot. Sergelius toimii nyt Helsingin Keskustan konttoriryhmästä vastaavana pankinjohtajana.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

4

Vuosi 2009 tulee jäämään historiaan yhtenä talouden kannalta synkimmistä vuosikymmeniin. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus vuonna 2008 johti reaalityalouden voimakkaaseen laskuun.

Viime vuosikymmenen alun kestäneen pitkän vahvan kasvun jakson jälkeen Euroopan ja Pohjois-Amerikan kehittyneissä maissa nähtiin talouden aktiviteetin selvä hidastuminen ja bruttokansantuotteen supistuminen. Keskuspankit reagoivat nopeasti ja laskivat ohjauskorkoja parantaakseen pankkien likviditeettiä. Syksyllä 2009 alkoi kansantalouksien toipuminen, mutta taloudellinen kasvu oli edelleen heikkoa. Valtiontaloudet kaikkialla maailmassa heikkenivät, kun useimmat maat yrittivät vastata hidastuvaan yksityiseen kulutukseen ja yksityisen sektorin vähenemiseen investointeihin kasvattamalla julkisia investointeja. Talouden aktiviteetin lasku on lisäksi johtanut verotulojen vähenemiseen ja velkaantumisen kasvuun. Länsimaiden haasteena on nyt kasvava julkinen velka ja suurten väestöryhmien työelämästä siirtymisen aiheuttama vaikea demografinen tilanne.

Sama kehitys koskee myös Suomea. Vaikka velkaantumisemme oli kriisin alussa suhteellisen alhainen, emme voi suhtautua kasvavaan julkiseen velkaan välinpitämättömästi, koska työikäisten osuus suhteessa eläköityneisiin pienenee jatkossa nopeammin kuin koskaan. Toivottavasti yksityinen sektori alkaa jälleen kasvaa ja investoida. Työttömyyden kasvu näyttää ikävä kyllä jatkuvan vielä jonkin aikaa, vaikka talous jo elpyy.

MENESTYKSEKÄS VUOSI

Aktia selvisi kriisistä suhteellisen hyvin. Huolimatta kasva-
neista yritysluottoihin kohdistuneista luottotappiovarauk-
sista ja vahinkovakuutuksen heikosta kehityksestä Aktian
vuoden 2009 tulos on hyvä. Vahvan korkokatteen, henkiva-
kuutustoiminnan ja kiinteistönvälityksen paremman kan-
nattavuuden sekä parantuneiden palkkiotuottojen ansiosta
voimme olla tyytyväisiä kuluneeseen vuoteen.

Astuimme uuteen aikakauteen, kun pankki-, omaisuuden-
hoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalveluja tarjoava
finanssikonserni Aktia listautui Nasdaq OMX Helsinkiin
syyskuun lopussa. Vuosien suunnittelun ja valmistelutyön

jälkeen olimme valmiita pörssiin. Aktia on yksi harvoista ko-
timaisessa omistuksessa olevista finanssitaloista Suomessa,
ja sen omistuspohja on pörssiyhtiöiden laajimpia.

KANNATTAVA KASVU JATKUU

Aktia kasvoi vuonna 2009. Yksi Aktia -strategiamme, joka
kiteytyy palvelulupaukseemme "Aktia näkee jokaisessa
asiakkaassaan ihmisen", alkoi kantaa hedelmää. Saimme nä-
kyvyyttä tiedotusvälineissä ja onnistuimme kasvattamaan
markkinaosuusiamme lähes kaikissa strategisissa segmen-
teissämme tarjoamalla kokonaisratkaisuja asiakkaidemme
talouden hoitoon. Otimme käyttöön Aktia Dialogin –
asiakkaan taloudellisen kokonaistilanteen henkilökohtaisen
läpikäynnin, jonka avulla voimme vastata asiakkaan säästä-
miseen, asumiseen ja turvallisuutteen liittyviin tarpeisiin.

Vahvan alueellisen läsnäolomme, asiakasläheisten koko-
naisratkaisujemme ja ristiinmyyntipotentiaalimme sekä
markkinointiin tekemiemme panostusten ansiosta meillä
on edellytykset kasvaa edelleen ja turvata vakaa tuloskehi-
tys myös vuonna 2010. Vahinkovakuutusyhtiössä toteu-
tettujen tehostustoimien ja henkilöasiakkaille suunnatun
vahinkovakuutusmyynnin kasvun odotetaan nostavan
vahinkovakuutustoiminnan vuoden 2010 tuloksen positiiviseksi. Vakavaraisuutemme, hyvä maksuvalmiutemme ja
vahva jälleenrahoitus tukevat kasvutavoitteitamme.

ASIAKKAAN TARPEET ETUSIJALLA

Aktia lanseerasi uudet verkkosivunsa vuonna 2009. Myös
henkilöasiakkaiden e-palveluihin panostettiin, jotta verkko-
palvelumme täydentäisi henkilökohtaista asiakaspalvelua
72 konttorissamme mahdollisimman hyvin.

Vuonna 2010 Aktia tuo markkinoille sidotusta pitkäai-
kaissäästämisestä annetun lain mukaisia yksinkertaisia ja
edullisia pakettiratkaisuja asiakkaan tuottovaatimuksiin ja
riskinotto-kykyyn perustuvaan kuukausittaiseen eläkesääs-
tämiseen. Asiakkailta on lisäksi mahdollisuus valita räätälöi-
ty eläkesäästöratkaisu Aktian laajasta tuotevalikoimasta.

OSAAVA JA MOTIVOITUNUT HENKILÖSTÖ

Useista riippumattomista mittauksista on käynyt ilmi, että Aktian henkilöstön tarjoama asiakaspalvelu on parhaimpia Suomessa. Panostamme jatkuvasti henkilöstön kouluttamiseen ja haluamme varmistaa, että työntekijämme ovat oman alansa asiantuntijoita, jotka viihtyvät työssään. Ilman osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä emme voi saavuttaa visiotamme olla asiakkaidemme paras tuki heidän taloudellisen tilanteensa parantamisessa ja turvaamisessa sekä heidän ensisijainen valintansa finanssikumppaniksi toiminta-alueellamme. Haluan jälleen osoittaa lämpimät kiitokseni koko henkilöstölle hyvin tehdystä työstä asiakkaidemme ja Yhden Aktian hyväksi. Kiitän lisäksi asiakkaitamme heidän osoittamastaan luottamuksesta – teemme parhaamme ollaksemme sen arvoisia myös jatkossa.

Helsingissä maaliskuussa 2010

Jussi Laitinen

YKSI AKTIA

Aktia on kehittynyt paikallisten säästöpankkien yhteenliittymästä pörssinoteeratuksi finanssiryhmäksi. Konserni tarjoaa kattavia pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalveluja henkilö- ja yritysasiakkaille.

6

MISSIO

Kehitämme ja myymme asiakkaiden tarpeisiin räätälöityjä pankki- ja vakuutusratkaisuja ja luomme lisäarvoa asiakkaillemme, omistajillemme ja paikallisyhteisölle.

VISIO

Olemme asiakkaidemme paras tuki heidän taloudellisen tilanteensa parantamisessa ja turvaamisessa sekä heidän ensisijainen valintansa finanssikumppaniksi toiminta-alueellamme.

ARVOT

Arvomme ohjaavat toimintaamme. Ne luovat perustan käsityksellemme oikeasta ja väärästä sekä asioiden tärkeysjärjestyksestä.

VASTUULLISUUS

Kannamme vastuumme asiakkaitamme, omistajiamme ja lähiympäristöämme kohtaan toimimalla kannattavasti, luotettavasti ja eettisesti.

ASIAKASLÄHEISYYS

Paikalliskonttoriemme henkilöstö palvelee asiakkaitamme kunnioittavasti ja henkilökohtaisesti.

TURVALLISUUS

Luomme asiakkaillemme turvallisuutta ja varmistamme hallitulla riskinotolla, että Aktia on turvallinen työnantaja ja yhteistyökumppani.

YKSILÖN PANOS

Kunnioitamme jokaista yksilöä, niin asiakasta kuin työtovetaria. Yksi Aktia rakentuu yhteenkuuluvuudesta, osaamisesta ja työnilosta.

AKTIIVISUUS

Olemme ajanmukaisia, aktiivisia ja sitoutuneita.

STRATEGISET VALINNAT

YKSI AKTIA

Haluamme kehittää yhtenäisen tavan kohdata asiakkaamme. Olemme valinneet keskitetyn konserninoitusmallin ja integroineet kaikki tytäryhtiöt konsernin yhteisen tavaramerkin alle synergiaetujen saavuttamiseksi. Paikallistasolla tapahtuva päätöksenteko on edelleen vahvuutemme.

TOIMINTA-ALUE

Toiminta-alueemme käsittää kaksikielisen rannikon ja tietyt kaupungit.

ORGAANINEN KASVU

Pyrimme kasvuun konsernin nykyisille asiakkaille suunnatun ristiin- ja lisämyynnin sekä erityisesti suurissa kaupungeissa, Helsingissä, Tampereella, Oulussa ja Turussa, toteutettavan uusmyynnin avulla.

TIIVIIT ASIAKASSUHTEET KILPAILUETUNA

Aktian kilpailuetuja ovat asiakkaan ja henkilöstön välinen vuoropuhelu ja markkinoiden paras tavoitettavuus. Tavoitteenamme on saavuttaa johtava asema asiakaspalvelussa molemmilla kansalliskielillä. Haluamme tarjota asiakkaillemme heidän tarpeisiinsa sovitettuja ratkaisuja.

YHTEISTYÖ MUIDEN ALAN TOIMIJOIDEN KANSSA

Säästö- ja paikallisosuuspankkien kanssa tehdään tiivistä ja kustannustehokkuutta parantavaa yhteistyötä. Veritas Eläkevakutus on tärkeä yhteistyökumppani yritysvakuuttamisessa. Konsernin tuotteiden jakelussa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa.

STRATEGISET ASKELEET VUONNA 2009

Vuonna 2008 aloitettua strategiatyötä jatkettiin osallistamalla koko henkilöstö ja määrittelemällä strategiset tavoitteet ja toimenpiteet yksikkötasolla.

Alkuvuoden merkittävin strateginen askel oli sulautuminen Aktia Vahinkovakuutuksen kanssa ja toimintojen integraation aloittaminen. Konsernin yritysvakuutusten myynnin keskittäminen vahinkovakuutusyhtiöön ja tiettyjen hallinnollisten toimintojen uudelleenorganisointi luovat pohjaa asiakaspalvelun kehittämiseksi ja kustannustehokkuuden paranemiselle.

Sulautumisen myötä toteutettiin myös useiden vuosien ajan suunnitteilla ollut listautuminen. Aktia Vahinkovakuutuksen noin 70 000 asiakkaasta tuli yhtiöittämisen ja sulautumisen yhteydessä Aktian osakkaita, joille haluttiin tarjota mahdollisuus käydä osakekauppaa pörssissä. Pörssilistautuminen oli puhtaasti tekninen, eikä sen yhteydessä haettu uutta pääomaa tai toteutettu osakemyyntejä. Kaupankäynti Aktian A- ja R-osakkeilla aloitettiin Helsingin pörssissä 29.9.2009.

Aktia Dialogi -konseptin edelleen kehittäminen on keskeinen osa panostustamme asiakasläheisyyteen. Yli 20 000 asiakasta kävi vuoden aikana läpi laajan tarvekartoituksen oman yhteyshenkilönsä kanssa.

Henkilöstön osaamisen laajentaminen ja esimiestyön kehittäminen nostettiin tärkeiksi painopistealueiksi, joihin kohdistettiin merkittäviä koulutuspanostuksia. Tukitoimintojen keskittämistä jatkettiin toiminnan tehostamiseksi ja yhtenäistämiseksi.

Aktian tunnettuuden lisäämiseksi tehdyt panostukset toivat tulosta. Syksyn 2009 näkyvyyskampanja paransi Aktian spontaania tunnettuutta merkittävästi. Eri toimintojen integraatio on vahvistanut konsernin tuotemerkkiä. Yhteisen brändin mukainen viestintä asiakkaille, omistajille ja sijoittajille tuo lisäarvoa sekä vastaanottajalle että Aktialle.

Listautuminen asettaa
uusia vaatimuksia koko
organisaatiolle.

KANNATTAVA KASVU

Veritas Vahinkovakuutuksen sulautuminen ja Kaupthing Asset Managementin osto vaikuttivat Aktian kasvuun, profiilin korottamiseen ja tuotevalikoiman laajentumiseen sekä vahvistivat Aktian asemaa kansallisena finanssiryhmänä.

HYVÄ TULOSKEHITYS

Aktia-konsernin liikevoitto parani 47,0 (6,6) miljoonaan euroon vuonna 2009. Parannus johtuu lähinnä vahvasta 152,2 (101,0) miljoonan euron korkokatteesta, joka puolestaan on seurausta onnistuneesta korkoriskistrategiasta ja korkojen epätavallisen jyrkästä laskusta. Vahvaan tulokseen myötävaikutti myös konservatiivinen sijoitusstrategia.

Konsernin taseen loppusumma kasvoi 10,6 prosenttia 10 556 (9 540) miljoonaan euroon. Nousu johtui lähinnä hypoteekkilainakannan ja pankkitoiminnan rahoitusvarojen kasvusta.

Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,52 (0,09) euroa ja osakekohtainen oma pääoma (NAV) 6,52 (4,85) euroa.

VAHVA FINANSsirYHMÄ

Aktia Vahinkovakuutuksen liittyttyä vuoden alussa Aktia-konserniin voimme nyt tarjota asiakkaillemme kattavat pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalvelut.

Vahinkovakuutustoiminnan integrointi konserniin on käynnissä, ja pankki- ja vakuutusasiansa Aktiaan keskittävälle asiakkaille tarjotaan merkittäviä etuja.

Aktia Vahinkovakuutus on vakuuttanut yksityistalouksia ja yrityksiä vuodesta 1925. Yhtiön ja Aktia-konsernin toiminta-alueet olivat yhteneväiset, joten sulautuminen ja konttorien yhdistäminen on sujunut hyvin. Tämä on tuonut lisämyyntiä ja lisännyt asiakasaktiiviteettiä.

Kaupthing Asset Managementin liiketoiminta ostettiin 1.12.2008. Aktia Investin nimellä toimiva yksikkö vastaa ensisijaisesti institutionaalisille sijoittajille suunnatusta myynnistä, sijoitusneuvonnasta ja sijoitustuotteiden välityksestä.

Asiakasvolyymi oli vuodenvaihteessa noin 2 miljardia euroa. Yksikön tarjoamat sijoitusratkaisut rakennetaan asiakkaan tarpeiden pohjalta. Asiakkaalle valitaan sopiva tuote, useimmiten rahasto, joko Aktian omasta valikoimasta tai laajasta valikoimasta ulkopuolisia rahastoja.

Aktia Investillä on ollut ratkaiseva vaikutus rahastomarkkinaosuutemme voimakkaaseen kasvuun sekä kilpailukykyimme instituutioiden ja varakkaiden yksityishenkilöiden sijoitusneuvojana.

SIJOITUSMARKKINOIDEN KÄÄNNE

Helsingin pörssissä tapahtui keväällä käänne, ja OMX Helsinki 25 -indeksi nousi 28,3 prosenttia. Sijoitusmarkkinoiden suotuisa kehitys rohkaisi asiakkaita siirtämään varoja lähinnä rahastoihin. Myönteinen osakemarkkinakehitys näkyikin selvästi Aktian konttoreissa tehtyjen rahastomerkintöjen määrässä. Rahoitusmarkkinoiden epävakauden laantumisen vaikutti myös sijoitussalkkujen arvoihin.

ASUNTOLAINAT JA VAKUUTUKSET KASVUUN

Asuntolainojen markkinaosuus pysyi vakaana ja nousi jonkin verran 4,23 prosenttiin. Kotitalouksille myönnettyt lainat, Aktian välittämät hypoteekkilainat mukaan lukien, kasvoivat 9,3 prosenttia 3 658 (3 346) miljoonaan euroon. Uusien asuntolainojen keskimarginaali oli joulukuussa 1,03 (0,60) prosenttia, ja se tulee vaikuttamaan myönteisesti korkokatteeseen pidemmällä aikavälillä.

Sijoitussidonnaisten henkivakuutusten kanta kasvoi 150 miljoonasta eurosta 210 miljoonaan euroon.

Aktia Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi noin 4 prosenttia. Kasvu ylittää selvästi markkinoiden keskimääräisen kehityksen.

ASIAKASLÄHEINEN PALVELU

Vuonna 2009 Aktiassa panostettiin erityisesti huolenpitoon asiakkaasta ja yhtenäiseen tapaan kohdata asiakas. Uudistimme asiakasetuja ja otimme käyttöön konseptin, joka perustuu avoimeen vuoropuheluun asiakkaan kanssa.

- Asiakas saa halutessaan oman yhteyshenkilön.
- Tarjoamme pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalveluja asiakkaiden yksilöllisten tarpeiden mukaan.

10

KESKITYMME ASIAKKUUTEEN

Veritas Vahinkovakuutuksen sulautuminen täydensi tuotevalikoimaamme vahinkovakuutuksilla. Voimme nyt tarjota asiakkaillemme saman katon alta kaikkea pankkipalveluista ja omaisuudenhoidosta vakuutuksiin ja kiinteistönvälitykseen. Kuuntelemme asiakkaitamme, kartoitamme heidän tarpeensa ja tuomme heidän käyttöönsä kokonaisratkaisuja – käymme Aktia Dialogia.

Uusi Aktia Dialogi -konsepti perustu huolenpitoon asiakkaasta. Haluamme sen avulla kartoittaa asiakkaan elämäntilannetta, taloudellisia tarpeita ja arvoja, löytää yhdessä asiakkaan kanssa hänelle parhaiten sopivat tuotteet ja ratkaisut sekä nyt että tulevaisuutta silmällä pitäen.

Paikallinen läsnäolo ja henkilökohtainen palvelu ovat toimintamme peruspilareita. Paikallisuus tarkoittaa meille muun muassa sitä, että yksittäistä ihmistä koskevat päätökset tehdään siellä, missä hänet tunnetaan parhaiten. Henkilökohtaista palvelua ja tavoitettavuutta parannettiin, kun useimmat konttorimme pidensivät keskiviikon aukioloaikansa klo 18:aan.

UUDET ASIAKASEDUT

Vuonna 2009 lanseerattujen uusien asiakasetujen avulla pyritään entistä paremmin vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Uudet tutustumis- ja keskittämisedut kattavat koko palveluvalikoimamme. Asiakasetujen uusimisen yhteydessä tarkistimme myös palvelulupauksemme.

PALVELULUPAUS

Aktia näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen. Haluamme tarjota parasta asiakaspalvelua ja löytää asiakkaan kulloiseenkin elämäntilanteeseen sopivat ratkaisut. Palvelulupauksemme tukevat tätä tavoitetta.

- Kaikkiin Internet-pankin postitoiminnon kautta ja sähköpostitse saapuneisiin viesteihin vastataan yhden arkipäivän kuluessa.
- Kaikkiin puheluihin vastataan nopeasti, ja vastaaja on aina ihminen.

PAREMPI NÄKYVYYS LISÄSI KYSYNTÄÄ

Pörssilistautumisen yhteydessä syyskuussa 2009 toteutettiin laaja näkyvyyskampanja. Näkyvyys kaksinkertaisti Aktian spontaanin tunnettuuden finanssitalona. Syksyn aikana otettiin käyttöön myös Aktian uudet kotisivut. Kaikki palvelumme on nyt koottu saman katon alle myös verkossa.

Parantunut näkyvyys ja tunnettuus ovat johtaneet Aktian palvelujen kysynnän kasvuun. Konsernin henkilöasiakkaiden määrä nousi noin 5 prosenttia ja yritysasiakkaiden määrä noin 9 prosenttia. Aktian markkinaosuus asuntolainoista oli 4,23 prosenttia ja talletuksista 2,8 prosenttia.

Niin henkilö- kuin yritysasiakkaatkin käyttävät yhä enemmän Internet-pankkia. Yli 115 000 henkilö- ja yritysasiakasta hoitaa maksunsa ja päivittäiset pankkiasiansa Internet-pankissa.

Sähköisen asioinnin yleistyminen kasvattaa verkkopalvelujen toiminnallisuudelle ja luotettavuudelle asetettavia vaatimuksia. Tulevina vuosina panostamme voimakkaasti verkkopalvelujemme edelleen kehittämiseen. Haluamme palvella asiakkaitamme parhaalla mahdollisella tavalla sekä konttoreissa, puhelimitse että verkossa.

ASIAKKAIEN TARPEET JA ASIAKASTUTKIMUKSET

Laadukkaan asiakaspalvelun ja ajanmukaisen tuotekehityksen varmistamiseksi seuraamme aktiivisesti asiakkaidemme kokemuksia ja mielipiteitä palvelustamme ja tuotteistamme. Teetämme monipuolisia asiakas- ja kuluttajatutkimuksia ja järjestämme säännöllisin väliajoin mm. paneelikeskusteluja, joihin asiakkaidemme lisäksi osallistuu myös muita kuluttajia.

Esimerkkeinä mainittakoon syksyllä teetetty tutkimus suomalaisten suhtautumisesta pitkäaikaiseen säästämiseen. Tutkimuksen tuloksia on käytetty hyväksi uusien PS-tuotteiden suunnittelussa.

Vuonna 2009 asiakkaiden
kanssa käytiin yli 20 000
Aktia Dialogia.

LAAJA OSAAMINEN

12

Konsernissa aloitettiin vuonna 2009 kattava ja pitkäjänteinen esimieskoulutus osaamisen monipuolistamiseksi. Koulutusohjelma rakentuu konsernin strategisille tavoitteille ja arvoille, ja sen tarkoituksena on kasvattaa liiketoimintayksiköiden välistä ymmärrystä ja yhteistyötä.

JATKUVA OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Aktian strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi panostetaan asiakaspalvelun korkeaan laatuun ja henkilöstön osallistamiseen. Olemme valinneet keskitetyn ohjausmallin tytäryhtiöiden integroimiseksi konsernin yhteisen tavaramerkin alle, synergiaetujen saavuttamiseksi ja kehittääksemme yhtenevän tavan kohdata asiakkaamme. Paikallistasolla tapahtuva päätöksenteko on edelleen vahvuutemme. Tämä asettaa suuria vaatimuksia niin konsernin henkilöstön kehittämiselle kuin konttorien esimiehille näiden jokapäiväisessä työssä.

Aktia on muutaman vuoden sisällä kehittynyt paikallisesta säästöpankista pörssissä noteeratuksi liikepankiksi, finanssitaloksi, jonka valikoimaan kuuluvat pankkipalvelujen ja omaisuudenhoidon lisäksi myös vakuutukset ja kiinteistönvälitys. Vuosina 2005–09 henkilöstön määrä on kasvanut noin 800 yli 1 400:aan. Sulautuminen Aktia Vahinkovakuutuksen kanssa johti pankki- ja vakuutuskonttoreiden yhdistämiseen useilla paikkakunnilla. Nopea kehitys asettaa uusia vaatimuksia työlle, osaamisen kehittämiselle ja rekrytoinnille, ja konsernissa onkin panostettu jatkuvaan johtamisvalmennukseen ja henkilöstön koulutukseen.

Vuonna 2009 Aktiassa käynnistettiin esimieskoulutusohjelma yhteistyössä Svenska Handelshögskolan & IFL Corporate Developmentin kanssa. Ohjelman tavoitteena on vahvistaa johtajuustaitoja sekä tukea esimiehiä strategiatyössä ja strategian täytäntöönpanossa. Sen avulla parannetaan esimiesten valmiutta muutosjohtajuuteen ja luodaan yhteinen toimintatapa asiakkaiden kohtaamiseen. Koulutuksen tarkoituksena on myös lisätä liiketoimintayksiköiden välistä ymmärrystä ja yhteistyötä – entistä monipuolisempi sisäinen vuoropuhelu tuo oivalluksia, inspiraatiota ja uutta tietämystä. Yli puolet kaikista Aktia-konsernin esimiehistä osallistui koulutukseen sen käyttöönottovuonna.

Jatkuva, hyvin suunniteltu ja toteutettu koulutus parantaa osaamista ja vahvistaa henkilöstön motivaatiota ja tyytyväisyyttä. Sisäisten kyselyiden mukaan Aktian työntekijät viih-

tyvät tehtävissään ja ovat motivoituneita ottamaan vastaan uusia haasteita konsernin sisällä. Myös sairauspoissaolojen alhainen määrä kertoo henkilöstön viihtyvyydestä. Aktiassa on aina panostettu henkilöstön hyvinvointiin. Työntekijöitä kannustetaan monenlaiseen virkistystoimintaan aktiivisesti toimivan henkilöstökerhon ja osallistumismaksujen subventoinnin kautta.

KAIKKI PALVELUT SAMAN KATON ALTA

Aktian uusi strategia julkistettiin keväällä 2009. Kaikki työntekijät osallistuivat toimitusjohtajan johdolla pidettyihin lanseeraustilaisuuksiin, joiden konsepti perustui vuorovai-
kutukseen, yhteistyöhön ja aktiiviseen dialogiin. Tilaisuudet tarjosivat mahdollisuuden tutustua muualla maassa työskenteleviin kollegoihin sekä vaihtaa kokemuksia, mielipiteitä ja ajatuksia yhteisistä tavoitteista ja niiden saavuttamiseksi tehtävästä työstä.

Pankki- ja vakuutustoiminnan yhdistäminen samoihin konttoreihin toi monille uusia työtovereita ja uusia tuotteita myyntityöhön. Muuttuva työympäristö ja uusiin olosuhteisiin sopeutuminen vaatii työtä, kärsivällisyyttä ja joustavuutta. Henkilöstön myönteisen asenteen ja sitoutumisen ansiosta yhdistyminen sujui joustavasti. Keskinäisen ymmärryksen ja eri toimialoihin liittyvien valmiuksien lisäämiseksi järjestettiin pankki- ja vakuutuskoulutusta.

Myyntikoulutuksessa painotus on asiakkaiden tarpeisiin sovitetuissa Aktia Dialogi -konseptin kautta tarjottavissa kokonaisratkaisuisissa. Dialogin avulla kartoitetaan asiakkaan tämänhetkiset ja tulevat tarpeet, joiden pohjalta räätälöidään asiakkaalle sopivat palvelut. Kaikki myyntitiimien esimiehet osallistuivat myyntikoulutukseen vuoden aikana.

KUSTANNUSTEHOKKUUS JA HALLITTU RISKINOTTO

Yhteiset konsernitoiminnot ja panostukset riskinhallintaan vaikuttivat vuonna 2009 riskiä ja pääomavaateita koskevan konserninäkemyksen syntyyn, tehokkaampaan pääomien allokointiin ja luottoluokituksen pysymiseen entisellä tasolla. Pidemmällä aikavälillä myös liikekulujen odotetaan laskevan.

KESKITETYT TUKITOIMINNOT

Vuonna 2009 otettiin käyttöön keskitettyihin konsernitoimintoihin perustuva uusi liiketoimintamalli. Lähtökohta on, että konsernin yhteiset toiminnot tukevat paikallisia yksiköitä, ja konttoreissa voidaan keskittyä asiakaspalveluun ja myyntiin.

Kustannustehokkuuden lisäämiseksi aloitettiin kaikkien liiketoiminta-alueiden toiminnan järjestelmällinen läpikäynti. Toimintojen keskittämällä ja prosessien tehostamisella pyritään saavuttamaan mittakaavaetuja. Aktia Henkivakuutus ja Aktia Vahinkovakuutuksen myyntiorganisaatiot yhdistettiin, Aktia kasvatti omistuksensa tytäryhtiö Aktia Kortti & Rahoituksessa 100 prosenttiin ja kiinteistönvälityksen uudelleenjärjestelyssä 13 erillisestä osakeyhtiöstä 12 muodostettiin Aktia-konsernin kokonaan omistama tytäryhtiö. Keskittämistyön arvioidaan tuottavan tulosta vuosina 2010–12.

VAKUUTUSYHTIÖIDEN SIJOITUSALKKUJEN RISKIT PIENENTYNEET

Finanssikriisi vaihtui vuoden aikana reaaliatalouden alamäeksi, mikä aiheutti suurta epävarmuutta kaikissa omaisuuslajeissa. Vakuutusyhtiöille tämä merkitsi liikkuma-alan supistumista, minkä vuoksi sijoitussalkkujen uudelleenallokointi tuli välttämättömäksi. Aktian henki- ja vahinkovakuutusyhtiöissä tulevaan Solvenssi II -vakavaraisuussäännöskielikoon siirtyminen on otettu huomioon riskien ohjauksessa ja riskinhallinnassa.

Henkivakuutustoiminnassa markkinariskejä vähennettiin allokoidulla varojen alhaisemman volatiliteetin instrumentteihin. Vuoden aikana laadittiin uusi vastuuvälän ja sijoitussalkun rakenteellisen korkoriskin hallintaa sekä uusien

vakavaraisuussääntöjen käyttöönottoa koskeva strategia. Vahinkovakuutustoiminnan rakenteellista markkinariskiä hallitaan vastuuvälän ja sijoitussalkun kassavirtojen kohdentamisella.

PANKIN KORKORISKIN SUOJAUS ONNISTUI

Aktia Pankki teki vuonna 2009 suojauksia mahdollisesti pitkään alhaisena jatkuvaa korkotasoa vastaan, ja toiminnan fokus oli korkokatteen vakaassa kehityksessä. Korkotason muutosten vaikutusta korkokatteeseen pienennetään ensisijaisesti korkosidonnaisuuksien sekä velkojen ja saatavien maturiteettien yhteensovittamisella, toissijaisesti johdannaissopimusten avulla ja kolmanneksi hyödyntämällä likviditeettisalkun sijoituksia.

YRITYSRAHOITUKSESSA PAINOTETTIIN RISKINHALLINTAA

Laskusuhdanne aiheutti yritysluottojen arvonalentumisia. Syksyllä 2008 päätettiin, että Aktia ei enää kasvata markkinosuuksiaan yritysrahoituksessa. Yksittäisiä vastuita rajoitettiin vuonna 2009 ja painopiste oli riskinhallinnassa.

Tavoitteena oli rajoittaa yritysrahoituksen osuus koko antolainauksesta korkeintaan 15 prosenttiin ja huolehtia siitä, että sidotun pääoman osuus ei nousisi. Tavoitteet saavutettiin.

HALLITUKSEN RISKIVALIOKUNTA

Riskivaliokunta voi hallituksen sille antamissa puitteissa tehdä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pääomahallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat.

Riskivaliokunta valmisti vuonna 2009 uuden riskipolitiikan ja konsernin olennaisia riskialueita koskevan limiittirakenteen. Lisäksi valiokunta valvoi pääomahallintaprosessia.

Kaikki palvelut saman
katon alta.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TOIMINTA

- Konsernin liikevoitto oli 47,0 (6,6) miljoonaa euroa.
- Pankkitoiminnan kulu/tuotto-suhde oli 0,57 (0,65).
- Konsernin voitto oli 34,0 (5,8) miljoonaa euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 0,52 (0,09) euroa.
- Oma pääoma per osake (NAV) oli 6,52 (4,85) euroa.
- Ensisijaisten omien varojen suhde oli 9,5 (9,3) ja vakavaraisuusaste 15,9 (13,7).

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Korot olivat koko vuoden 2009 poikkeuksellisen alhaisia ja tuottokäyrät olivat jyrkästi nousevat. Alhaisista koroista ja jyrkistä tuottokäyristä huolimatta Aktia onnistui korkoriskinhallinnan avulla saavuttamaan vahvan korkokatteen.

Likviditeetin saatavuutta parannettiin viranomaisten ja keskuspankkien markkinoille tuomalla pääomalla. Vakaiden talletusten ja Hypoteekkipankin emissioiden ansiosta Aktian likviditeetti oli hyvä, eikä pankki tarvinnut keskuspankkitukea. Kilpailu kotitalouksien talletuksista kiristyi huomattavasti vuonna 2009, ja Aktia pystyi suurimmaksi osaksi pitämään markkinaosuutensa.

Vuonna 2009 sijoitusten arvostustasot elpyivät, ja tämä vaikutti myönteisesti Aktian rahoitusvarojen kehitykseen.

Syksyllä 2008 alkanut akuutti rahoitusmarkkinakriisi kasvatti luottojen arvonalentumisia erityisesti vuoden 2009 toisella ja kolmannella neljänneksellä. Aktian yritysasiakkaista tämä koetteli varsinkin pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä dramaattisesti heikentyneen rakennusalan yrityksiä. Vuoden 2009 loppupuolella nähtiin elpymisen merkkejä.

Finanssikriisin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuutustoiminnan säännöstelyä koskevia aloitteita, mikä on aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuuden pääomavaateista.

Tunnusluvut

	2009	2008
BKT-kasvu		
Maailma	-1,3*	3,7
EU	-3,8*	0,9
Suomi	-7,5*	0,9
Kuluttajahintainflaatio		
EU	0,3*	3,3
Suomi	0,1*	4,0
Muut tunnusluvut		
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa	-0,3	-2,5
OMX Helsinki 25	28,3	-49,5
Korot		
EKP:n ohjauuskorko	1,00	4,25
Euribor 12 kk	1,30	3,10
Euribor 3 kk	0,70	4,50
Työttömyys Suomessa	8,4*	6,4
* Aktian pääekonomistin ennuste		

TUOTOT

Konsernin tuotot kasvoivat tammi-joulukuussa 83,2 prosenttia 233,1 (127,2) miljoonaan euroon.

Korkokate parani vuoden 2009 aikana 50,8 prosenttia 152,2 (101,0) miljoonaan euroon. Korkoriskinhallinnan ja korkojen poikkeuksellisen jyrkän laskun positiivinen vaikutus on parantanut korkokatetta merkittävästi. Korkoriskinhallinnan aikaperspektiivi on keskimäärin kolme vuotta, joten vuoden 2009 positiivista tulosta voidaan luonnehtia tilapäiseksi. Aktia Pankin korkoriskin rajoittamiseksi tekemät johdannais-sopimukset paransivat korkokatetta 33,6 (-8,3) miljoonaa euroa. Epävakaassa rahoitusmarkkinatilanteessa Aktialla oli hyötyä hyvästä likviditeettiasemastaan. Anto- ja ottolainauksen korkokate oli vakaa.

Palkkiotuotot netto nousivat 12,9 prosenttia 46,3 (41,0) miljoonaan euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot nousivat 28,1 (20,8) miljoonaan euroon. Kortti- ja maksujenvälityspalkkiot nousivat 11,5 (11,0) miljoonaan euroon.

Kiinteistönvälityksen tulos parani merkittävästi vuoden viimeisten kuukausien aikana, ja tuotot kasvoivat vuoden 2009 aikana 13,9 prosenttia 8,1 (7,1) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto oli 14,0 (-33,8) miljoonaa euroa. Kasvu johtuu lähinnä sijoitusneton selvästä paranemisesta.

Aktia-konserniin 1.1.2009 alkaen kuuluneen Aktia Vahinkovakuutuksen vahinkovakuutusnetto oli 15,2 (-) miljoonaa euroa. Vakuutusnettoihin sisältyvät maksutulo, sijoitustoiminnan nettotuotot, korvaukset sekä vastuuvelan muutos. Vahinkovakuutusyhtiön yhdistetty kulusuhde oli 119 prosenttia.

Muut tuotot pienenivät 13,6 miljoonaa euroa 5,4 (19,0) miljoonaan euroon.

KULUT

Konsernin liiketoiminnan kulut kasvoivat vuoden 2009 aikana 27,5 prosenttia 154,2 (120,9) miljoonaan euroon.

Vuokrakulut olivat 9,4 (5,4) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 30,7 prosenttia 79,2 (60,6) miljoonaan euroon vuoden aikana.

Muut hallintokulut nousivat 16,6 prosenttia 44,8 (38,4) miljoonaan euroon. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 6,9 (5,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 23,4 (16,2) miljoonaa euroa.

Muutokset aiheutuivat lähinnä uusista toiminnoista, Aktia Vahinkovakuutuksesta ja Aktia Investistä, listautumisen yhteydessä maksetuista konsulttipalkkioista, korkeammista talletussuojavaatimuksista sekä kasvaneista vuokrakuluista.

TASE JA TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Konsernin taseen loppusumma kasvoi 10,6 prosenttia 10 556 (9 540) miljoonaan euroon. Nousu aiheutui lähinnä hypoteekkiluottokannan ja pankkitoiminnan rahoitusvarojen kasvusta.

Konsernin antolainaus yleisölle kasvoi 635 miljoonaa euroa (11,7 %) 6 061 (5 426) miljoonaan euroon kauden lopussa. Pois lukien säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämät hypoteekkilainat, jotka paikallispankit ovat sitoutuneet pääomittamaan, konsernin luotonanto lisääntyi 348 miljoonaa euroa (7,9 %) vuodenvaihteesta. Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli 4 924 miljoonaa euroa eli 81,3 prosenttia. Kotitalouksille myönnettyistä lainoista 86,2 prosentilla oli Basel 2 -vakavaraisuussäännösten mukainen turvaava asuntovakuus.

Aktian luottokannasta yritysten luotot olivat 12,9 prosenttia ja asuntoyhteisöjen luotot 4,8 prosenttia.

Asuntolainakanta oli 4 598 (4 036) miljoonaa euroa, josta hypoteekkilainojen osuus oli 2 498 (1 968) miljoonaa euroa. Asuntolainojen kasvu oli yhteensä 13,9 prosenttia. Uusantolainaus yrityksille jatkui maltillisena. Yrityksille myönnetty lainat supistuivat vuoden alusta 2,7 prosenttia 782 (804) miljoonaan euroon. Asuntoyhteisöjen luotot kasvoivat kauden aikana 31,3 prosenttia 289 (220) miljoonaan euroon.

Myytavissä olevat korolliset rahoitusvarat lisääntyivät 16,7 prosenttia 3 277 (2 808) miljoonaan euroon. Nämä varat koostuivat pääasiassa pankkitoiminnan likviditeettipuskurista.

Yleisön, yhteisöjen ja luottolaitosten talletukset supistuivat 5,2 prosenttia 4 754 (5 015) miljoonaan euroon, josta ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä oli 3 029 (3 098) miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia vähemmän kuin vuodenvaihteessa. Muu jälleenrahoitus kasvoi 29,2 prosenttia 4 046 (3 130) miljoonaan euroon. Kasvu johtui lähinnä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen ja takaisinostosopimusten kasvamisesta.

Aktia Hypoteekkipankki laski vuoden 2009 aikana liikkeeseen kolme kiinteistövakuudellista joukkovelkakirjalainaa. Helmikuussa laskettiin liikkeeseen 125 miljoonan euron vaihtuvakorkoinen laina 3 vuoden laina-ajalla. Kesäkuussa laskettiin liikkeeseen toinen, 600 miljoonan euro kiinteäkorkoinen laina 5 vuoden laina-ajalla ja lokakuussa kolmas, 150 miljoonan euron kiinteäkorkoinen laina noin 3 vuoden laina-ajalla. Aktia Pankin liikkeeseen laskemien sijoitustodistusten määrä oli vuoden lopussa 295 miljoonaa euroa ja konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen määrä 2 453 miljoonaa euroa, josta kasvua vuoden aikana oli 596 miljoonaa euroa. Aktia Pankki laski liikkeeseen uusia debenttuuri- ja indeksilainoja yhteensä 89 miljoonaa euroa.

Henkivakuutuksen vastuovelka oli 805 (777) miljoonaa euroa, josta 210 (150) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista.

Vahinkovakuutuksen vastuovelka oli vuoden lopussa 119 (1.1.2009; 110) miljoonaa euroa, mihin sisältyy 10 (1.1.2009; 12) miljoonaa euroa yritystön yhteydessä käypään arvoon arvostettua vastuovelkaa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset lisääntyivät vuodenvaihteesta 47 miljoonaa euroa 575 (529) miljoonaan euroon. Lisäys johtui lähinnä käyttämättömistä luottojärjestelyistä (lainalupaukset ja limiitit) ja paikallispankkien korkeammista maksuvalmiuslimiiteistä.

Aktia-konsernin oma pääoma oli kauden lopussa 466 (317) miljoonaa euroa. Konsernin käyvän arvon rahasto vahvistui 80 miljoonaa euroa vuoden alusta 43 (-36) miljoonaan euroon.

SEGMENTTIKATSAUS

Aktia Oyj:n segmenttijakoa muutettiin 1.1.2009 niin, että segmentit Konttoritoiminta ja Liikepankki & treasury yhdistettiin segmentiksi Pankkitoiminta, johon myös kiinteistönvälitys kuuluu. Muut liiketoimintasegmentit ovat Varainhoito, Henkivakuutus, Vahinkovakuutus ja Muut. Segmenttiin Muut kuuluvat konsernihallinto ja tietyt hallinnolliset toiminnot. Segmentissä Muut raportoidaan myös oman pääoman tuotto.

Uuden segmenttijaon mukaiset vertailuluvut vuodelta 2008 julkaistiin 8.4.2009.

(milj. euroa)	1-12/2009	1-12/2008	Muutos
Pankkitoiminta	84,9	54,6	55,5 %
Varainhoito	3,6	4,4	-17,1 %
Henkivakuutus	4,0	-47,4	-
Vahinkovakuutus	-6,0	-	-
Muut	-2,0	20,3	-
Konsernin yhteiset kulut	-35,4	-24,9	42,2 %
Eliminoinnit	-2,3	-0,4	490,1 %
Yhteensä	47,0	6,6	611,3 %

PANKKITOIMINTA

Pankkitoiminnan liikevoitto ennen konsernin yhteisten kulujen allokointia parani vuoden aikana 84,9 (54,6) miljoonaan euroon. Pankkitoiminnan osuus konsernin yhteisistä kuluista oli 29,3 (23,5) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 193,7 (124,2) miljoonaa euroa. Kasvu johtuu lähinnä korkokatteesta, joka nousi 146,9 (93,6) miljoonaan euroon. Pankkitoiminnan kulu-tuotto-suhde parani vastaavasti 0,57:ään (0,65).

Nettomääräiset palkkiotuotot olivat 33,7 (29,4) miljoonaa euroa vuonna 2009.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 107,3 (92,4) miljoonaan euroon. Kuluja kasvattivat talletussuojarahaston aikaisempaa korkeampi maksu sekä vuonna 2008 toteutetun toimisto-kiinteistöjen myynnin aiheuttama vuokratulujen nousu.

Myyntiaktiviteettia tuetaan Aktia Dialogi -konseptilla, jossa asiakkaan tarpeet kartoitetaan ja hänelle esitellään Aktian koko palvelutarjonta. Vuoden 2009 aikana käytiin yli 20 000 Dialogia, minkä odotetaan kasvattavan täysasiakkaiden määrää vuonna 2010.

Aktian antolainaus kotitalouksille, Aktian välittämät hypoteekkilainat mukaan lukien, kasvoi 9,3 prosenttia 3 658 (3 346) miljoonaan euroon. Aktian välittämät hypoteekkilainat olivat 1 305 (1 058) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi säästö- ja paikallisosuuspankit välittivät lainoja 1 267 (997) miljoonan euron edestä. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli 4,23 prosenttia.

Uusien asuntolainojen keskimarginaali oli joulukuussa 1,03 (0,60) prosenttia, ja se tulee vaikuttamaan myönteisesti korkokatteeseen pidemmällä aikavälillä.

Kotitalouksien säästäminen kasvoi 7,3 prosenttia vuoden alusta 3 113 (2 900) miljoonaan euroon. Tästä 2 372 (2 368) miljoonaa euroa oli talletuksia ja 741 (532) miljoonaa euroa rahastosäästöjä.

Aktia Hypoteekkipankin kasvu jatkui. Luottokanta kasvoi 27,2 prosenttia 2 636 miljoonaan euroon. Luottokannasta 51,1 prosenttia oli Aktian konttoreiden ja 48,9 prosenttia säästö- ja paikallisosuuspankkien välittämiä luottoja.

Kiinteistönvälitystoiminnan liikevoitto kasvoi 0,9 (-1,1) miljoonaan euroon lähinnä kustannusten sopeuttamisen ja markkinoiden vuoden toisella puoliskolla lisääntyneen aktiviteetin ansiosta.

VARAINHOITO

Aktian varainhoidon liikevoitto ennen konsernin yhteisten kulujen allokointia laski vuoden aikana 3,6 (4,4) miljoonaan euroon. Varainhoidon osuus konsernin yhteisistä kuluista oli 2,7 (1,2) miljoonaa euroa.

Katsauskauden liikevoittoon sisältyi kertaluonteisia eriä, realisoituja myyntitappioita, noin 0,5 miljoonaa euroa.

Aktian omaisuudenhoidon palveluntarjonta niin yksityishenkilöille kuin instituutioillekin on laaja ja kilpailukykyinen. Hallinnoitava pääoma kasvoi tilikaudella 2009. Varainhoidossa jatkettiin panostuksia yksityispankkitoimintaan ja institutionaalisiin sijoittajiin.

Liiketoiminnan tuotot, tuotot muille konsernin yksiköille ja yhteistyökumppaneille suoritettujen palautusten jälkeen, olivat 15,6 (12,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut kasvoivat 5,5 miljoonaa euroa 14,7 miljoonaan euroon, josta henkilöstökulut olivat 8,1 (4,8) miljoonaa euroa. Kulujen kasvu johtuu yksityispankkitoimintaan ja instituutioiden sijoitustoimintaan tehdyistä panostuksista.

Aktian hallinnoimien ja välittämien rahastojen arvo oli 3 786 (2 490) miljoonaa euroa. Kun välitettyjen rahastojen osuus lasketaan mukaan, Aktian markkinaosuus oli kauden lopussa 7,0 (6,0) prosenttia. Kokonaismarkkinaa koskevat tiedot perustuvat Suomen Sijoitusrahastoyhdistyksen tilastoihin.

Aktia Asset Managementin ja Aktia Investin hallinnoimat varat kasvoivat, osittain markkinoiden nousun myötä, 5 996 (4 539) miljoonaan euroon. Aktia Investin hallinnoimat varat olivat 2 100 (-) miljoonaa euroa. Yksityispankin asiakasvarat olivat 926 (738) miljoonaa euroa. Yksityispankin asiakasmäärä kasvoi noin 13 prosenttia vuoden 2009 aikana.

HENKIVAKUUTUS

Henkivakuutustoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 2,7 (-47,7) miljoonaa euroa. Tulosta rasitti 1,4 (0,2) miljoonaa euroa konsernin yhteisiä kuluja.

Sekä katsauskausi että viime vuoden vertailukausi sisältävät sijoitussalkun arvonalentumisista, laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelan diskonttokoron muutoksista sekä vuonna 2008 tehtyjen kiinteistörealisointien myyntivoitoista aiheutuneita vertailua vaikeuttavia kerta-olonteisia eriä. Tammi-joulukuussa nämä kertaluonteiset erät olivat konsernitasolla -4,3 (-14,1) miljoonaa euroa.

Maksutulo oli 80,5 (91,0) miljoonaa euroa. Strateginen linjaus, jonka mukaan kaikki uusmyynti ohjataan sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin ja riskivakuutuksiin, pienentää uusmyynnin volyymiä. Maksutulon aleneminen johtuu pääasiassa kerralla maksettavien sijoitusvakuutusten myynnin alhaisista määristä syksyyn 2009 saakka. Sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten ja riskivakuutusten maksutulo kasvoi. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus säästö- ja sijoitusvakuutusten sekä eläkevakuutusten maksutulosta oli 62 prosenttia. Vuoden lopussa tuotiin markkinoille uusi vakuutustuote, pääomitus sopimus. Aktia Pääomitus sopimus on määräaikainen sijoitusvakuutus, jonka sijoitusinstrumentit asiakas saa itse valita.

Vakuutuskorvaukset olivat 79,8 (86,7) miljoonaa euroa. Vakuutuskorvausten pieneneminen aiheutui lähinnä selvästi vähentyneistä sijoitusvakuutusten takaisinostoista vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Eläke- ja sairauskorvausten maksut sen sijaan kasvoivat. Riskivakuutusten vahinkosuhte pysyi hyvänä 79 (81) prosentissa.

Liikekulut, konsernin yhteiset kulut mukaan lukien, olivat 13,3 (13,4) miljoonaa euroa. Toiminnan rationalisointi ja kustannustehokkuuden parantamistoimenpiteet jatkuivat. Konsernin hallintokulujen allokoitiperiaatteiden muutoksesta aiheutuneista lisäkustannuksista huolimatta kulut olivat samalla tasolla kuin viime vuonna. Liikekustannussuhde oli 100,7 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 99,0 prosenttia. Henkivakuutusyhtiön myyntiorganisaatio siirrettiin Aktia Vahinkovakuutukseen, ja rationalisointitoimet toivat jonkin verran kertakuluja. Myyntiorganisaatioiden yhdistämisen odotetaan tuovan kustannussäästöjä vuodesta 2010 eteenpäin.

Yhtiön sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 5,6 (-9,5) prosenttia. Vakaan pitkän aikavälin tuoton mahdollistamiseksi ja tuleviin vakavaraisuusvaatimuksiin vastaamiseksi sijoitussalkun riskejä laskettiin ja salkun uudelleenallokointi jatkui. Sijoitussalkun rakenteen muutokset toivat sekä myyntivoittoja ja -tappioita että arvonalentumisia. Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyy noin 22 miljoonaa euroa rahoitusvarojen arvonalentumisia.

Vastuuvelka oli 805 (777) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus oli 26 (19) prosenttia. Sijoitussidonnainen vastuuvelka oli 210 (150) miljoonaa euroa ja laskuperustekorkoon sidottu vastuuvelka 595 (628) miljoonaa euroa. Vuoden ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä tiettyjen vastuuvelan osien diskonttokorkoa nostettiin, ja koko laskuperustekorkosidonnaisen vastuuvelan keskimääräinen diskonttokorko oli 3,6 prosenttia. Koronnosto pienensi vastuuvelkaa 19,3 miljoonaa euroa, millä on myönteinen vaikutus vuoden tulokseen. Asiakkaat, joilla on laskuperustekorkosidonnaisia vakuutuksia ja oikeus lisätuihin, saavat laskentakorosta ja asiakashyvityksestä koostuvan 2,8–4,5 prosentin tuoton vuodelta 2009. Lisätietoja yhtiön asiakashyvityspolitiikasta on Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Yhtiön vakavaraisuus parani 8,5 prosentista 14,4 prosenttiin.

VAHINKOVAKUUTUS

Vahinkovakuutustoiminnan vaikutus konsernin vuoden 2009 liikevoittoon oli -7,7 miljoonaa euroa. Tulosta rasittaa 1,7 (-) miljoonaa euroa konsernin yhteisiä kuluja.

Aktia Vahinkovakuutus sulautettiin Aktia Oyj:hin 1.1.2009. Vuoden 2008 loppuun saakka yhtiössä sovellettiin suomalaisia tilinpäätösperiaatteita (FAS). Sulautumisen yhteydessä yhtiö siirtyi konsernilaskennassa käyttämään IFRS-tilinpäätösperiaatteita. IFRS:n mukainen avaava tase on laadittu 1.1.2009. Yhtiön IFRS:n mukaisessa avaavassa taseessa oma pääoma oli 32 miljoonaa euroa, vakuutustekninen vastuuvelka 99 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 155 miljoonaa euroa.

Aktia Vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi noin 4 prosenttia vertailukaudesta. Kasvu on keskimääräistä markkinakasvua suurempi ja tulee sekä henkilö- että yritysasiakkailta. Maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta oli 66,3 miljoonaa euroa. Kauden maksutuotot olivat jälleenvakuuttajien osuuden ja maksuvastuun muutoksen jälkeen 60,6 miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat yhteensä 50,1 miljoonaa euroa.

Liikekulut olivat yhteensä 21,7 miljoonaa euroa, ja niihin sisältyy 0,9 miljoonaa euroa vuoden viimeisellä neljänneksellä päätettyjen yhteistoimintaneuvottelujen aiheuttamia kertakuluja. Vakuutusmaksusaamisista kirjatut arvonalentumiset (luottotappiot) kauden aikana olivat 0,7 miljoonaa euroa. Yhdistetty kulusuhde vuonna 2009 oli 119,0 prosenttia. Rakennemuutoskulut, kasvaneet konsernikulut ja lakisääteisen liikennevakuutuksen yksittäisten suurehkojen henkilövahinkojen korvausten korkeampi taso nostivat yhdistettyä kulusuhdetta merkittävästi vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 3,8 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tulosta rasittavat yhteensä -1,2 miljoonan euron realisoidut nettomyyntitappiot sijoitussalkun riskitason tietoisien alentamisen ja vuoden ensimmäisellä neljänneksellä toteutetun yhtiön kaikkien pörssiosakkeiden myynnin seurauksena. Yhtiön sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 1,5 prosenttia.

Vahinkovakuutustoiminnan 110 (1.1.2009; 99) miljoonan euron vastuuvastausta varsinainen korvausvastuu oli 89 (1.1.2009; 79) miljoonaa euroa. Yhtiön sijoitussalkun markkina-arvo oli 129 (1.1.2009; 131) miljoonaa euroa ja yhtiön vastuunkantokyky 72,4 (1.1.2009; 90,3) prosenttia.

Aktia Vahinkovakuutuksen jakelukanavien ja Aktian konttoriverkon yhdistäminen näkyy asiakasaktiivisuuden kasvuna lähinnä henkilöasiakas sektorissa.

MUUT

Segmentin Muut vuoden 2009 liikevoitto oli -2,0 (20,3) miljoonaa euroa. Suurin osa Aktian kiinteistöomistuksesta myytiin vuonna 2008, jolloin realisoitui myyntivoittoja. Myynnit pienensivät myös vuoden 2009 vuokratuottoja.

VAKAVARAISUUS

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 15,9 prosenttia verrattuna 13,7 prosenttiin edellisvuonna. Ensisijaisten omien varojen suhde oli 9,5 (9,3) prosenttia. Vuoden tulos ja rahoitusvarojen korkeammat arvostukset paransivat vakavaraisuutta.

Vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä Aktia Pankki myi kaikki Aktia Henkivakuutuksen osakkeensa konsernin emoyhtiö Aktialle. Tämä paransi pankkikonsernin vakavaraisuutta 1,1 prosenttiyksiköllä. Pankkikonsernin vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Se ylittää sekä sisäiset vakavaraisuustavoitteet että viranomaisten asettamat vaatimukset.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 86,3 (50,4) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 34,0 (34,2) miljoonaa euroa. Vakavaraisuus oli 14,4 (8,5) prosenttia.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma oli 18,4 (1.1.2009; 22,7) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 13,1 miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma oli 43,6 (1.1.2009; 54,1) miljoonaa euroa ja vastuunkantokyky 72,4 (1.1.2009; 90,3) prosenttia.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 157,4 (135,2) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia.

Aktia julkaisee vuosittain osana tilinpäätöstä Basel 2 -vakavaraisuussäätöjen ja Finanssivalvonnan standardien edellyttämät vakavaraisuustiedot. Vakavaraisuustietojen oikeellisuus varmistetaan osavuosi- ja vuositilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä.

LUOTTOLUOKITUS

Kansainvälinen luottoluokituslaitos Moody's Investors Service piti 6.1.2010 Aktia Pankki Oyj:lle antamansa lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokituksen ennallaan parhaassa P-1-luokassa. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A1 ja taloudellinen vahvuus C. Kaikkien luokitusten näkymät ovat vakaat. Katso www.aktia.fi > Tietoa Aktiasta > Aktia Pankki > Luottoluokitus.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama luottoluokitus on Aa1.

RAHOITUSVAROJEN ARVOSTUS

TULOKSEEN KIRJATTAVAT ARVONMUUTOKSET

Osakkeiden ja osuuksien osalta arvonalentumiset kirjataan tulokseen, kun arvon muutoksen on todettu olevan merkittävä tai pysyvä, ja saamistodistusten osalta, kun liikkeeseenlaskijan on todettu olevan maksukyvytön. Aikaisempien arvonalentumisten peruutus tapahtuu saamistodistusten osalta tuloslaskelman kautta ja osakkeiden ja osuuksien osalta käyvän arvon rahaston kautta.

Vuoden aikana arvonalentumiset olivat yhteensä 24,0 (39,2) miljoonaa euroa, kun ne loka-joulukuussa olivat 1,6 miljoonaa euroa.

Arvonalentumisista 9,6 (29,4) miljoonaa euroa liittyi henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun osakkeisiin ja osuuksiin ja 14,4 (8,8) miljoonaa euroa saamistodistuksiin, joista pankin likviditeettisalkun osuus oli 0,4 (3,6) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun osakeriskiä on pienennetty määrätietoisesti, ja sen suorat osakeomistukset olivat vuodenvaihteessa 0,2 (37,8) miljoonaa euroa. Vahinkovakuutusyhtiön sijoitussalkkuun ei ole kirjattu arvonalentumisia kauden aikana.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

Milj. euroa	1–12 2009	1–12 2008
Saamistodistukset		
Pankkitoiminta	0,4	3,6
Henkivakuutustoiminta	14,0	5,1
Vahinkovakuutustoiminta	-	-
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-	1,0
Henkivakuutustoiminta	9,6	29,4
Vahinkovakuutustoiminta	-	-
Yhteensä	24,0	39,2

KÄYVÄN ARVON RAHASTOON KIRJATUT ARVONMUUTOKSET

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvonnousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon, joka konsernin osalta rahavirtasuojaus huomioon ottaen oli 43,3 miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen, kun se 31.12.2008 oli -36,4 miljoonaa euroa. Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankittujen korkojohdannaisten perusmarkkina-arvosta, oli 21,4 (12,4) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahaston erittely

Milj. euroa	31.12.2009	31.12.2008	Muutos
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	3,7	-1,5	5,2
Henkivakuutus-			
toiminta	0,2	-2,9	3,1
Vahinkovakuu-			
tustoiminta	-0,2	-	-0,2
Suorat saamistodistukset			
Pankkitoiminta	13,3	-26,3	39,5
Henkivakuutus-			
toiminta	5,6	-18,2	23,8
Vahinkovakuu-			
tustoiminta	-0,8	-	-0,8
Rahavirran suojaus	21,4	12,4	9,0
Käyvän arvon rahasto yhteensä	43,3	-36,4	79,7

LUOTTO- JA TAKAUSSAATAVIEN ARVONALENTUMISET

Rahoitusmarkkinoiden kriisi vaihtui vuonna 2009 laskusuhdanteeksi, joka aiheutti arvonalentumisia erityisesti yritysluotoissa. Kohdistetut luottojen arvonalentumiset olivat -33,1 (-1,2) miljoonaa euroa. Aikaisempien arvonalentumisten palautukset olivat 2,1 (0,5) miljoonaa euroa, joten kustannusvaikutus kauden tulokseen oli -31,1 (-0,7) miljoonaa euroa. Neljännen vuosineljänneksen arvonalentumiset olivat -6,6 miljoonaa euroa.

Kuluihin vaikuttavista arvonalentumisista -29,9 miljoonaa euroa liittyi yritysluottoihin, mikä vastaa noin 3,8 prosenttia koko yritysluotonannosta. Kotitalouksien luottojen kuluihin vaikuttavat arvonalentumiset olivat -1,1 miljoonaa euroa, josta -0,7 miljoonaa euroa oli vakuudettomia kulutusluottoja. Kotitalouksien luottojen kuluihin vaikuttavat arvonalentumiset vastasivat 0,02 (0,01) prosenttia kaikista kotitalouksille myönnettyistä luotoista. Vuoden aikana kuluihin vaikuttavat arvonalentumiset muodostivat yhteensä 0,51 (0,01) prosenttia koko luotonannosta.

Kohdistettujen arvonalentumisten lisäksi tehdään myös ryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia kotitalouksille ja pienyrityksille. Niitä tehdään, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saatavien takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta tarkastelun kohteena olevissa luottosalkuissa. Kotitalouksien ja pienyritysten ryhmäkohtaiset arvonalentumiset pysyivät muuttumattomina ollen vuoden lopussa -7,4 miljoonaa euroa.

KONSERNIN RISKIPOSITIOT

YLEISTÄ

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä, joiden hallinnasta sen tulee vastata. Riskit ja riskinhallinta ovat näin ollen olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Aktia on konservatiivista riskipolitiikkaa harjoittava laaja-alainen finanssikonglomeraatti. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit, henkivakuutustoiminnan markkina- ja korkoriskit sekä vahinkovakuutustoiminnan markkina- ja vakuutustekniset riskit. Liiketoiminta- ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella.

Määritelmät

- Riski – Tulokseen tai vakavaraisuuteen vaikuttava mahdollisuus negatiiviseen poikkeamaan odotetusta taloudellisesta tuloksesta
- Riskinhallinta – Kaikki riskinottoa, riskien vähentämistä, riskianalyysiä, riskien valvontaa ja seuranta koskeva toiminta
- Riskienvalvonta – Riskien tunnistaminen, mittaaminen, valvominen, stressitestaaminen, analysointi, raportointi ja seuranta
- Luotto- ja vastapuoliriski – Tappion riski, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan tai vastapuolen luottokelpoisuus huononee

- Markkinariski – Tappion tai tulevien tuottojen alenemisen riski, joka syntyy rahoitusmarkkinoilla tapahtuneiden hintamuutosten seurauksena
- Rahoitus- ja maksuvalmiusriski – Riski, joka syntyy, kun konserni ei pysty hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai vain korkein kustannuksin
- Operatiivinen riski – Ympäristön tapahtumien tai sisäisten syiden aiheuttama tappion riski
- Vakuutusriski – Tappion tai korkeampien korvauskulujen riski henki- ja vahinkovakuutustoiminnassa
- Liiketoimintariski – Riski tuottojen pienenemisestä supistuneiden volyymien, hintapaineen, kilpailun tai nousseiden kustannusten seurauksena

RISKIPOSITIOT

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan. Yhdessä nämä muodostavat konsernin suurimman riskialueen.

Aktia soveltaa konservatiivista luotonantopolitiikkaa, jonka lähtökohtana on velallisen riittävä takaisinmaksukyky ja se, että pankki ymmärtää liikejärjestelyn täysin. Suurimman osan luottosalkusta tulee koostua kotitalouksien luotoista, ja suuria yksittäisiä riskikeskittymiä vältetään. Riskinotto perustuu terveisiin liiketaloudellisiin periaatteisiin. Kotitalouksien luotot myönnetään yleensä turvaavaa vakuutta vastaan. Vuoden 2009 lopussa kotitalouksien luottojen osuus oli 81,3 (80,0) prosenttia 6 061 (5 426) miljoonan euron luottokannasta. Kotitalouksien luotoista 86,2 (86,2) prosentilla on Basel 2 -vakavaraisuussäännösten mukainen turvaava vakuus. Yritysluotto oli vuoden aikana pidättyväistä ja toiminnassa painotettiin riskinhallintaa.

Vastapuoliriskejä syntyy sijoitustoiminnassa ja suojaavien johdannaisopimusten yhteydessä, ja niitä rajoitetaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta sekä varojen konservatiivisella allokoinnilla ja vakuusjärjestelyillä.

Markkinariskit

Aktia-konserni ei harjoita trading-toimintaa, minkä vuoksi markkinariskit ovat rakenteellisia, ja ne syntyvät lähinnä taseen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluaikojen erojen seurauksena.

Pankkitoiminnassa rakenteellisia korkoriskejä ja erityisesti pitkään jatkuvan alhaisen korkotason riskiä hallitaan aktiivisesti sopimusehdoilla, suojaavilla johdannaisilla sekä

likviditeettisalkun sijoituksilla korkokatteen volatiliiteetin pienentämiseksi. Pankkikonsernin likviditeettisalkku oli vuodenvaihteessa 2 615 (2 290) miljoonaa euroa, ja vakuutusyhtiöiden vastuuvelan kattamiseksi tarkoitettut sijoitusvarat 835 (833) miljoonaa euroa. Pankkikonsernin likviditeettisalkusta 55 (49) prosenttia oli sijoituksia kiinteistö- vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, 29 (45) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 10 (3) prosenttia sijoituksia valtion takaamiin joukkovelkakirjalainoihin sekä noin 6 (3) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin ja yrityksiin.

Henkivakuutustoiminnassa markkinariskejä vähennettiin edelleen allokoimalla varoja alhaisemman volatiliiteetin instrumentteihin. Yhteensä 693 (693) miljoonan euron sijoitusalkusta 88 (69) prosenttia koostui saamistodistuksista, 5,5 (6,2) prosenttia epäsuorista kiinteistöomistuksista, 3,5 (12,3) prosenttia sijoituksista rahamarkkinainstrumentteihin ja 3 (6,6) prosenttia vaihtoehtoisista sijoituksista. Suorat osakeomistukset olivat 0,3 (38) miljoonaa euroa. Vuoden aikana laadittiin uusi vastuuvelan ja sijoitussalkun rakenteellisen korkoriskin hallintaa sekä uusiin vakavaraisuussääntöihin siirtymistä vuonna 2012 koskeva strategia.

Vahinkovakuutustoiminnan rakenteellista markkinariskiä hallitaan vastuuvelan ja sijoitussalkun kassavirtojen kohdentamisella. Yhteensä 142 (1.1.2009; 140) miljoonan euron sijoitussalkusta 74 (1.1.2009; 57) prosenttia koostui saamistodistuksista, 20 (1.1.2009; 21) prosenttia suorista ja epäsuorista kiinteistöomistuksista ja 4 (1.1.2009; 6) prosenttia rahamarkkinainstrumentteihin tehdyistä sijoituksista. Salkkuun ei sisällynyt osakeriskillisiä sijoituksia (1.1.2009; 21 milj. euroa).

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleenrahoituksen saatavuuteen ja maturiteettieroihin, kun se vakuutustoiminnassa liittyy rahoituksen saatavuuteen korvausten maksamiseksi. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä. Rahoitusmarkkinoiden epävarmuudesta huolimatta likviditeettitilanne on ollut hyvä.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toiminnasta. Operatiivisten riskien aiheuttamat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä

vahinkoja, jotka heikentävät pankin uskottavuutta markkinoilla.

Vuonna 2009 ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Vakuutusriskit

Vakuutusriskit realisoituvat, jos toteutuvat korvaukset ovat odotettua korkeammat. Jälleenvakuutusturva huomioon ottaen vakuutustoimintojen korvauskulut ovat pysyneet suhteellisen vakaalla tasolla. Eri vakuutuskantojen jälleenvakuutusturvat pienentävät tuloksen volatiliteettia ja poistavat sellaiset riskitapahtumat, jotka voisivat vaikuttaa yhtiön toimintaedellytyksiin tulevaisuudessa.

Yksityiskohtaisempi kuvaus konsernin riskinhallinnasta ja riskipositioista on konsernin vuositilinpäätöksen liitteessä 2.

LÄHIPIIRI

Lähipiirillä tarkoitetaan Aktia-konsernin johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä, Aktia Oyj:n hallintoneuvostoa, hallituksen jäseniä ja johtoa (toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies). Lähipiiriin kuuluvat myös mainittujen avainhenkilöiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta (yli 20 % osakepääomasta).

Kauden aikana ei ollut merkittäviä muutoksia lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa.

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväresurssiksi muutettuna konsernin henkilöstömäärä kasvoi 155 resurssilla 1 207:ään (1 052). Kokopäiväresurssien lukumäärä vuoden aikana keskimäärin oli 1 213 (1 009). Vuoden 2009 alusta Aktia-konserniin kuuluva Aktia Vahinkovakuutus mukaan lukien konsernin henkilöstö oli vuoden alussa 1 262 kokopäiväresurssia, joten määrä laski 55:llä joulukuun loppuun mennessä.

Aktia Vahinkovakuutus aloitti 24.8.2009 tehostamistoimenpiteitä koskevat yhteistoimintaneuvottelut taloudellisista ja tuotannollisista sekä liiketoiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvista syistä.

Lokakuussa päättäneiden neuvottelujen seurauksena Aktia Vahinkovakuutus päätti irtisanoa yhteensä 19 henkilöä. Muilla järjestelyillä vähennettiin lisäksi 11 henkilöä. Säästön lasketaan vuodesta 2010 alkaen olevan noin 2 miljoonaa euroa vuositasolla.

HENKILÖSTÖRAHASTO JA JOHDON KANNUSTEOHJELMA VUONNA 2009

Aktia-konsernin henkilöstörahastoon arvioidaan vuodelta 2009 maksettavan voitto-osuuden enimmäismäärä. Voittoosuus on 2,4 miljoonaa euroa. Toimitusjohtaja ja muut konsernin johdon jäsenet ovat konsernin henkilöstörahaston jäseniä.

Toimitusjohtajalle ja muille konsernin johtoryhmän jäsenille on laadittu palkitsemisjärjestelmä, joka on riippuvainen pankin operatiivisesta tuloksesta ja vuosittain yritys- ja henkilötasolla määritellyistä tavoitteista. Konsernin johdon jäsenet voivat saada korkeintaan kolmen kuukausipalkan suuruisen henkilökohtaisen lisäpalkkion.

Vuoden 2009 osalta johtoryhmää koskee myös osakeperusteinen kannusteoehjelma, jonka puitteissa johtoryhmällä on mahdollisuus merkitä enintään 59 000 osaketta. Merkintäoikeuden suuruus on riippuvainen erillisistä tavoitteista, joiden suoritus ehdot noudattavat yhtiön hallituksen päätöstä. Osakeperusteinen kannusteoehjelma kasvatti henkilöstökuluja 0,2 miljoonalla eurolla kauden aikana.

TALLETUSSUOJARAHASTO JA Sijoittajien Korvausrahasto

PANKIN TALLETUSSUOJARAHASTO

Aktia Pankin talletusasiakkaiden varat turvataan lakisääteisesti talletussuojarahastosta. Vuonna 1998 perustettuun talletussuojarahastoon kuuluminen on pakollista kaikille pankeille. Rahastosta korvataan tallettajan varat 50 000 euroon asti. Vuonna 2009 Aktia Pankin kannatusmaksu rahastolle oli 1,9 (1,2) miljoonaa euroa. Vuoden 2009 lopussa rahaston varat olivat 620,7 miljoonaa euroa.

Sijoittajien Korvausrahasto

Pankit ja pankkiiriliikkeet ovat sijoittajien korvausrahaston jäseniä. Rahaston tarkoituksena on suojata piensijoittajia pankin tai pankkiiriliikkeen menetettyä maksukykyänsä. Yksittäiselle sijoittajalle voidaan korvata enintään 20 000 euroa. Rahaston varat olivat vuoden lopussa 5,7 miljoonaa euroa.

MUUTOKSIA HALLITUKSESSA JA KONSERNINJOHDOS

Voimassa olevan yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvosto valitsee hallituksen seuraavaksi toimintavuodeksi joulukuussa. Aktia Oyj:n hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 10.12.2009 hallituksen varapuheenjohtaja Dag Wallgrenin yhtiön hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi. Uudeksi hallituksen jäseneksi nimitettiin Nils Lampi. Hallituksen puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh oli kieltäytynyt uudelevalinnasta. Diplomiekonomi Nils Lampi, synt. 1948, asuinpaikka Maarianhamina, on toiminut Wiklöf Holding Ab:n konserninjohtajana vuodesta 1992.

Lars-Olof Hammarén luopui tehtävästään hallituksen jäsenenä yhtiöjärjestyksen ikärajoituksen johdosta. Muut hallituksen jäsenet valittiin uudelleen, ja Nina Wilkman valittiin lisäksi hallituksen uudeksi varapuheenjohtajaksi. Kaikki hallituksen jäsenten valinnat koskevat toimikautta 1.1.–31.12.2010.

Aktian hallitus päätti listautumisen yhteydessä ehdottaa vuoden 2010 varsinaiselle yhtiökokoukselle nimitysvaliokunnan perustamista. Nimitysvaliokunnan tehtävänä olisi yhtiön varsinaisten yhtiökokousten edellä valmistella ehdotuksia Aktian hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien nimittämistä sekä näiden palkkioita koskeviksi päätöksiksi. Ehdotuksen mukaan nimitysvaliokuntaan kuuluisi kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat sekä hallintoneuvoston puheenjohtaja asiantuntijajäsenenä. Oikeus nimittää edustaja nimitysvaliokuntaan olisi niillä kolmella osakkeenomistajalla, joiden osuus kaikista Aktian osakkeista on suurin 1. marraskuuta yhtiökokousta edeltävän kalenterivuonna.

Oikeustieteen kandidaatti Barbro Karhulahti nimitettiin 1.12.2009 Aktia Oyj:n konserninjohtoon jäseneksi vastuualueenaan Tampereen, Oulun ja Itä-Uudenmaan toiminta.

Johtaja Merja Sergelius jätti tehtävänsä konsernin johtoryhmän jäsenenä. Hän jatkaa Aktian palveluksessa Helsingin Keskustan konttoriryhmästä vastaavana pankinjohtajana.

Aktian konserninjohtoon kuuluvat toimitusjohtaja Jussi Laitinen, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies Jarl Sved, varatoimitusjohtaja Stefan Björkman, varatoimitusjohtaja Robert Sergelius, johtaja Barbro Karhulahti, johtaja Taru Narvanmaa, johtaja Anders Nordman, johtaja Gösta Råholm ja johtaja Olav Uppgård sekä henkilöstön edustajana Marit Leinonen.

OSAKEPÄÄOMA JA OMISTAJAT

Syyskuun 2009 lopussa Aktia Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle. Loka–joulukuussa 2009 arvo-osuustileille kirjattiin Veritas Vahinkovakuutusyhtiön sulautumiseen liittyvästä 6 800 000 osakkeen sulautumisvastikkeesta vielä 19 887 uutta A-osaketta. Kauden päättyessä omistajien lukumäärä oli 49 714. Jäljellä olevien osakkeiden läpikäyntiä ja kirjaamista jatketaan. Aktia arvioi lopullisen osakasmäärän olevan noin 70 000. Rekisteröimättömiä osakkeita oli vuoden lopussa 1 010 697 kappaletta.

Aktian oma osakeomistus oli 536 288 osaketta, eli 0,8 prosenttia koko osakekannasta.

Hallituksella on 21.12.2006 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen valtuutus laskea liikkeeseen enintään 1 000 000 osaketta osakepohjaisten kannusteiden perustamiseksi konsernin avainhenkilöille. Aktia Oyj:n hallitus toteutti 30.3.2009 valtuutuksen nojalla suunnatun osakeannin nimetyille henkilöille yhtiön ylimmässä operatiivisessa johdossa. Annissa laskettiin liikkeeseen 12 490 uutta A-sarjan osaketta 6,00 euron merkintähintaan osaketta kohti. Aktia Oyj:n uudet A-sarjan osakkeet kirjattiin kaupparekisteriin 29.5.2009.

Osakkeenomistajat Sparbanksstiftelsen i Helsingfors, Elin-korkolaitos Hereditas ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas ovat ilmoittaneet Aktialle aikomuksestaan tehdä ehdotuksia hallintoneuvoston jäseniksi, tilintarkastajiksi sekä näille maksettaviksi palkkioiksi Aktian vuoden 2010 varsinaisesta yhtiökokouksesta alkavaksi toimikaudeksi.

Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen osuus Aktia Oyj:n äänistä ylitti 23.12.2009 kymmenesosan ollen 10,49 prosenttia. Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen osuus Aktia Oyj:n osakkeista on 9,60 prosenttia.

20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2009

	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeita yhteensä	Osuus osakkeista, %	Ääniä	Osuus äänistä, %	Muutokset 2009
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors*	7 604 111	3 802 048	11 406 159	17,03	83 645 071	18,67	-
Elinkorkolaitos Hereditas*	4 428 114	2 077 106	6 505 220	9,71	45 970 234	10,26	273 902
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	4 297 469	2 134 397	6 431 866	9,60	46 985 409	10,49	368 674
Sparbanksstiftelsen i Esbo-Grankulla*	2 346 585	1 183 292	3 529 877	5,27	26 012 425	5,81	10 000
Oy Hammarén & Co Ab	1 890 000	945 000	2 835 000	4,23	20 790 000	4,64	-
Svenska litteratursällskapet i Finland rf*	1 681 786	789 229	2 471 015	3,69	17 466 366	3,90	103 328
Sparbanksstiftelsen i Vanda*	1 514 900	833 012	2 347 912	3,50	18 175 140	4,06	-80 000
Stiftelsen för Åbo Akademi*	1 495 640	751 000	2 246 640	3,35	16 515 640	3,69	293 640
AktiaStiftelsen i Borgå*	1 303 050	651 525	1 954 575	2,92	14 333 550	3,20	-
AktiaStiftelsen i Vasa*	978 525	547 262	1 525 787	2,28	11 923 765	2,66	10 000
Sparbanksstiftelsen i Kyrklätt*	876 529	438 264	1 314 793	1,96	9 641 809	2,15	-
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo*	787 350	393 675	1 181 025	1,76	8 660 850	1,93	-
Föreningen Konstsamfundet rf*	670 040	377 951	1 047 991	1,56	8 229 060	1,84	95 109
Sparbanksstiftelsen i Ingå*	646 236	323 118	969 354	1,45	7 108 596	1,59	-
Ab Kelonia Oy*	549 417	308 662	858 079	1,28	6 722 657	1,50	-56 838
Sparbanksstiftelsen i Sibbo*	462 002	232 001	694 003	1,04	5 102 022	1,14	1 000
Sparbanksstiftelsen i Sjunne*	454 377	227 188	681 565	1,02	4 998 137	1,12	-
Svenska folkskolans vänner*	419 407	207 375	626 782	0,94	4 566 907	1,02	4 657
Aktia Oyj	357 526	178 762	536 288	0,80	3 932 766	0,88	536 288
Aktia Sparbanksstiftelsen i Malax*	338 500	177 600	516 100	0,77	3 890 500	0,87	-
20 suurinta yhteensä	33 101 564	16 578 467	49 680 031	74,16	364 670 904	81,41	1 559 760
Muut	13 835 344	3 472 383	17 307 727	25,84	83 283 004	18,59	
Yhteensä	46 936 908	20 050 850	66 987 758	100,00	447 953 908	100,00	

*) Osapuolten keskinäistä R-osakkeen etuosto-oikeutta koskevan osakassopimuksen osapuoli. Sopimukseen piiriin kuuluu 69 % R-osakkeista ja 21 % osakkeiden kokonaismäärästä.

Vuoden 2009 lopussa tunnistamattomien omistajien määrä oli 21 572 ja heidän omistuksensa 1 010 697 osaketta.

OSAKE

Aktia Oyj:n A- ja R-osakkeet noteerattiin 29.9.2009 NASDAQ OMX Helsinki Oy:n pörssilistalle. Listautumisen tarkoituksena on lisätä osakkeenomistajien mahdollisuuksia käydä kauppaa Aktian osakkeella ja tehostaa osakkeen hinnanmuodostusta. A-osakkeen ensimmäisen pörssipäivän päätöskurssi oli 9,08 euroa ja R-osakkeen 9,50 euroa.

Aktian kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. Aktian osake luokitellaan niin sanotun GICS-indeksin mukaan sektoriin "Rahoitus, alueelliset pankit".

31.12.2009 A-osakkeen päätöskurssi oli 7,85 euroa ja R-osakkeen 9,06 euroa, joten Aktian markkina-arvo oli noin 550 miljoonaa euroa. Aktian A-osakkeen tuotto oli listautumishetkestä vuoden loppuun -13,55 prosenttia ja R-osakkeen -4,63 prosenttia.

Tuottovertailu 29.9.-31.12.2009

	Tuotto
Aktia A	-13,55 %
Aktia R	-4,63 %
OMX Nordic Banks	0,90 %
OMX Nordic Financials	1,53 %

Osaketiedot

	A-osake	R-osake
Äänimäärä/osake	1	20

Markkinatiedot

	A-osake	R-osake
Markkina	NASDAQ OMX Helsinki	NASDAQ OMX Helsinki
Listautumispäivä	29.9.2009	29.9.2009
ISIN	FI0009004733	FI0009015911
Tunnus	AKTAV (OMX)	AKTRV (OMX)
Lista	OMXH Keskisuuret yhtiöt	OMXH Keskisuuret yhtiöt
Toimiala	Alueelliset pankit	Alueelliset pankit
GICS-koodi	40101015	40101015
Osakkeiden lukumäärä	46 936 908	20 050 850

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2009 oli 226 141 euroa tai 27 005 osaketta. R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2009 oli 67 903 euroa tai 7 245 osaketta.

Aktia on tehnyt niin sanotun market-making- eli LP-sopimuksen (Liquidity Providing) Handelsbankenin kanssa A-osakkeen likviditeetin parantamiseksi, minkä pitäisi suosia pienten osakkeenomistajien osakekauppoja. Sopimus astui voimaan 4.1.2010.

25

	2009	2008
Osakekohtainen tulos	0,52	0,09
Osinko per osake*	0,24	0,15
Osinko, %	46,2	166,7
Osingon kasvu, %	60,0	-54,5
Tuotto (osinko/A-osake), %	3,06	-
A-osakkeen päätöskurssi 31.12	7,85	-
R-osakkeen päätöskurssi 31.12	9,06	-
Vuoden korkein noteeraus, A-osake	10,20	-
Vuoden matalin noteeraus, A-osake	7,78	-
Vuoden korkein noteeraus, R-osake	11,45	-
Vuoden matalin noteeraus, R-osake	9,13	-
Kurssikehitys, A-osake, %	-13,6	-
Kurssikehitys, R-osake, %	-4,6	-
Oma pääoma per osake (NAV), euroa	6,52	4,85
Päätöskurssi 31.12.2009 A-osake/NAV	1,20	-
Päätöskurssi 31.12.2009 R-osake/NAV	1,39	-
Keskimääräinen liikevaihto Nasdaq OMX, A-osakkeet	226 141	-
Keskimääräinen liikevaihto Nasdaq OMX, R-osakkeet	67 903	-
Keskimääräinen volyyymi Nasdaq OMX, A-osakkeet	27 005	-
Keskimääräinen volyyymi Nasdaq OMX, R-osakkeet	7 245	-
P/E-luku, A-osakkeet	15,10	-
P/E-luku, R-osakkeet	17,42	-
Markkinahinta, miljoonaa euroa	550	-
Osakkeita 31.12., A-sarja	46 936 908	40 124 418
Osakkeita 31.12., R-sarja	20 050 850	20 050 850
Osakkeita yhteensä 31.12., A ja R	66 987 758	60 175 268

*2009 hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

MUUTOKSIA KONSERNIRAKENTEESSA

Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön ja Aktia Oyj:n sulautuminen saatettiin päätökseen yhtiöiden yhtiökokousten hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Sulautuminen kirjattiin kaupparekisteriin 1.1.2009. Vahinkovakuutusyhtiö jatkaa toimintaansa Aktia-konsernissa nimellä Aktia Vahinkovakuutus Oy.

Finanssivalvonta ilmoitti 28.4.2009 hyväksyvänsä sen, että Aktia Pankki Oyj myy omistamansa Aktia Henkivakuutuksen

osakkeet emoyhtiö Aktia Oyj:lle. Siirto ei vaikuttanut Aktia Henkivakuutuksen operatiiviseen toimintaan. Maksettu hinta, 45,5 miljoonaa euroa, vastasi henkivakuutusyhtiön kirjanpidollista substanssiarvoa 28.2.2009. Kaupan vaikutus eliminoitui konsernitaseella.

Syksyllä toteutettiin Aktian kiinteistönvälitysyritysten sulautuminen. Vuoden 2010 alusta toiminnasta vastaavat Aktia Kiinteistönvälitys Oy ja Magnus Nyman LKV Oy.

TAPAHTUMIA KATSAUSKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Elinkorkolaitos Hereditaksen osuus Aktia Oyj:n osakkeista ylitti 26.1.2010 kymmenesosan ollen 10,02 prosenttia. Elinkorkolaitos Hereditaksen osuus Aktia Oyj:n äänistä on 10,26 prosenttia.

Aktia ilmoitti 12.2.2010, että vuoden 2009 viimeisen neljänneksen tulosta rasittaa 9,2 miljoonan euron kustannus, joka johtuu laskentavirheestä optioiden käyvän arvon jaottelussa tuloslaskelman kautta kirjattaviin eriin ja käyvän arvon rahastoon kirjattaviin eriin.

NÄKYMÄT JA RISKIT VUODEKSI 2010

Aktia arvioi vuoden 2010 liikevoiton olevan samalla tasolla kuin vuonna 2009.

Vuonna 2010 Aktian kannattavuutta vahvistetaan panostamalla asiakkuuksiin ja lisämyyntiin, kehittämällä verkkopalveluja, kustannusten valvonnalla sekä riskien ja pääoman hallinnan avulla. Aktia pyrkii kasvamaan markkinoita nopeammin erityisesti henkilöasiakkaiden ja pienten yritysten osalta.

Tärkeimmät Aktian tulokseen vaikuttavat tekijät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, kiinteistönvälitys- ja omaisuudenhoitopalvelujen kysyntään.

Korkomarginaaliin ja sitä kautta kannattavuuteen vaikuttavat vaikeasti ennustettavat korkotason muutokset, tuottojen kehitys ja luottomarginaalit. Aktia toteuttaa tehokasta korkoriskinhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian korkosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys. Luottojen arvonalentumistappioiden odotetaan vuonna 2010 olevan vuotta 2009 alhaisempia.

Likviditeetin saatavuus rahamarkkinoilta on olennaista Aktian jälleenrahoitukselle. Muiden pankkien tavoin myös Aktiassa käytetään tietyin osin kotitalouksien talletuksia likviditeetin tarpeen täyttämiseen.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikriisin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuutustoiminnan säännöstelyä koskevia aloitteita, mikä on

aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuuden pääomavaateista. Pääomavaateiden muutos voi aiheuttaa sekä pääomitustarvetta että tarvetta muuttaa konsernin rakennetta.

HALLITUKSEN EHDOTUS VUODEN 2010 YHTIÖKOKOUKSELLE

Hallitus ehdottaa 25.3.2010 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan 0,24 euroa osakkeelta kaudelta 1.1.–31.12.2009, mikä vastaa 46,2 prosentin jako-osuutta vuoden tuloksesta. Ehdotettu osingonjako on yhteensä 16,1 (10,0) miljoonaa euroa.

Ehdotettu täsmäytyspäivä on 30.3.2010 ja maksupäivä 8.4.2010.

Aktia Oyj

Hallitus

VIISIVUOTISKATSAUS

(1 000 euroa)	2009	2008	2007	2006	2006	2005
	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)	(IFRS)	(FAS)	(FAS)
Liikevaihto						
- pankkitoiminta	341 765	448 863	328 261	233 639	234 982	186 697
- henkivakuutustoiminta	89 555	103 815	189 365	-	-	-
- vahinkovakuutustoiminta	70 117	-	-	-	-	-
+ / - tulokseen vaikuttavat eliminoinnit	-14 903	-64 291	-55 388	-	-	-
Konserni	486 533	488 387	462 238	233 639	234 982	186 697
Korkokate	152 248	100 953	88 877	84 134	84 238	79 698
Palkkiotulot netto	46 346	41 034	47 346	40 061	40 061	32 553
Henkivakuutusnetto	13 991	-33 758	21 079	-	-	-
Vahinkovakuutusnetto	15 158	-	-	-	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	5 404	19 004	7 345	12 271	13 751	20 091
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	233 147	127 233	164 647	136 466	138 050	132 341
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-154 159	-120 891	-98 329	-83 947	-83 952	-75 698
Arvon alentumistappio, netto	-32 313	34	-218	1 590	1 590	-8 535
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	319	230	195	711	711	1 030
Liikevoitto	46 994	6 606	66 295	54 820	56 399	49 138
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,7	1,8	17,9	16,8	16,8	16,3
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,34	0,07	0,79	0,82	0,85	0,86
Omavaraisuusaste, %	4,6	3,6	5,0	5,0	5,2	5,8
Vakavaraisuusaste, % (konglomeraatti)	157,4	135,2	138,6	-	-	-
Henkilöstö (kokopäiväresurssit), keskimäärin katsauskauden alusta	1 213	1 009	940	873	873	805
Taseen loppusumma	10 555 839	9 540 073	7 952 813	5 491 668	5 490 380	4 553 469
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,52	0,09	0,87	0,74	0,76	0,67
Oma pääoma/osake (NAV), euroa	6,52	4,85	5,39	4,49	4,55	4,39
Osinko/osake, euroa *)	0,24	0,15	0,33	0,26	0,26	0,45
Osinko/tulos, % *)	46,5	194,3	38,6	36,0	35,1	66,8
Osakekohtainen tulos pl. tuloutettu negatiivinen liikearvo ja ml. käyvän arvon rahasto, euroa	1,71	-0,22	0,39	0,59	0,61	0,81
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin	66 446 406	60 167 835	59 812 898	55 506 842	55 506 842	55 348 900
Osakkeiden määrä kauden lopussa	66 451 470	60 175 268	60 152 786	55 348 900	55 348 900	55 348 900
Pankkitoiminta (ml. Yksityispankki)						
Kulu/tuotto-suhde	0,57	0,65	0,67	0,62	0,61	0,57
Ottolainaus yleisöltä	3 029 230	3 098 336	2 801 378	2 544 161	2 552 787	2 308 567
Antolainaus yleisölle	6 060 842	5 425 654	4 573 746	3 763 175	3 760 754	3 249 522
Vakavaraisuusaste, %	15,9	13,7	15,4	13,8	13,8	15,1
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	9,5	9,3	10,9	9,2	9,2	9,8
Riskipainotetut sitoumukset **)	3 460 170	3 313 174	2 875 192	2 654 800	2 654 800	2 285 710
Varainhoito						
Rahastopääoma ***)	3 786 167	2 489 752	2 012 919	1 419 800	1 419 800	945 365
Hallinnoitavat ja välitettävät varat	5 995 571	4 539 312	3 720 760	2 008 335	2 008 335	1 427 903
Henkivakuutus						
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	80 900	91 350	100 025	-	-	-
Liikekustannussuhde, %	100,7	99,0	110,0	-	-	-
Toimintapääoma	86 258	50 359	121 710	-	-	-
Vakavaraisuusaste, %	14,4	8,5	18,1	-	-	-
Sijoitukset käyvin arvoin	867 672	804 559	965 555	-	-	-
Vastuuvetka korkosidonnaisille vakuutuksille	595 021	627 592	654 316	-	-	-
Vastuuvetka rahastovakuutuksille	210 098	149 583	200 527	-	-	-
Vahinkovakuutus						
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	66 302	-	-	-	-	-
Vakuutusmaksutulot	60 561	-	-	-	-	-
Liikekustannussuhde, %	27,9	-	-	-	-	-
Vahinkosuhde, %	91,1	-	-	-	-	-
Yhdistetty kustannussuhde, %	119,0	-	-	-	-	-
Vastuuvetka ennen jälleenvakuuttajien osuutta	119 319	-	-	-	-	-
Vakavaraisuuspääoma	43 578	-	-	-	-	-
Vastuuvetkan vakavaraisuusaste, %	41,8	-	-	-	-	-
Vastuunkantokyky (riskinkantokyky), %	72,4	-	-	-	-	-

*) Hallituksen esityksen mukaisesti

**) Vuosien 2004-2006 riskipainotetut sitoumukset ovat Basel 1:n mukaisesti, kun taas vuosien 2007-2009 riskipainotetut sitoumukset ovat Basel 2:n mukaisesti.

***) Sisältää Aktia Investin rahastovolyymit joulukuusta 2008 alkaen.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

28

Liikevaihto, euroa

Pankkitoiminnan liikevaihto + henkivakuutustoimintojen liikevaihto +/- tulokseen vaikuttavat elimointierät

Pankkitoiminnan liikevaihto

Korkotuotto + osingot + palkkiotuotot netto + rahoitusvarojen nettotuotot

+ sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Vakuutustoimintojen liikevaihto

Maksutulo ennen jälleenvakuuttajan osuutta + sijoitustoiminnan nettotuotot + muut tuotot

Osakekohtainen tulos, euroa

Aktia Oyj:n osakkeenomistajille luettava kauden voitto verojen jälkeen

Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake, euroa

Aktia Oyj:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma

Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Jakson voitto (vuositasolla) $\times 100$

Oma pääoma keskimäärin

Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)

Konglomeraatin omat varat yhteensä (omat varat ml.

toimialakohtaiset varat ja vähennykset) $\times 100$

Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuutustoiminta)

Konglomeraatin vakavaraisuudesta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 kappaleessa.

Pankkitoiminnan kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Pankkitoiminnan riskipainotetut sitoumukset

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset johdannaiset mukaan lukien on riskipainotettu standardimenetelmällä Finanssivalvonnan standardien mukaan. Operatiivisten riskien pääomavaade on laskettu perusmenetelmällä (Finanssivalvonnan standardi 4.3i).

Pankkitoiminnan vakavaraisuusaste, %

Omat varat (ensisijaiset omat varat + toissijaiset omat varat) $\times 100$

Riskipainotetut sitoumukset

Omat varat lasketaan Finanssivalvonnan standardin 4.3a mukaisesti.

Pankkitoiminnan ensisijaisten omien varojen suhde, %

Ensisijaiset omat varat $\times 100$

Riskipainotetut sitoumukset

Henkivakuutustoiminnan liikekustannussuhde

$\frac{\text{Liikekulut} + \text{korvauskäsittelyn kulut}}{\text{Kuormitustulo}} \times 100$

Kuormitustulo

Kuormitustulo on erä, jonka on laskuperusteiden mukaan tarkoitus kattaa liikekulut.

Liikekuluihin ei sisälly jälleenvakuuttajien palkkioita.

Henkivakuutustoiminnan vakavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma}}{\text{Vakuutustekninen vastuuvélka - tasaussumma - 75 \% sijoitussidonnaisten rahastojen vastuuvélasta}} \times 100$

Vakuutustekninen vastuuvélka - tasaussumma - 75 %

sijoitussidonnaisten rahastojen vastuuvélasta

Vakuutustekninen vastuuvélka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Vahinkovakuutuksen yhdistetty kulusuhde-%

Vahinkosuhde (pl. eläkevastuiden diskonttaus) + liikekulusuhde

Vahinkosuhde =

$\frac{\text{Korvauskulut ja vahingonselvittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$

Liikekulusuhde =

$\frac{\text{Liikekulut, pl. vahingonkäsittelykulut}}{\text{Vakuutusmaksutuotot}} \times 100$

Vahinkovakuutuksen tunnusluvut vahinkosuhde ja liikekulusuhde on laskettu toiminnon aiheuttamien kustannusten mukaisesti eikä suoraan konsernin/segmentin tuloslaskelmasta.

Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvélan vakavaraisuusaste, %

$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma}}{\text{Vakuutustekninen vastuuvélka jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen - tasoitusmäärä}} \times 100$

Vakuutustekninen vastuuvélka jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen - tasoitusmäärä

Vahinkovakuutustoiminnan vakavaraisuus (vastuunkantokyky), %

$\frac{\text{Vakavaraisuuspääoma}}{\text{Viimeisten 12 kuukauden maksutuotot}} \times 100$

Vakuutustoimintojen vakavaraisuuden tunnusluvut on laskettu Finanssivalvonnan määräysten perusteella.

AKTIA OYJ

– KONSERNIN TILINPÄÄTÖS

Konsernin tuloslaskelma	31	Liite 42. Muut velat yhteensä	94
Konsernin laaja tuloslaskelma	31	Liite 43. Varaukset	94
Konsernin tase	32	Liite 44. Osakepääoma ja sijoitetun vapaan pääoman rahasto	95
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	33	Liite 45. Käyvän arvon rahasto	95
Konsernin rahavirtalaskelma	33	Liite 46. Rahoitusinstrumenttien luokitus	96
Konsernin oman pääoman muutos.....	34	Liite 47. Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	98
Konsernin kehitys neljännesvuosittain	35	Liite 48. Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	99
Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot.....	36	Liite 49. Voitonjakokelpoiset varat	100
Liite 1. Yhteenveto konsernin merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista vuonna 2009	36	Liite 50. Osingonjako	100
Liite 2: Konsernin riskinhallinta vuonna 2009	45	Liite 51. Annetut ja saadut vakuudet	100
Liite 3. Konsernin segmenttiraportti	71	Liite 52. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltyinä	101
Liite 4. Hankitut liiketoiminnot	72	Liite 53. Vuokravastuut	102
Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	73	Liite 54. Henkilöstön määrä 31.12.	102
Liite 5. Korkotuotot ja korkokulut	73	Liite 55. Konsernitiilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	102
Liite 6. Osinkotuotot	73	Liite 56. Tietoja lähipiiristä	103
Liite 7. Palkkiotuotot ja palkkiokulut	73	Liite 57. Hallinnoitavat asiakasvarat	105
Liite 8. Henkivakuutusnetto	74	Liite 58. Tilintarkastuspalkkiot	105
Liite 9. Vahinkovakuutusnetto	76	Liite 59. Takautuvasti oikaistu aikaisemmin julkistettu osavuositarkastusinformaatio 2009	105
Liite 10. Vahinkovakuutuksen tulos vakuutusluokittain	77	Liite 60. Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen	106
Liite 11. Rahoitusarvojen ja velkojen nettotuotot	78		
Liite 12. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	79	Aktia Oyj — Emoyhtiön tuloslaskelma	107
Liite 13. Liiketoiminnan muut tuotot	79	Aktia Oyj — Emoyhtiön tase	108
Liite 14. Henkilöstökulut	79	Aktia Oyj — Emoyhtiön rahavirtalaskelma	109
Liite 15. Muut hallintokulut	79	Aktia Oyj — Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	110
Liite 16. Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	79	Liite 101. Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	110
Liite 17. Liiketoiminnan muut kulut	79	Aktia Oyj — Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	112
Liite 18. Arvon alentumistappiot ja arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	80	Liite 102. Korkotuotot ja korkokulut	112
Liite 19. Verot	80	Liite 103. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	112
Liite 20. Osakekohtainen tulos	80	Liite 104. Palkkiotuotot ja palkkiokulut	112
Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot	81	Liite 105. Arvoperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	112
Liite 21. Käteiset varat	81	Liite 106. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	113
Liite 22. Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	81	Liite 107. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	113
Liite 23. Myytävissä olevat rahoitusvarat	81	Liite 108. Liiketoiminnan muut tuotot	113
Liite 24. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	82	Liite 109. Henkilöstökulut	113
Liite 25. Johdannaiset	82	Liite 110. Muut hallintokulut	113
Liite 26. Lainat ja muut saamiset	84	Liite 111. Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	114
Liite 27. Sijoitukset osakkuusyrityksiin	85	Liite 112. Liiketoiminnan muut kulut	114
Liite 28. Aineettomat hyödykkeet	85	Liite 113. Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	114
Liite 29. Sijoituskiinteistöt	86	Liite 114. Jaottelu liiketoiminta-alueittain	114
Liite 30. Muut aineelliset hyödykkeet	86	Aktia Oyj — Emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot	115
Liite 31. Muut varat	87	Liite 115. Saamiset luottolaitoksilta	115
Liite 32. Laskennalliset verot	88	Liite 116. Osakkeet ja osuudet	115
Liite 33. Myytävissä olevat varat ja velat	88	Liite 117. Aineettomat hyödykkeet	115
Liite 34. Talletukset	89	Liite 118. Aineelliset hyödykkeet	116
Liite 35. Liikkeeseen lasketut velkakirjat	89	Liite 119. Muut varat	117
Liite 36. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	89	Liite 120. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	117
Liite 37. Muut velat luottolaitoksille	90	Liite 121. Laskennalliset verosaamiset	117
Liite 38. Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	90	Liite 122. Velat luottolaitoksille	117
Liite 39. Henkivakuutustoiminnan vastuovelka	91	Liite 123. Muut velat	117
Liite 40. Vahinkovakuutustoiminnan vastuovelka	93	Liite 124. Siirtovelat ja saadut ennakot	118
Liite 41. Vahinkovakuutuksen korvausmenon kehitys	94	Liite 125. Laskennalliset verovelat	118

Liite 126.	Oman pääoman erittely	118
Liite 127.	Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	119
Liite 128.	Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	119
Liite 129.	Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät	120
Liite 130.	Varat ja velat yhteensä liiketoiminta- alueittain	120
Liite 131.	Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla	120
Liite 132.	Tiedot osakeanneista ja optio- oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskuista	121
Liite 133.	Osakkeiden omistus	121
Liite 134.	Eläkevastuut	123
Liite 135.	Henkilöstön määrä 31.12.	123
Liite 136.	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	123
Liite 137.	Lähipiiri	124

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	2009	2008
Korkotuotot	5	285 576	386 129
Korkokulut	5	-133 328	-285 176
Korkokate		152 248	100 953
Osinkotuotot	6	607	1 395
Palkkiotuotot	7	60 669	48 734
Palkkiokulut	7	-14 322	-7 699
Palkkiotuotot netto		46 346	41 034
Henkivakuutusnetto	8	13 991	-33 758
Vahinkovakuutusnetto	9, 10	15 158	-
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	11	826	-3 359
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	12	406	6 010
Liiketoiminnan muut tuotot	13	3 565	14 958
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		233 147	127 233
Henkilöstökulut	14	-79 219	-60 605
Muut hallintokulut	15	-44 783	-38 419
Negatiivisen liikearvon tuloutus	4	140	-
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	16	-6 884	-5 682
Liiketoiminnan muut kulut	17	-23 413	-16 186
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-154 159	-120 891
Arvon alentumistappiot ja arvonalentumisen peruutus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	18	-563	743
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	26	-31 750	-708
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		319	230
Liikevoitto		46 994	6 606
Verot	19	-12 998	-812
Tilikauden voitto		33 997	5 795
Josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		34 278	5 170
Vähemmistön osuus		-281	624
Yhteensä		33 997	5 795
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	20	0,52	0,09
Osakekohtainen tulos (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa		0,52	0,09

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	2009	2008
Kauden voitto		33 997	5 795
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		51 847	-57 675
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon		9 043	13 571
Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		19 239	25 448
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan		-	-280
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		114 126	-13 142
Laaajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		113 958	-13 229
Vähemmistön osuus		168	87
Yhteensä		114 126	-13 142

KONSERNIN TASE

(1 000 euroa)	Liite	2009	2008
Varat			
Käteiset varat	21	340 960	506 311
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	22	22 453	19 492
Saamistodistukset	23	3 277 331	2 808 472
Osakkeet ja osuudet	23	155 631	228 856
Myytävissä olevat rahoitusvarat		3 432 962	3 037 328
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	24	27 883	35 885
Johdannaissopimukset	25	209 966	137 014
Saamiset luottolaitoksilta	26	80 721	100 540
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	26	6 060 842	5 425 654
Lainat ja muut saamiset		6 141 562	5 526 194
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset		208 853	148 119
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	27	4 529	4 497
Aineettomat hyödykkeet	28	12 427	10 406
Sijoituskiinteistöt	29	26 936	3 631
Muut aineelliset hyödykkeet	30	8 080	6 137
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	31	80 251	79 124
Muut varat	31	31 371	7 189
Muut varat yhteensä		111 623	86 312
Tuloverosaamiset		808	2 389
Laskennalliset verosaamiset	32	6 035	15 597
Verosaamiset		6 843	17 986
Myytävissä olevat varat	33	761	761
Varat yhteensä		10 555 839	9 540 073
Velat			
Velat luottolaitoksille	34	1 724 356	1 916 941
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	34	3 029 230	3 098 336
Talletukset		4 753 586	5 015 277
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat		-	4 586
Johdannaissopimukset	25	132 165	84 725
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	35	2 747 926	2 118 733
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	36	252 533	246 851
Muut velat luottolaitoksilta	37	968 201	502 138
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	38	77 266	262 761
Muut rahoitusvelat		4 045 926	3 130 482
Vastuovelka korkosidonnaisille vakuutuksille	39	595 021	627 592
Vastuovelka rahastovakuutuksille	39	210 098	149 583
Vahinkovakuutusten vastuovelka	40, 41	119 319	-
Vakuutustekninen vastuovelka		924 437	777 176
Siirtovelat ja saadut ennakot	42	71 944	81 179
Muut velat	42	91 475	87 797
Muut velat yhteensä		163 419	168 977
Varaukset	43	807	936
Tuloverovelat		19 219	2 964
Laskennalliset verovelat	32	49 919	37 970
Verovelat		69 138	40 934
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	33	204	204
Velat yhteensä		10 089 682	9 223 298
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma	44, 45	147 626	54 277
Vapaa oma pääoma	44	285 818	237 541
Osakkeenomistajien osuus emoyhtiön omasta pääomasta		433 444	291 818
Vähemmistön osuus omasta pääomasta		32 713	24 957
Oma pääoma		466 157	316 775
Velat ja oma pääoma yhteensä		10 555 839	9 540 073

KONSERNIN TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

(1 000 euroa)	Liite	2009	2008
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	52		
Takaukset		49 944	54 843
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		7 281	7 450
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		57 225	62 293
Käyttämättömät luottojärjestelyt		506 598	454 489
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		11 654	12 050
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		518 252	466 539
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä		575 477	528 833

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	46 994	6 606
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	43 842	34 210
Maksetut tuloverot	-12 400	-16 129
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta	78 436	24 687
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-919 113	-1 331 029
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-2 960	2 909
Myytavissa olevat rahoitusvarat	-209 342	-663 227
Henkivakuutustoiminnan sijoituskiinteistöt	-	64 503
Lainat ja muut saamiset	-642 769	-769 344
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	-60 735	55 015
Muut varat	-3 307	-20 885
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	653 969	1 514 973
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat	-4 586	4 586
Talletukset	-263 275	1 268 355
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	626 887	119 326
Muut rahoitusvelat	280 568	195 122
Vastuuvetka	36 139	-77 667
Muut velat	-21 764	5 251
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-186 708	208 631
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, vähennys	8 000	10 000
Tytärtyhtiöt ja osakkuusyritysten hankinta *)	16 348	-28 219
Tytärtyhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	-10	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 669	-24 377
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	2 031	66 313
Aktia Hypoteekkipankki Oy:n emissio vähemmistölle	8 919	3 803
Investointien rahavirta yhteensä	28 619	27 519
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	79 756	113 508
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-73 366	-58 218
Osakepääoman lisäys	25	45
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston lisäys	50	150
Maksetut osingot	-10 046	-20 051
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 582	35 434
Rahavarojen nettomuutos	-161 671	271 585
Rahavarat vuoden alussa	512 351	240 766
Rahavarat vuoden lopussa	350 680	512 351
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	9 959	9 970
Vakuutustoimintojen kassa ja pankkisaamiset	4 453	3 708
Suomen Pankin sekkitali	326 547	492 632
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	9 721	6 040
Yhteensä	350 680	512 351
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Arvon alentumiset myytävissä olevista rahoitusvaroista	23 975	39 203
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	31 750	708
Käyvän arvon muutokset	-19 198	1 953
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	7 746	5 955
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-22	-167
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-457	-12 458
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-140	-
Muut oikaisut	190	-985
Yhteensä	43 842	34 210

*) Vuoden 2008 lukuun sisältyy lisäkauppa Yhteensä Aktia Henkivakuutus Oy:n ostopista

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOS

(1 000 euroa)	Osaakepääoma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voitto-varat	Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	Vähemmistön osuus omasta pääomasta	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2008	80 204	9 973	-17 965	45 254	207 045	324 510	14 499	339 009
Osakeanti	45					45		45
Sulautumisessa saadut omat osakkeet						0		0
Osingonjako					-20 051	-20 051		-20 051
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		420	-18 937		5 707	-13 229	87	-13 142
Muu muutos omassa pääomassa			537	150	-563	544	10 370	10 914
Oma pääoma 31.12.2008	80 249	10 393	-36 365	45 404	192 138	291 818	24 957	316 775
Oma pääoma 1.1.2009	80 249	10 393	-36 365	45 404	192 138	291 818	24 957	316 775
Osakeanti	13 625			27 250		40 875		40 875
Sulautumisessa saadut omat osakkeet					-3 218	-3 218		-3 218
Osingonjako					-10 046	-10 046		-10 046
Kauden laajan tuloslaskelman tulos		44	80 129		33 829	113 958	168	114 126
Muu muutos omassa pääomassa			-449		461	57	7 588	7 645
Oma pääoma 31.12.2009	93 874	10 437	43 315	72 654	213 164	433 444	32 713	466 157

Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön oston yhteydessä 1.1.2009 suoritettiin sulautumisvastikkeena 6 800 000 A-osaketta, joiden nimellisarvo oli 2,00 euroa per osake ja hinta 6,00 euroa per osake. Vastikkeesta 13,6 miljoonaa euroa kirjattiin osakepääomaan ja 27,2 miljoonaa euroa vapaan oman pääoman rahastoon. Yhtiö jatkaa toimintaansa Aktia-konsernissa nimellä Aktia Vahinkovakuutus Oy.

Hallituksella on 21.12.2006 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen valtuutus laskea kannustetarkoituksessa liikkeeseen osakkeita konsernin avainhenkilöille. Aktia Oyj:n hallitus päätti 30.3.2009 valtuutuksen nojalla toteuttaa suunnatun osakeannin nimetyille henkilöille yhtiön korkeimmassa operatiivisessa johdossa. Osakeannissa laskettiin liikkeeseen 12 490 uutta A-osaketta, joiden markintähinta oli 6,00 euroa per osake ja nimellisarvo 2,00 euroa per osake. 74 940 euron vastikkeesta 24 980 euroa kirjattiin osakepääomaan ja 49 960 euroa vapaan oman pääoman rahastoon.

KONSERNIN KEHITYS NELJÄNNESVUOSITTAIN

(1 000 euroa)	10-12/2009	7-9/2009	4-6/2009	1-3/2009	10-12/2008	7-9/2008	4-6/2008	1-3/2008
Korkokate	39 840	40 493	39 409	32 507	26 655	25 179	25 265	23 854
Osinkotuotot	7	0	544	55	53	9	1 275	57
Palkkiotuotot netto	14 524	11 254	11 046	9 522	9 303	9 362	11 763	10 607
Henkivakuutusnetto	3 179	3 762	1 650	5 399	-42 928	-1 987	5 119	6 037
Vahinkovakuutusnetto	1 490	6 257	5 459	1 952	-	-	-	-
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-952	1 187	3 168	-2 578	-3 172	-3 043	1 681	1 174
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	84	86	98	139	3 073	1 316	356	1 265
Liiketoiminnan muut tuotot	515	1 227	1 016	807	7 994	3 049	2 107	1 809
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	58 689	64 266	62 390	47 803	977	33 886	47 566	44 804
Henkilöstökulut	-21 753	-18 290	-18 922	-20 253	-15 207	-12 703	-16 729	-15 965
Muut hallintokulut	-12 940	-9 520	-11 624	-10 699	-10 128	-8 801	-10 236	-9 254
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	-	-	140	-	-	-	0
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 625	-1 807	-1 664	-1 788	-1 276	-1 604	-1 456	-1 346
Liiketoiminnan muut kulut	-6 353	-6 464	-5 206	-5 390	-4 385	-3 633	-4 432	-3 736
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-42 671	-36 082	-37 416	-37 990	-30 996	-26 740	-32 853	-30 301
Arvonalentumistappiot ja arvonalentumisen peruutus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-342	-	-186	-35	-260	250	752	-
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-5 471	-8 457	-16 204	-1 618	-438	-267	45	-48
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-363	118	543	21	6	299	143	-218
Liikevoitto	9 843	19 845	9 126	8 181	-30 711	7 428	15 653	14 237

Yllä mainitut tiedot perustuvat neljännesvuositulosten retroaktiiviseen uudelleenlaskentaan ja poikkeavat aikaisemmin julkaistuista tiedoista. Retroaktiivinen uudelleenlaskenta on eritelty liitteessä 59.

KONSERNIN TILIPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

LIITE 1. YHTENVETO KONSERNIN MERKITTÄVISTÄ TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA VUONNA 2009

Hallitus hyväksyi 31.12.2009 päättyneen tilikauden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 26.2.2010 ja yhtiökoukous vahvistaa sen 25.3.2010. Vuosikertomus julkaistaan 4.3.2010.

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki tai Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Laatimisperusteet

Aktia Oyj:n konsernitiilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien, kansainvälisten IFRS-kirjanpito-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomaismääräykset. Osavuositarkastusten luvut esitetään niin, että tuloslaskelman eriä verrataan vastaavaan kauteen edellisvuonna, kun taseen eriä verrataan edelliseen vuodenvaihteeseen, jos toisin ei mainita. Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jos toisin ei mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

Tuloslaskelman esitystapaa on muutettu niin, että vakuutustoimintojen netto, johon kuuluvat vakuutusmaksutulot, sijoitustoiminnan nettotuotot, maksetut vakuutuskorvaukset ja vastuuvelan muutos, esitetään nettona liiketoiminnan tuotoissa. Tämä nettotulos esitetään erikseen henkivakuutustoiminnasta (Henkivakuutusnetto) ja vahinkovakuutustoiminnasta (Vahinkovakuutusnetto).

Aktian arvion mukaan jäljempänä esitetyillä IASB-standardilla on vuosina 2009 ja 2010 ja myös jatkossa eniten vaikutusta tilinpäätöksen esittämiseen, konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konserni on ottanut käyttöön seuraavat IASB-standardit tilikaudella 2009:

IAS 1 Tilinpäätöstietojen esittäminen (muutettu)

Standardia on muutettu, jotta se antaisi enemmän tietoa yhtiöiden analysointia ja vertailua varten. Konserni käyttää uudistettua IAS 1:tä 1.1.2009 alkaen. Konserni antaa tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman sekä erittelyn konsernin omien varojen muutoksesta. Laajaan tuloslaskelmaan

sisältyvät ne muutokset oman pääoman erissä, jotka eivät liity osakkeenomistajiin, kun taas konsernin oman pääoman muutos sisältää omistajien kanssa tehdyt liiketoimet. Konsernin tase esitetään likviditeettijärjestyksessä.

IFRIC 13 Kanta-asiakasohjelma

Tulkinta käsittelee kanta-asiakasohjelmien käsittelyä tilinpäätöksessä. Konsernissa on käytössä Aktia Bonus-bonusohjelma, joka lakkautetaan. Bonusohjelmaa on jo kirjanpidossa käsitelty IFRIC 13 standardin mukaisesti, minkä vuoksi tämän standardin käyttöönotto ei vaikuta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Bonusvelka on vertailuvuoden 2008 osalta siirretty muista veloista siirtovelkoihin.

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tiedot (muutettu)

Standardia on muutettu, jotta se antaisi tarkempaa tietoa mm. käypään arvoon arvostamisen perusteista ja rahoitusinstrumentteihin liittyvistä maksuvalmiusriskeistä. Konsernin tilinpäätöstä on täydennetty voimaan astuneiden laajentuneiden vaatimusten mukaisesti.

Konserni ottaa käyttöön seuraavat IASB-standardit tilikaudella 2010:

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen (muutettu)

1.1.2010 alkaen liiketoimintojen yhdistäminen kirjataan muutetun IFRS 3 -standardin mukaisesti. 1.1.2010 alkaen yritysostot lisäävät sekä konsernin tuloslaskelman että konsernin oman pääoman volatiteettia.

IAS 27 Konsernitiilinpäätös ja erillistilinpäätös (muutettu)

Tässä muutetussa standardissa käsitellään vähemmistön osuutta koskevia tilinpäätösperiaatteita. Standardin soveltamisella ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös käsittää emoyhtiö Aktia Oyj:n ja kaikkien tytäryhtiöiden, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla katsotaan olevan määräysvalta, jos osakeomistus on yli 50 prosenttia äänistä (ml. potentiaaliset äänet) tai jos sillä muutoin on oikeus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen asemaan ja toiminnallisiin strategioihin hyötyäkseen sen toiminnasta. Tytäryhtiöt yhdistellään hankinta-ajankohdasta myyntipäivään. Ennen 1.1.2004 hankitut tytäryhtiöt yhdistellään alun perin sovellettujen konsolidointiperiaat-

teiden mukaan viitaten IFRS 1 -standardin Ensimmäinen IFRS-standardin käyttöönotto sallimaan poikkeukseen. 1.1.2004 jälkeen hankitut tytäryhtiöt yhdistellään IFRS 3 -standardin Liiketoimintojen yhdistäminen mukaisesti.

Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä yhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti yli 50 prosenttia tai joissa yhtiöllä muutoin on määräysvalta (yli 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista). Eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Hankintamenomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen varat, velat, ehdolliset varat ja velvoitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Käypään arvoon arvostuksen jälkeen syntyy joko liikearvo tai negatiivinen liikearvo. Liikearvo testataan ainakin tilinpäätöksen yhteydessä. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä.

Konsernitilinpäätös käsittää osakkuusyhtiöt, joissa konserni omistaa 20–50 prosenttia äänistä tai joissa konsernilla muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta ja tuloksesta kasvattaa tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot ja voitot.

Vähemmistön osuus esitetään erikseen yhdistellyssä omassa pääomassa. Se osa vähemmistön osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin.

Segmenttiraportointi

Konserni noudattaa segmenttiraportoinnissa IFRS 8 -standardia, jossa kullakin segmentillä on tulosvastuullinen johtaja. Vuoden 2009 alusta käyttöön otetun uuden segmenttijaon mukaisesti Aktia Oyj:n segmentit Konttoritoiminta ja Liikepankki & treasury on yhdistetty segmentiksi Pankkitoiminta. Konserniin kuuluu 1.1.2009 alkaen myös Aktia Vahinkovakuutus, joka muodostaa oman Vahinkovakuutus-segmentin. Konsernin toiminta on 1.1.2009 alkaen jaettu viiteen segmenttiin:

- Pankkitoiminta
- Varainhoito
- Henkivakuutus
- Vahinkovakuutus
- Muut

Uusien segmenttien mukaiset vertailuluvut vuodelta 2008 on julkaistu 8.4.2009.

Pankkitoiminta-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttoritoiminta, yritystoiminta ja treasury, Aktia Hypoteek-

kipankki Oyj, Aktia Kortti & Rahoitus Oy, Aktia Yritysrahoitus Oy ja kiinteistönvälitysyritykset.

Varainhoito-segmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n Helsingin yksityispankki, muu yksityispankkitoiminta ja institutionaalinen myynti (Aktia Invest), Aktia Rahastoyhtiö Oy ja Aktia Asset Management Oy Ab.

Henkivakuutus-segmentti koostuu Aktia Henkivakuutus Oy:stä.

Vahinkovakuutus-segmentti käsittää Aktia Vahinkovakuutus Oy:n.

Segmenttiin Muut kuuluvat Aktia Oyj:n konsernihallinto, tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot ja oman pääoman tuotto sekä Vasp-Invest Oy.

Konsernin segmenttiraportointiliitteessä esitellään kunkin segmentin liike-tulos (tulos ennen veroja). Lisäksi esitetään vakuutustoimintojen osalta myös vaikutus konsernin liike-tulokseen. Vaikutus konsernin liike-tulokseen sisältää oston yhteydessä taseeseen sisältyvien realisointien tai arvomuutosten seurauksena syntyneet vakuutustoimintojen hankintaeliminoinnit.

Allokointiperiaatteet ja konsernieliminoinnit

Pankkitoiminta- ja Varainhoito-segmenttien yksiköiden korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnoitteluaajankohojen eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa johdon valtuuttamana konsernin korkoriskistä, likviditeetistä ja taseensuojastoimenpiteistä. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille resurssien käytön, määriteltyjen projektien ja erilaisten jakoperusteiden mukaan.

Aktia Oyj ja Aktia Pankki Oyj eivät toistaiseksi allokoimaa omaa pääomaa eri segmenteille. Muut koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoida segmenteille.

Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminointeihin.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta, hankintaeliminoinnit, vähemmistön osuus ja muut konsernijärjestelyt sisältyvät eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi. Henki- ja vahinkovakuutustoiminnoissa syntyvät kurssierot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältävät kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusvälineen juoksuajalle tasaisesti suhteessa instrumentin taseessa olevaan pääomaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Uusien tai uudistettujen vakuutusten hankintakulut kirjataan vakuutustoiminnassa palkkiokuluihin, jotka sisältyvät muihin hallintokuluihin.

Vakuutusmaksut

Vakuutustoimintojen saamat vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan maksutulona, ja ne sisältyvät kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon. Maksut kirjataan maksutuloon vakuutuslajista riippuen joko veloitus- tai maksuperiaatteen mukaan. Vakuutussopimusten voimassaoloaikana vakuutusmaksut tuloutetaan yleensä suhteessa aikaan. Tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan liittyvä maksutulon osuus kirjataan taseeseen osana vastuuvulkaa, varauksena kertymättömästä vakuutusmaksusta (vakuutusmaksuvastuu). Maksusaatava kirjataan vain siinä tapauksessa, että vakuutusturva on voimassa tilinpäätöspäivänä, kuitenkin niin, että vakuutusmaksut, jotka kokemuksen mukaan jäivät maksamatta, vähennetään maksutulosta.

Henkivakuutustoiminnan sijoitussidonnaiset sopimukset kirjataan kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan lähtökohtana sopimukseen sisältyvä vakuutusriski tai vakuutus-

senottajan oikeus vaihtaa sijoitussidonnaisten säästöjen tuottorakenne sellaiseksi joka muodostuu korkotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Korvauskulut

Vakuutustoimintojen maksetut korvaukset ja vastuuvulan muutos kirjataan tuloslaskelmaan ja ne sisältyvät kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Tilinpäätöshetkellä edelleen maksamatta olevista tapah-tuneista vahingoista maksettavista korvauksista ja niiden vahinkokäsittelykuluista, myös vahingoista, joita ei ole vielä ilmoitettu konsernille, tehdään varaus yhtiön vastuuvulkaan (korvausvastuu).

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot on vuoden 2008 toisesta neljänneksestä alkaen tuloutettu suoraan. Aikaisemmin nämä tuotot jaksotettiin johdannaisten maturiteetin mukaan. Muutoksen vaikutus vuoteen 2008 oli 1,3 miljoonaa euroa, josta 1,2 miljoonaa euroa koski vuotta 2007 ja sitä aikaisempia vuosia.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (hankittu asiakaskanta, henki- ja vahinkovakuutustoiminnat)	2 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Korvaukset henkilökunnalle

Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa kaikki eläkejärjestelyt maksuperusteisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut ulkoisille eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöillä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai

aiemmilta kausilta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus. Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaamaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös tiettyjä vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen ja/tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät henkivakuutustoiminnan vastuuvelkaan, eikä näillä järjestelyillä ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Osakeperusteiset korvaukset

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtojen instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kolmevuotinen kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täyttyvä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäksi Osakeperusteisten korvausten rahastoon. Tuloslaskelmaan oman pääoman muutos kirjataan palkkakuluina.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, jotka tulivat voimaan 1.1.2005 ja joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset ja muut julkisesti noteeratut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat, kytkettyä johdannaisia sisältävät sijoitukset, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Henkivakuutustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eränä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä aktiivisessa kaupankäyntitarkoituksessa eikä eräpäivään asti. Realisoitumaton arvonmuutos kirjataan omaan pääomaan. Käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla veroilla, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot. Henki- ja vahinkovakuutustoiminnoissa nämä voitot tai tappiot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältyvät kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun on kirjattu kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos ryhmään eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia sijoitusarvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen ryhmään Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoituksia (merkittävä Yhteensä) koskeva tarkoitus tai kyky muuttuu niin, että tämän ryhmän käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin perusliiketoimintaan ja kuuluvan juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Käypään arvoon arvostamisen määritelmä

Noteerattujen osakkeiden ja rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo on niiden viimeksi noteerattu ostokurssi tilinpäätöspäivänä. Instrumenteista, joiden ostokurssia ei ole noteerattu tilinpäätöspäivänä, on käytetty viimeisintä noteerattua ostokurssia. Jos tietyn rahoitusvälineen markkina ei ole aktiivinen, käypä arvo saadaan markkinatoimijoiden hinnoittelussaan yleisesti käyttämillä arvostustekniikoilla.

Arvostustekniikoissa yhdistetään markkinatoimijoiden hinnoittelussa käyttämiä tekijöitä, ja ne perustuvat yleisesti hyväksyttyihin rahoitusvälineiden hinnoittelumenetelmiin.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suoja velkojiaan vastaan tai on keskellä velkojiin vaikuttavaa laajaa uudelleenjärjestelyä.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina-arvon ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Saamistodistusten osalta tilinpäätösperiaatteita on täsmennetty edelleen vuonna 2009. Maksukyvyttömyyden lisäksi

saamistodistukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus myös siinä tapauksessa, että sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskimurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatiliiteettirajat.

Volatiliiteettia kvantifoidaan beetakertoimilla, jotka mittavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksi ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle sovittamalla ne historialliseen arvonnekehitykseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskimurssi (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken markkina-arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannais sopimukset

Kaikki johdannais sopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaiset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaiset.

Pankkitoiminnassa johdannais sopimusten vaikutus kirjataan tuloslaskelman erään Suojauslaskennan nettotulos, joka sisältyy erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Vakuutustoiminnot kirjaavat johdannais ten arvonne muutokset yhdessä realisoitujen voittojen ja tappioiden kanssa tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotulos, joka sisältyy kunkin vakuutustoiminnan vakuutusnettoon.

Suojauslaskenta

IAS 39 käsittää suojaavien johdannaisten ja kohde-etuutena olevan suojattavan erän kirjaamisen periaatteet ja säännöt, ns. suojauslaskennan. IAS 39:n voimaantulon myötä kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IFRS-säännösten mukaan kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojauksena. Aktiassa sovelletaan Euroopan unionin hyväksymää IAS 39:n "carve out"-mallia, minkä ansiosta suojauslaskentaa voidaan soveltaa myös vaadittaessa maksettaviin tase-eriin sekä niin varojen kuin velkojenkin salkunsuojauksiin. Tavoitteena on neutraloida käyvän arvon potentiaalinen muutos.

Aktian suojauslaskentapolitiikan tarkoituksena on täyttää IAS 39:n vaatimukset. Suojaavan johdannaisen ja suojattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojaavan johdannaisen käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuaikana odottaa neutraloivan suojattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauksen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia arvostaa suojaavan johdannaisen käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti.

Jos suojaussuhde ei täytä vaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktiassa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja kiinteäkorkoista ottolainausta, joka aiheuttaa korkoriskin. Johdannaisten käyvän arvon muutokset ja suojattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nollaa. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan omaan pääomaan Käyvän arvon rahastoon ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan ker-

tyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaissopimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaissopimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaissopimuksia, jotka on suojattu back-to-back kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulostulosmuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla ja kolmansien vastapuolten kanssa sovelletaan yksilöllisten ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan, ja uudelleenarvioidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoidut voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkilististä ja alle 3 kuukauden lyhytaikaisista

talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamisiin. Rahavirtalaskelman rahavaroihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on käyttötarkoituksen mukaisesti jaettu omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöt ovat konsernin omassa käytössä olevia kiinteistöjä. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuoda vuokratuloja ja tuottaa pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöistä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvioinnissa on käytetty rahavirtalaskelman mukaan tehtyä ulkopuolista arviota tai markkinoilta saatavien vuokratulojen perusteella tehtyä sisäistä arviota. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenoa alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintameno määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Myytavissä olevat varat

Käyttöomaisuus tai myyntiryhmä luokitellaan Myyntitarkoituksessa pidettäviin varoihin, jos hyödyke voidaan myydä välittömästi noudattaen tavallisia, tällaisten hyödykkeiden myynnissä noudatettavia ehtoja. On myös oltava hyvin todennäköistä, että myynti tapahtuu. Jotta myynti olisi hyvin todennäköinen, tarvitaan hallituksen ja johtoryhmän päätös hyödykkeen myyntisuunnitelmasta, ja aktiivinen työ ostajan löytämiseksi ja suunnitelman toteuttamiseksi tulee olla aloitettu.

Pakolliset varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja konserni voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä

ja korjataan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, joka odotetaan vaadittavan veloitteen täyttämiseksi.

Konserni vuokralleantajana

Rahoitusleasingsopimukset

Sellaisten hyödykkeiden vuokraaminen, joissa kohteen omistamiseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät konsernilta vuokralleottajalle, luokitellaan rahoitusleasingiksi ja hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Leasingjakson alussa konsernille muodostuu vuokralleottajalta saaminen, joka maksetaan takaisin leasingjakson pituuden mukaisesti. Kukin leasingmaksu jakautuu korkoon ja saamisen osamaksuun. Korkotuotto jakautuu vuokra-ajalle niin, että jokaiselle tilikaudelle tulee kiinteää korkokantaa vastaava määrä kunakin tilikautena kirjatusta saatavista.

Konserni vuokralleottajana

Käyttöleasingsopimukset

Käyttöleasingiksi luokitellaan leasing, jossa vuokralleantaja pitää itsellään kohteen omistamiseen liittyvät olennaiset taloudelliset riskit ja edut, kun taas hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Käyttöleasingsopimusten leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokratuloina.

Vakuutus- ja sijoitusopimukset

Vakuutus- ja sijoitusopimusten luokittelu

Vakuutusopimukset kirjataan IFRS 4:n mukaan ja luokitellaan joko vakuutusopimuksiksi tai sijoitusopimuksiksi. Vakuutusopimuksissa merkittäviä vakuutusriskejä siirretään vakuutuksenottajalta vakuutuksenantajalle. Jos sopimuksen nojalla siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriski eikä merkittävä vakuutusriski, sopimus luokitellaan sijoitusopimukseksi.

Henkivakuustoinnissa sijoitusopimuksiin, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvityksiin) tai jotka voidaan vaihtaa tällaisiin sopimuksiin, sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutusopimuksiksi. Pääomitusopimuksiin ei liity vakuutusriskiä, minkä vuoksi ne on luokiteltu sijoitusopimuksiksi. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutuksenottaja valitsee sopimukseen liittyvät sijoituskohteet.

Vahinkovakuustoinnissa kaikki vakuutusopimukset, lukuun ottamatta julkista potilasvakuutusta, jossa yhtiöllä ei ole vakuutusteknistä riskiä, on luokiteltu vakuutusopimuksiksi. Julkisen potilasvakuutuksen vakuutusmaksut ja

vahingot kirjataan tuloslaskelman Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Jälleenvakuutus

Jälleenvakuutus sopimukset täyttävät IFRS 4:n vakuutus sopimuksille asettamat vaatimukset. Jälleenvakuutus sopimuksilla tarkoitetaan sopimuksia, joiden mukaan vakuutus toiminta voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, jos se itse on korvausvelvollinen tehdyn vakuutus sopimuksen perusteella. Maksetut vakuutusmaksut jälleenvakuuttajille tai jälleenvakuutuksesta saadut maksut kirjataan maksutuloon ja korvauksiin liittyviin kuluihin erään Maksetut korvaukset. Jälleenvakuutus sopimusten perusteella saatavat korvaukset kirjataan taseen varoihin. Jälleenvakuuttajille maksamattomat maksut kirjataan taseen velkoihin. Jälleenvakuutus sopimuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan samoin kuin jälleenvakuutettuihin vakuutus sopimuksiin liittyvät saamiset ja velat.

Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista

Vakuutus sopimusten velat käsitellään IFRS 4 -standardin ensimmäisessä vaiheessa aikaisempien kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan, tasoitus määrää ja sijoitus sopimuksiksi luokiteltuja sopimuksia lukuun ottamatta. Konsernin IFRS-tilinpäätöksessä vakuutusyhtiöiden tasaus Yhteensä (FAS) on siirretty omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Henkivakuutus toiminnassa pääomistussopimusten velkoja ei kirjata vakuutusteknisinä varauksina (vastuuelka) vaan ne kirjataan muihin velkoihin. Vastaavasti vahinkovakuutus toiminnan julkisen potilasvakuutuksen velat kirjataan muihin velkoihin.

Vastuuelkakäsitettä käytetään tilinpäätöksessä samassa merkityksessä kuin vakuutus- ja sijoitus sopimusten velkoja. Henkivakuutus toiminnassa vakuutus sopimusten, joihin liittyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, vastuuelkaa nimitetään laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vastuuelaksi. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka koostuu sijoitussidonnaisten vakuutus sopimusten vastuuelasta. Vahinkovakuutus toiminnan vastuuelka kirjataan Vahinkovakuutusten vastuuelkana.

Vakuutus toimintojen vastuuelan korvausvastuuseen sisältyy toisaalta tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot) ja niitä koskevat vahinkokäsittelykulut, toisaalta konsernille vielä ilmoittamattomia vahinkoja koskevia varauksia (tuntemattomat vahingot). Korvausvastuuseen kuuluu sekä spesifisten vahinkojen varalta tehtyjä varauksia kuin tilastollisia vahinkoja varten tehtyjä varauksia.

Vakuutus toimintojen velan riittävyystesti

Molemmissa vakuutus toiminnoissa tehdään tilinpäätöshetkellä arvio siitä, onko taseeseen kirjattu vastuuelka riittävä. Jos testi osoittaa, että vastuuelka on riittämätön, vastuuelkaa kasvatetaan.

Henkivakuutus toiminnan kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, jotka vakuutus sopimuksen mukaan oikeuttavat lisäetuihin.

Henkivakuutus toiminnan tavoitteena on, että laskuperustekoron ja laskuperustekorkosidonnaisten eläkevakuutussäästöjen vuosittain vahvistettujen asiakashyvitysten Yhteensä on korkeampi kuin Suomen valtion 10-vuotisen joukkovelkakirjalainan tuotto ja että laskuperustekorkosidonnaisten säästö- ja sijoitusvakuutussäästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina. Lisäksi henkivakuutusyhtiön vakavaraisuuden tulee pysyä tasolla, joka mahdollistaa asiakashyvitysten maksun ja voitonjaon osakkeenomistajille.

Aktia Henkivakuutuksen hallitus päättää asiakashyvityksistä vuosittain.

Oma pääoma

Liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tai uuden liiketoiminnan hankkimiseen, esitetään omassa pääomassa Vapaan oman pääoman rahaston saadun tulon vähennyksenä.

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omaan pääomaan silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Vähemmistön osuus

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistön osuus kirjataan osaksi konsernin omaa pääomaa. Tytäryhtiöiden Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktia Asset Management Oy Ab vähemmistöomistajien sopimuksissa on lunastuslausekeita ja niiden vähemmistöosuudet kirjataan IAS 32.25(a):n mukaisesti velaksi. Tuloslaskelmassa tämän velan muutos kirjataan henkilöstökuluihin.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin ja kuluihin sekä ehdollisiin varoihin ja velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin ja vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Periaatteet arvostuksesta käypään arvoon kuvataan kohdassa Käypään arvoon arvostamisen määritelmä. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alttiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipreemioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista

Lainojen ja saamisten arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta – vakuuden käypä arvo huomioon ottaen – on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen yhteensä. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä todellisella korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyydestä ja sen aiheuttamasta tappiosta makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Odotettujen tappioiden arviointi ryhmäkohtaisista arvonalentumisista päätettäessä tehdään 12 kuukauden aikahorisontilla. Pankin yritystoiminnan asiakassaatavien arvonalentumiskirjauksia tehdään vain

kohdistetusti, kun on kysymys rajoitetusta määrästä tietyn toimialan asiakkaita.

Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vastuuvelan laskeminen on aina epävarmaa, koska vastuuvelka perustuu mm. oletuksiin tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Tämä selostetaan tarkemmin kohdassa Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja olettamukset.

LIITE 2: KONSERNIN RISKINHALLINTA VUONNA 2009

1. Yleistä	46
2. Riskinhallinta	46
3. Konsernin pääomanhallinta	47
3.1 Organisaatio ja vastuut	47
3.2 Riskiperusteinen pääoman arviointi	47
3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste	48
3.4 Vakavaraisuustavoitteet	48
3.5 Taloudellinen pääoma	48
3.6 Pääomavaateet ja omat varat	49
Pankkikonserni	49
Vakuutusyhtiöt	49
Finanssikonglomeraatti	49
3.7 Taloudellinen pääoma suhteessa viranomaispääomaan	49
4. Luotto- ja vastapuoliriskit	49
4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit	50
4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit	50
4.1.2 Luotonanto kotitalouksille	51
4.1.3 Luotonanto yrityksille	51
4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit	52
4.1.5 Viivästyneet maksut	53
4.1.6 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset	53
4.1.7 Luotonanto paikallispankeille	53
4.2 Pankkikonsernin likviditeettihallinnan vastapuoliriskit	53
4.3 Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan vastapuoliriskit	54
4.4 Vahinkovakuutustoiminnan vastapuoliriskit	55
4.5 Maariskit	55
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta	56
5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit	56
5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit	57
5.3 Vahinkovakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit	57
6. Markkinariskien hallinta	57
6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät	58
6.2 Pankkitoiminnan markkinariskit	59
6.2.1 Rakenteellinen korkoriski	59
6.2.2 Hintariski	59
6.2.3 Valuuttakurssiriski	59
6.2.4 Osakekurssi- ja kiinteistöriski	59
6.3 Henkivakuutustoiminnan markkinariskit	59
6.3.1 Sijoitustoiminnan markkinariskit	60
6.3.2 Vastuuvelan korkoriski	60
6.3.3 Osakeriski	61
6.3.4 Kiinteistöriski	61
6.3.5 Valuuttakurssiriski	61
6.4 Vahinkovakuutustoiminnan markkinariskit	61
6.4.1 Sijoitustoiminnan markkinariskit	61
6.4.2 Vastuuvelan korkoriski	62
6.4.3 Osakeriski	62
6.4.4 Kiinteistöriski	62
6.4.5 Valuuttakurssiriski	62
7. Vakuutusriskit	62
7.1. Henkivakuutusyhtiön vakuutusriskit	62
7.2. Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusriskit	63
8. Operatiivisten riskien hallinta	63
8.1 Oikeudelliset riskit	64
Liitteen 2 liitetaulukot	65

1. Yleistä

Riskillä tarkoitetaan odotettua tai odottamatonta tapahtumaa, jolla on negatiivinen vaikutus tulokseen (tappio) tai vakavaraisuuteen. Käsitteeseen kuuluu toisaalta tietyn tapahtuman todennäköisyys, toisaalta tapahtuman mahdolliset seuraukset.

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, pääomamarkkina-, henki- ja vahinkovakuutustoimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Riskit ja riskinhallinta ovat näin ollen olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit, henkivakuutustoiminnan markkina- ja korkoriskit sekä vahinkovakuutustoiminnan markkina- ja vakuutustekniset riskit. Liiketoiminta- ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella. Konsernin riskipolitiikka on konservatiivista.

Pankkitoiminnan tulokseen ja vakavaraisuuteen vaikuttavat pääasiassa liiketoiminnan volyyymi, otto- ja antolainausmarginaalit, taseen rakenne, yleinen korkotaso ja arvonalentumiset sekä kustannustehokkuus. Yllättävät luottoriskin tai operatiivisen riskin toteumat voivat aiheuttaa tulostulua pankkitoiminnassa. Volyymin ja korkomarginaalin muutoksiin liittyvät liiketoimintariskit vaikuttavat hitaasti ja niitä hallitaan hajautuksella ja sopeuttamistoimilla.

Pääomamarkkinatoiminnan tulokseen vaikuttaa liiketoiminnan, palkkioiden ja kustannustehokkuuden negatiivinen kehitys. Tehostaminen, sopeuttaminen ja uusien tuotteiden ja prosessien kehittäminen vähentävät pääomamarkkinatoiminnan liiketoimintariskejä.

Henkivakuutustoiminta perustuu vahinkotapahtumien aiheuttaman riskin sekä varojen ja velkojen rahoitusriskien kantamiseen ja hallitsemiseen. Henkivakuutustoiminnan tulos- ja vakavaraisuusvaihtelut liittyvät pääasiassa sijoitustoiminnan markkinariskeihin ja vastuuvelan korkoriskiin. Vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten markkinariskin, kun taas yhtiö kantaa markkinariskin sijoitussalkusta, jolla katetaan laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuuväli.

Myös vahinkovakuutustoiminta perustuu vahinkotapahtumien aiheuttaman riskin kantamiseen ja hallitsemiseen, ja vakuutusriski merkitsee sitä, että korvaukset ovat odotettua korkeammat. Vakuutusriski syntyy riittämättömästä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenvakuutuksesta ja vahinkofrekvenssin ja vahinkojen suuruuden satunnaisesta vaihtelusta. Vakuutusriskejä hallitaan huolellisella riskinarvioinnilla ja hinnoittelulla sekä vakuutuskantaan sovitettulla jälleenvakuutussuojalla koskien sekä vahinkofrekvenssiä että suuria yksittäisiä riskitoteutumia.

Vahinkovakuutustoiminnan tuloksen ja vakavaraisuuden volatiliiteetti on tietyssä määrin riippuvainen myös sijoitussalkun markkinariskistä.

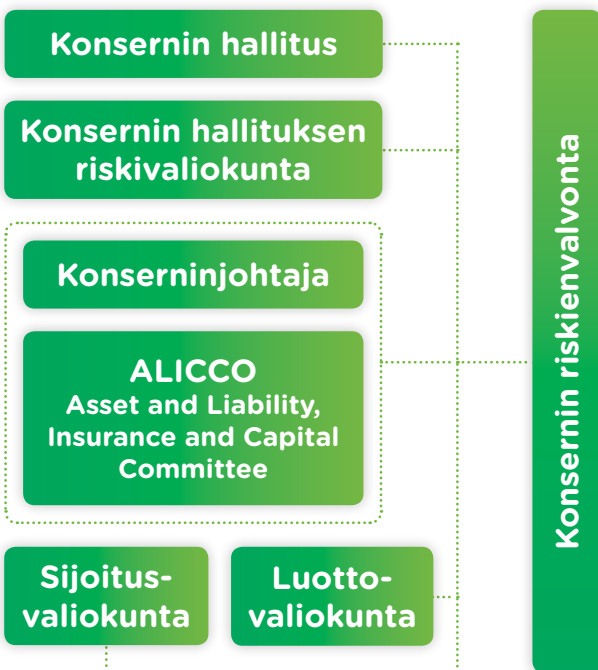
2. Riskinhallinta

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä, joiden hallinnasta sen tulee vastata. Riskit ja riskinhallinta ovat näin ollen olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa.

Riskinhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, riskianalyysia, riskien valvontaa ja seuranta koskevaa toimintaa. Riskienvalvonnalla tarkoitetaan riskien tunnistamista, mittaamista, valvomista, stressitestaamista, analysointia, raportointia ja seuranta. Aktia-konsernissa toimii konserninjohtajan alaisuudessa liiketoiminnasta riippumaton erillinen riskienvalvontaorganisaatio. Liiketoiminnasta vastaava linjaorganisaatio kantaa vastuun jokaisesta yksittäisestä kaupasta ja seuraa riskipositioita jatkuvasti.

Konsernistrategia ohjaa kaikkea riskinottoa, ja konsernin hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskinhallinnasta. Hallitus vahvistaa vuosittain liiketoiminnan hallinto-ohjeet, jotka käsittävät riskinoton tarkemmat periaatteet, säännöt ja limiitit sekä raportointirutiinin vaatimukset. Riskipositiot ja limiitit raportoidaan konsernin hallitukselle vähintään vuosineljänneksittäin. Konsernin hallitus on nimittänyt keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan yleisistä riskiasioista tehtäviä hallituksen päätöksiä sekä tekemään erillispäätöksiä hallituksen vahvistamien periaatteiden ja limiittien puitteissa.

Konserninjohtaja vastaa riskinhallintaprosessin organisaatiosta ja valvonnasta. Luotto- ja markkinariskien riskinhallinnan seurannan ja kehittämisen tarpeisiin on asetettu omat valiokunnat. Myös pääomanhallintaa varten on perustettu valiokunta. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä riskinhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita korkeampien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskinhallintaprosessia yleisesti. Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia johtoryhmän jäseniä, riskienvalvonnan edustajia sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

3. Konsernin pääomanhallinta

Pääomanhallinnan tavoitteena on saattaa osakkeenomistajien tuottovaatimukset tasapainoon viranomaisten, velkainstrumenttisijoittajien, liiketoimien vastapuolten ja luottoluokituslaitosten taloudelliselle vakaudelle asettamien vaatimusten välille. Pääomanhallinnassa pyritään tunnistamaan olennaiset riskit ja arvioimaan niiden suuruus sekä niiden edellyttämät pääomavaateet. Toiminta suuntautuu tulevaisuuteen ja sen lähtökohtana on vuosittain laadittava 3–4 vuoden aikavälin strateginen suunnitelma.

3.1 Organisaatio ja vastuut

Riippumaton riskienvalvontayksikkö vastaa siitä, että konsernia koskevat olennaiset riskit tunnistetaan ja että niitä

mitataan järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Toiminnon vastuualueita ovat lisäksi stressitestiskenaarioiden laatiminen ja taloudellisen pääoman laskenta, taloudellisen pääoman laskentametodien kehittäminen ja ylläpito sekä säännöllinen sisäinen ja ulkoinen raportointi. Konsernin talousyksikkö vastaa konsernin hallituksen vuosittaisen strategiaproessin alustasta sekä siihen kuuluvasta pääoma-suunnittelusta ja allokoinnista. Operatiivisen johdon riski- ja pääomanhallinnan valiokunta ALICCO ja hallituksen riskivaliokunta valvovat työtä, ja päätöksenteko on keskitetty konsernin hallitukseen. Konsernin sisäinen tarkastus antaa arvionsa koko pääomanhallintaprosessista vuosittain.

Riippumattoman riskienvalvonnan vastuulla on lisäksi viranomaisvakavaraisuuden arviointi ja raportointi viranomaisen asettamien vaatimusten mukaisesti yhtiö- ja konglomeraattitasolla. Pääomatilannetta suhteessa viranomaisvaateisiin ja riskivastuisiin seurataan säännöllisesti ja siitä annetaan raportit sekä yhtiöittäin että konglomeraatin osalta.

3.2 Riskiperusteinen pääoman arviointi

Riskiperusteisen pääoman arvioinnin lähtökohtana on analyysi viranomaispääomavaateiden kehityksestä, jossa huomioidaan suunniteltu kasvu ja panostukset. Vakavaraisuustavoitteissa näkyvät erilaisten negatiivisten tulemien (stressitestit) vaikutukset, jotta voidaan ylläpitää riittävää puskuria vähimmäisvaateisiin nähden myös heikentyneessä taloustilanteessa.

Taloudellisen pääoman arvioinnissa huomioidaan konsernin olennaiset riskit, ja se edustaa sisäistä arviota toiminnan edellyttämästä pääomavaateesta. Sisäinen pääoman allokointi ja riskiperusteinen ohjaus tehdään taloudellisen pääoman mallien mukaisesti.

	Pankki-toiminta	Henkivakuutus-toiminta	Vahinkovakuutus-toiminta
Riskinhallinta	Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit Maineriskit	Maineriskit	Maineriskit
Taloudellinen pääoma	Luottosalkun keskittymäriskit Markkinariskit Liiketoimintariskit	Markkinariskit Liiketoimintariskit	Markkinariskit Liiketoimintariskit
Viranomais-pääoma	Luottoriski Basel 2 standardimenetelmä Vastapuoliriski Operatiiviset riskit Basel 2 perusmenetelmä	Henkivakuutusriskit	Vahinkovakuutusriskit

Luotto-, markkina-, vakuutus- ja liiketoimintariskien sekä operatiivisten riskien odottamattomat tulemat käsitellään pääomavarauksen avulla, kun taas toimiva riskinhallinta on ratkaisevaa maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskien osalta.

3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste

Pankkikonsernin vakavaraisuutta laskettaessa sovelletaan luottoriskeihin standardimenetelmää ja operatiivisiin riskeihin perusmenetelmää. Pienen kaupankäyntivaraston ja pienten valuuttapositioden vuoksi markkinariskeille ei lasketa pääomavaadetta. Henki- ja vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus lasketaan vakuutusyhtiölain määräysten mukaan, ja niiden tilinpäätökset on tehty kansallisten tilinpäätösperiaatteiden (FAS) mukaisesti. Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmällä.

Aktia julkaisee vuosittain osana tilinpäätöstä Basel 2 -vakavaraisuussäännösten ja Finanssivalvonnan standardien edellyttämät vakavaraisuustiedot. Vakavaraisuustietojen oikeellisuus todennetaan tilintarkastusten yhteydessä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 15,9 prosenttia verrattuna 13,7 prosenttiin edellisvuonna. Ensisijaisten omien varojen suhde oli 9,5 (9,3) prosenttia. Tilikauden tulos ja rahoitusvarojen korkeammat arvostukset paransivat vakavaraisuutta. Aktia Pankki Oyj myi vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä kaikki Aktia Henkivakuutus Oy:n osakkeensa konsernin emoyhtiö Aktialle, mikä paransi pankkikonsernin vakavaraisuutta 1,1 prosenttiyksiköllä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Se ylittää sekä sisäiset vakavaraisuustavoitteet että viranomaisten asettamat vaatimukset.

Aktia Pankki -konsernin emopankin, Aktia Pankki Oyj:n, vakavaraisuus oli 19,9 prosenttia verrattuna 15,4 prosenttiin edellisvuonna, kun Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vakavaraisuus oli 10,3 prosenttia verrattuna 10,0 prosenttiin edellisvuonna.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 86,3 (50,4) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 34,0 (34,2) miljoonaa euroa. Vakavaraisuus oli 14,4 (8,5) prosenttia.

Vahinkovakuutusyhtiön toimintapääoma oli 18,4 (1.1.2009; 22,7) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 13,1 miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma oli 43,6 (1.1.2009; 54,1) miljoonaa euroa vastaten 72,4 (1.1.2009; 90,3) prosentin vastuunkantokykyä.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 157,4 (135,2) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Vakava-

raisuus on hyvällä tasolla, ja se toimii puskurina odottamattomien tappioiden varalta eikä rajoita liiketoiminnan selektiivistä kasvua.

Siirryttäessä noudattamaan uudistettuja vakavaraisuuslaskentamääräyksiä (Solvens II) vakuutusyhtiöiden riskiasemaa verrataan laajennettua toimintapääomaa vastaan niin sanotun ennakoivan valvonnan mukaisesti. Riskien arvioinnissa otetaan huomioon yhtiön vakuutustekniset riskit, sijoituksiin ja vastuuvelkaan liittyvät markkinariskit sekä yhtiön vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit. Laskelmat osoittavat, että vakuutusyhtiöiden ennakoivasta valvonnasta annettujen määräysten mukainen pääomavaade täyttyy tilinpäätöshetkellä.

3.4 Vakavaraisuustavoitteet

Viranomaismääritelmän mukaiselle vakavaraisuudelle asetettujen tavoitteiden tarkoituksena on varmistaa, että pääomavaraukset ovat riittävät suhteessa suunniteltuun kasvuun ja että riittävää vakavaraisuutta voidaan ylläpitää myös heikossa taloustilanteessa. Vakavaraisuustavoitteiden asettamisessa huomioidaan valitun riskiprofilin ja liiketoimintastrategian, panostusten ja kasvutavoitteiden lisäksi myös ulkoisen luottokelpoisuuden tavoitteet.

Pankkikonsernin vakavaraisuustavoite laskettuna 31.12.2009 voimassa olleiden määräysten mukaan on kokonaisvakavaraisuuden osalta 12 prosenttia ja ensisijaisen vakavaraisuuden osalta 9 prosenttia. Aktia Hypoteekkipankin tavoite on 10 prosentin kokonaisvakavaraisuus ja 7 prosentin ensisijainen vakavaraisuus. Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin tavoitteena on vähintään 120 prosentin vakavaraisuus. Tavoitteet ovat voimassa yli suhdannesyklin. Vuonna 2010 on tarkoitus asettaa erilliset vakavaraisuustavoitteet myös Aktia Pankki Oyj:lle.

Vakuutustoimintojen osalta sovelletaan viranomaisten toimintapääomaa koskevia vähimmäisvaateita, koska riskinottoa on rajoitettu ja sääntelyä uudistetaan.

3.5 Taloudellinen pääoma

Taloudellisen pääoman käsite kuvaa sisäistä arviota konsernin yhdistetyn riskiprofilin edellyttämästä pääomavaateesta. Käytettävissä olevan ja taloudellisen pääoman suhde kertoo konsernin kyvystä maksaa velkansa takaisin vakavassa makrotalouden kriisissä. Riskipääoman allokoinnin ja riskiperusteisen asiakashinnoittelun kautta tapahtuva sisäinen ohjaus pohjautuu taloudellisen pääoman malleihin.

Sisäisessä salkkutason pääomanallokoinnissa ja pääoman käytön limiittien määrittelemisessä käytetään mallia, jossa otetaan huomioon markkinashokin välittömät vaikutukset. Malli kuvaa yksittäisten riskipositioden sisältämää riskiä.

Yhtiö- ja konglomeraattitason sisäisessä pääoman allokoinnissa eri riskien toteutumat kerätään viiden vuoden jaksolta, ja ne Yhteensätaan ottamatta huomioon riskien välisiä hajautusvaikutuksia tai johdon ennakoivia sopeuttamistoimia.

Taloudellisen pääoman laskentamallien lähtökohtana on vakava makrotalouden kriisi, jolla on vaikutuksia mm. omaisuusarvoihin, korkotasoon ja asiakkaiden luottokelpoisuuteen. Luottoriskien taloudellisen pääoman arviointimenetelmillä on paljon yhtäläisyyksiä Basel 2 mukaisten sisäisten mallien kanssa. Markkinariskit huomioidaan omaisuusarvo- ja korkomuutoksia kuvaavien stressiskenaarioiden avulla. Operatiivisten riskien pääomavaateen arviointi perustuu viranomaisvaateisiin ja sisäiseen riskitapahtumien seurantaan. Vakuutusriskiarvot perustuvat tämänhetkiseen käsitykseen tulevista viranomaisvaateista (Solvenssi II), kun taas liiketoimintariskeissä lähtökohtana on sisäinen malli, joka ottaa huomioon asiakaskäyttäytymisessä sekä markkina- ja kilpailutilanteesta tapahtuvat muutokset.

Skenaariot on valittu niin, että ne vastaavat erittäin epätoennäköisiä riskitoteutumia. Antolainauksen luottoriskien osalta on muun muassa sovellettu skenaariota, joka vastaa Suomessa 1990-luvun alussa koettua lamaa.

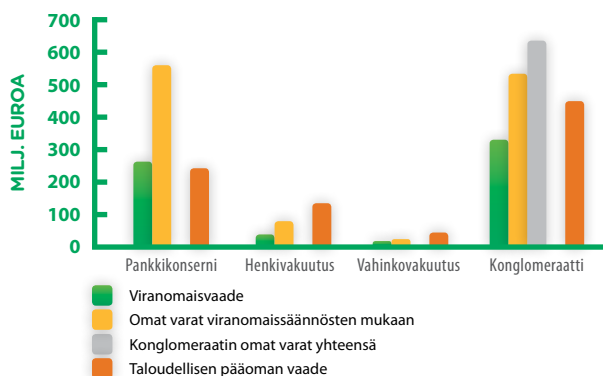
3.6 Pääomavaateet ja omat varat Pankkikonserni

Pankkikonsernin vähimmäispääomavaade on noin puolet omista varoista. Taloudellisen pääoman vaade on jonkin verran alhaisempi kuin viranomaismääritelmän mukainen vähimmäispääomavaade.

Vakuutusyhtiöt

Vakuutusyhtiöillä on suhteellisen paljon markkinariskeille alttiita rahoitusvaroja.

Koska asiakaskorko on taattu, henkivakuutusyhtiöön vaikuttavat lisäksi vastuuvelan korkoriskit. Viranomaisten vakavaraisuusvaateet ylitetään, mutta taloudellisen pääoman vaade on nykyisiä omia varoja korkeampi. Päätös tarpeen vaatiessa tehtävästä lisäpääomittamisesta on tehty.

Finanssikonglomeraatti

Finanssikonglomeraatin viranomaisvakavaraisuuden vähimmäisvaade on noin 2/3 omista varoista ja noin 1/2 omista varoista. Vakavaraisuuslaskennassa voidaan vain vapaasti siirrettävät pääomaerät laskea hyväksi. Pääomankäytön rajoitusten lisäksi finanssikonglomeraatin taloudellisen pääoman mukaiseen pääomatilanteeseen vaikuttaa lähinnä vakuutusyhtiöiden riittämätön pääomarakenne. Laskelmat perustuvat nykyiseen viranomaisääntelyyn, eikä määräykseen tulevaisuudessa tehtävien muutosten vaikutuksia ole huomioitu.

3.7 Taloudellinen pääoma suhteessa viranomaispääomaan

Viranomaisvakavaraisuus ottaa huomioon luotto- ja vastapuoliriskien sekä pankkitoiminnan operatiivisten riskien pääomavaateet sekä henkivakuutustoimintojen standardivakavaraisuusvaateen. Sisäinen taloudellisen pääoman menetelmä antaa erityisesti kotitalouksien luotoille alhaisemman pääomavaadearvion kuin viranomaisvakavaraisuuslaskenta. Muun konsernin osalta oleelliset vähimmäisvakavaraisuusvaateen ulkopuolelle jäävät riskit ovat pankkitoiminnan osalta luotonannon keskittymäriskit sekä rakenteellinen korkoriski ja saamistodistusten hintariski. Lisäksi viranomaisvakavaraisuusvaade aliarvioi markkinariskien (osakkeet, kiinteistöt) pääomavaadetta eikä ota liiketoimintariskejä huomioon lainkaan. Kumpikaan menetelmä ei huomioi likviditeetti- ja maineriskien pääomavaadetta, vaan molemmat painottavat riskinhallintaa. Vakuutusyhtiöiden osalta sovelletaan sisäistä menetelmää markkina- ja korkoriskien arvioimiseksi, koska viranomaisten säätelämä vähimmäistoimintapääoman laskutapa aliarvioi riskejä.

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määritellään tappion riskinä, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan, kun taas vastapuoliriski määritellään tappion riskinä tai negatiivisena arvostuserona, joka aiheutuu vastapuolen luottokelpoisuuden heikentymisestä. Luotto- ja vastapuoliriskien mittauksessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutuvia tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai ratingmalleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota vakuuksien realisointiarvon ja odotetun takaisinsaannin avulla. Konsernin hallitus päättää vuosittain luotto- ja vastapuoliriskistrategiasta ja vahvistaa näitä riskejä koskevat ohjeet ja limiitit.

Alla oleva taulukko kuvaan konsernin vastuita toimialoitain. Vastuut sisältävät kertyneet korot. Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu eikä hyväksyttäviä vakuuksia ole vähennetty. Sijoitussidonnaisen vastuuvelan katteena olevat sijoitukset eivät ole taulukossa mukana.

	Pankkitoiminta	Henkivakuutus- toiminta	Vahinkovakuutus- toiminta	Konserni yhteensä
Käteiset varat ja rahamarkkinat	467	18	6	470
Joukkovelkakirjalainat	2 685	555	103	3 337
Julkinen sektori	154	246	66	466
Valtioiden takaamat joukkovelkakirjat	279	22	0	300
Pankit	771	84	16	869
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	1 427	72	11	1 505
Yritykset	55	132	10	197
Osakkeet ja sijoitusrahastot	31	117	8	156
Korkorahastot	0	58	3	61
Osakkeet ja osakerahastot	28	0	0	28
Kiinteistörahastot	0	38	3	41
Private Equity	2	9	2	14
Hedge-rahastot	0	11	0	11
Lainat ja muut saamiset	6 073	0	0	6 073
Julkisyhteisöt	10	0	0	10
Asuntoyhteisöt	290	0	0	290
Yritykset	785	0	0	785
Kotitaloudet	4 932	0	0	4 932
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	56	0	0	56
Aineelliset hyödykkeet	10	0	11	35
Pankkitakaukset	57	0	0	57
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	507	11	1	518
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	268	1	0	268
Muut saamiset	44	7	25	67
Yhteensä	10 143	709	155	10 981

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan.

Limiittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä pankki- ja vakuutustoiminnassa erikseen sekä konglomeraattitasolla kokonaisvastuun rajoina yksittäisiin vastapuoliin nähden.

Konglomeraatin suurimman yksittäisen asiakaskokonaisuuden sitoumukset vastaavat 8,8:aa prosenttia omista varoista viranomaisstandardien mukaiset luottovasta-arvokertoimet huomioon ottaen.

4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit

Linjaorganisaatio arvioi kunkin tapauksen luottoriskin erikseen ja kantaa päävastuun oman asiakaskunnan luottoriskeistä. Konsernin riskienvalvonta vastaa siitä, että luottoriskin mittauksessa käytettävät mallit ja menetelmät ovat asianmukaiset. Riskienvalvonta vastaa myös riippumattomasta riskianalyysistä ja raportoinnista. Riskienvalvonta valvoo luottoasioiden valmistelua ja vastaa siitä, että luottoasiat siirretään seuraavalle päätöksentekotasolle, jos ne jäävät konsernin luottopolitiikan ulkopuolelle.

Luottokannan riskipositioista annetaan neljännesvuosittain raportti konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle sekä kuukausittain konsernin johdon luottovaliokunnalle ja konttorinjohtajille.

4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit

Pankkitoiminnassa harjoitetaan luotonantoa kotitalouksille, joka pääasiassa tapahtuu asuntovakuutta vastaan toisaalta suoraan pankin taseesta, toisaalta Aktia Hypoteekkipankin välitettujen luottojen kautta. Myös paikallisosuus- ja säästöpankit välittävät Aktia Hypoteekkipankin luottoja. Kotitalouksien kulutus- ja osamaksurahoitusta varten on oma tytäryhtiö, Aktia Kortti & Rahoitus. Kaikki konttorit tarjoavat rahoitusratkaisuja paikallisille yritysasiakkailleen, mutta erityisosaamista edellyttävät yritysrahoitusjärjestelyt hoidetaan Yrityspankin kautta. Yritysten osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahoitusta hoidetaan erillisen tytäryhtiön, Aktia Yritysrahoituksen, kautta. Aktia ei osallistunut uusiin riskipääomarahoitusräjästyihin vuonna 2009.

LUOTTOKANTA SEKTOREITTAIN

Milj. euroa	31.12.2009	31.12.2008	Muutos	Osuus, %
Yritykset	782	804	-22	12,9
Asuntoyhteisöt	289	220	69	4,8
Julkisyhteisöt	10	12	-2	0,2
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	55	47	9	0,9
Kotitaloudet	4 924	4 343	581	81,3
Yhteensä	6 061	5 426	635	100,0

Konsernin luotonantopolitiikan keskeisiä elementtejä ovat riittävä takaisinmaksukyky, hyvä asiakastuntemus, liikejärjestelyn täydellinen ymmärtäminen, maltillinen riskinotto ja riskien hajautus sekä riskiperusteinen hinnoittelu. Tavoitteenä on kestävä kannattavuus.

4.1.2 Luotonanto kotitalouksille

Konsernin luottokanta kasvoi vuoden 2009 aikana 635 miljoonaa euroa (11,7 %) ja oli vuoden lopussa 6 061 (5 426) miljoonaa euroa. Kasvu kohdistui suunnitelman mukaisesti lähinnä kotitalouksien rahoitukseen. Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli vuoden lopussa 4 924 miljoonaa euroa eli 81,3 prosenttia ja yhdessä asuntoyhteisöjen kanssa 86,0 prosenttia. Kotitalouksille myönnettyistä lainoista 86,2 (86,2) prosentilla oli Basel 2 vakavaraisuussäännösten mukainen turvaava asuntovakuus. Asuntolainakanta oli 4 598 (4 036) miljoonaa euroa, josta hypoteekkilainojen osuus oli 2 498 (1 968) miljoonaa euroa. Asuntolainojen kasvu oli yhteensä 13,9 prosenttia vuoden aikana.

Rahoitusyhtiöiden kautta kohdevakuutta vastaan tai ilman vakuutta myönnettävä luotonanto kotitalouksille oli 13,0 (9,6) miljoonaa euroa eli 0,2 prosenttia koko antolainauksesta.

Asutorahoituksessa edellytetään riittävän maksukyvyyn lisäksi yleensä myös turvaavaa vakuutta. Asiakkaan maksuvuon arvioinnissa huomioidaan myös mahdollisen korkotason nousun vaikutukset. Kotitalouksien luotonantoa varten kehitettyä hakemusscoringmallia käytetään päätöksenteon tukena ja riskiperusteisen hinnoittelun perustana. Jokaisen uuden luottopäätöksen yhteydessä tulee tehdä luottoluokitus scoringmallin avulla.

Kotitalouksien luotoista 44 (34) prosenttia kuului kolmeen alhaisimman maksukyvyyttömyystodennäköisyyden scoringluokkaan, kun korkeimpaan maksukyvyyttömyystodennäköisyydenluokkaan kuului 2 prosenttia kaikista kotitalouksille myönnettyistä luotoista. Maksamatta olevat lainat eivät sisälly laskelmaan.

Edelleen suhteellisen suuren osuuden saatavista, joilla ei ole scoringluokkaa, muodostavat luotot, jotka on myönnetty ennen vuotta 2009, jolloin otettiin käyttöön uusi hakemusscoringmalli. Osuus puolittui vuonna 2009, mikä vaikuttaa vertailulukuihin.

KOTITALOUSLUOTTOKANNAN JAKAUMA EDELLISEN HAKEMUSSCORINGIN YHTEYDESSÄ

Scoringluokka	31.12.2009 4 924 milj. euroa	31.12.2008 4 343 milj. euroa
RK1	12 %	10 %
RK2	17 %	13 %
RK3	15 %	11 %
RK4	14 %	8 %
RK5	14 %	12 %
RK6	12 %	12 %
RK7	2 %	4 %
Puuttuu	15 %	29 %
Yhteensä	100 %	100 %

Vakuuksien arvostus ja hallinta on tärkeä osa luottoriskien hallintaa. Vakuuksien arvostusta ja vakuusarvojen päivitystä

varten on laadittu säännöt ja valtuutukset, ja riskipositoiden laskennassa otetaan huomioon varovaisuusperiaatteen mukainen turvaava arvo, joka on vakuuden markkina-arvoa alhaisempi. Turvaava arvo perustuu vakuuden markkina-arvon volatilitettiin ja vakuuden likviditeettiin. Vakavaraisuuslaskelmassa huomioidaan vain asuntovakuudet sekä tietyt takaukset ja rahoitusvakuudet. Vuoden aikana kehitettiin tilastollinen malli asuntovakuuksien uudelleenarvostamiseksi. Malli otetaan käyttöön 31.3.2010 Basel 2 -siirtymäsäännösten mukaisesti.

KOTITALOUSLUOTTOKANNAN JAKAUMA VAKUUSTYYPEITTÄIN

Vakuustyyppi Basel 2:n mukaan	Osuus kotitalouksien luottokannasta 31.12.2009	31.12.2008
Valtio, kunta tai rahoitusvakuus, riskipaino 0 %	4,0 %	3,7 %
Talletusvakuus, riskipaino 20 %	0,1 %	0,2 %
Asuntovakuus, riskipaino 35 %	86,2 %	86,2 %
Saatava, jonka vakuutta ei ole huomioitu vakavaraisuuslaskelmassa	9,7 %	9,9 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %
Yhteensä, milj. eur	4 924	4 343

Basel 2 -säännösten mukainen riskipaino määrittää riskiposition pääomavaateen vastapuolen ja vakuuden mukaisesti. Lainalla, jolla on riskiluokan 35 % mukainen turvaava vakuus, on korkeintaan 70 %:n luottotassaste vakuuden käyvästä arvosta, eli asunnon arvon tulee laskea yli 30 % ennen kuin luottotappioriski toteutuu.

Kotitalouksien luotot myönnetään pääasiassa turvaavaa vakuutta vastaan, minkä vuoksi reaaliarvon mahdollinen lasku (lähinnä asunnon hinta) ei suoraan kasvata riskiasemaa. Kotitalouksien yhteenlasketuista luotoista noin 4 (4) prosentilla on vakuutena valtiontakaus tai talletus, kun noin 86 (86) prosentilla on Basel 2 -säännösten mukainen turvaava asuntovakuus. Noin 10 prosentilla saatavista on muu vakuus, jota ei voida ottaa huomioon vakavaraisuuslaskelmassa (mm. se osa asunnon arvosta, joka ylittää 70 prosenttia).

4.1.3 Luotonanto yrityksille

Uusantolainaus yrityksille jatkui maltillisena, ja yritysten luotot supistuivat vuoden alusta 2,7 prosenttia 782 (804) miljoonaan euroon. Yrityslainojen osuus koko antolainauksesta pieneni suunnitelman mukaisesti 12,9 prosenttiin. Loppuvuoden aikana laadittiin uusi yrityksille suunnattua toimintaa koskeva strategia.

Konttoriverkoston yritysrahoitus kohdistuu lähinnä paikallisiin yrittäjävetoisin pienyrityksiin. Asiantuntemuksen korkean tason takaavat paikalliset yrityskonttorit ja paikalliset yritysasiantuntijat sekä Yrityspankin asiantuntijaorganisaatio. Toiminnan keskeisiä kulmakiviä ovat asiakas- ja paikallistuntemus.

Yrityspankilla on erityisosaamista etenkin rakennus- ja kiinteistöalalla sekä yritysjärjestelyasioissa. Konttoreiden kanssa läheistä yhteistyötä tekevä Aktia Yritysrahoitus on erikoistunut osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahoitukseen palveluihin. Aktia Yritysrahoituksen rahoituspäätökset tehdään huomioiden hankekohtainen riski ja konsernin kokonaisvastuut asiakasta kohtaan. Yritysassiakkaiden pankki- ja vakuutuspalvelujen yhteensovittamistyö jatkuu.

Asiakasarviointi perustuu tilinpäätösanalyysiin ja luottokelpoisuusluokitukseen. Lisäksi selvitetään mm. kassavirta, kilpailuasema, suunnitellun investoinnin vaikutukset ja muut ennusteet. Vuoden 2009 lopussa otettiin käyttöön sisäinen luottoluokitusmalli (Aktia-rating).

YRITYSLUOTTOKANNAN LUOTTOLUOKITUSJAKAUMA 31.12.2009 (SUOMEN ASIAKASTIETO)

Luottoluokka	31.12.2009 782 milj. euroa	31.12.2008 804 milj. euroa
AAA	12 %	10 %
AA+	23 %	26 %
AA	14 %	13 %
A+	29 %	31 %
A	16 %	14 %
B	2 %	3 %
C	4 %	2 %
Puuttuu	0 %	1 %
Yhteensä	100 %	100 %

Luottokannan luottoluokitusjakauma heikkeni jonkin verran vuoden aikana. 49 (49) prosenttia saamisista yrityksiltä on kolmessa alimman maksukykyvyttömyystodennäköisyyden ryhmässä, kun 6 (5) prosenttia saamisista kuuluu kahteen heikoimpaan luottoluokkaan.

Yritysrahoituksessa vakuuksien arvostus toteutetaan erillisten ohjeiden mukaisesti huomioiden vakuuskohtainen arvonalentumispuskuri turvaavan arvon määrittämiseksi. Käyttöomaisuuden arvioinnissa otetaan erityisesti huomio käyttöomaisuuden arvon ja yrityksen toimintaedellytysten yhteisvaikutus. Vakavaraisuuslaskelmassa ei oteta huomioon yritysvaluutta.

YRITYSLUOTTOKANNAN JAKAUMA VAKUUSTYYPEITTÄIN (ASUNTO- JA MUUT YHTEISÖT MUKAAN LUKIEN)

Vakuustyyppi Basel 2:n mukaan	31.12.2009	31.12.2008
Valtio, kunta tai rahoitusvakuus, riskipaino 0 %	14,0 %	12,1 %
Talletusvakuus, riskipaino 20 %	0,6 %	1,7 %
Asuntovakuus, riskipaino 35 %	25,6 %	24,8 %
Saatava, jonka vakuutta ei ole huomioitu vakavaraisuuslaskelmassa	59,8 %	61,4 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %
Yhteensä, milj. eur	1 136	1 083

Yritysten saatavista 14,6 (13,8) prosentilla on vakuutena valtion tai kunnan takaus tai talletusvakuus. Noin 26 (25)

prosentilla on turvaava asuntovakuus. Jäljelle jäävät 60 (61) prosenttia myönnettiin vakavaraisuuslaskelmassa kelpaamattomia vakuuksia (esim. liikekiinteistöt), yritysvaluutta tai yrityksen toimintaa ja kassavirtaa vastaan. Konttoritoiminnassa luotot myönnetään yleensä turvaavaa vakuutta vastaan, kun taas Yrityspankin saatavat suuremmassa määrin myönnetään yritysvaluutta ja kassavirtaa vastaan.

4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit

Paikallisesti toimivana rahoituslaitoksena Aktia altistuu tietyille keskittymäriskeille. Paikallistoiminnan tuoma hyvä asiakas- ja markkinatuntemus on siksi tärkeää. Lisäksi on laadittu sääntöjä, joiden avulla keskittymäriskejä vähennetään yksittäisten asiakaskokonaisuuksien enimmäisvastuita, segmenttejä ja sektorijakaumaa sekä toimialoja koskevilla limiiteillä.

Yli 86 % luottosalkusta koostuu suomalaisille kotitalouksille ja asuntoyhteisöille myönnettyistä luotoista, ja kotitalouksien saamisista noin 86 prosentilla on turvaava asuntovakuus. Yritysten saamisista noin 26 prosentilla on turvaava asuntovakuus. Aktian luottoriskitaso reagoi näin ollen herkästi kotimaisen työllisyyden ja asuntojen hinnankehityksen muutoksiin. Lisäksi Aktialla on tietyillä alueilla vahva markkina-asema, mikä aiheuttaa maantieteellisen keskittymäriskin. Koska näiden konttorien volyymit ovat koko salkkuun nähden pieniä, ja koska Aktialla ei ole toimintaa paikkakunnilla, jotka ovat erityisen riippuvaisia yksittäisistä työnantajista, maantieteellisen keskittymärisken vaikutuksia kotitalouksien luotonantoon ei voida pitää merkittävänä.

Aktian koko yritysluottosalkkuun nähden rakennus- ja kiinteistörahoitus muodostaa keskittymäriskin, joka perustuu strategiseen valintaan luoda erityisosaamisen myötä arvoketju, johon kuuluvat projekti- ja kohderahoituksen lisäksi myös välityspalvelut, vakuutukset ja loppuasiakkaiden rahoitus.

YRITYSLUOTTOKANNAN TOIMIALAJAKAUMA

Toimiala	31.12.2009 781,8 milj. euroa	31.12.2008 803,8 milj. euroa
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	3,3 %	3,3 %
Teollisuus	10,0 %	10,0 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	2,3 %	1,3 %
Rakentaminen	6,7 %	5,7 %
Kauppa	13,2 %	15,1 %
Hotelli ja ravintola	3,6 %	2,7 %
Kuljetus	5,6 %	5,0 %
Rahoitus	9,6 %	11,1 %
Kiinteistö	28,5 %	30,5 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	12,6 %	11,4 %
Muut palvelut	5,1 %	4,3 %
- ryhmäkohtainen arvonalennus	-0,6 %	-0,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Luotot asuntoyhteisöille eivät ole mukana tämän taulukon luvuissa.

4.1.5 Viivästyneet maksut

Laskusuhdanteesta huolimatta varsinkaan kotitalouksien maksukäyttäytyminen ei ole heikentynyt. Luotot, joiden maksut olivat 1–30 päivää viivästyneitä, vähenivät vuoden aikana 3,40 prosentista 2,97 prosenttiin luottokannasta taseen ulkopuoliset takauksitoumukset mukaan lukien. Luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, vähenivät 0,87 prosentista 0,76 prosenttiin eli 46 miljoonaan euroon. Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrittäjiltä ja perintäsaatatavat, olivat 34 miljoonaa euroa, mikä vastaa 0,56 (0,48) prosenttia luottokannasta.

HOITAMATTOMAT LUOTOT VIVÄSTYKSEN PITUUDEN (VRK) MUKAAN

(milj. euroa) Päivät	31.12.2009	% kan- nasta	31.12.2008	% kan- nasta
1–30	181	2,97	187	3,40
josta koti- talouksien osuus	114	1,86	110	2,01
31–89	46	0,76	48	0,87
josta koti- talouksien osuus	37	0,61	34	0,63
90–	34	0,56	26	0,48
josta koti- talouksien osuus	18	0,30	16	0,29

Hoitamattomat luotot, joiden arvo on alentunut, olivat vuoden lopussa 257 (258) miljoonaa euroa, kun näiden saamisten reaaliavakuuksien markkina-arvo oli 237 (231) miljoonaa euroa.

HOITAMATTOMAT LUOTOT , JOISTA EI OLE TEHTY ARVONALENTUMISKIRJAUSTA

(milj. euroa) Päivät	31.12.2009			31.12.2008		
	Tase- arvo	% kan- nasta	Vakuu- den käypä arvo	Tase- arvo	% kan- nasta	Vakuu- den käypä arvo
1–30	181	2,97	166	185	3,38	167
31–89	46	0,75	44	48	0,87	45
90–	30	0,50	27	25	0,46	19

4.1.6 Luotto- ja takauksaattavien arvonalentumiset

Rahoitusmarkkinoiden kriisi vaihtui vuonna 2009 laskusuhdanteeksi, joka aiheutti arvonalentumisia erityisesti yritysluotoissa. Kohdistetut arvonalentumiset olivat -33,1 (-1,2) miljoonaa euroa. Aikaisempien arvonalentumisten palautukset olivat 2,1 (0,5) miljoonaa euroa, joten kustannusvaikutus kauden tulokseen oli -31,1 (-0,7) miljoonaa euroa. Neljännnen vuosineljänneksen arvonalentumiset olivat -6,6 miljoonaa euroa.

Kustannusvaikutteisista arvonalentumisista -29,9 miljoonaa euroa liittyi yritysluottoihin, mikä vastaa noin 3,8 (0,02) prosenttia koko yritysluotonannosta. Kotitalouksien luottojen kuluihin vaikuttavat arvonalentumiset olivat -1,1 miljoonaa

euroa, josta -0,7 miljoonaa euroa oli vakuudettomia kulu-
tusluottoja. Kotitalouksien luottojen kuluihin vaikuttavat arvonalentumiset vastasivat 0,02 (0,01) prosenttia kaikista kotitalouksille myönnettyistä luotoista. Vuoden 2009 kustannusvaikutteiset arvonalentumiset muodostivat yhteensä 0,51 (0,01) prosenttia koko luotonannosta.

Kohdistettujen arvonalentumiskirjausten lisäksi tehdään myös ryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia kotitalouksille ja pienyrityksille. Niitä tehdään, kun on objektiivista näyttöä siitä, että saatavien takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta tarkastelun kohteena olevissa luottosalkuissa. Kotitalouksien ja pienyritysten ryhmäkohtaiset arvonalentumiset pysyivät muuttumattomina ollen kauden lopussa -7,4 miljoonaa euroa.

4.1.7 Luotonanto paikallispankeille

Pankkiasiakkaiden rahoitus pohjautuu yksilölliseen luottoarvioon ja päätöksentekoon. Konsernin hallituksen vuosittain määrittelemät paikallispankkien lyhyt- ja pitkäaikaisen rahoituksen limiitit perustuvat paikallispankin omiin varoihin ja vakavaraisuuteen sekä mahdollisiin vakuuksiin. Vuodenvaihteessa likviditeettirahoitusta koskevia sitovia luottolupauksia oli yhteensä 279,3 (269,4) miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat 51 (49) säästö- ja paikallisosuuspankin kesken. Likviditeettirahoitusta oli käytössä 16 (36) miljoonaa euroa. Rahoitus vakuuksia vastaan oli 47 (0) miljoonaa euroa.

Limittien puitteissa voidaan käyttää myös muita vastapuoliriskillisiä instrumentteja (lähinnä johdannaisia). Johdannaissopimuksiin liittyviä vastapuoliriskien pienentämiseksi on tehty kahdenvälisiä sopimuksia vakuuksien asettamisesta. Vakuusvaatimus määräytyy paikallispankin omien varojen perusteella, ja se rajoittaa avoimen position enimmäismäärää.

4.2 Pankkikonsernin likviditeetin hallinnan vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan likviditeettisalkku, joka koostuu saamistodistuksista ja jonka hoidosta vastaa konsernirahoitus, oli vuoden 2009 lopussa 2 615 (2 290) miljoonaa euroa.

Likviditeetin hallinnan ja johdannaissopimusten tekemisen yhteydessä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta korkeaa ulkopuolista luottoluokitusta (vähintään Moody'sin A3 tai vastaava). Johdannaiskaupan vastapuoliriskejä hallitaan panttaussopimuksille (CSA) asetettavien vaatimusten avulla. Lisäksi on määritelty vastapuolia ja omaisuuslajeja koskevat enimmäisvastuut. Yksittäiset sijoituspäätökset tehdään sijoitussuunnitelman mukaisesti tarkan vastapuoliarvion pohjalta. Konsernin hallitus päättää vuosittain vastapuoliriskien limiiteistä. Positiot arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon, ja niitä seurataan päivittäin.

SIOITUSSALKUN KORKOSIOITUSTEN SEKTORIJAHO - PANKKITOIMINTA

milj. euroa	Julkinen sektori		Pankkisektori				Valtion takaamat joukkovelkakirjalainat		Muut yritykset		Yhteensä	
	31.12.2009	31.12.2008	Covered bonds		Vakuudettomat		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Suomi	66,2	4,1	71,9	28,5	95,7	337,6	0,0	0,0	0,0	41,4	233,8	411,6
Muut Pohjoismaat	0,0	0,0	180,1	104,9	186,1	193,3	55,4	22,0	0,0	0,0	421,7	320,2
EU pl. Pohjoismaat	70,1	10,1	1 135,5	938,4	426,2	447,5	218,5	49,1	25,7	29,8	1 876,0	1 474,9
Muu Eurooppa	0,0	0,0	4,0	4,0	15,5	18,3	0,0	0,0	0,0	0,0	19,5	22,3
Pohjois-Amerikka	0,0	0,0	36,3	45,5	17,3	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	53,6	52,2
Muut OECD-maat	0,0	0,0	0,0	0,0	9,9	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	9,9	9,3
Kasvu-markkinat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	136,3	14,2	1 427,8	1 121,3	750,7	1 012,7	273,9	71,1	25,7	71,2	2 614,5	2 290,5

Myytavissä olevista rahoitusvaroista 55 (49) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin, 29 (45) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 10 (3) prosenttia sijoituksia valtion takaamiin joukkovelkakirjalainoihin ja noin 6 (3) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin ja yrityksiin. Rahoitusvaroista 1,7 (3,2) prosenttia ei täyttänyt sisäisiä luottoluokitusvaatimuksia. Heikentyneen luottoluokituksen vuoksi neljä yhteiseltä markkina-arvoltaan 18 miljoonan euron arvopaperia ei enää oikeuttanut keskuspankkirahoitukseen. Muut luottoluokituksen puuttumisen vuoksi rahoitukseen oikeuttamattomat arvopaperit olivat yhteensä 27 miljoonaa euroa. Likviditeettisalkussa ei ole Baltian maihin tehtyjä sijoituksia.

Kauden aikana kirjattiin -0,4 miljoonan euron arvonalentumiset, kun liikkeeseenlaskija oli todettu maksukyvyttömäksi.

PANKIN LIKVIDITEETTISALKUN SUORIEN KORKOSIOITUSTEN LUOTTOLUOKITUSJAKAUMA

	31.12.2009 2 615 milj. euroa	31.12.2008 2 290 milj. euroa
Aaa	55,1 %	49,4 %
Aa1–Aa3	29,6 %	42,3 %
A1–A3	11,6 %	4,9 %
Baa1–Baa3	0,6 %	0,9 %
Ba1–Ba3	0,2 %	0,0 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai huonompi	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta *)	2,9 %	2,5 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

*) josta kuntia 1,9 % 31.12.2009 ja 0,2 % 31.12.2008

Yritystodistuksiin ja julkisen sektorin liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjoihin sijoitetaan vain euroalueella.

Suojaavia johdannaisia käytetään myös korkokatteen volatiilisisuuden vähentämiseksi. Lisäksi tietyille paikallispankeille

välitetään korkojohdannaisia Aktian tasehallintapalvelun puitteissa.

Johdannaisopimusten aiheuttamien vastapuoliriskien rajoittamiseksi vastapuolilta edellytetään korkeaa ulkoista luottoluokitusta (Moody's A3 tai vastaava).

Vastapuoliriskien vähentämiseksi sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-ehtoja (Credit Support Annex). Vuodenvaihteessa Aktialla oli johdannaispositioita 12 vastapuolen kanssa yhteensä 180,8 miljoonan euron markkina-arvosta, josta paikallispankeille välitetyt johdannaiset olivat markkina-arvoltaan 91,3 miljoonaa euroa. Avoin positio saatujen vakuuksien jälkeen oli yhteensä 29,5 miljoonaa euroa ja korkeintaan 5 miljoonaa euroa vastapuolta kohti, lukuun ottamatta yhtä vastapuolta, jossa avoimet positiot olivat 10 miljoonaa euroa.

Johdannaispositiot arvostetaan markkina-arvoon jatkuvasti. Jos markkina-arvo puuttuu, käytetään kolmannen osapuolen riippumatonta arvostusta.

4.3 Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan vastapuoliriskit

Henkivakuutusyhtiön korkosijoitukset kasvoivat vastuvelan korkoriskin neutralisoimiseksi toteutetun uuden leenallokoinnin seurauksena. Vuoden lopussa suorat korkosijoitukset yhdessä korkorahastosijoitusten ja rahamarkkinainstrumenttien kanssa olivat yhteensä 628 (530) miljoonaa euroa, josta suorien korkosijoitusten osuus oli 570 (449) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan yhteydessä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan edellyttämällä vähintään "Investment grade"-arvoista ulkoista luottoluokitusta (Moody'sin Baa3 tai vastaava) sekä kullekin vastapuolelle ja omaisuus-

HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN SIOITUSSALKUN KORKOSIOITUSTEN SEKTORIJAUMA

	Julkinen sektori		Pankkisektori				Valtioiden takaamat		Muut yritykset		Yhteensä	
	31.12.2009	31.12.2008	Covered bonds		Vakuudettomat		31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2008
Suomi	91,7	92,5	8,9	6,0	27,5	54,5	0,0	0,0	37,9	24,9	166,0	177,9
Muut												
Pohjoismaat	21,9	3,2	5,6	1,3	24,6	14,6	0,0	0,0	32,2	11,9	84,4	31,1
EU pl.												
Pohjoismaat	144,8	157,6	63,8	36,8	47,7	33,8	21,7	9,0	61,9	60,0	340,0	297,2
Muu												
Eurooppa	0,9	1,6	0,1	0,2	5,1	4,0	0,0	0,0	4,9	0,0	11,1	5,8
Pohjois-												
Amerikka	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,5	0,0	0,0	6,8	1,9	9,0	2,4
Muut												
OECD-maat	0,3	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	0,1	1,5	1,3
Kasvu-												
markkinat	15,9	14,2	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	16,2	14,4
Yhteensä	275,4	270,3	78,4	44,3	107,4	107,5	21,7	9,0	145,1	98,9	628,1	530,1

55

lajille määriteltyjä maksimikokonaisvastuita koskevilla säännöillä. Positiot arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon, ja niitä seurataan päivittäin.

Vuoden 2009 lopussa suorista korkosijoituksista 47 (48) prosenttia oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 23 (20) prosenttia sijoituksia yrityksiin ja 30 (32) prosenttia sijoituksia pankkeihin ja kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin.

Kauden päättyessä 1,7 prosenttia suorista korkosijoituksista ei täyttänyt sisäisiä luottoluokitusvaatimuksia.

Katsauskauden aikana kirjattiin -14,0 miljoonan euron arvonalentumiset, kun liikkeeseenlaskija oli todettu maksukyvyttömäksi. Vuoden viimeisellä neljänneksellä arvonalentumisten ja aiemmin tehtyjen arvonalentumisten palautusten nettovaikutus oli -1,0 miljoonaa euroa.

HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN SUORIEN KORKOSIOITUSTEN LUOTTOLUOKITUSTEN JAKAUMA

	569,9 milj. euroa 31.12.2009	449,0 milj. euroa 31.12.2008
Aaa	52,5 %	53,7 %
Aa1–Aa3	12,2 %	17,3 %
A1–A3	18,3 %	14,8 %
Baa1–Baa3	11,4 %	5,7 %
Ba1–Ba3	1,4 %	0,8 %
B1–B3	0,0 %	0,2 %
Caa1 tai huonompi	0,3 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	3,9 %	7,6 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

4.4 Vahinkovakuutustoiminnan vastapuoliriskit

Vahinkovakuutuksessa noudatetaan konservatiivista sijoituspolitiikkaa. Vahinkovakuutusyhtiön yhteenlasketut korkosijoitukset kasvoivat, kun uudelleenallokointia pois osakkeista jatkettiin sijoitusriskien pienentämiseksi. Vuoden lopussa suorat korkosijoitukset yhdessä korkorahastosijoitusten ja rahamarkkinainstrumenttien kanssa olivat yhteensä 107 (1.1.2009; 76) miljoonaa euroa, josta suorien

korkosijoitusten osuus oli 104 (1.1.2009; 74) miljoonaa euroa.

Vuoden lopussa suorista korkosijoituksista 64 (1.1.2009; 80) prosenttia oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 26 (1.1.2009; 16) prosenttia sijoituksia pankkeihin ja vakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bond) ja 10 (1.1.2009; 4) prosenttia sijoituksia yrityksiin.

Kauden aikana ei kirjattu arvonalentumisia liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyyden vuoksi.

VAHINKOVAKUUTUSTOIMINNAN SUORIEN KORKOSIOITUSTEN LUOTTOLUOKITUSTEN JAKAUMA

	103,7 milj. euroa 31.12.2009	73,9 milj. euroa 1.1.2009
Aaa	58,4 %	65,2 %
Aa1–Aa3	16,7 %	23,3 %
A1–A3	12,5 %	10,1 %
Baa1–Baa3	11,4 %	0,0 %
Ba1–Ba3	0,5 %	0,0 %
B1–B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai huonompi	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	0,4 %	1,4 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

4.5 Maariskit

Pankkitoiminnan luotonanto rajoittuu kotimaahan. Pankkikonsernin maksuvalmiuden hoidon yhteydessä varoja voidaan sijoittaa vain sellaisista maista olevien liikkeeseenlaskijoiden sitoumuksiin, joilla on vähintään luokituslaitos Moody'sin A3-luottokelpoisuus.

Henki- ja vahinkovakuutusyhtiön varat sijoitetaan pääasiassa OECD-maihin. Vastuuvelan kattamisesta annettujen sääntöjen mukaan rajallinen määrä varoja voidaan sijoittaa OECD:n ulkopuolisiin maihin. Tämä tapahtuu käyttäen instrumentteja, jotka on noteerattu jossakin OECD-maassa.

	Julkinen sektori		Pankkisektori				Valtioiden takaamat		Muut yritykset		Yhteensä	
	31.12.2009	1.1.2009	Covered bonds 31.12.2009	1.1.2009	Vakuudettomat 31.12.2009	1.1.2009	31.12.2009	1.1.2009	31.12.2009	1.1.2009	31.12.2009	1.1.2009
Suomi	3,3	4,2	3,1	0,0	2,8	0,0	0,0	0,0	4,2	3,1	13,5	7,2
Muut Pohjoismaat	7,2	0,0	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	0,0	2,7	0,0	14,3	0,0
EU pl.												
Pohjoismaat	56,1	55,1	7,4	0,0	6,0	7,4	0,0	0,0	1,6	0,0	71,2	62,5
Muu Eurooppa	0,1	0,1	0,0	0,0	2,0	3,4	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	3,5
Pohjois-												
Amerikka	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,9	0,0	0,0	1,0	0,0	2,0	0,9
Muut OECD-												
maat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0
Kasvumarkkinat	2,4	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	1,9
Yhteensä	69,2	59,1	10,5	0,0	16,2	11,8	0,0	0,0	10,6	3,1	106,5	76,1

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitus- ja maksuvalmiusriski merkitsee, että konserni ei pystyisi hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai vain korkein kustannuksin ja se liittyy jälleenrahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleenrahoitusriskien hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan rahoitussitoumuksistaan.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä.

5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleenrahoituksen saatavuuteen sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Pankkikonsernissa tavoitteena on maksuvalmiusasema, jossa likvidit varat kattavat vuoden jälleenrahoitustarpeen.

Vakaa kotitalouksien ottolainaus- ja talletuskanta, hypoteekkipankin joukkovelkakirjalainat, keskusrahailaitoksena vastaanotetut talletukset sekä riittävä maksuvalmiuspuskuri ovat pankkitoiminnan maksuvalmiusriskienhallinnan kulmakiviä.

Pankin antolainaus rahoitetaan yleisön talletuksilla ja sijoituksilla sekä varainhankinnalla raha- ja pääomamarkkinoilta. Lyhytaikaisen rahoitustarpeen kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Yleisön, yhteisöjen ja luottolaitosten talletukset olivat vuodenvaihteessa 4 754 (5 015) miljoonaa euroa.

Jälleenrahoitusriskien hallinnassa Aktia ottaa oman antolainaus-toimintansa lisäksi huomioon sitoumuksensa säästö- ja paikallisosuuspankeille, joiden keskusrahailaitoksena se toimii. Paikallispankit ovat myös tärkeä rahoituslähde Aktialle. Myös paikallispankkien tekemät talletukset ovat lisääntyneet, kun kotitaloudet ovat suosineet perinteisiä pankkitalletuksia.

Markkinaehtoisessa jälleenrahoituksessa käytetään monipuolisia rahoituslähteitä ja noudatetaan riittävää hajautusta eri markkinoille. Aktia Hypoteekkipankki Oyj on strategisesti tärkeä kanava kilpailukykyisen ja pitkäaikaisen rahoituksen hankinnalle. Merkittävä osa pitkäaikaisesta jälleenrahoituksesta muodostuu Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemista asuntovakuudellisista joukkovelkakirjalainoista.

Neljän miljardin euron emissio-ohjelman puitteissa on laskettu liikkeeseen 2 375 miljoonaa euroa asuntovakuudellisia joukkovelkakirjalainoja. Lisäksi Aktialla on 500 miljoonan euron kotimainen joukkovelkakirjalainaothjelma, jonka puitteissa on laskettu liikkeeseen 305,4 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisen rahoitustarpeiden kattamiseksi pankki voi lisäksi laskea liikkeeseen sijoitustodistuksia kotimaan rahamarkkinoille. Liikkeeseen laskettuja sijoitustodistuksia oli 31.12.2009 vajaat 300 miljoonaa euroa.

Korkealaatuisista arvopapereista koostuvan likviditeettisalkun tarkoituksena on tarjota suojaa lyhytaikaisia likviditeetinvaihteluista vastaan muun muassa niin sanottujen repo-sopimusten (repurchase agreement) avulla. Näitä arvopapereita voidaan käyttää myös keskuspankkirahoituksen vakuuksina mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa. Likviditeettisalkun rakenne esitellään lähemmin kohdassa 4.2, jossa käsitellään pankin sijoitustoiminnan vastapuoliriskejä.

Markkinaehtoisien varainhankinnan turvaamiseksi hyödynnetään kansainvälisesti tunnetun luottoluokituslaitoksen luokitusta. Aktia-konserni on vuodesta 1999 käyttänyt luot-

toluokituslaitos Moody'sia. Kansainvälinen luottoluokituslaitos Moody's Investors Service piti 6.1.2010 Aktia Pankki Oyj:lle antamansa lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokituksen ennallaan parhaassa P-1-luokassa. Pitkäaikaisen varainhankinnan luokitus on A1 ja taloudellinen vahvuus C. Kaikkien luokitusten näkymät ovat vakaat. Katso www.aktia.fi > Tietoa Aktiasta > Aktia Pankki > Luotto-luokitus.

Tytärtyhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama luottoluokitus on Aa1.

Operatiivisen johdon riski- ja pääomanhallinnan valiokunta ALICCO vastaa jälleenrahoitusriskien hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta seuraa jatkuvasti maksuvalmiusriskejä ja niihin liittyviä limiittejä. Yksikkö raportoi ALICCOlle. Treasury vastaa pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta ja seuraa jatkuvasti saatavien ja velkojen erääntymistä tukkumarkkinoilla. Myös talletuskannan kehitystä ja hin- nanmuodostusta seurataan huolellisesti. Treasury toteuttaa ALICCON vahvistamat likviditeettipositivoiden muutostoi- menpiteet.

Pankkikonsernissa tavoitteena on maksuvalmiusasema, jossa likvidit varat kattavat vuoden jälleenrahoitustarpeen. Likviditeettitilanne on ollut rahoitusmarkkinoiden epävar- muudesta huolimatta vakaa, ja rahoitusvarat olivat vuo- denvaihteessa noin 16 kuukauden jälleenrahoitustarvetta vastaavalla tasolla.

Jälleenrahoitusstrategia päivitettiin vuoden lopussa, ja nyt työskennellään aktiivisesti jälleenrahoitusohjelman laajen- tamiseksi ja uusien jälleenrahoitusohjelmien käyttöön ottamiseksi.

5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit

Henkivakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä rahoituksen saatavuudesta vakuutuskorvausten maksamiseksi eri riskivakuutuslajeista, säästösummien ja takaisinostojen maksamiseksi säästövakuutuksista sekä takaisinostojen ja eläkkeiden maksamiseksi vapaaehtoisista eläkevakuutuksista. Likviditeetin saatavuus suunnitellaan näistä lähtökohdista sekä sijoitustoiminnan käteisten varojen vaateesta sijoitussalkun tehokkaan ja parhaan mahdollisen hoidon varmistamiseksi. Suurimmaksi osaksi maksuvalmiutta voidaan hoitaa kassavirralla ja vaihteleviin tarpeisiin sopeutetulla sijoitustodistussalkulla. Odottamatomiin, suuriin rahavarojen tarpeisiin käytetään likvidiä joukkovelkakirja- ja osakesalkkua.

5.3 Vahinkovakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit

Vahinkovakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa rahoituksen saatavuutta korvausten maksamiseksi, ja se

riippuu tapahtuneiden vahinkojen määrästä ja suuruudesta. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassavirralla ja pankkitalletuk- sista, sijoitustodistuksista ja valtionobligaatioista koostuval- la salkulla.

6. Markkinariskien hallinta

Markkinariski on tappion tai tulevien tuottojen alenemisen riski, joka syntyy rahoitusmarkkinoilla tapahtuneiden hinta- muutosten seurauksena.

Markkinariskien hallinnalla tavoitellaan pitkällä aikavälillä vakaata korkokatteen ja tuloksen kehitystä. Konsernin hallitus on määrittänyt markkinariskien riskinottorajat ja -periaatteet. Markkinariskit liittyvät joko pankkitoimintaan (rakenteellinen korkoriski), henki- ja vahinkovakuutusyhtiöi- den sijoitustoimintaan tai yksittäisiin transaktioihin. Pankki ei ota markkinariskejä kaupankäyntitarkoituksessa, kun taas tietty riskinotto kuuluu vakuutusyhtiöiden sijoitustoimin- taan.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijo- tusten sijoitusriskin. Vakuutusyhtiöiden vakuutusteknisen vastuuvelan kattamiseksi tekemät muut sijoitukset tehdään yhtiön riskillä.

Pankkitoiminnan rahoitusvarat sekä henki- ja vahinkova- kuutustoiminnan sijoitusvarat on sijoitettu arvopapereihin, ja niiden arvo määritetään markkinoilla virallisen ostono- teerauksen mukaan. Hankinta-arvon merkittävä tai pysyvä lasku verrattuna markkina-arvoon kirjataan tulokseen, kun taas kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Alla olevasta taulukosta näkyy Aktian myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkkyys eri markkinariskiskenaari- oissa 31.12.2009 ja 31.12.2008. Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen. Korkotason paral- leelimuutos alaspäin tuottaa positiivisen arvonmuutoksen saamistodistuksissa, kun taas korkojen nousu tuottaa nega- tiivisen muutoksen. Spread-riski kuvaa yleisen tuottovaati- muksen 0,1 prosenttiyksikön nousun vaikutuksia. Osakeriski kuvaa osakkeiden ja osakerahastojen 10 prosentin kurssilas- kun vaikutuksia, ja kiinteistöriski kuvaa kiinteistöhintojen 10 prosentin laskun vaikutuksia.

MARKKINA-ARVOHERKKYYS (MILJ. EUROA)

31.12.2009	Riski				
	Korko		Spread	Osak- keet	Kiin- teistöt
	1 %:n paralle- limuutos alaspäin	1 %:n paralle- limuutos ylöspäin	0,1 %:n muutos ylöspäin	10 %:n kurssi- lasku	10 %:n hinnan- lasku
Pankkitoi- minta	25,0	-26,0	-5,1	-2,3	-0,3
Henki- vakuutus- toiminta	19,7	-21,0	-1,8	-1,5	-2,8
Vahinko- vakuutus- toiminta	4,9	-5,7	-0,8	-0,1	-2,1
Yhteensä	49,6	-52,7	-7,7	-4,0	-5,1

31.12.2008	Riski				
	Korko		Spread	Osak- keet	Kiin- teistöt
	1 %:n paralle- limuutos alaspäin	1 %:n paralle- limuutos ylöspäin	0,1 %:n muutos ylöspäin	10 %:n kurssi- lasku	10 %:n hinnan- lasku
Pankkitoi- minta	26,0	-27,2	-4,4	-1,7	-0,3
Henki- vakuutus- toiminta	20,2	-22,3	-2,2	-6,1	-3,2
Vahinko- vakuutus- toiminta	4,7	-5,6	-0,7	-2,2	-2,2
Yhteensä	50,9	-55,1	-7,3	-10,0	-5,7

Alla olevasta taulukosta näkyy Aktian rahavirran suojaukseen käyttämien johdannaisten markkina-arvoherkkyys eri markkinariskiskenaarioissa 31.12.2009 ja 31.12.2008. Näiden johdannaisten markkina-arvon muutokset kirjataan omaan pääomaan erään rahavirran suojauksen rahasto. Rahavirran suojaukseen käytettävät johdannaiset ovat lähinnä korko-optioita, joilla suojataan pankkitoiminnan vaihtuvakorkois- ta antolainausta. Vaikutukset omaan pääomaan ilmoitetaan verojen jälkeen.

Yhteenlaskettu markkina-arvo jaetaan perusarvoon ja aika-arvoon. Johdannaisten perusarvon muutokset kirjataan oman pääoman erään rahavirran suojauksen rahasto, kun taas aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelman erään rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

KASSAVIRTASUOJAUKSESSA KÄYTETTYJEN JOHDANNAISTEN MARKKINA-ARVOHERKKYYS (MILJ. EUROA)

	31.12.2009		31.12.2008	
	Korko		Korko	
	1 %:n paralle- elimuutos alaspäin	1 %:n paralle- elimuutos ylöspäin	1 %:n paralle- elimuutos alaspäin	1 %:n paralle- elimuutos ylöspäin
Pankkitoi- minta	8,1	-8,1	6,9	-7,4
Henkivakuu- tustoiminta	0,0	0,0	0,0	0,0
Vahinkovaku- utustoiminta	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	8,1	-8,1	6,9	-7,4

6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät

Enin osa Aktia-konsernin rahoitusvaroista arvostetaan käypään arvoon. Arvostus perustuu joko aktiivisilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin tai havainnoitavaan markkinatietoon perustuviin arvostusmenetelmiin. Rahoitusvarojen arvostus perustuu tietyiltä osin noteeraamattomiin hintoihin tai yrityksen omiin arvioihin. Vuodenvaihteessa tämä osa oli 59,8 miljoonaa euroa eli 1,68 prosenttia rahoitusvaroista. Nämä olivat pääasiassa osuuksia rahastoissa, jotka ovat sijoittaneet noteeraamattomiin yhtiöihin.

RAHOITUSVAROJEN ARVOSTUSMENETELMÄT

	Julkinen noteeraus toimivilla markki- noilla ¹⁾	Arvostus- mene- telmä - perustuen objekti- viseen näyttöön ²⁾	Arvostus- mene- telmä - perustuen omiin arvioihin ³⁾	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettava rahoitusvarat	3,6	18,9	0,0	22,5
Myytävisissä olevat rahoitus- varat	3 237,2	136,0	59,8	3 433,0
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	0,0	27,9	0,0	27,9
Johdannais- sopimukset netto	0,0	77,8	0,0	77,8
Yhteensä	3 240,8	260,5	59,8	3 561,1

¹⁾ Tähän kategoriaan on otettu mukaan sellaiset rahoitusvarat, joiden arvo määrittyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

²⁾ Tähän kategoriaan on otettu mukaan sellaiset rahoitusvarat, joiden arvo määritetään arvostusmenetelmällä käyttäen oletuksia, jotka perustuvat suoraan markkinahintoihin tai saatavilla olevaan markkinainformaatioon.

³⁾ Tämän kategorian rahoitusvarojen arvo on määritetty kokonaan tai osittain arvonnäytteen avulla. Näissä arvonnäyttesäilyksissä on käytetty sellaisia oletuksia, joita ei voida suoraan perustella vastaavalla instrumentilla tehtyjen todellisten transaktioiden hinnoilla tai saatavilla olevalla markkinainformaatiolla.

Niiden rahoitusinstrumenttien osalta, joilla ei ole aktiivisilla markkinoilla noteerattua hintaa, instrumenttien käypä arvo saadaan arvostustekniikoilla. Arvostustekniikat valitaan huolellisen harkinnan perusteella ja oletuksissa otetaan huomioon markkinoilla vallitsevat olosuhteet raportointi-hetkellä.

Luokkaan 3 kuuluvien rahoitusinstrumenttien hintaherkkyysanalyyysissä on käyvän arvon muutoksen todettu olevan merkitykseltään vähäisenä.

6.2 Pankkitoiminnan markkinariskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain ALICCON ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta erityisesti korkokatteiden kehitykseen ja volatiliiteettiin liittyvien markkinariskien hallintaa koskevan strategian ja limiitit. Konsernin Sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puitteiden ja limiittien sisällä.

6.2.1 Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellinen korkoriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluajankohtien eroavaisuuksista ja se vaikuttaa korkokatteeseen. Suojaavia johdannaissopimuksia ja likviditeetisalkun sijoituksia käytetään korkokatteiden pitämiseksi vakaana ja tuloksen suojaamiseksi pitkään alhaisena jatkuvaa korkotasoa vastaan.

Pankin treasury-yksikkö suorittaa operatiiviset transaktiot rakenteellisen korkoriskin hallitsemiseksi sovitun strategian ja vahvistettujen limiittien puitteissa. Erilaisten korkoskenaarioiden vaikutusta korkokatteeseen taserakenteen ja tilivarojen muuttuessa mitataan dynaamisen tasehallintamallin avulla. Rakenteellisen korkoriskin mittaamiseen käytetään erilaisia stressiskenaarioita.

Korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön alaspäin kasvattaisi pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana +3,0 (+6,3) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on enintään -7 prosenttia. 12–24 kuukauden aikana pankkitoiminnan korkokate paranisi +6,0 (+7,9) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on enintään -8 prosenttia.

Vuodenvaihteessa korkojen muuttuminen paralleelista yhden prosenttiyksikön ylöspäin olisi pienentänyt pankkitoiminnan korkokatetta seuraavien 12 kuukauden aikana -4,3 (-5,4) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on enintään -7 prosenttia. 12–24 kuukauden aikana pankkitoiminnan korkokate heikentyisi -5,3 (-6,0) prosenttia, kun rakenteellisen korkoriskinhallinnan tavoite on enintään -8 prosenttia.

Pankin rakenteellisen korkoriskin suojaamiseksi tehdyt johdannaissopimukset esitellään tarkemmin liitteessä 25.

6.2.2 Hintariski

Hintariski on korkovaihtelujen tai luotto-, korko- tai spread-riskin muutosten seurauksena tapahtuva myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon muutos. Likviditeetisalkun suuruutta, maturiteettia ja riskitasoa rajoitetaan pääoman allokontilimiitillä. Muutokset kirjataan omaan pääomaan kuuluvan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla verovelvoilla.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hintariskiin liittyvä nettomuutos sekä luotto- ja spread-riski oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen 39,5 miljoonaa euroa positiivinen. Vuodenvaihteessa saamistodistusten arvostusero oli 13,3 (-26,3) miljoonaa euroa.

6.2.3 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankin valuuttapositioden negatiivista arvonmuutosta.

Pankkitoiminnan valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaiden valuuttoihin ja Yhdysvaltain dollariin. Valuuttariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta sovittujen valtuuksien puitteissa.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastaukset olivat 0,5 (0,2) miljoonaa euroa.

6.2.4 Osakekurssi- ja kiinteistöriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia ja kiinteistöriskillä kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä. Pankkitoiminnassa ja emoyhtiö Aktia Oyj:ssä ei kummassakaan harjoiteta osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä kiinteistösijoittamista tuottotarkoituksessa.

Jäljellä oleva kiinteistöomistus oli kauden lopussa 3,4 (3,6) miljoonaa euroa. Toiminnalle välttämättömät tai strategiset osakesijoitukset olivat 30,6 (21,9) miljoonaa euroa. Kauden lopussa edellä käyvän arvon rahasto oli mainittujen strategisten osakesijoitusten osalta 3,7 (-1,5) miljoonaa euroa laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

6.3 Henkivakuutustoiminnan markkinariskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain ALICCON ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta niin sijoitussalkkuun kuin laskuperustekorkoon sidottuun vastuuvélkaan liittyvien markkinariskien hallintaa koskevan strategian ja limiitit. Henkivakuutusyhtiön hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, joka käsittää neutraalin allokation rajat. Konsernin Sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvis-

tettujen puitteiden ja limiittien sisällä. Sijoituspäällikkö on nimitetty vastaamaan operatiivisesta hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositioita ja limiittejä.

6.3.1 Sijoitustoiminnan markkinariskit

Henkivakuutustoiminnassa pyritään siihen, että vastuuvelan katteena olevista varoista koostuva salkku on muodostettu ottaen huomioon vakuutustoiminnan riskinkantokyky, tuottovaatimukset ja mahdollisuus muuttaa varat käteisiksi varoiksi. Suurimmat sijoitustoimintaan liittyvät riskit ovat markkina-arvon lasku sekä riittämätön tuotto suhteessa vastuuvelan vaatimuksiin. Näitä riskejä vähennetään ja hallitaan omaisuuslajien, markkinoiden ja vastapuolien hajautuksella salkussa. Korollisten sijoitusten paino on merkittävä tekijä, ja riskin ja tuoton lisäksi otetaan huomioon myös mahdollisuus kattaa vastuuvelan korkoriski korkosidonnaisilla sijoituksilla. Korkosidonnaisten sijoitusten kautta syntyy korkovaihteluiden tai luotto-, korko- tai spread-riskin muutosten aiheuttama hintariski. Muutokset kirjataan omaan pääomaan kuuluvan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla verovelvoilla.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hintariskiin liittyvä nettomuutos sekä luotto- ja spread-riski oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen 23,8 miljoonaa euroa positiivinen. Vuodenvaihteessa saamistodistusten arvostusero oli 5,6 (-18,2) miljoonaa euroa.

Laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvelan katteena oleva sijoitussalkun osa arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon. Tilapäiset kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon ja merkittävät tai pysyvät

arvonmuutokset kirjataan tulokseen. Katsauskaudella kirjattiin tulokseen vaikuttavia osakkeita ja osakkeita koskevia arvonalautumisia yhteensä 9,6 (-29,4) miljoonaa euroa. Koska suhdannetilanne on vaikeuttanut sijoitusmarkkinoiden arviointia, osakeriskejä on vähennetty, ja osakeomistus oli kauden lopussa 0,3 (38) miljoonaa euroa.

Sijoitussalkun riskejä, kuten luotto-, korko-, valuutta-, osake- ja kiinteistöriskejä mitataan ja rajoitetaan myös VaR-mallin (Value at Risk) avulla perustuen 12 kuukauden enimmäistappioon 97,5 prosentin luottamustasolla.

HENKIVAKUUTUSYHTIÖN SIOITUSSALKUN ALLOKAATIO OMAISUUSLAJEITTAIN

Milj. euroa	31.12.2009		31.12.2008	
Osakkeet	0,3	0,0 %	37,8	5,5 %
Korkosijoitukset	609,7	88,0 %	480,6	69,4 %
Rahamarkkinat	24,0	3,5 %	85,3	12,3 %
Kiinteistöt	38,0	5,5 %	42,8	6,2 %
Vaihtoehtoiset	20,7	3,0 %	46,1	6,6 %
Yhteensä	692,6	100,0 %	692,6	100,0 %

6.3.2 Vastuuvelan korkoriski

Korkoriski on merkittävin vastuuvelkaan liittyvä riski ja se johtuu asiakkaalle taatun koron ja riskittömän markkinakoron erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korkoa korkeampi, vaaditaan sijoitustoiminnalta korkeampaa riskinottoa. Tuotetasolla tämä riski on olennainen erityisesti laskuperustekorkoon sidottujen säästö- ja eläkevakuutusten osalta. Vuoden 2009 lopussa henkivakuutusyhtiön vastuuvelan keskimääräinen taattu korko sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka pois lukien oli noin 3,6 prosenttia.

HENKIVAKUUTUSYHTIÖN VASTUUVELAN RAKENNE

Milj. euroa	Vastuuvelka 31.12.2009	%	Vakuutus- maksut	Korvaukset	Kuormitus- tulo	Taattu korko	Asiakas- hyvitys	Vastuu- velka 31.12.2008
Ryhmäeläkevakuutus	48,7	6,1 %	3,7	-2,7	-0,3	1,5	0,2	46,4
3,5 %	48,7	6,0 %	3,7	-2,7	-0,3	1,5	0,2	46,4
1,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0
Yksityinen eläkevakuutus	353,9	44,0 %	14,7	-21,7	-1,7	14,2	0,6	347,8
4,5 %	264,9	32,9 %	7,5	-17,8	-1,0	11,3	0,0	265,1
3,5 %	70,2	8,7 %	4,1	-3,3	-0,4	2,4	0,3	66,9
2,5 %	18,8	2,3 %	3,2	-0,6	-0,3	0,4	0,3	15,9
Säästövakuutus	134,8	16,7 %	4,9	-26,4	-1,0	4,4	0,2	153,5
4,5 %	31,7	3,9 %	2,1	-3,1	-0,5	1,4	0,0	32,0
3,5 %	34,0	4,2 %	1,0	-10,4	-0,2	1,3	0,0	42,3
2,5 %	69,1	8,6 %	1,8	-12,9	-0,3	1,8	0,2	79,2
Riskivakuutus	46,6	5,8 %	21,4	-14,0	-6,9	1,9	0,0	46,8
Rahastosidonnaiset	210,1	26,1 %	35,9	-15,0	-2,5	0,0	0,0	149,6
Säästövakuutus	145,5	18,1 %	25,2	-14,7	-1,5	0,0	0,0	111,1
Yksityinen eläkevakuutus	63,2	7,8 %	10,1	-0,3	-1,0	0,0	0,0	38,1
Ryhmäeläkevakuutus	1,4	0,2 %	0,5	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,4
Tulevien asiakashyv. varaukset	2,7	0,3 %	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,0	3,7
Pienennetyn laskentakoron vaikutus	8,3	1,0 %	0,0	0,0	0,0	-1,6	0,0	29,3
	805,1	100,0 %	80,5	-79,8	-12,3	20,4	0,0	777,2

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta vakuutussäästö kasvaa tai vähenee riippuen niiden sijoitusrahastojen arvonkehityksestä, johon vakuutuksenottaja on valinnut säästötönsä sitoa. Henkivakuutusyhtiö ostaa vastaavat rahasto-osuudet vastuuvelan sijoitussidonnaisen osan katteeksi ja suojaa näin itseään sen vastuuvelan osan muutoksilta, joka liittyy asiakkaan valitsemien rahastojen arvonmuutoksiin.

Vakuutusyhtiöiden siirtyessä vakavaraisuuslaskennassa uusiin sääntöihin syntyy lisäksi vaatimus arvostaa vastuuvetka markkina-arvoon, mikä alhaisten korkojen aikaan vaikuttaisi negatiivisesti yhtiön taloudelliseen asemaan. Uusien vakavaraisuussäännösten myötä konsernitasolla on ryhdytty suojaustoimiin vastuuvelan korkoriskin hallitsemiseksi. Käytännössä henkivakuutusyhtiön vastuuvetkaa on suojattu alhaista korkotasoa vastaan koronvaihtosopimuksilla, joiden duraatio on 8–10 vuotta. Vuonna 2009 tehtiin lisäksi päätös saada seuraavien kolmen vuoden aikana tehtävien uusien sijoitusten avulla sijoitussalkun rahavirtarakenne ja vastuuvetka mahdollisimman hyvin vastaamaan toisiaan. Vuoden 2009 lopussa salkun keskiduraatio oli 4,4 vuotta ja vastuuvelan keskiduraatio noin 12,0 vuotta.

6.3.3 Osakeriski

Koska suhdannetilanne on vaikeuttanut sijoitusmarkkinoiden arviointia, osakeriskejä on vähennetty, ja suorat osakeomistukset olivat kauden lopussa 0,3 (38) miljoonaa euroa. Salkussa oli myös noteeraamattomia osakkeita ja pääomasijoitusrahastoja yhteiseltä markkina-arvoltaan 9,4 miljoonaa euroa. Hedge-rahastoja, joihin kuuluu osakeriskeä ja jotka ovat myynnin kohteena, oli vuodenvaihteessa 11,3 miljoonaa euroa. Strukturoitujen korkopaperien, joihin kuuluu osakeriskeä, omistus oli 5,7 miljoonaa euroa.

6.3.4 Kiinteistöriski

Henkivakuutusyhtiön kiinteistöriskeä hallitaan sijoittamalla hajautetusti ennen kaikkea epäsuoriin kiinteistöinstrumentteihin, kuten noteerattuihin ja noteeraamattomiin kiinteistörahastoihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin. Vuodenvaihteessa kiinteistöisijoitukset olivat yhteensä 38 (43) miljoonaa euroa.

6.3.5 Valuuttakurssiriski

Vastuuvetka koostuu käytännössä kokonaan euromääräisistä vastuista, minkä vuoksi sen kattamiseksi ei tarvita valuuttasijoituksia. Henkivakuutustoiminnan sijoitukset ovat pääosin euromääräisiä ja valuuttariskejä säädellään sekä sisäisin että viranomaisten asettamin limiitein. Valuuttariskit ovat pienentyneet edelleen verrattuna vuoteen 2008 sijoitussalkun alhaisemman osakepainon vuoksi. Vuoden 2009 lopussa valuuttariskeä oli vain luokassa Muut valuutat, ja se liittyy jäljellä olevaan osakeomistukseen luokassa Kehittyvät markkinat ja kohde-etuutena oleviin sijoituksiin kasvavien markkinoiden rahastoissa. Lisäksi oli Yhdysvaltain dolla-

reissa noteerattuja arvopapereita, joita kuitenkin ollaan myymässä ja ne on suojattu valuuttatermiineillä.

HENKIVAKUUTUSYHTIÖN VALUUTTAPOSITIO

Milj. euroa	2009		2008	
	Avoim positio	5 %:n kurssilasku euroon nähdän	Avoim positio	5 %:n kurssilasku euroon nähdän
SEK	0,0	0,00	2,5	-0,12
USD	0,0	0,00	3,2	-0,16
NOK	0,0	0,00	1,8	-0,09
CHF	0,0	0,00	0,9	-0,04
GBP	0,0	0,00	0,2	-0,01
JPY	0,0	0,00	3,3	-0,16
Muut	3,2	-0,16	2,6	-0,13
Yhteensä	3,2	-0,16	14,3	-0,71

6.4 Vahinkovakuutustoiminnan markkinariskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain ALICCon ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta sijoitussalkun markkinariskien hallintaa koskevan strategian ja limiitit. Vahinkovakuutusyhtiön hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman, joka käsittää neutraalin allokaation rajat. Konsernin Sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puitteiden ja limiittien sisällä. Sijoituspäällikkö on nimitetty vastaamaan operatiivisesta hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositioita ja limiittejä.

Vakuutusteknisen vastuuvelan katteena oleva sijoitussalkku arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon. Sijoitussalkun riskitason laskemiseksi edelleen kaikki noteeratut osakkeet realisoitiin kauden aikana. Katsauskaudella ei kirjattu tulokseen vaikuttavia, osakkeisiin ja osuuksiin liittyviä arvonalentumisia.

6.4.1 Sijoitustoiminnan markkinariskit

Vahinkovakuutustoiminnassa pyritään siihen, että vastuuvetan katteena olevista varoista koostuva salkku on muodostettu ottaen huomioon vakuutustoiminnan riskinkantokyky, tuottovaatimukset ja mahdollisuus muuttaa varat käteiseiksi varoiksi. Suurimmat sijoitustoimintaan liittyvät riskit ovat markkina-arvon lasku sekä riittämätön tuotto suhteessa vastuuvetan vaatimuksiin. Näitä riskejä vähennetään ja hallitaan omaisuuslajien, markkinoiden ja vastapuolien hajautuksella salkussa. Korollisten sijoitusten paino on merkittävä tekijä, ja riskin ja tuoton lisäksi otetaan huomioon myös mahdollisuus kattaa vastuuvetan korkoriski korkosidonnaisilla sijoituksilla. Korkosidonnaisten sijoitusten kautta syntyy korkovaihteluiden tai luotto-, korko- tai spread-riskin muutosten aiheuttama hintariski. Muutokset kirjataan omaan pääomaan kuuluvan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla veroveljoilla.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hintariski sekä luotto- ja spread-riskiin liittyvä nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen -0,8 miljoonaa euroa.

VAHINKOVAKUUTUSYHTIÖN VASTUUVELAN RAKENNE

Milj. euroa	Vastuuvelka 31.12.2009	%	Vakuutus- maksut	Korvaukset	Liikekulut	Vastuuvelka 1.1.2009
Lakisääteinen tapaturma	36,2	35,9 %	13,3	-8,9	-2,8	33,0
Muu tapaturma ja sairaus	2,6	2,6 %	3,8	-1,9	-1,4	2,6
Palo- ja muu vahinko	12,1	12,0 %	14,5	-17,5	-6,0	12,6
Moottoriajoneuvon vastuu	40,9	40,6 %	14,2	-13,2	-4,5	35,8
Maa-ajoneuvot	7,5	7,4 %	12,6	-9,0	-3,7	7,6
Muu ensivakuutus	9,1	9,0 %	5,7	-6,5	-3,3	6,1
Vastaanotettu jälleenvakuutus	1,3	1,3 %	1,2	-0,6	-0,3	1,3
Yhteensä	109,7	108,8 %	65,3	-57,6	-22,0	99,1
Jälleenvakuuttajien osuus	-8,8	-8,8 %	-4,8	7,5	0,0	-8,4
Netto	100,9	100,0 %	60,6	-50,1	-22,0	90,7

62

VAHINKOVAKUUTUSYHTIÖN SIOITUSSALKUN ALLOKAATIO OMAISUUSLAJEITTAIN

Milj. euroa	31.12.2009	1.1.2009
Osakkeet	0,0	20,6
Korkosijoitukset	105,9	79,3
Rahamarkkinat	6,3	8,0
Kiinteistöt	28,2	29,1
Vaihtoehtoiset	2,0	3,0
Yhteensä	142,4	140,1

6.4.2 Vastuuvelan korkoriski

Vahinkovakuutus tuotteet eivät sisällä taattua asiakaskorkoa koskevia ehtoja, joten vastuuvelka ei ole rahavirran osalta altis korkotilanteen muutoksille toisin kuin henkivakuutus tuotteet. Korkotaso vaikuttaa sen sijaan vastuuvelan markkina-arvoon, koska diskonttokorko muuttuu ja tämä vaikuttaa yhtiön taloudelliseen asemaan siirryttäessä uusiin vakavaraisuussääntöihin. Tämä on otettu huomioon sijoitusallokaatioissa, ja vastuuvelka kattaa pääosin vastaavat sijoitukset.

6.4.3 Osakeriski

Myös vahinkovakuutusyhtiössä osakeomistusta pienennettiin vuonna 2009, ja vuodenvaihteessa sijoitussalkussa ei ollut suoria osakesijoituksia. Noteeraamattomia osakkeita ja pääomasijoitusrahastoja oli 2,0 miljoonan euron arvosta. Strukturoitujen korkopaperien, joihin kuuluu osakeriskiä, omistus oli 6,7 miljoonaa euroa.

6.4.4 Kiinteistöriski

Vuodenvaihteessa kiinteistösijoitukset olivat yhteensä 28,2 (1.1.2009; 29,1) miljoonaa euroa. Kiinteistöriskiä hallitaan lähinnä sijoittamalla hajautetusti erilaisiin suorassa omistuksessa oleviin kiinteistöihin, joissa on erilaisia vuokralaisia ja pidempiä vuokrasopimuksia. Yksittäisiä kiinteistövastuita koskevia limiittejä on asetettu.

6.4.5 Valuuttakurssiriski

Vastuuvelka koostuu käytännössä kokonaan euromääräisistä vastuista, minkä vuoksi sen kattamiseksi ei tarvita valuuttasijoituksia. Vuodenvaihteessa yhtiöllä ei ollut valuuttape-
rusteisia avoimia positioida.

7. Vakuutusriskit

Vakuutusriskillä tarkoitetaan riskiä, joka syntyy kun vakuutuksenottajille maksettavat korvaukset ovat odotettua korkeammat. Riski jakautuu vastuunvalintaan liittyviin riskeihin (underwriting risk) ja vastuuvälän riittävyyteen liittyviin riskeihin. Vastuunvalintaan liittyvät riskit aiheutuvat tappioista, jotka johtuvat esimerkiksi virheellisestä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleenvakuutuksesta tai odotettua korkeammasta vahinkofrekvenssistä. Vastuuvälän riittävyyteen liittyvät riskit johtuvat siitä, että vakuutusteknisen vastuuvälän varaukset eivät riitä kattamaan jo tehtyjen vakuutus sopimusten tunnetuista tai tuntemattomista vahingoista maksettavia korvauksia.

7.1. Henkivakuutusyhtiön vakuutusriskit

Aktia Henkivakuutus myöntää vapaaehtoisia eläke-, henki- ja säästövakuutuksia. Vakuutussopimuksista annetun lain mukaan yhtiöllä on hyvin rajatut mahdollisuudet vaikuttaa vanhojen voimassa olevien vakuutusten maksuihin ja ehtoihin. Maksujen riittävyyttä seurataan vuositasona. Uusien vakuutusten maksutason yhtiö voi päättää vapaasti. Päätökset tekee hallitus pääaktuaarin ehdotuksesta. Jälleenvakuutusta käytetään rajoittamaan korvausvastuuta omaan lukuun niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä eikä tulos vaihtelee liikaa. Sekä konsernin pääoman- ja riskinhallintaprosessissa että henkivakuutusyhtiön hallituksessa on määritelty rajat riskeille, jotka yhtiö voi kantaa itse ottamatta jälleenvakuutusta.

Olenaisimmat riskivakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, sairauskulukorvauksiin, pysyvään työkyvyttömyyteen ja sairaustapausten päiväkorkvauksiin. Riskivakuutuksiin liittyvän riskin hallinnan tärkeimmät menetelmät ovat vastuuvälän hinnoittelu, riskien jälleenvakuutus sekä korvauskulujen seuranta. Sairausvakuutusten osalta henkivakuutusyhtiö voi tietyin rajoituksin nostaa vakuutusmaksuja kattaakseen kasvavat sairauskorvaukset. Alla olevasta taulukosta ilme-
nevät vuonna 2009 edellä mainituille riskiryhmille maksetut riskikorvaukset sekä se, mitä 50 prosenttia korkeampi korvauskulu merkitsisi.

Milj. euroa	2009	+50%
Kuolevuus	2,6	1,3
Sairauskulu	7,8	3,9
Pysyvä työkyvyttömyys	0,3	0,2
Päiväkorvaukset ym.	0,6	0,3
Vapautus maksusta	0,2	0,1
SäästöYhteensä	1,9	0,9
Takaisinosto	0,2	0,1
Yhteensä	13,6	6,8

7.2. Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusriskit

Aktia Vahinkovakuutuksella on toimilupa kaikkiin vahinkovakuutusmuotoihin. Ensivakuutusmyynti on keskittynyt maan kaksikieliselle rannikkoseudulle, ja asiakaskunta koostuu lähinnä yksityisistä kotitalouksista, maataloista, yksityisyrittäjistä sekä pienistä ja keskisuurista yrityksistä. Suurimmat yksittäiset vakuutusluokat ovat lakisääteinen tapaturmavakuutus ja moottoriajoneuvovastuuvakuutus, jotka vuoden 2009 lopussa muodostivat yli 76 prosenttia koko vastuuvälästä. Näissä vakuutusluokissa yhtiön omaa vastuuta poikkeuksellisen suurissa vakuutustapahtumatoiteutumisissa pienentävät kansalliset tasoituspoolit, joihin kaikki vastaavaa toimintaa harjoittavat vakuutusyhtiöt kuuluvat. Moottoriajoneuvovastuuta varten yhtiöllä on lisäksi oma jälleenvakuutus. Näissä luokissa myös hinnoittelu on osittain säännösteltyä, kuten ehdot ja myöntämispolitiikka, ja mahdollisuus yhtiökohtaisiin ratkaisuihin on näin ollen rajallinen. Muissa vakuutusluokissa yhtiö voi vapaasti säädellä maksuja. Useimmissa vakuutuksissa maksu määräytyy voimassa olevien hinnastojen ja erilaisten vakuutusmaksulaskurien mukaan, mutta monimutkaisemmissa vakuutuksissa tai suurissa riskikokonaisuuksissa käsittävissä vakuutuksissa arvio tehdään aina erikseen. Perustariffien laatiminen ja ylläpitäminen hoidetaan underwriting-yksikössä underwriting-valvonnan ja aktuaaritoiminnon tuella.

Vahinkovakuutuksen ydinliiketoiminta käsittää riskien siirtämisen vakuutuksenottajalta vakuutusyhtiölle. Yhtiö sitoutuu vakuutustapahtuman toteutuessa maksamaan vakuutuksenottajalle korvausta, ja yleensä maksettujen vakuutusmaksujen tulee kattaa yhteenlasketut vahingot. Siksi on kannattavuuden kannalta äärimmäisen tärkeää arvioida riskit ja korvauskustannukset ja hinnoitella tuote oikein. Vahinkovakuutuksessa merkittävimmät riskit ovat ne, jotka liittyvät näihin toimintoihin. Vastuu hinnoittelusta ja kannattavuusarvioinnista on vahinkovakuutusyhtiön underwriting-yksiköllä sekä riskien arvioinnista vastaavalla underwriting-valvontayksiköllä. Vakuutustoiminnan kannattavuutta seurataan kuukausittaisella raportoinnilla ja nel-

jännesvuosittain pidettävien seurantakokouksien avulla. Kokouksissa underwritingista vastaavat ja muut yksiköt raportoivat johdolle ja analysoivat kannattavuuspoikkeamia budjettiin ja suunnitelmiin nähden.

Koska vahinkovakuutustoiminta on huolimatta toimivasta riskientunnistuksesta altis satunnaisille vaihteluille vahinkotapahtumien toteutumien frekvenssissa, jälleenvakuutuksen merkitys on suuri. Konsernin pääoman- ja riskinhallintaprosessissa sekä yhtiön hallituksen toimesta vahvistetaan vuosittain jälleenvakuutusohjelma, jonka tarkoituksena on rajoittaa yhtiön korvausvastuuta niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä, ja pienentää tuloksen volatiliiteettia. Jäljellä oleva nettovastuu tulee lisäksi sovittaa vastaamaan sekä sisäisiin että viranomaisten asettamiin pääomavaateisiin. Vahinkofrekvenssien seuraamiseksi, niin sisäisesti kuin jälleenvakuuttajia varten, pidetään kuukausittain vahinkokokouksia, joissa keskitytään vakuutustoiminnan kannalta merkittävimpiin vahinkotapahtumiin.

8. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toiminnasta. Riskeistä aiheutuvat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät konsernin uskottavuutta markkinoilla.

Konsernilla on hallituksen vahvistama operatiivisten riskien hallintapolitiikka. Sen mukaisesti konsernin tärkeimpiin toimintoihin liittyvät riskit, ulkoistetut toiminnot mukaan lukien, on kartoitettava säännöllisesti. Riskikartoituksen tuloksena on todennäköisyys- ja vaikutusarvio, jonka perusteella asianomaiset toimielimet ottavat kantaa siihen, miten riskejä on hallittava. Säännöllisen riskikartoituksen ohella on ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa laadittava riittävät toimintaohjeet operatiivisten riskien vähentämiseksi keskeisillä ja riskialttiilla alueilla. Ohjeiden tulee kattaa mm. oikeudelliset riskit, henkilöstöriskit ja jatkuvuussuunnittelun periaatteet.

Riskikartoituksen luotettavuuden todentamiseksi ja riskitason kehittämisen seurantaan varten kaikki merkittävät riskitapahtumat on kirjattava ja raportoitava järjestelmällisesti.

Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta kuuluu liiketoiminta-alueille ja linjaorganisaatiolle. Riskien hallintaan

kuuluu koko organisaation sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan laadun jatkuva kehittäminen. Kunkin liiketoiminta-alueen johto vastaa prosessien ja menettelytapojen mukauttamisesta konsernin johdon asettamiin tavoitteisiin sekä ohjeiden riittävyydestä. Prosessikuvauksia laaditaan tarpeen mukaan.

Kukin esimies vastaa siitä, että ohjeita noudatetaan. Sisäinen tarkastus analysoi prosesseja säännöllisin väliajoin ja arvioi yksiköiden sisäisen valvonnan luotettavuutta. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallitukselle.

Operatiivisten riskien välttämiseksi tehtävän ennaltaehkäisevän työn ohella konsernissa pyritään ylläpitämään riittävää vakuutussuojaa esimerkiksi väärinkäytöksistä, tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

Vuoden aikana ei ole kirjattu riskitapahtumia, joilla olisi olennaista taloudellista vaikutusta.

8.1 Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuva tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuva sanktioiden tai menetetyn liikearvon riskiä. Konserni pyrkii rajoittamaan heikkolaatuisen sopimusdokumentaation riskiä noudattamalla jokapäiväiseen toimintaansa kuuluvissa sopimussuhteissa pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa konttorien ja liiketoimintayksiköiden tulee kääntyä konsernin lakiasiantuntijoiden puoleen. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Konsernissa on varattu erityisiä asiantuntijaresursseja tukemaan määräysten noudattamista (compliance) konsernissa, erityisesti sijoituspalvelujen tarjonnan yhteydessä.

LIITTEEN 2 TAULUKOT: KONSERNIN VAKAVARAISUUS JA VASTUUT

(1 000 euroa)

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Yhteenveto	12/2009	9/2009	6/2009	3/2009	12/2008
Ensisijaiset omat varat	328 997	319 172	309 385	298 914	308 959
Toissijaiset omat varat	222 781	219 509	183 368	172 850	143 438
Omat varat	551 778	538 682	492 753	471 764	452 396
Luotto- ja vastapuoliriskien riskipainotettu määrä	3 147 457	3 220 725	3 122 171	3 062 818	3 040 519
Markkinariskien riskipainotettu määrä 1)	-	-	-	-	-
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	312 713	272 656	272 656	272 656	272 656
Riskipainotetut erät yhteensä	3 460 170	3 493 380	3 394 826	3 335 474	3 313 174
Vakavaraisuusaste, %	15,9	15,4	14,5	14,1	13,7
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	9,5	9,1	9,1	9,0	9,3
Minimipääomavaade	276 814	279 470	271 586	266 838	265 054
Pääomapuskuri (omien varojen ja minimivaateen erotus)	274 965	259 211	221 167	204 926	187 343

1) Ei pääomavaadetta pienen kaupankäyntivaraston vuoksi ja koska nettovaluuttaposititioiden yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin 2 % omista varoista.

Pankkikonsernin omat varat

Omat varat	12/2009	9/2009	6/2009	3/2009	12/2008
Osakepääoma	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Rahastot	44 558	44 558	44 570	44 570	44 570
Vähemmistön osuus	32 687	29 977	30 176	24 007	24 934
Edellisten tilikausien voitto	70 700	70 700	70 687	70 687	93 520
Kauden voitto	38 019	25 983	13 942	5 099	9 244
./ osinkovaraus	-12 941	-7 535	-5 023	-	-611
Yhteensä	336 021	326 683	317 352	307 363	334 657
./ aineettomat hyödykkeet	-7 024	-7 511	-7 967	-8 449	-8 598
./ vakuutusyhtiöomistus	-	-	-	-	-17 100
Ensisijaiset omat varat	328 997	319 172	309 385	298 914	308 959
Käyvän arvon rahasto	13 282	14 923	-16 325	-21 608	-47 492
Muut toissijaiset omat varat	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Vastuudebentuurit	164 499	159 586	154 693	149 457	163 029
./ vakuutusyhtiöomistus	-	-	-	-	-17 100
Toissijaiset omat varat	222 781	219 509	183 368	172 850	143 438
Omat varat yhteensä	551 778	538 682	492 753	471 764	452 396

Pankkikonsernin riskipainotetut vastuut

Kokonaisvastuut 12/2009				Riskipainotetut sitoumukset, Basel 2				
Riskipaino	Taseen varat	Taseen ulkopuoliset sitoumukset	Yhteensä	12/2009	9/2009	6/2009	3/2009	12/2008
0 %	1 237 945	33 550	1 271 495	-	-	-	-	-
10 %	1 158 823	-	1 158 823	115 882	111 349	101 556	89 688	80 349
20 %	1 205 948	271 027	1 476 976	252 471	341 926	291 842	290 822	335 341
35 %	4 528 926	87 996	4 616 922	1 596 780	1 567 189	1 516 636	1 470 121	1 421 429
50 %	-	575	575	144	4 833	3 542	3 026	2 473
75 %	586 357	76 737	663 094	466 069	457 825	447 173	439 092	426 716
100 %	621 891	97 541	719 431	673 251	694 032	702 473	720 889	720 800
150 %	12 407	652	13 059	19 099	22 437	32 738	23 990	11 268
Yhteensä	9 352 297	568 079	9 920 376	3 123 698	3 199 591	3 095 960	3 037 628	2 998 376
Johdannaiset *)	268 420	-	268 420	23 759	21 134	26 211	25 190	42 142
Yhteensä	9 620 717	568 079	10 188 796	3 147 457	3 220 725	3 122 171	3 062 818	3 040 519

*) koskee johdannaisoppimusten luottovasta-arvoa

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service tai Standard & Poor's -luottoluokituslaitosten luokituksia saamiin valtiolta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä sekä katettuihin joukkolainoihin. Pankkivastuiden ja kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen riskipaino määräytyy sijaintivaltion luottoluokan mukaan.

Pankkikonsernin operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

	2006	2007	2008	2009	12/2009	9/2009	6/2009	3/2009	12/2008
Bruttotuotot	140 581	145 150	150 517	204 673					
- 3 vuoden keski-arvo			145 416	166 780					
Operatiivisen riskin pääomavaade					25 017	21 812	21 812	21 812	21 812
Riskipainotettu määrä, Basel 2					312 713	272 656	272 656	272 656	272 656

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus

Yhteenveto	12/2009	9/2009	6/2009	3/2009	12/2008
Konsernin ensisijaiset omat varat	400 687	388 057	375 031	370 633	359 711
Toimialakohtaiset varat	233 187	229 403	176 412	142 991	161 361
Aineettomat hyödykkeet ja erityiset vähennykset	-120 024	-105 802	-91 210	-93 847	-101 922
Muut toimialakohtaiset varat, joita ei voi siirtää	-	-	-	-	-
Konglomeraatin omat varat yhteensä	513 851	511 657	460 234	419 777	419 150
Pankkitoiminnan pääomavaade	279 384	282 072	273 793	268 671	266 588
Vakuutustoiminnan pääomavaade	47 091	47 557	47 857	47 857	43 505
Omien varojen minimimäärä	326 475	329 629	321 649	316 528	310 093
Konglomeraatin vakavaraisuus	187 376	182 029	138 584	103 249	109 057
Vakavaraisuusaste, %	157,4 %	155,2 %	143,1 %	132,6 %	135,2 %

Finanssi- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Yllä mainitut tiedot perustuvat neljännesvuositulosten retroaktiiviseen uudelleenlaskentaan ja poikkeavat aikaisemmin julkaistuista tiedoista.

Kvartaalitietojen uudelleenlaskenta on eritelty liitteessä 59.

(1 000 euroa)

Pankkikonsernin vastuiden kokonaismäärä vastuuryhmittäin ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta ja sen jälkeen Tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan

Vastuuryhmä	Sopimuksen mukainen vastuu	Arvon- alentuminen	Nettovastuu	Takaukset ja muu substituitio	Vastuu substituitiion jälkeen	Rahoitus- vakuudet	Vastuu vakuuksien jälkeen	Riski- painotettu määrä	Pääomavaade
1 Valtiot ja keskuspankit	702 774	-	702 774	220 855	923 629	-	923 629	-	-
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	68 335	-	68 335	29 645	97 980	-	97 980	-	-
3 Julkisyhteisöt	1 425	-	1 425	2 346	3 771	-	3 771	677	54
4 Kansainväliset kehityspankit	10 112	-	10 112	-	10 112	-	10 112	-	-
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	1 734 563	-	1 734 563	10 024	1 744 587	-218 524	1 526 063	262 244	20 979
7 Yritykset	928 878	-19 325	909 554	-74 907	834 647	-75 184	759 463	645 925	51 674
8 Vähittäisaamiset	890 767	-1 900	888 867	-185 866	703 000	-39 881	663 119	466 088	37 287
9 Kiinteistövakuudelliset	4 617 194	-	4 617 194	-	4 617 194	-	4 617 194	1 596 916	127 753
10 Erääntyneet saamiset	52 921	-17 281	35 640	-2 097	33 543	-337	33 206	38 317	3 065
11 Korkean riskin erät	5 426	-2 600	2 826	-	2 826	-	2 826	3 755	300
12 Katetut joukkolainat	1 158 823	-	1 158 823	-	1 158 823	-	1 158 823	115 882	9 271
13 Arvopaperistettut erät	25 743	-	25 743	-	25 743	-	25 743	5 149	412
14 Lyhytaikaiset yritysraamiset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastojoitukset	8	-	8	-	8	-	8	8	1
16 Muut erät	40 366	-7 435	32 931	-	32 931	-	32 931	12 496	1 000
	10 237 336	-48 540	10 188 796	0	10 188 796	-333 927	9 854 869	3 147 457	251 797

Vastuiden kirjanpidollista netotusta ei ole tehty.

Saamisryhmä Kiinteistövakuudelliset kuvaa saamia, joilla on määräysten mukainen kattava asuntovakuus (Finanssivalvonnan standardi 4.3c).

Takaukset ja muu substituitio tarkoittaa hyväksyttävien riskien vähentämismenpiteitä (Finanssivalvonnan standardi 4.3e), joilla sopimuksenmukaisen vastuuryhmän ulosvirtauksella (-) vastuu siirretään alaisenman riskipainon ja pääomavaateen vastuuryhmään (sisäänvirtaus +). Hyväksytyt takaajat ovat Suomen Valtio, muut valtiot, suomalaiset kunnat, seurakunnat ja pankit. Yritysten antamat takaukset ovat hyväksyttävii, jos yrityksen luottoluokitus on riittävä ja takaus täyttää muut standardin edellytykset.

Rahoitusvakuudet käsitellään kattavalla menetelmällä käyttäen Finanssivalvonnan määrittämiä volatiileettikorjauksia (Finanssivalvonnan standardi 4.3e). Rahoitusvakuuksia ovat talletukset, pörssinoteeratut osakkeet ja muut arvopaperit.

(1 000 euroa)

Pankkikonsernin keskimääräiset kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Kokonaisvastuut ennen vähentämistekniikkojen vaikutusta					
Vastuuryhmä	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	2009 Keskimäärin
1 Valtiot ja keskuspankit	589 378	562 392	575 160	702 774	607 426
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	19 745	24 424	23 963	68 335	34 117
3 Julkisyhteisöt	499	447	437	1 425	702
4 Kansainväliset kehityspankit	0	0	10 111	10 112	5 056
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	1 857 413	1 816 961	1 882 717	1 734 563	1 822 914
7 Yritykset	848 645	903 721	894 517	909 554	889 109
8 Vähittäissaamiset	830 942	853 558	871 859	888 867	861 306
9 Kiinteistövakuudelliset	4 272 764	4 424 014	4 557 257	4 617 194	4 467 807
10 Erääntyneet saamiset	42 585	49 666	48 920	35 640	44 203
11 Korkean riskin erät	3 171	3 170	3 774	2 826	3 235
12 Katetut joukkolainat	896 879	1 015 276	1 113 492	1 158 823	1 046 117
13 Arvopaperistettut erät	27 855	25 955	25 467	25 743	26 255
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	17 653	19 566	21 296	8	14 631
16 Muut erät	79 576	93 238	324 236	32 931	132 495
	9 487 105	9 792 388	10 353 206	10 188 796	9 955 374

Määrät kattavat tase-erät sekä taseen ulkopuoliset erät, sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut maturiteeteittain ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Vastuuryhmä	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
1 Valtiot ja keskuspankit	328 076	100 459	271 624	110	2 505	702 774
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	28 081	3	35 058	4 227	966	68 335
3 Julkisyhteisöt	480	-	227	79	639	1 425
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	-	10 112	-	10 112
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	109 364	557 366	929 733	113 199	24 901	1 734 563
7 Yritykset	150 210	44 145	263 552	182 876	268 772	909 554
8 Vähittäissaamiset	73 644	42 885	125 753	136 315	510 271	888 867
9 Kiinteistövakuudelliset	95 439	66 296	282 380	561 390	3 611 689	4 617 194
10 Erääntyneet saamiset	17 049	2 074	5 729	2 728	8 060	35 640
11 Korkean riskin erät	42	1 638	500	-	646	2 826
12 Katetut joukkolainat	29 970	262 594	643 146	223 113	-	1 158 823
13 Arvopaperistettut erät	-	-	16 539	9 204	-	25 743
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	8	8
16 Muut erät	22 673	-	2	-	10 256	32 931
	855 027	1 077 460	2 574 243	1 243 353	4 438 713	10 188 796

Määrät kattavat tase-erät sekä taseen ulkopuoliset erät, sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta jaoteltuna alueittain

Vastuuryhmä		Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Yhteensä
1	Valtiot ja keskuspankit	351 365	56 348	295 060	-	702 774
2	Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	68 335	-	-	-	68 335
3	Julkisyhteisöt	1 425	-	-	-	1 425
4	Kansainväliset kehityspankit	-	10 112	-	-	10 112
5	Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6	Luottolaitokset	602 839	226 851	839 377	65 497	1 734 563
7	Yritykset	902 768	113	6 673	-	909 554
8	Vähittäissaamiset	888 325	125	342	74	888 867
9	Kiinteistövakuudelliset	4 612 374	772	3 628	420	4 617 194
10	Erääntyneet saamiset	35 640	-	-	-	35 640
11	Korkean riskin erät	2 826	-	-	-	2 826
12	Katetut joukkolainat	42 058	183 420	933 345	-	1 158 823
13	Arvopaperistetut erät	-	-	25 743	-	25 743
14	Lyhytaikaiset yritysraamiset	-	-	-	-	-
15	Sijoitusrahastosijoitukset	8	-	-	-	8
16	Muut erät	18 238	2 803	10 670	1 220	32 931
		7 526 202	480 544	2 114 838	67 211	10 188 796
	Arvoltaan alentuneet vastuut	14 811	-	-	-	14 811
	Vastuista vähennetyt sopimuskohtaiset arvonalentumiset	41 105	-	-	-	41 105
	Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	7 435	-	-	-	7 435

Määrät kattavat tase-erät sekä taseen ulkopuoliset erät, sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Arvoltaan alentuneet vastuut sisältävät luoton pääoman ja siirtyvän koron vähennettynä sopimuskohtaisilla arvonalentumiskirjauksilla. Erääntyneillä saamisilla tarkoitetaan vakavaraisuuslaskennan standardimenetelmässä vastuuta, joiden pääoma tai korko ovat olleet maksamatta vähintään 90 päivää.

Erääntyneitä maksuja sisältävät vastuut kohdistivat kokonaisuudessaan kotimaahan.

Pankkikonsernin keskeiset vastapuolet ja toimialat jaettuna vastuuryhmiin ennen riskien vähentämistekniikoiden vaikutusta

Vastapuoli	Toimiala	Vastuuryhmä				Yhteensä
		Saamiset yrityksiltä	Vähittäis-saamiset	Kiinteistö-vakuudelliset	Erääntyneet saamiset	
Yritykset	Kiinteistöala	169 220	40 934	33 999	966	245 119
	Tukku- ja vähittäiskauppa	67 519	46 013	28 824	4 902	147 259
	Rahoitustoiminta	139 332	7 091	10 052	-	156 474
	Teollisuus ja energia	102 169	19 757	5 725	4 739	132 390
	Rakentaminen	57 934	19 594	18 126	1 330	96 984
	Tutkimus, konsultointi ja muut					
	yrityspalvelut	67 634	28 486	17 298	868	114 286
	Kuljetus	24 045	11 572	8 040	884	44 542
	Hotelli ja ravintola	21 101	7 781	3 282	204	32 367
	Maatalous, kalastus ja kaivosteollisuus	26 417	3 272	2 931	228	32 848
	Muu	23 515	10 372	11 848	372	46 107
	Yhteensä	698 885	194 874	140 125	14 492	1 048 376
	Kotitaloudet	54 936	659 398	4 285 418	19 620	5 019 372
	Asuntoyhteisöt	108 956	34 595	179 951	1 527	325 030
	Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	46 776	-	11 700	1	58 477
	Yhteensä	909 554	888 867	4 617 194	35 640	6 451 255

Luotot, joista on tehty kohdistettu arvonalentumiskirjaus

31.12.2009				Muutokset tilikauden aikana		
	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskoh- tainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonalen- tumisten muutos	Luotto- ja takaustappiot
Yritykset	51 619	38 222	13 397	13 119	29 939	8 013
Asuntoyhteisöt	137	137	-	2	-59	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	14	14	-	10	14	-
Kotitaloudet	3 419	2 696	723	1 105	1 149	824
Yhteensä	55 189	41 068	14 121	14 236	31 043	8 837

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain

Tutkimus, konsultointi ja muut			
yrityspalvelut	16 198	14 502	1 696
Tukku- ja vähittäiskauppa	17 903	14 464	3 439
Rakentaminen	4 023	3 260	763
Teollisuus	4 295	2 227	2 068
Kiinteistöala	1 666	800	867
Muu	7 535	2 970	4 564

31.12.2008				Muutokset tilikauden aikana		
	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskoh- tainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonalen- tumisten muutos	Luotto- ja takaustappiot
Yritykset	22 871	15 351	7 519	4 769	171	1 173
Asuntoyhteisöt	395	195	200	371	-	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	-	-	-	-	-
Kotitaloudet	3 885	3 217	667	1 856	496	717
Yhteensä	27 151	18 764	8 387	6 996	668	1 890

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain

Tukku- ja vähittäiskauppa	6 629	6 066	563
Rakentaminen	3 265	3 064	201
Hotelli ja ravintola	2 485	2 231	254
Tutkimus, konsultointi ja muut			
yrityspalvelut	2 715	1 315	1 400
Kuljetus	619	486	133
Muu	7 157	2 189	4 968

Lite 3. Konsernin segmenttiraportti

Tuloslaskelma 1–12 (1 000 euroa)	Pankkitoiminta		Varainhoito		Henkivakuutus		Vahinkovakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Korkokate	146 869	93 568	2 582	1 777	-	-	-	-	1 999	5 058	797	551	152 248	100 953
Osinkotuotot	104	340	10	119	-	-	-	-	1 846	2 331	-1 354	-1 395	607	1 395
Palkkiotuotot netto	33 665	29 441	13 151	11 053	-	-	-	-	8 403	3 292	-8 873	-2 752	46 346	41 034
Henkivakuutusnetto	-	-	-	-	22 204	27 837	-	-	-	-	-8 213	-61 596	13 991	-33 758
Vahinkovakuutusnetto	-	-	-	-	-	-	14 314	-	-	-	843	-	15 158	-
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	3 108	-2 852	-245	-624	-	-	-	-	-3 518	117	1 481	-	826	-3 359
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	26	50	-	-	-	-	-	-	467	6 176	-87	-216	406	6 010
Liiketoiminnan muut tuotot	9 901	3 681	114	142	-	-	352	-	2 973	12 351	-9 775	-1 215	3 565	14 958
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	193 674	124 227	15 613	12 467	22 204	27 837	14 667	-	12 170	29 325	-25 181	-66 624	233 147	127 233
Henkilöstökulut	-35 994	-34 665	-8 071	-4 755	-5 457	-7 129	-13 666	-	-15 973	-12 855	-58	-1 200	-79 219	-60 605
Muut hallintokulut	-57 348	-46 802	-4 888	-3 466	-7 385	-5 833	-7 025	-	14 115	11 282	17 749	6 400	-44 783	-38 419
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	-	140	-
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-2 328	-1 962	-759	-430	-425	-433	-587	-	-2 085	-1 577	-700	-1 280	-6 884	-5 682
Liiketoiminnan muut kulut	-11 599	-8 957	-1 015	-607	-	-	-461	-	-10 147	-6 862	-191	240	-23 413	-16 186
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-107 269	-92 386	-14 733	-9 258	-13 267	-13 395	-21 739	-	-14 089	-10 012	16 939	4 160	-154 159	-120 891
Arvonalentumistapliot ja arvonalentumisen peruutus aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 002	-563	-260	-563	743
Arvonalentumistapliot luotoista ja muista sitoumuksista	-30 980	-708	-	-	-	-	-668	-	-101	-	-	-	-31 750	-708
Liikevoitto	55 425	31 133	880	3 209	8 936	14 442	-7 741	-	-2 020	20 316	-8 486	-62 493	46 994	6 606
Vakuustointimintojen vaikutus konsernin liikevoittoon	-	-	-	-	2 668	-47 669	-7 702	-	-	-	319	230	319	230
Tase 31.12. (1 000 euroa)	336 397	502 503	110	100	3 075	13 406	5 639	-	-	-	-4 262	-9 698	340 960	506 311
Käteiset varat	3 599	4 547	-	-	10 450	14 946	8 405	-	-	-	-	-	22 453	19 492
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	2 655 803	2 354 953	7 338	13 235	664 861	648 601	101 097	-	29 985	36 957	-26 123	-16 419	3 432 962	3 037 328
Myytavissa olevat rahoitusvarat	6 173 694	5 520 211	34 402	17 644	-	-	-	-	57	86	-66 591	-11 747	6 141 562	5 526 194
Lainat ja muut saamiset	-	-	-	-	208 853	148 119	-	-	-	-	-	-	208 853	148 119
Sijoitusidonnaisen vastuuvuvelan sijoitukset	662 873	465 858	4 967	7 164	19 355	21 530	38 463	-	20 655	120 398	-337 264	-312 322	409 049	302 629
Muut varat	9 832 365	8 848 072	46 816	38 142	906 594	846 602	153 604	-	50 698	157 442	-434 239	-350 186	10 555 839	9 540 073
Varat yhteensä	8 874 039	8 207 368	161 388	146 056	819 188	788 319	129 366	-	261 013	229 562	-155 313	-148 007	10 089 682	9 223 298
Talletukset	4 607 147	4 898 804	154 690	130 126	-	-	-	-	2 164	1 592	-10 416	-15 245	4 753 586	5 015 277
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 758 144	2 134 057	-	-	-	-	-	-	-	-	-10 217	-15 324	2 747 926	2 118 733
Vastuuvetka	-	-	-	-	805 119	777 176	109 739	-	-	-	9 580	-	924 437	777 176
Muut velat	1 508 748	1 174 507	6 698	15 930	14 070	11 143	19 628	-	258 849	227 971	-144 260	-117 439	1 663 733	1 312 112
Velat yhteensä	8 874 039	8 207 368	161 388	146 056	819 188	788 319	129 366	-	261 013	229 562	-155 313	-148 007	10 089 682	9 223 298

Liite 4. Hankitut liiketoiminnot

Tilikauden aikana hankitut liiketoiminnot

Sulautuminen Veritas Vahinkovakuutuksen kanssa toteutettiin sulautumissuunnitelman mukaisesti 1.1.2009, minkä jälkeen vakuutustoimintaa harjoittaa Aktia Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Aktia Vahinkovakuutus Oy.

Aktia Oyj laski sulautumissuunnitelman mukaisesti sulautumisvastikkeena liikkeeseen 6 800 000 uutta osaketta. Liikkeeseen laskettujen osakkeiden arvostus on tehty 2008–2009 vuodenvaihteessa tehtyjen kauppojen perusteella.

Hankintahetken taseen laadinnan yhteydessä tutkittiin myös asiakaskohtaisen aineettomien hyödykkeiden esiintyminen. Veritas Vahinkovakuutuksen asiakaskanta oli sulautumishetkellä 70 000. Kunkin asiakkuuden arvoksi määriteltiin 20 euroa, jolloin hankitun aineettoman oikeuden arvoksi tuli 1 400 000 euroa, joka poistetaan kahden vuoden aikana. Muilla aineettomilla hyödykkeillä ei katsottu olevan arvoa hankintahetken taseessa.

Vakuutusteknisen vastuuvelan nykyarvoa on tarkistettu käyvän arvon arvion mukaan IFRS-sääntöjen 4.32 ja 4.31 mukaisesti. Myös vastuuvelkaan sisältyvä tasoitusmäärä on IFRS-sääntöjen mukaan laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen kirjattu omaan pääomaan.

Koska hankintahetken taseen mukaiset nettovarot ylittivät yhteenlasketun hankinta-arvon, syntyi hankintahetkellä 139 856,09 euroa negatiivista liikearvoa, joka tuloutettiin vuoden 2009 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Aktia Vahinkovakuutus Oy vuoden 2009 liiketoiminnan tuotot olivat 14 667 tuhatta euroa ja tulos verojen jälkeen oli -5 651 tuhatta euroa.

(1 000 euroa)		1.1.2009	
Varat	Veritas Vahinkovakuutus	Käyvän arvon oikaisu	Veritas Vahinko- vakuutuksen hankintahetken tase
Kassa ja pankkisaamiset	17 979		17 979
Saamistodistukset	75 784		75 784
Osakkeet ja osuudet	30 137	2 150	32 287
Myytavissä olevat rahoitusvarat	105 921	2 150	108 071
Kiinteistöt	11 054	15 130	26 184
Aineettomat hyödykkeet	1 656	1 400	3 056
Muut aineelliset hyödykkeet	793		793
Muut varat	22 693		22 693
Laskennalliset verosaamiset	1 383		1 383
Varat yhteensä	161 479	18 681	180 160
Velat			
Vastuuvélka	99 147	11 975	111 122
Muut velat	13 910	700	14 610
Laskennalliset verovelat	10 296	1 561	11 857
Velat yhteensä	123 353	14 236	137 589
Varat netto IFRS:n mukaan			42 571
Sulautumisvastike			40 800
Aktivoidut hankintamenot			1 631
Hankinta-arvo			42 431
- joista on maksettu käteisellä			1 631
- joista sulautumisvastikkeena maksettu 6 800 000 Aktia Oyj:n osaketta à 6 euroa			40 800
Erotus = negatiivinen liikearvo			140

KONSERNIN TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

(1 000 euroa)

73

Liite 5. Korkotuotot ja korkokulut

	2009	2008
Korkotuotot		
Korkotuotot käteisistä varoista	3 126	9 320
Korkotuotot tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista	405	497
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	92 052	92 901
Korkotuotot saamisista luottolaitoksilta	733	6 138
Korkotuotot saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	188 950	273 469
Korkotuotot rahoitusleasing saamisista	681	516
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	190 364	280 123
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	936	2 467
Korkotuotot suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaisopimuksista	-1 414	691
Muut korkotuotot	108	130
Yhteensä	285 576	386 129
Korkokulut		
Korkokulut talletuksista, luottolaitokset	-33 903	-77 034
Korkokulut talletuksista, muut julkisyhteisöt	-45 094	-94 174
Korkokulut talletuksista	-78 997	-171 208
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-73 032	-97 100
Korkokulut veloista, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-9 138	-8 099
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista ja veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-82 170	-105 199
Korkokulut suojaustarkoituksessa tehdyistä johdannaisopimuksista	27 880	-8 702
Muut korkokulut	-40	-68
Yhteensä	-133 328	-285 176
Korkokate	152 248	100 953

Liite 6. Osinkotuotot

	2009	2008
Osinkotuotot myytävissä olevista osakkeista	607	482
Osinkotuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä osakkeista	-	913
Yhteensä	607	1 395

Henkivakuutustoiminnan osingot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite 8.

Liite 7. Palkkiotuotot ja palkkiokulut

	2009	2008
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	8 308	5 381
Ottolainauksesta	131	126
Maksuliikenteestä	11 457	11 047
Omaisuudenhoitopalveluista	29 291	21 894
Vakuutusten välityksestä	1 811	1 734
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	711	633
Kiinteistönvälityksestä	8 061	7 077
Muut palkkiotuotot	899	842
Yhteensä	60 669	48 734
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-626	-666
Muut palkkiokulut	-13 696	-7 034
Yhteensä	-14 322	-7 699
Palkkiotuotot netto	46 346	41 034

Liite 8. Henkivakuutusnetto

	2009	2008
Vakuutusmaksutulo	80 510	91 037
Sijoitustoiminnan nettotuotot	442	-49 131
Maksetut vakuutuskorvaukset	-79 752	-86 702
Vastuuvelan muutos, netto	12 791	11 038
Henkivakuutusnetto	13 991	-33 758
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo vakuutussovimuksista		
Vakuutussovimukset	80 867	91 325
Jälleenvakuutussovimukset	33	26
Bruttovakuutusmaksutulo yhteensä ennen jälleenvakuuttajien osuutta	80 900	91 350
Jälleenvakuuttajien osuus	-390	-313
Vakuutusmaksutulo yhteensä	80 510	91 037
Vakuutusmaksutulo vakuutuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus	4 861	8 783
Yksilöllinen eläkevakuutus	14 664	15 907
Ryhmäeläkevakuutus	3 733	4 067
Yksilöllinen vakuutus	19 923	18 686
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	1 387	777
Muu ryhmähenkivakuutus	50	51
Riskivakuutukset	21 359	19 514
Yhteensä	44 618	48 271
Vakuutusmaksutulo rahastosidonnaisista sopimuksista		
Säästövakuutus	25 227	32 524
Yksilöllinen eläkevakuutus	10 138	9 763
Ryhmäeläkevakuutus	527	479
Yhteensä	35 892	42 766
Vakuutusmaksutulo yhteensä	80 510	91 037
Jatkuvat ja kertamaksut ensivakuutuksista		
Jatkuvat vakuutusmaksut	63 069	60 435
Kertamaksut	17 441	30 602
Vakuutusmaksutulo yhteensä	80 510	91 037
Sijoitustoiminnan nettotuotot		
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määräytyistä rahoitusvaroista		
Johdannaissopimukset		
Voitot ja tappiot	-870	2 387
Yhteensä	-870	2 387
Saamistodistukset		
Korkotuotot	474	837
Voitot ja tappiot	781	-1 198
Yhteensä	1 255	-361
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Korkotuotot	20 722	20 273
Myyntivoitot ja -tappiot	-2 867	-359
Arvon alentumiset	-14 030	-4 871
Muut tuotot ja kulut	-62	-212
Saamistodistukset	3 764	14 831
Osinkotuotot	1 038	4 747
Myyntivoitot ja -tappiot	2 474	-39 936
Arvon alentumiset	-9 558	-29 423
Muut tuotot ja kulut	2 449	-1 282
Osakkeet ja osuudet	-3 597	-65 894
Yhteensä	166	-51 062
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	-	34
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-	-20
Yhteensä	0	14

Rahoitusvelkojen kulut

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-109	-109
Yhteensä	-109	-109

Vakuustustoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	442	-49 131
--	------------	----------------

Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	202	-2 832
---	-----	--------

Maksetut vakuutuskorvaukset**Harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeuttavista vakuutus sopimuksista maksetut korvaukset****Säästövakuutus**

Säästösummien takaisinmaksut	-16 396	-14 653
Kuolemantapauskorvaukset	-2 983	-3 180
Takaisinostot	-7 350	-11 705
Yhteensä	-26 729	-29 539

Yksilöllinen eläkevakuutus

Eläkkeet	-19 653	-17 350
Kuolemantapauskorvaukset	-842	-765
Takaisinostot	-1 119	-442
Yhteensä	-21 614	-18 556

Ryhmäeläkevakuutus

Eläkkeet	-2 553	-2 468
Takaisinostot	-33	-
Muut	-92	-27
Yhteensä	-2 678	-2 495

Riskivakuutukset

Yksilöllinen vakuutus	-12 727	-12 675
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	-883	-568
Muu ryhmähenkivakuutus	-18	-47
Yhteensä	-13 628	-13 290

Maksetut korvaukset yhteensä sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon, yhteensä

-64 649 -63 880

Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista**Säästövakuutus**

Säästösummien takaisinmaksut	-1 841	-3 007
Kuolemantapauskorvaukset	-4 376	-4 964
Takaisinostot	-8 516	-14 565
Yhteensä	-14 733	-22 535

Yksilöllinen eläkevakuutus

Eläkkeet	-155	-132
Kuolemantapauskorvaukset	-81	-60
Takaisinostot	-134	-94
Yhteensä	-371	-286

Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista yhteensä

-15 104 -22 822

Maksetut korvaukset yhteensä

-79 752 -86 702

Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset

Korvausvastuun muutos, korkosidonnainen	-4 220	-5 648
Vakuutusmaksuvastuun muutos, korkosidonnainen	36 792	32 372
Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset	32 572	26 724

Vastuuvelan muutos netto, rahastosidonnaiset vakuutukset

Korvausvastuun muutos, sijoitussidonnainen	-920	275
Vakuutusmaksuvastuun muutos, sijoitussidonnainen	-59 594	50 669
Arvomutos, rahastosidonnaiset sijoitukset, netto	40 734	-66 629
Vastuuvelan muutos, rahastosidonnaiset vakuutukset	-19 781	-15 686

Liite 9. Vahinkovakuutusnetto

	2009	2008
Vakuutusmaksutuotot	60 561	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 563	-
Maksetut vakuutuskorvaukset	-42 216	-
Korvausvastuun muutos	-4 750	-
Vahinkovakuutusnetto	15 158	-
<u>Vakuutusmaksutuotot</u>		
Vakuutussopimukset		
Maksutulo, ensivakuutus	65 101	-
Maksutulo, jälleenvakuutus	1 201	-
Vakuutusmaksutulot yhteensä	66 302	-
Jälleenvakuuttajien osuus	-4 824	-
Kokonaisvakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen	61 478	-
Vakuutusmaksuvastuun muutos, netto	-960	-
Jälleenvakuuttajien osuus	43	-
Vakuutusmaksuvastuun muutos, netto	-918	-
<u>Vakuutusmaksutuotot</u>	60 561	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot		
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määräytyistä rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	121	-
Myyntivoitot ja -tappiot	152	-
Arvostusvoitot ja -tappiot	1 281	-
Yhteensä	1 555	-
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	3 217	-
Myyntivoitot ja -tappiot	-9	-
Muut tuotot ja kulut	0	-
Yhteensä	3 208	-
Osakkeet ja osuudet		
Osingot ja voitto-osuudet	233	-
Myyntivoitot ja -tappiot	-2 629	-
Muut tuotot ja kulut	0	-
Yhteensä	-2 395	-
Yhteensä	813	-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	1 969	-
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-454	-
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-48	-
Myyntivoitot ja -tappiot	-305	-
Poistot ja arvonalentumiset	-660	-
Yhteensä	502	-
Muut nettotuotot		
Diskonttauksen purku	-1 377	-
Muut tuotot ja kulut	71	-
Yhteensä	-1 306	-
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 563	-
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	-9	-
<u>Maksetut vakuutuskorvaukset</u>		
Maksetut vakuutuskorvaukset	-44 620	-
Jälleenvakuuttajien osuus	7 003	-
Maksetut elinkoron luonteiset korvaukset	-4 684	-
Jälleenvakuuttajien osuus	85	-
Yhteensä	-42 216	-

Korvausvastuun muutos

Elinkoron luonteiset korvaukset (tunnetut vahingot)	-5 921	-
Muut vahinkokohtaiset varaukset	-1 937	-
Yhteiset varaukset (tunnetut ja tuntemattomat vahingot)	-932	-
Tapahtuneiden vahinkojen korvauksia varten	-432	-
Diskonttauksen purku	1 377	-
Yritystoston yhteydessä allokoidun käyvän arvon purku	3 095	-
Yhteensä	-4 750	-
Vakuutuskorvaukset yhteensä	-46 966	-

Liite 10. Vahinkovakuutuksen tulos vakuutusluokittain

2009

77

	Vakuutus- maksu- tulo ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Vakuutmaksu- tuotot ennen jälleenvakuut- tajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleen- vakuuttajien osuutta **)	Jälleenvakuut- tajien osuus	Vakuutus- tekninen kate
Lakisääteinen tapaturma	13 347	13 349	-9 528	-2 173	-41	1 607
Muu tapaturma ja sairaus	3 943	3 842	-2 195	-1 032	-15	600
Omaisuuuden palo- ja muu vahinko	14 772	14 479	-18 919	-4 530	1 870	-7 099
Moottoriajoneuvon vastuu	14 486	14 178	-14 197	-3 530	708	-2 841
Maa-ajoneuvot	12 761	12 560	-9 868	-2 860	-160	-328
Muut	5 792	5 732	-7 343	-2 478	360	-3 728
Ensivakuutus yhteensä	65 101	64 140	-62 049	-16 602	2 722	-11 789
Jälleenvakuutus	1 201	1 202	-634	-271	-	297
Yhteensä	66 302	65 342	-62 682	-16 873	2 722	-11 492

*) 5,1 miljoonaa euroa toimintojen mukaan jaettuja käyttökuluja on allokoitu korvausmenoihin

**) Sisältää 0,7 miljoonaa euroa vahinkovakuutusten arvonalentumisia (luottotappioita)

Liite 11. Rahoitusarvojen ja velkojen nettotuotot

	2009	2008
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Saamistodistukset	169	90
Osakkeet ja osuudet	2	-
Yhteensä	171	90
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Saamistodistukset	68	-
Yhteensä	68	0
Yhteensä	239	90
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja velat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Muut erät	-	3
Yhteensä	0	3
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Johdannaissovimukset	238	-178
Yhteensä	238	-178
Yhteensä	238	-175
Myytävikissä olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Saamistodistukset	1 123	365
Osakkeet ja osuudet	-2 451	-184
Muut erät	-340	1 038
Yhteensä	-1 667	1 219
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta		
Saamistodistukset	-496	-358
Osakkeet ja osuudet	-350	19
Yhteensä	-846	-339
Arvon alentumiset		
Saamistodistukset	-388	-1 786
Muut erät	-	-1 796
Yhteensä	-388	-3 582
Yhteensä	-2 901	-2 702
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 303	1 248
Suojauslaskennan nettotulos		
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	139	79
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	2 575	16 093
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	4 249	16 875
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset netto	6 824	32 968
Vaadittaessa maksettavia velkaerät	-1 608	-16 993
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-3 408	-17 873
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset netto	-5 016	-34 866
Yhteensä	1 808	-1 898
Tehoton osuus suojauslaskennassa yhteensä	1 947	-1 819
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	826	-3 359

Liite 12. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2009	2008
Vuokratuotot	799	1 988
Myyntivoitot	84	4 677
Arvonlennustappioiden peruutus	-	751
Sijoituskiinteistöjen muut tuotot	0	27
Myyntitappiot	-56	-218
Poistot	-3	-13
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-419	-1 201
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	406	6 010

Liite 13. Liiketoiminnan muut tuotot

	2009	2008
Vuokratuotot	-	22
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	429	8 198
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	2 348	4 713
Liiketoiminnan muut tuotot	789	2 025
Yhteensä	3 565	14 958

Liite 14. Henkilöstökulut

	2009	2008
Palkat ja palkkiot	-65 347	-49 651
Eläkekulut	-10 864	-8 340
Muut henkilösivukulut	-3 008	-2 614
Henkilösivukulut	-13 872	-10 954
Yhteensä	-79 219	-60 605

Liite 15. Muut hallintokulut

	2009	2008
Muut henkilöstökulut	-5 924	-4 833
Toimistokulut	-5 147	-3 675
IT-kulut	-20 469	-16 406
Yhteyskulut	-4 771	-3 893
Edustus- ja markkinointikulut	-6 599	-7 890
Muut hallintokulut	-1 873	-1 722
Yhteensä	-44 783	-38 419

Liite 16. Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2009	2008
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-2 515	-1 910
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-4 369	-3 772
Yhteensä	-6 884	-5 682

Liite 17. Liiketoiminnan muut kulut

	2009	2008
Vuokrakulut	-9 402	-5 447
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-1 656	-3 500
Vakuutus- ja varmuusmenot	-2 453	-1 610
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-1 510	-903
Omassa käytössä olevan käyttöomaisuuden myyntitappiot	-	-199
Liiketoiminnan muut kulut *)	-8 392	-4 527
Yhteensä	-23 413	-16 186

*) Vuonna 2009 Aktia Oyj:n pörssiinlistautumiskulut olivat 1 765 tuhatta euroa.

Liite 18. Arvonalentumistappiot ja arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2009	2008
Arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-563	-260
Arvonalentumistappiot yhteensä	-563	-260
Arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-	112
Arvonalentumisen peruutus muista sijoituskiinteistöosakkeista ja -osuuksista	-	890
Arvonalentumistappioiden peruutukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	1 002
Yhteensä	-563	743

Liite 19. Verot

	2009	2008
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-30 259	-11 716
Aikaisempien tilikausien verot	23	-124
Laskennallisten verojen muutos	17 238	11 028
Yhteensä	-12 998	-812

Lisätietoja laskennallisista veroista ilmenee liitteestä 32. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyisi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:

Tulos ennen veroja	46 994	6 606
Verot laskettuna 26 %:n verokannalla	12 218	1 718
Vähennyskelvottomat kulut	544	327
Verottomat tuotot	-240	-1 082
Verotuksessa käyttämätön poisto	-245	-602
Veron osuus osakkuusyhtiöiden nettotulosta	-83	-60
Aikaisempien tilikausien verot	-23	124
Muut	828	388
Tuloverot	12 998	812

Ainoat verot, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, kuuluvat käyvän arvon rahastoon ja eritellään liitteessä 45.

Liite 20. Osakekohtainen tulos

	2009	2008
Tilikauden voitto josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	34 278	5 170
A-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	46 395 556	40 116 985
B-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	20 050 850	20 050 850
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo	66 446 406	60 167 835
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,52	0,09
Osakekohtainen tulos (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa	0,52	0,09

Koska A- ja R-sarjan osakkeet oikeuttavat samaan osuuteen yhtiön tuloksesta, näitä ei esitetä erikseen.

KONSERNIN TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT JA KONSERNIN MUUT LIITETIEDOT

Liite 21. Käteiset varat

	2009	2008
Kassa	9 959	9 970
Vakuutustoimintojen kassa ja pankkisaamiset	4 453	3 708
Suomen Pankin sekkitili	326 547	492 632
Yhteensä	340 960	506 311

Liite 22. Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat

	2009	2008
Pankkitoiminnan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat	3 599	4 547
Vakuutustoimintojen tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	18 854	14 946
Yhteensä	22 453	19 492

81

Liite 23. Myytävissä olevat rahoitusvarat

	2009	2008
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	93 922	21 717
Saamistodistukset, luottolaitokset	2 535 771	2 305 738
Saamistodistukset, muut	26 450	55 220
Saamistodistukset, Pankkitoiminta	2 656 143	2 382 675
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	240 963	211 650
Saamistodistukset, luottolaitokset	147 416	125 866
Saamistodistukset, muut	141 673	88 281
Saamistodistukset, Henkivakuutus	530 052	425 797
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	64 976	-
Saamistodistukset, luottolaitokset	13 668	-
Saamistodistukset, muut	12 492	-
Saamistodistukset, Vahinkovakuutus	91 136	-
Saamistodistukset yhteensä	3 277 331	2 808 472
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	28 226	18 530
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 398	3 346
Osakkeet ja osuudet, Pankkitoiminta	30 624	21 876
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	69 801	151 148
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	47 382	55 832
Osakkeet ja osuudet, Henkivakuutus	117 183	206 980
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 816	-
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	5 008	-
Osakkeet ja osuudet, Vahinkovakuutus	7 824	0
Osakkeet ja osuudet yhteensä	155 631	228 856
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	3 432 962	3 037 328

Osakkeiden tai osakerahastojen sekä saamistodistusten, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävien tai pysyviksi arvioitujen arvonalaskujen seurauksena syntyneet arvonalentumiset olivat 24,0 (31.12.2008; 39,2) miljoonaa euroa. Merkittävän laskun raja on 25–45 prosenttia osakkeen volatiliiteetista riippuen, ja lasku on pitkäaikainen, kun osakekurssi on ollut keskeytyksettä hankinta-arvoa alhaisempi 18 kuukauden ajan. Per 31.12.2009 yllä mainittuja osake- ja osuusijoitusten arvonalentumisia oli 9,4 (30,4) miljoonaa euroa, josta 9,6 (29,4) miljoonaa euroa liittyi henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Korollisten arvopapereiden arvonalentumistappiot olivat 14,4,(8,8) miljoonaa euroa, josta 14,0 (5,2) miljoonaa euroa liittyi henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan.

Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	2009	2008
Saamistodistukset		
Pankkitoiminta	388	3 629
Henkivakuutustoiminta	14 030	5 138
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-	1 014
Henkivakuutustoiminta	9 557	29 423
Totalt	23 975	39 203

Yllä mainitut tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumiset ovat liitteissä 8 ja 11.

Liite 24. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

	2009	2008
Saamistodistukset, muut	27 883	35 885
Yhteensä	27 883	35 885

Liite 25. Johdannaiset

Johdannaissopimukset, kirjanpitoarvo

	2009 Varat	2009 Velat	2008 Varat	2008 Velat
Korkojohdannaiset	56 826	21 530	38 135	11 762
Käypää arvoa suojaavat Korkojohdannaiset	56 826	21 530	38 135	11 762
Rahavirtaa suojaavat Korkojohdannaiset	41 757	783	25 406	1 186
Valuuttajohdannaiset	41 757	783	25 406	1 186
Osakejohdannaiset	107 670	106 189	66 985	65 599
Muut johdannaiset	3 076	3 026	4 072	4 607
Muut johdannaissopimukset	90	90	1 772	927
Yhteensä	209 966	132 165	137 014	84 725

Rahavirtasuojauksista tulevasta rahavirrasta odotetaan vuonna 2010 noin 15–16 miljoonaa euroa, vuonna 2011 noin 10–12 miljoonaa euroa ja loput vuosina 2012–2015.

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja käyvät arvot

31.12.2009

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Korkotermiinit	200 000	200 000	-	400 000	43	68
Koronvaihtosopimukset	350 000	1 505 500	372 000	2 227 500	56 783	21 462
Käyvän arvon suojaus yhteensä	550 000	1 705 500	372 000	2 627 500	56 826	21 530
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	840 000	120 000	960 000	41 757	783
Ostetut	-	660 000	60 000	720 000	41 757	-
Asetetut	-	180 000	60 000	240 000	-	783
Kassavirran suojaus yhteensä	0	840 000	120 000	960 000	41 757	783
Korkojohdannaiset yhteensä	550 000	2 545 500	492 000	3 587 500	98 583	22 313
Suojaavat johdannaiset yhteensä	550 000	2 545 500	492 000	3 587 500	98 583	22 313

Muut johdannaissopimukset

Koronvaihtosopimukset	562 000	1 654 000	395 300	2 611 300	57 094	56 243
Korko-optiot	-	3 660 534	779 200	4 439 734	50 576	49 946
Ostetut	-	2 127 767	379 600	2 507 367	47 215	45 420
Asetetut	-	1 532 767	399 600	1 932 367	3 361	4 526
Korkojohdannaiset yhteensä	562 000	5 314 534	1 174 500	7 051 034	107 670	106 189
Valuuttatermiinit	179 600	-	-	179 600	3 076	3 026
Valuuttajohdannaiset yhteensä	179 600	0	0	179 600	3 076	3 026
Osake-optiot	20 500	92 244	-	112 744	90	90
Ostetut	10 250	46 122	-	56 372	90	-
Asetetut	10 250	46 122	-	56 372	-	90
Osakejohdannaiset yhteensä	20 500	92 244	0	112 744	90	90

Optiosopimukset	4 096	4 307	-	8 403	546	547
Ostetut	2 048	2 153	-	4 201	546	-
Asetetut	2 048	2 153	-	4 201	-	547
Muut johdannaissopimukset	4 096	4 307	0	8 403	546	547

Muut johdannaissopimukset yhteensä **766 196** **5 411 085** **1 174 500** **7 351 781** **111 383** **109 852**

Johdannaissopimukset yhteensä **1 316 196** **7 956 585** **1 666 500** **10 939 281** **209 966** **132 165**

31.12.2008

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	470 000	899 500	219 000	1 588 500	38 135	11 762
Käyvän arvon suojaus yhteensä	470 000	899 500	219 000	1 588 500	38 135	11 762
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	170 000	790 000	960 000	25 406	1 186
Ostetut	-	170 000	550 000	720 000	25 406	-
Asetetut	-	-	240 000	240 000	-	1 186
Kassavirran suojaus yhteensä	0	170 000	790 000	960 000	25 406	1 186
Korkojohdannaiset yhteensä	470 000	1 069 500	1 009 000	2 548 500	63 541	12 948
Suojaavat johdannaiset yhteensä	470 000	1 069 500	1 009 000	2 548 500	63 541	12 948
Muut johdannaissopimukset yhteensä						
Koronvaihtosopimukset	336 000	1 679 400	255 300	2 270 700	37 719	36 859
Korko-optiot	9 200	2 715 000	1 667 342	4 391 542	29 266	28 740
Ostetut	4 600	1 357 500	953 671	2 315 771	24 993	4 273
Asetetut	4 600	1 357 500	713 671	2 075 771	4 273	24 467
Korkojohdannaiset yhteensä	345 200	4 394 400	1 922 642	6 662 242	66 985	65 599
Valuuttatermiinit	255 932		-	255 932	4 072	4 607
Valuuttajohdannaiset yhteensä	255 932	0	0	255 932	4 072	4 607
Osake-optiot	92 678	52 804	47 300	192 782	1 772	927
Ostetut	75 089	26 402	23 650	125 141	1 772	-
Asetetut	17 589	26 402	23 650	67 641	-	927
Osakejohdannaiset yhteensä	92 678	52 804	47 300	192 782	1 772	927
Optiosopimukset	-	8 608	-	8 608	644	644
Ostetut	-	4 304	-	4 304	644	-
Asetetut	-	4 304	-	4 304	-	644
Muut johdannaissopimukset	0	8 608	0	8 608	644	644
Muut johdannaissopimukset yhteensä	693 810	4 455 812	1 969 942	7 119 564	73 473	71 777
Johdannaissopimukset yhteensä	1 163 810	5 525 312	2 978 942	9 668 064	137 014	84 725

Liite 26. Lainat ja muut saamiset

	2009	2008
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	9 721	6 040
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	71 000	94 500
Saamiset luottolaitoksilta	80 721	100 540
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	87 674	91 147
Velkakirjaluotot	5 942 929	5 304 956
Rahoitusleasing saamiset	16 776	13 288
Lainat	6 047 380	5 409 391
Saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-7 435	-7 435
Syndikoidut lainat ja reposopimukset, kotimainen/ulkomainen	20 438	23 523
Pankkitakausaamiset	458	175
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 060 842	5 425 654
Yhteensä	6 141 562	5 526 194

Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamisia.

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset

Kotitaloudet	4 924 437	4 343 102
Yritykset	781 773	803 793
Asuntoyhteisöt	289 192	220 171
Julkisyhteisöt	10 050	11 724
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	55 389	46 863
Yhteensä	6 060 842	5 425 654

Arvonalentumiset tilikauden aikana ja arvoltaan alentuneet saamiset

Arvonalentumiset tilikauden alussa	26 228	27 335
Luottojen sopimuskohtaiset arvonalentumiset	33 159	5 180
Muiden sitoumusten sopimuskohtaiset arvonalentumiset	21	10
Korkosaamisten sopimuskohtaiset arvonalentumiset	54	50
Luottojen ryhmäkohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-	-4 065
Luottojen sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-2 018	-381
Muiden sitoumusten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-22	-1
Korkosaamisten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-16	-10
Palautuneet luottotappiot luotoista	-98	-75
Vakuutusmaksusaamisista kirjatut arvonalentumiset (luottotappiot)	668	-
Arvonalentumiset tilikauden aikana yhteensä	31 750	708
Toteutuneet luottotappiot luotoista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-4 514	-1 828
Toteutuneet luottotappiot muista sitoumuksista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-5 022	-62
Palautuneet luottotappiot luotoista	98	75
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	48 540	26 228
Arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, vuoden alussa	34 615	28 955
Alaskirjatut vahinkovakuutukset, brutto	668	-
Uudet (tämän vuoden) arvoltaan alentuneet saamiset, brutto	43 095	11 944
Vähennykset, brutto	-15 716	-6 284
Arvoltaan alentuneet saamiset, brutto, vuoden lopussa	62 661	34 615

Arvonalentumiset koskevat vain lainoja ja muita saamisia.

Saatujen vakuuksien kuvaus liitteessä 2 ja tiedot käyvistä arvoista liitteessä 47.

Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma

Alle 1 vuosi	3 551	2 323
1–5 vuotta	12 741	8 327
Yli 5 vuotta	2 686	6 654
Bruttosijoitus	18 978	17 304
Tulevat rahoitustuotot	-2 202	-4 016
Nettosijoitus	16 776	13 288

Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo

Alle 1 vuosi	2 849	1 565
1–5 vuotta	11 318	5 719
Yli 5 vuotta	2 610	6 005
Yhteensä	16 776	13 288

Liite 27. Sijoitukset osakkuusyrityksiin

	2009	2008
Hankintameno 1.1.	4 548	3 764
Pääomaosuusoikaisut 1.1.	-51	-208
Investoinnit	50	784
Myynnit	-41	-
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	319	230
Tilikauden aikana saadut osingot	-297	-72
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 529	4 497

	Varat	Velat	Liikevoitto	Tilikauden voitto
Osakkuusyritykset 31.12.2009				
Oy Samlink Ab, Helsinki	19 742	11 425	3 042	1 704
Unicus Oy, Helsinki	218	148	-242	-243
ACH Finland Oy, Espoo	2 912	44	100	67
Muut osakkuusyritykset	16 133	11 072	-4	-45
Yhteensä	39 005	22 688	2 897	1 483

	Varat	Velat	Liikevoitto	Tilikauden voitto
Osakkuusyritykset 31.12.2008				
Oy Samlink Ab, Helsinki	16 957	9 048	1 889	1 205
Unicus Oy, Helsinki	350	287	-291	-287
ACH Finland Oy, Espoo	2 836	44	-281	-209
Muut omistusyhteisyritykset	16 374	11 268	-3	-2
Yhteensä	36 517	20 647	1 314	707

Liite 28. Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2009			
Hankintameno 1.1.	11 330	7 021	18 352
Hankinnat	3 328	-	3 328
Lisäykset	2 741	1 175	3 916
Vähennykset	-706	-195	-901
Hankintameno 31.12.	16 693	8 001	24 694
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 590	-3 356	-7 946
Hankinnat	-271	-	-271
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	706	176	882
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 120	-1 249	-4 369
Arvonalentumiset	-	-563	-563
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7 275	-4 992	-12 267
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 418	3 009	12 427

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2008			
Hankintameno 1.1.	11 128	9 154	20 283
Lisäykset	4 702	2 378	7 080
Vähennykset	-4 499	-4 511	-9 011
Hankintameno 31.12.	11 330	7 021	18 352
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6 289	-6 568	-12 857
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	4 471	4 471	8 942
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 772	-999	-3 772
Arvonalentumiset	-	-260	-260
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 590	-3 356	-7 946
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 741	3 665	10 406

Liite 29. Sijoituskiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2009				
Hankintameno 1.1.	125	-250	8 062	7 938
Hankinnat	5 370	17 267	7 026	29 663
Lisäykset	-	203	-	203
Vähennykset	-13	315	-5 080	-4 779
Hankintameno 31.12.	5 482	17 535	10 008	33 025
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-30	287	-4 564	-4 307
Hankinnat	-	-4 917	-50	-4 967
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	-318	4 147	3 829
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-359	-	-359
Arvonalentumiset	-	-	-285	-285
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-30	-5 307	-752	-6 089
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 452	12 229	9 256	26 936
Käypä arvo 31.12.	5 452	12 584	10 018	28 054

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	16 390	42 046	30 375	88 811
Lisäykset	13	-	5 266	5 280
Vähennykset	-16 278	-42 296	-27 579	-86 153
Hankintameno 31.12.	125	-250	8 062	7 938
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-32	-4 465	-5 151	-9 648
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	4 747	267	5 014
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-13	-	-13
Arvonalentumisten palautus	2	19	320	341
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-30	287	-4 564	-4 307
Kirjanpitoarvo 31.12.	95	37	3 498	3 631
Käypä arvo 31.12.	95	37	3 995	4 128

Liite 30. Muut aineelliset hyödykkeet

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Sijoituskiinte- istö osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2009				
Hankintameno 1.1.	-	-579	2 463	1 883
Hankinnat	66	704	1 183	1 952
Vähennykset	-36	378	-2 463	-2 120
Hankintameno 31.12.	30	503	1 183	1 715
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	579	-2 463	-1 883
Hankinnat	-	-123	-455	-577
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	-579	2 463	1 883
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-7	-	-7
Arvonalentumiset	-	-	-10	-10
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	-129	-465	-594
Kirjanpitoarvo 31.12.	30	373	718	1 121

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	458	3 620	28 680	32 758
Lisäykset	-	-	9 427	9 427
Vähennykset	-458	-4 199	-35 645	-40 302
Hankintameno 31.12.	0	-579	2 463	1 883
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-8	-2 717	-3 763	-6 487
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	3 204	-	3 204
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-12	-	-12
Arvonalentumisten palautus	8	104	1 300	1 412
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	579	-2 463	-1 883
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0

Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Vakuutusliike- toiminta, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2009				
Hankintameno 1.1.	4 933	887	2 890	10 594
Hankinnat	-	1 065	187	3 204
Lisäykset	2 802	30	-79	2 753
Vähennykset	-859	-133	-531	-3 643
Hankintameno 31.12.	6 876	1 850	2 467	12 908
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 720	-259	-594	-4 456
Hankinnat	-	-459	-	-1 037
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	750	125	439	3 198
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 487	-385	-644	-2 522
Arvonalentumiset	-	-	-	-10
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 457	-977	-799	-4 827
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 419	872	1 668	8 080

	Koneet ja kalusto	Vakuutusliike- toiminta, koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	27 797	389	15 650	76 594
Lisäykset	1 682	542	113	11 764
Vähennykset	-24 546	-44	-12 873	-77 765
Hankintameno 31.12.	4 933	887	2 890	10 594
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-25 113	-166	-12 807	-44 573
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	24 520	18	12 873	40 614
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 128	-111	-660	-1 910
Arvonalentumisten palautus	-	-	-	1 412
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 720	-259	-594	-4 456
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 213	628	2 296	6 137

Liite 31. Muut varat

	2009	2008
Pankkitoiminnan siirtosaamiset ja maksetut ennakot	66 928	66 974
Vakuutustoimintojen siirtosaamiset ja aiemmin maksetut korkokulut	13 323	12 150
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	80 251	79 124
Maksujenvälityssaamiset	3 048	161
Muut varat	2 130	2 602
Saamiset ensivakuutuksesta	7 771	196
Saamiset jälleenvakuutuksesta	10 492	65
Vakuutustoiminnan muut saamiset	7 931	4 164
Muut varat	31 371	7 189
Yhteensä	111 623	86 312

Liite 32. Laskennalliset verot

	2009	2008
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto		
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 1.1.	22 373	40 055
Yrityssostot	10 473	-
Aikaisempien vuosien laskennallisten verojen oikaisu	122	-
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-17 238	-11 028
Rahoitusvarat:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	18 216	-20 245
- Tuloslaskelmaan siirretty määrä	6 760	8 922
Rahavirran suojaukset:		
- Arvostus omaan pääoman käypään arvoon	3 177	4 670
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 31.12.	43 884	22 373
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössirot	22 413	33 602
Rahoitusvarat	11 419	7
Rahavirran suojaukset	4 950	3 785
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	572	572
Vahinkovakuutustoiminnan kiinteistöjen arvostus käypään arvoon	3 691	-
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	-2 491	-
Vakuutustoimintojen tasausvastuut	8 368	-
Muut	997	4
Yhteensä	49 919	37 970
Laskennalliset verosaamiset		
Sijoituskiinteistöjen arvonalentumiset	126	126
Vahinkovakuutustoiminnan kiinteistöjen arvostus käypään arvoon	1 280	-
Rahoitusvarat	984	12 007
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	2 505	2 505
Negatiivinen tulos	788	466
Muut	352	493
Yhteensä	6 035	15 597
Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella		
Tilinpäätössirot	11 717	-3 900
Sijoituskiinteistöjen arvonalentumiset	-	-457
Vahinkovakuutustoiminnan kiinteistöjen arvostus käypään arvoon	139	-
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	-805	-
Rahoitusvarat	2 055	15 306
Rahavirran suojaukset	2 400	519
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-	-1 057
Negatiivinen tulos	322	466
Vakuutustoimintojen tasausvastuut	1 421	-70
Muut	-12	220
Yhteensä	17 238	11 028

Liite 33. Myytävissä olevat varat ja velat

	2009	2008
Rakennukset	679	679
Muut aineelliset hyödykkeet	35	35
Saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset	48	48
Myytävissä olevat varat	761	761
Velat luottolaitoksille	194	194
Muut velat	10	10
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	204	204

Liite 34. Talletukset

	2009	2008
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksilta	400 807	232 584
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	1 323 549	1 684 358
Velat luottolaitoksille	1 724 356	1 916 941
Vaadittaessa maksettavat talletukset	2 199 299	1 729 767
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	829 931	1 368 569
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 029 230	3 098 336
Yhteensä	4 753 586	5 015 277

Liite 35. Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2009		2008	
	Kirjanpito-arvo	Nimellis-arvo	Kirjanpito-arvo	Nimellis-arvo
Sijoitustodistukset	295 360	296 180	262 239	264 960
Joukkovelkakirjalainat	2 452 566	2 458 649	1 856 494	1 861 599
Yhteensä	2 747 926	2 754 829	2 118 733	2 126 559

	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	139 730	156 450	-	-	-	296 180
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	250 000	-	1 000 000	-	-	1 250 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	250 000	625 000	250 000	-	1 125 000
Muut						83 649
Yhteensä	389 730	406 450	1 625 000	250 000	0	2 754 829

Muut joukkovelkakirjalainat kuuluvat samaan ohjelmaan kuin lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla. Katso liite 36.

Liite 36. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2009	2008
Pääomalainat	2 100	2 143
Debentuurit	205 433	199 708
Lainat ilman eräpäivää	45 000	45 000
Yhteensä	252 533	246 851
Nimellisarvo	252 428	246 783
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin luettava määrä	164 499	163 029

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen 35) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Vakuutustoiminta otti vuonna 2002 yhteensä 13 300 000 euron pääomalainan. Lainaa on lyhennetty 9,1 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja 2,1 miljoonaa euroa 2007. Jäljellä olevan pääomalainan saldo oli 2,1 miljoonaa euroa vuoden 2009 lopussa. Jäljellä olevan pääomalainan lainanantaja on Eschnerska Frilasarettet -säätiö. Yhtiö on irtisanonut pääomalainan 30.9.2006. Irtisanomisaika on 5 vuotta.

Konserni on vuonna 2008 laskenut liikkeeseen eräpäivättömän lainan (Upper Tier 2).

Mikään yksittäinen debentuurilaina ei ylitä 10 %:a kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla.

Liite 37. Muut velat luottolaitoksille

	2009	2008
Muut velat talletuspankeille	100 000	88 615
Muut velat luottolaitoksille	868 201	413 522
Yhteensä	968 201	502 138

Muut velat talletuspankeille sisältävät vaihtuvakorkoisen velan ruotsalaiselle vientiluotolle, 55 (25) miljoonaa euroa, ja kiinteäkorkoisen velan eurooppalaiselle investointipankille 45 (25) miljoonaa euroa.

Muut velat luottolaitoksille liittyvät takaisinostosopimuksiin ja kolmeen erilliseen pitkäaikaiseen, yhteensä 60 (60) miljoonan euron lainaan Nordiska Investeringsbankenista.

Liite 38. Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2009	2008
Vaadittaessa maksettavat muut velat	245	245
Muut kuin vaadittaessa maksettavat muut velat	77 020	262 516
Yhteensä	77 266	262 761

Liite 39. Henkivakuustoiminnan vastuuvelka

Vakuutusosapimukset

	2009	2008
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille		
Vastuuvelka 1.1.		654 316
Vakuutusmaksutulo	627 592	48 271
Maksetut korvaukset	44 618	-63 880
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	-64 649	1 651
Hyvitetty korko säästöihin	-1 069	17 523
Asiakashyvytykset säästöihin	20 446	1 005
Koronalasku ja asiakashyvytysvaraus	1 036	-20 948
Kuormitus	-20 372	-9 795
Muut erät	-9 805	-551
Vastuuvelka 31.12.	595 021	627 592

Vastuuvelka rahastovakuutuksille

Vastuuvelka 1.1.	149 583	200 527
Vakuutusmaksutulo	35 892	42 766
Maksetut korvaukset	-15 104	-22 822
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	1 069	-1 651
Kuormitus	-2 520	-2 627
Arvonnousu ja muut erät	41 177	-66 609
Vastuuvelka 31.12.	210 098	149 583

Vastuuvelan muutos vakuutuslajeittain

31.12.2009									
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille									
Säästövakuutus	153 512	4 861	-26 379	-955	4 440	-	-443	135 036	31.12.2009
Yksilöllinen eläkevakuutus	380 101	14 664	-21 638	-1 666	12 585	-	-19 832	364 213	
Ryhmäeläkevakuutus	47 169	3 733	-2 678	-324	1 504	-	-184	49 221	
Riskivakuutus	46 810	21 359	-13 954	-6 859	1 904	-	-2 710	46 550	
Yhteensä	627 592	44 618	-64 649	-9 805	20 434	0	-23 170	595 021	

Keskimääräinen laskuperustekorko

Säästövakuutus	3,2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,0 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,5 %
Riskivakuutus	3,3 %
Yhteensä	3,6 %

Vastuuvelka rahastovakuutuksille

Säästövakuutus	111 101	25 227	-14 733	-1 518	25 452	31.12.2009
Yksilöllinen eläkevakuutus	38 052	10 138	-371	-968	16 311	145 529
Ryhmäeläkevakuutus	430	527	-	-34	63 163	
Yhteensä	149 583	35 892	-15 104	-2 520	42 246	210 098

	Vuoden muutos	31.12.2009
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille	627 592	595 021
Vastuuvelka rahastovakuutuksille	149 583	210 098
Yhteensä	777 176	805 119

31.12.2008

Vastuunvelka korkosidonnaisille vakuutuksille	1.1.2008	Maksutulo	Korvaukset	tulo	tuotot	hyvitykset	Muut	31.12.2008
Säästövakuuutus	169 608	8 783	-29 539	-1 212	4 500	65	1 307	153 512
Yksilöllinen eläkevakuutus	386 396	15 907	-18 556	-1 751	-3 975	-	2 080	380 101
Ryhmäläkevakuutus	50 455	4 067	-2 495	-345	-4 960	-	448	47 169
Riskivakuutus	47 858	19 514	-13 290	-6 487	1 771	180	-2 735	46 810
Yhteensä	654 316	48 271	-63 880	-9 795	-2 665	245	1 100	627 592

Keskimääräinen laskuperustekorko

Säästövakuutus	3,1 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,2 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,4 %
Riskivakuutus	3,3 %
Yhteensä	3,2 %

Vastuuvelka rahastovakuutuksille

Säästövakuutus	144 922	32 524	-22 535	-1 684	-42 126	111 101
Yksilöllinen eläkevakuutus	55 241	9 763	-286	-917	-25 748	38 052
Ryhmäeläkevakuutus	363	479	-	-28	-384	430
Yhteensä	200 527	42 766	-22 822	-2 629	-68 258	149 583

Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutusille	654 316	-26 724	627 592
Vastuuvelka rahastovakuutusille	200 527	-50 943	149 583
Yhteensä	854 843	-77 667	777 176

Henkivakuutustoiminnan vastuuvuvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja olettamukset

Vastuuvelka lasketaan sitten, että tulevat edut diskontataan nykyarvoon vähennettynä tulevilla maksuilla, tai sitten, että maksetut vakuutusmaksut hyvitetään laskentakorolla ja eri hyvityksillä ja niistä veloitetaan kulut ja riskipremiot. Laskelmissa käytetään oletuksia laskentakorosta, kuolevuudesta sekä kunkin tuotteen laskentaperiaatteissa mainituista rasitteista.

Tietyjen tuotteiden osalta käytetään kuitenkin turvaavampaa korkoa ja kuolevuusvastuuseen tehdään tunnettuja ja tuntemattomia vahinkoja koskeva varaus. Vahvistetut asiakshyvitykset sisältyvät kokonaisuudessaan vastuuvuvelkaan.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvulka lasketaan vakuutukseen liittyvien rahastojen pohjalta.

Riskivakuutuksissa yhtiön omakustannusmäärän ylittävä osa jälleenvakuutetaan.

Liite 40. Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelka

	Brutto	Jälleenvakuutus	2009 Netto
Vakuutusmaksuvastuuta varten tehdyt varaukset			
Velka/jälleenvakuuttajien osuus 1.1.2009	19 755	-136	19 619
Lisäys/vähennys	960	-43	918
Velka/jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2009	20 715	-179	20 536
Korvausvastuuta varten tehdyt varaukset			
Vahinkohtaisen varausten siirto	47 442	-8 261	39 180
Yhteiset varaukset ml. vahingonkäsittely	31 951	-	31 951
Velka/jälleenvakuuttajien osuus 1.1.2009	79 393	-8 261	71 131
Tilikauden aikana maksetut korvaukset	-49 304	7 088	-42 216
Tilikauden aikana tapahtuneet vahingot	57 613	-6 225	51 388
Lisäys/vähennys verrattuna aikaisempiin kausiin	3 291	-1 272	2 020
Muu laskentaperusteiden muutos	-592	-	-592
Velan/saatavan muutos	11 008	-409	10 599
Diskonttauksen purku	-1 377	-	-1 377
Velka/jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2009	89 024	-8 670	80 353
Vahinkohtaisen varausten siirto	55 709	-8 670	47 039
Yhteiset varaukset ml. vahingonkäsittely	33 315	-	33 315
Velka/jälleenvakuuttajien osuus 31.12.2009	89 024	-8 670	80 353
Yritystoston yhteydessä käypään arvoon arvostettu vastuuvelka 1.1.2009	12 675	-	12 675
Yritystoston yhteydessä allokoidun käyvän arvon purku	-3 095	-	-3 095
Yritystoston yhteydessä käypään arvoon arvostettu vastuuvelka 31.12.2009	9 580	-	9 580
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelka yhteensä	119 319	-8 849	110 469

Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja olettamukset

Varausten (vastuuvelan) määrä on arvioitu niin, että se kohtuullisella todennäköisyydellä riittää kattamaan vakuutussopimuksista johtuvat vastuut.

Kaikissa vakuutusluokissa vakuutusmaksuvastuu lasketaan kunkin voimassaolevan vakuutussopimuksen osalta pro rata -periaatteen mukaan, ts. laskemalla vakuutuskauden kokonaismaksusta raportointihetken ja vakuutuskauden päättymishetken välistä aikaa vastaava osuus. Sellaisten vakuutusmaksujen osalta, jotka raportointihetkellä eivät ole erääntyneet maksettaviksi, koska vakuutuskausi päättyy vasta raportointihetken jälkeen, vakuutusmaksuvastuuta pienennetään näiden osuutta vakuutusmaksusaatavista vastaavalla määrällä.

Raportointihetkellä tunnettujen henkilövahinkojen, joiden korvaus on elinkoron luonteinen, osalta korvausvastuu lasketaan in casu perinteisen henkivakuutusmetodiikan mukaan (diskontattu nykyarvo korvausten tulevista kassavirroista), jossa kuolevuusmalli ja laskentakerroin perustuvat kansalliseen tilastointiin. Vuoden 2009 lopussa käytetty diskonttokorko oli 3,5 %. Tunnetuille henkilövahingoille, joiden korvaukset ovat kertaluonteisia, tehdään vahinkohtaiset varaukset samalla tavalla.

Kaikissa vahinkoluokissa tehdään vahinkohtaisia varauksia, jos yksittäisen vahinkotapauksen arvioitu kokonaiskorvaus ylittää vakuutusluokille määritellyn minimimäärän. Näissä tapauksissa korvausvastuu määritellään raportointihetkellä jäljellä olevaksi arvioituksi korvauskuluksi.

Muiden tunnettujen ja tuntemattomien vahinkojen (IBNR; Incurred But Not Reported) yhteenlasketut korvaukset on kaikissa merkittävisissä ensivakuutusluokissa laskettu kyseisen vakuutusluokan, ja tietyissä luokissa lisäksi kyseisen korvauslajin, korvauskustannusten neljännesvuosittaisen ja vuosittaisen selvitysmallien perusteella. Tilastollisina menetelminä on ensisijaisesti käytetty Chain Ladder- ja Bornhuetter-Ferguson-menetelmiä, ja mallien odotusarvoihin on lisätty varmuusmarginaali, joka eri vakuutusluokissa vaihtelee 5–15 %. Muissa ensivakuutusluokissa muiden tunnettujen ja tuntemattomien (IBNR) vahinkojen korvaukset on laskettu suhteessa vakuutusmaksujen määrään ja sen osana.

Tulevien vahingonselvittelykustannusten korvaukset on laskettu kokemukseräisenä arviona ottamalla huomioon vahingonselvittelykustannukset tilivuoden aikana kyseisessä vakuutusluokassa.

Jälleenvakuuttajien osuudet vastuuvälästä on laskettu vastaavien jälleenvakuutussopimusten sanamuodon perusteella.

Liite 41. Vahinkovakuutuksen korvausmenon kehitys

Eri vahinkovuosien vahinkokustannusten kehitys selviää jäljempänä olevista korvauskolmioista. Ylemmästä taulukosta nähdään, kuinka arvioitu kokonaisvahinkokustannus vahinkovuotta kohden on vuosittain kehittynyt. Alemmasta taulukosta nähdään, kuinka suuri osa tästä sisältyy taseeseen (nettoarvostaan ilman jälleenvakuuttajien osuutta).

Korvausten kehitys on esitetty kolmen vuoden ajalta. Vastaavia tietoja ei ole käytettävissä aiemmilta vuosilta, koska yhtiö ei ennen vuotta 2007 käyttänyt korvauskolmioita vastuuvélkansa laskemisessa. Korvauskolmioissa on elinkoron luonteisten korvausten (etupäässä eläkkeiden) pääoma-arvoja käsitelty ikään kuin ne olisi maksettu pääoma-arvon määrällisenä silloin, kun ne on lopullisesti määriteltä. Vakuutuspoolien osuudet eivät ole mukana korvauskolmioissa.

Aktia Vahinkovakuutus Oy ei ole kuulunut Aktiakonserniin ennen 1.1.2009.

Korvausmeno ennen jälleenvakuutusta, arvioitu korvausmeno, brutto	<2007	2008	2009	Yhteensä
Vahinkovuoden lopussa	91 180	50 347	57 613	
1 vuosi myöhemmin	90 890	50 354	-	
2 vuotta myöhemmin	93 189	-	-	
Tämänhetkinen kokonaiskorvausmenon arvio, brutto	93 189	50 354	57 613	
Maksettu yhteensä	69 789	41 039	28 424	
Taseessa huomiotu varaus	23 400	9 315	29 189	61 904
Lopullisesti määritellyt elinkoron luonteiset korvaukset	24 047	-	243	24 290
Muut varaukset				343
Vahingonselvittelykuluja koskeva varaus				2 486
Taseessa huomiotu vahinkovakuutuksen varaus, brutto				89 024
Korvausmeno jälleenvakuutuksen jälkeen, arvioitu korvausmeno, netto	<2007	2008	2009	Yhteensä
Vahinkovuoden lopussa	84 102	46 685	51 388	
1 vuosi myöhemmin	81 727	45 513	-	
2 vuotta myöhemmin	83 933	-	-	
Tämänhetkinen kokonaiskorvausmenon arvio, netto	83 933	45 513	51 388	
Maksettu yhteensä	64 944	36 404	26 252	
Taseessa huomiotu varaus	18 989	9 109	25 136	53 234
Lopullisesti määritellyt elinkoron luonteiset korvaukset	24 047	-	243	24 290
Muut varaukset				344
Vahingonselvittelykuluja koskeva varaus				2 486
Taseessa huomiotu vahinkovakuutuksen varaus, netto				80 353

Liite 42. Muut velat yhteensä

	2009	2008
Korkovelat talletuksista	6 982	18 395
Muut korojen siirtovelat ja korojen maksetut ennakot	43 370	48 271
Saadut korkoennakot	1 481	30
Siirtyvät korkovelat ja saadut korkoennakot	51 833	66 696
Muut siirtovelat ja maksetut ennakot	20 110	14 484
Siirtovelat ja saadut ennakot	71 944	81 179
Maksujenvälitysvelat	76 780	79 855
Pankkitoiminnan muut velat	6 180	5 187
Vakuutustoimintojen muut velat	8 515	2 755
Muut velat	91 475	87 797
Muut velat yhteensä	163 419	168 977

Liite 43. Varaukset

	2009	2008
Varaukset 1.1.	936	259
Tuloutetut varaukset	323	1 153
Vuoden aikana käytetyt varaukset	-452	-475
Varaukset 31.12.	807	936

Yllä mainitut henkilöstökuluja koskevat poistot liittyvät sopimuksiin vuodelta 2008. Arviodut kulut juoksevat kesäkuuhun 2010, jolloin ne poistetaan lopullisesti.

Liite 44. Osakepääoma ja sijoitetun vapaan pääoman rahasto

	Osakkeiden kappalemäärä	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2008	60 152 786	80 204	45 254	125 458
Suunnattu osakeanti pankin korkeimmalle pankin operatiiviselle johdolle 30.4.2008, 8,67 euroa/osake	22 482	45	150	195
31.12.2008	60 175 268	80 249	45 404	125 653
Sulautumisvastike Veritas Vahinkovakuutus	6 800 000	13 600	27 200	40 800
Suunnattu osakeanti pankin korkeimmalle pankin operatiiviselle johdolle 30.3.2009, 6,00 euroa/osake	12 490	25	50	75
31.12.2009	66 987 758	93 874	72 654	166 527

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastoon ei ole tehty muutoksia tilikausien 2008 ja 2009 aikana.

Tilikauden lopussa pankin maksettu ja kauppakisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle. Osakkeiden kokonaismäärä katsauskauden lopussa oli 66 987 758 (2008; 60 175 268). Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 49 712. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 1 010 697.

Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön sulautuminen Aktia Oyj:n kanssa toteutettiin 1.1.2009 yhtiöiden yhtiökokousten hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Samanaikaisesti rekisteröitiin 6 800 000 Aktia Oyj:n uutta A-osaketta, jotka maksettiin Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön omistajille sulautumisvastikkeena. Sulautumisen yhteydessä Aktia Oyj sai 536 288 omaa osaketta, mikä vastaa 0,8 prosenttia osakkeiden koko määrästä.

Aktian hallitus teki 30.03.09 yhtiökokouksen 21.12.2006 osakepohjaisten kannustusten perustamiseksi konsernin avainhenkilöille myöntämän emissiovaltuutuksen nojalla ja hallituksen vuonna 2007 vahvistaman korkeimman operatiivisen johdon kannustusohjelman ehtojen mukaisesti päätöksen suunnatusta osakeannista nimetyille pankin korkeimpaan operatiiviseen johtoon kuuluville henkilöille. Annissa laskettiin liikkeeseen 12 490 uutta A-sarjan 29.5.2009 rekisteröityä osaketta 6,00 euron merkintähintaan osaketta kohti.

Liite 45. Käyvän arvon rahasto

	2009	2008
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-36 365	-17 965
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	-355	-49 896
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	69 970	-27 431
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	-18 216	20 245
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	10 189	33 160
Laskennalliset verot	-2 649	-8 622
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	15 810	1 154
Laskennalliset verot	-4 111	-300
Voitto/tappio arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset	12 220	18 339
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	-3 177	-4 768
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset, sisältyvät:		
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-	-379
Laskennalliset verot	0	98
Käyvän arvon rahasto 31.12.	43 315	-36 365

Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen ja kassavirtaa suojaavien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutoksen verojen jälkeen.

Liite 46. Rahoitusinstrumenttien luokitus

Varat	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettu	Myytävisiä pidettävät	Eräpäivään asti pidettävät	Suojavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
31.12.2009							
Käteiset varat		3 277 331	27 883		340 960		3 327 667
Saamistodistukset	22 453	155 631					155 631
Osakkeet ja osuudet	-			209 966			209 966
Johdannaisosimmukset					80 721		80 721
Saamiset luottolaitoksilta					6 060 842		6 060 842
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä							208 853
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	208 853					4 529	4 529
Sijoitukset osakkuusyrityksiin						12 427	12 427
Aineettomat hyödykkeet						26 936	26 936
Sijoituskiinteistöt						8 080	8 080
Muut aineelliset hyödykkeet						80 251	80 251
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot						31 371	31 371
Muut varat						808	808
Tuloverosaamiset						6 035	6 035
Laskennalliset verosaamiset						761	761
Myytävisiä olevat varat							
Yhteensä	231 306	3 432 962	27 883	209 966	6 482 522	171 200	10 555 839
31.12.2008							
Käteiset varat		2 808 472	35 885		506 311		2 859 302
Saamistodistukset	14 946	228 856					228 856
Osakkeet ja osuudet	-			141 561			141 561
Johdannaisosimmukset							100 540
Saamiset luottolaitoksilta					100 540		5 425 654
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					5 425 654		148 119
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	148 119					4 497	4 497
Sijoitukset osakkuusyrityksiin						10 406	10 406
Aineettomat hyödykkeet						3 631	3 631
Sijoituskiinteistöt						6 137	6 137
Muut aineelliset hyödykkeet						79 124	79 124
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot						7 189	7 189
Muut varat						2 389	2 389
Tuloverosaamiset						15 597	15 597
Laskennalliset verosaamiset						761	761
Myytävisiä olevat varat							
Yhteensä	163 065	3 037 328	35 885	141 561	6 032 505	129 730	9 540 073

Velat	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettu	Suojavat johdannaiset	Muut rahoitus- velat	Muut kuin rahoitusvelat	Yhteensä
31.12.2009					
Talletukset luottolaitoksilta			1 724 356		1 724 356
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			3 029 230		3 029 230
Johdannaissopimukset					132 165
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		132 165			
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			2 747 926		2 747 926
Muut velat luottolaitoksilta			252 533		252 533
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille			968 201		968 201
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille			77 266		77 266
Vastuuvelka rahastovakuutuksille				595 021	595 021
Vahinkovakuutusten vastuuvelka				210 098	210 098
Siirtovelat ja saadut ennakot				119 319	119 319
Muut velat				71 944	71 944
Varaukset				91 475	91 475
				807	807
Tuloverovelat				19 219	19 219
Laskennalliset verovelat				49 919	49 919
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat				204	204
Yhteensä	0	132 165	8 799 512	1 158 005	10 089 682
31.12.2008					
Talletukset luottolaitoksilta			1 916 941		1 916 941
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			3 098 336		3 098 336
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat					4 586
Johdannaissopimukset					84 725
Liikkeeseen lasketut velkakirjat					
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			2 118 733		2 118 733
Muut velat luottolaitoksilta			246 851		246 851
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille			502 138		502 138
Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutuksille			262 761		262 761
Vastuuvelka rahastovakuutuksille				627 592	627 592
Siirtovelat ja saadut ennakot				149 583	149 583
Muut velat				81 179	81 179
Varaukset				87 797	87 797
				936	936
Tuloverovelat				2 964	2 964
Laskennalliset verovelat				37 970	37 970
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat				204	204
Yhteensä	0	89 311	8 145 760	988 226	9 223 298

Liite 47. Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2009		2008	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	340 960	340 960	506 311	506 311
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	22 453	22 453	19 492	19 492
Myytävässä olevat rahoitusvarat	3 432 962	3 432 962	3 037 328	3 037 328
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	27 883	26 337	35 885	32 800
Johdannaissopimukset	209 966	209 966	137 014	137 014
Lainat ja muut saamiset	6 141 562	6 115 725	5 526 194	5 529 280
Yhteensä	10 175 786	10 148 402	9 262 224	9 262 226

98

Rahoitusvelat	2009		2008	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Talletukset	4 753 586	4 745 803	5 015 277	5 011 902
Johdannaissopimukset	132 165	132 165	84 725	84 725
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 747 926	2 752 485	2 118 733	2 088 779
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	252 533	252 707	246 851	240 055
Muut velat luottolaitoksilta	968 201	967 213	502 138	499 465
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	77 266	77 304	262 761	262 947
Yhteensä	8 931 677	8 927 677	8 230 485	8 187 873

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritetty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

Vertailutiedot vuodelta 2008 on laskettu perustuen yllä esitettyihin menetelmiin.

Liite 48. Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Varat

31.12.2009	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	340 960	-	-	-	-	340 960
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	2 964	15 356	4 133	-	22 453
Myytävisiä olevat rahoitusvarat	100 479	624 837	1 946 494	546 352	214 800	3 432 962
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	5 000	-	12 895	9 988	-	27 883
Johdannaissopimukset	15 133	8 341	164 031	22 461	-	209 966
Lainat ja muut saamisets	374 232	493 295	1 707 748	1 492 388	2 073 900	6 141 562
Yhteensä	835 804	1 129 437	3 846 524	2 075 322	2 288 699	10 175 786
31.12.2008	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	506 311	-	-	-	-	506 311
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	4 535	2 618	7 846	4 494	-	19 492
Myytävisiä olevat rahoitusvarat	301 282	466 484	1 600 839	358 965	309 758	3 037 328
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	-	8 004	11 168	16 712	-	35 885
Johdannaissopimukset	7 113	7 725	87 467	34 486	223	137 014
Lainat ja muut saamisets	449 895	347 029	1 341 342	1 159 316	2 228 612	5 526 194
Yhteensä	1 269 135	831 859	3 048 662	1 573 973	2 538 593	9 262 224

Velat

31.12.2009	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	3 315 877	1 287 030	145 708	4 970	-	4 753 586
Johdannaissopimukset	6 765	5 361	91 292	28 747	-	132 165
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	373 797	410 069	1 662 761	301 299	-	2 747 926
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	16 154	44 642	172 737	19 000	-	252 533
Muut velat luottolaitoksilta	715 503	147 698	49 000	36 000	20 000	968 201
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	62 350	9 700	-	-	5 216	77 266
Yhteensä	4 490 446	1 904 500	2 121 499	390 017	25 216	8 931 677
31.12.2008	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Talletukset	4 176 694	831 914	6 669	-	-	5 015 277
Johdannaissopimukset	5 545	929	54 539	23 712	-	84 725
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	205 467	358 958	1 251 795	302 512	-	2 118 733
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	17 244	7 417	212 190	10 000	-	246 851
Muut velat luottolaitoksilta	362 138	-	94 500	45 500	-	502 138
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	206 945	49 540	-	-	6 276	262 761
Yhteensä	4 974 032	1 248 759	1 619 694	381 724	6 276	8 230 485

Liite 49. Voitonjakokelpoiset varat

	2009	2008
Jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat		
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin edellisten tilikausien voittoon 1.1.	95 638	84 538
Vahinkovakuutustoiminnasta	1 502	-
Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu konsernin tilikauden voittoon	-33 350	11 100
Yhteensä	63 790	95 638
Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat		
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	96 500	122 507
Osingonjako	-10 046	-20 051
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	-4 707	-26
Kauden voitto	67 628	-5 930
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	72 654	45 404
Yhteensä	222 028	141 904
Vapaa omaa pääoma yhteensä		
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	192 138	207 045
Osingonjako	-10 046	-20 051
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	-3 205	-26
Kauden voitto	34 278	5 170
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	72 654	45 404
Yhteensä	285 818	237 541

Liite 50. Osingonjako

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle 25.3.2010, että osakkeenomistajille jaetaan 0,24 euroa osinkona osakkeelta eli 15 948 352,80 euroa. Osakkeenomistajille jaettava osinko kirjataan vuonna 2010 omaan pääomaan edellisten tilikausien voiton vähentymisenä.

Liite 51. Annetut ja saadut vakuudet**Annetut vakuudet**

	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Omasta velasta 31.12.2009			
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	1 069 400	1 030 308
Takaisinosotopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	808 201	808 201
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	47 000	47 000
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	8 000	8 000
Yhteensä		1 932 601	1 893 509
Omasta velasta 31.12.2008			
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	1 058 409	1 056 254
Takaisinosotopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	362 138	362 138
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	8 500	8 500
Yhteensä		1 429 047	1 426 892

Pankin samaan konserniin kuuluvan yrityksen velan vakuudeksi antamat vakuudet

Per 31.12.2009	-	-	-
Per 31.12.2008	-	-	-

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Velkoihin luottolaitoksille sisältyy Suomen Pankin ja Euroopan Investointipankin vakuuksia. Takaisinosotopimuksiin sovelletaan vakioituja GMRA-ehtoja (Global Master Repurchase Agreement).

Saadut vakuudet

	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Omasta velasta 31.12.2009			
Velat luottolaitoksille	Käteiset varat	175 435	175 435
Takaisinosotopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	47 000	47 000
Yhteensä		222 435	222 435
Omasta velasta 31.12.2008			
Velat luottolaitoksille	Käteiset varat	93 250	93 250

Liite 52. Taseen ulkopuoliset sitoumukset eriteltynä

	2009	2008
Takaukset	49 944	54 843
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	7 281	7 450
Käyttämättömät luottojärjestelyt	506 598	454 489
Muut peruuttamattomat sitoumukset	11 654	12 050
Yhteensä	575 477	528 833

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

31.12.2009	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	13 521	7 175	11 563	17 505	181	49 944
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	212	7	3 439	1 929	1 694	7 281
Käyttämättömät luottojärjestelyt	146 469	325 276	29 050	2 062	3 740	506 598
Muut peruuttamattomat sitoumukset	50	446	1 227	9 931	-	11 654
Yhteensä	160 253	332 904	45 279	31 427	5 614	575 477

31.12.2008	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	9 398	12 308	13 821	17 184	2 133	54 843
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	121	67	3 630	3 632	-	7 450
Käyttämättömät luottojärjestelyt	156 896	272 025	22 851	2	2 716	454 489
Muut peruuttamattomat sitoumukset	-	10	583	11 457	-	12 050
Yhteensä	166 414	284 410	40 885	32 275	4 849	528 833

Liite 53. Vuokravastuut

	2009	2008
Alle 1 vuosi	8 878	7 910
1–5 vuotta	29 233	27 511
Yli 5 vuotta	21 151	24 847
Yhteensä	59 263	60 268

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin.

Konsernin henkilöstöä sekä toimi- ja valvontaelinten jäseniä koskevat liitetiedot

Liite 54. Henkilöstön määrä 31.12.

	2009	2008
Kokopäiväiset	1 150	1 027
Osa-aikaiset	120	99
Määräaikaiset	139	126
Yhteensä	1 409	1 252
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	1 207	1 052
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	1 213	1 009

Liite 55. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt joiden osuus yli 50 %

	2009 Osuus kaikista osakkeista	2009 Kirjanpitoarvo	2008 Osuus kaikista osakkeista	2008 Kirjanpitoarvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj, Helsinki	100	207 558	100	207 558
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	52	33 291	54	25 080
Aktia Kortti & Rahoitus Oy, Helsinki	100	799	82	26
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	80	240	80	240
Hsp-Rahoitus Oy (lepäävä), Helsinki	100	589	100	589
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100	2 507	100	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Asset Management Oy Ab, Helsinki	93	1 034	81	347
Kiinteistövälitystominta *)				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100	1 054	90	119
Aktia Kiinteistönvälitys Helsinki-Espoo Oy, Helsinki	100	172	80	80
Aktia Kiinteistönvälitys ISKL Oy, Kirkkonummi	100	76	90	72
Aktia Kiinteistönvälitys Pietarsaari Oy, Pietarsaari	100	108	80	80
Aktia Kiinteistönvälitys Kokkolanseutu Oy, Kokkola	-	-	100	100
Aktia Kiinteistönvälitys Keski-Uusimaa – Vantaa Oy, Vantaa	-	-	100	80
Aktia Kiinteistönvälitys Raasepori Oy, Tammisaari	-	-	100	73
Aktia Kiinteistönvälitys Sipoo Oy, Helsinki	100	97	60	71
Aktia Kiinteistönvälitys Tampere Oy, Tampere	100	273	87	227
Aktia Kiinteistönvälitys Vaasa Oy, Vaasa	-	-	80	517
Aktia Kiinteistönvälitys Oulu Oy, Oulu	100	320	91	290
Aktia Kiinteistönvälitys Itä-Uusimaa Oy, Porvoo	100	95	80	80
Magnus Nyman LKV Oy, Kemiö	51	155	51	155
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100	46 191	100	58 286
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	100	49 248	-	-
Muut				
Robur Invest Oy (lepäävä)	100	8	100	8
Vasp-Invest Oy, Helsinki	100	325	100	325
Yhteensä		344 140		296 910

*) Kaikki kiinteistöyhtiöt ovat sulautuneet Aktia Kiinteistönvälitys Oy Turkuun.

Omistus osakkuusyhtiössä, joiden osuus 20–50 %

	2009 Osuus kaikista osakkeista	2009 Kirjanpitoarvo	2008 Osuus kaikista osakkeista	2008 Kirjanpitoarvo
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	24	1 697	24	1 697
Pääomasijoitusyhtiö				
Unicus Oy, Helsinki	33	250	33	100
Kiinteistötoiminta				
Muut kiinteistöyhtiöt		254		254
Muut				
ACH Finland Oyj	24	734	26	775
Investmentbolaget Torggatan 14 Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Järsö Invest Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Mike Alpha Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Mike Bravo Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Mike Charlie Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Mike Whiskey Oy, Maarianhamina	33	160	33	160
November Sierra Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Tenala Buccaneers Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Tenala Invest Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Yhteensä		4 602		4 492

Liite 56. Tietoja lähipiiristä**Konsernin avainhenkilöt**

Lähipiiriin kuuluvat johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä konsernin johto, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama korvaus	2009	2008
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet 1)	1 009	1 152
- josta muut pitkäaikaiset etuudet 2)	-	125
- josta osakeperusteiset maksut 2)	55	176
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet 3)	-	384

1) Sisältää palkat ja tulospalkat tilikauden palkkasivukulut ml.

2) Tilikauden aikana maksetut korvaukset johdon pitkän aikavälin kannusteohtelman mukaisesti.

Hallituksella on kannustetarkoituksessa valtuutus laskea johdolle liikkeeseen korkeintaan 926 008 A-osaketta. Optio-oikeuksia ei ole annettu.

3) Sisältää tilikauden aikana kirjatut perustyoeläkkeet ja vapaaehtoiset eläkesitoumukset.

Syntyneet ja sovitut palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset.	2009	2008
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	221	189
Hallituksen jäsenet:		
Kaj-Gustaf Bergh, puheenjohtaja (–2009)	42	40
Dag Wallgren, varapuheenjohtaja (–2009), puheenjohtaja (2010–)	27	25
Marcus H. Borgström	21	-
Hans Frantz	21	21
Lars-Olof Hammarén	21	21
Lars-Erik Kvist	21	21
Kjell Sundström	21	21
Marina Vahtola	22	21
Nina Wilkman	22	20
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies:		
Mikael Ingberg, toimitusjohtaja 3.4.2008 asti	-	124
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja 4.4.2008 lähtien	304	185
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	198	251

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä. Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle saavutettuaan 63 vuoden iän. Johtoryhmässä on jäseniä, jotka voivat jäädä eläkkeelle saavutettuaan 60 vuoden iän.

Vuoden 2009 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 76 698 Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta ja 32 597 Aktia Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,2 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Liiketahtumat konsernin avainhenkilöiden kanssa

	1.1.2009	Lisäys / vähennys	31.12.2009
Lähipiirin luotot ja takaukset	4 959	2 281	7 240
Lähipiirin talletukset	6 956	1 952	8 908
	1.1.2008	Lisäys / vähennys	31.12.2008
Lähipiirin luotot ja takaukset	2 898	2 062	4 959
Lähipiirin talletukset	5 755	1 201	6 956

Liiketahtumat konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa

	1.1.2009	Lisäys / vähennys	31.12.2009
Luotot ja takaukset	389 511	-16 816	372 695
Talletukset	31 163	-4 954	26 209
	1.1.2008	Lisäys / vähennys	31.12.2008
Luotot ja takaukset	142 502	247 009	389 511
Talletukset	44 699	-13 536	31 163

Liiketahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

	1.1.2009	Lisäys / vähennys	31.12.2009
Luotot ja takaukset	10 970	-	10 970
Talletukset	1 403	-1 101	302
Saadut palvelut	13 405	-1 209	12 196
	1.1.2008	Lisäys / vähennys	31.12.2008
Luotot ja takaukset	10 970	-	10 970
Talletukset	5 212	-3 809	1 403
Saadut palvelut	13 752	-347	13 405

Luotonanto lähipiirille tapahtuu normaalien asiakasehtojen mukaisesti, normaalin velallisuusriskin puitteissa ja samojen vakuus- ja tuottovaatimusten mukaisesti kuin pankin muillekin asiakkaille.

Liite 57. Hallinnoitavat asiakasvarat

Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille. Aktia Asset Management Oy Ab tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

Hallinnoitavat asiakasvarat	2009	2008
Asiakaspääomatileillä olevat varat	-	-
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	3 008 309	2 530 524
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	2 987 262	2 008 788
Varainhoidon varat yhteensä	5 995 571	4 539 312

Liite 58. Tilintarkastuspalkkiot

	2009	2008
Tilikauden aikana on tilintarkastajille maksettu palkkioita seuraavista palveluista. Yhteensä eivät sisällä arvonnäisäveroä 22 %.		
Lakisääteinen tilintarkastus	189	167
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	187	169
Veroneuvonta	6	4
Muut palvelut	255	111
Yhteensä	637	451

105

Liite 59. Takautuvasti oikaistu aikaisemmin julkistettu osavuositarkastusinformaatio 2009

Aktia ilmoitti 12.2.2010, että vuoden 2009 viimeisen neljänneksen liike tulosta rasittaa 9,2 miljoonan euron kustannus, joka johtuu laskentavirheestä optoiden käyvän arvon jaottelussa tuloslaskelman kautta kirjattaviin eriin ja käyvän arvon rahastoon kirjattaviin eriin. Käyvän arvon rahaston arvo kasvoi vastaavassa määrin. Tällä ei ollut vaikutusta konsernin omaan pääomaan tai kokonaistulokseen. Alla esitetään retroaktiivinen uudelleenlaskenta vuosineljänneksen tuloksesta sekä muuttuneet tase-erät sekä avainluvut vuodelle 2009. Retroaktiivinen uudelleenlaskenta esitetään konsernitilillä ja se liittyy kokonaisuudessaan segmenttiin Pankkitoiminta.

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 euroa)	10-12/2009	7-9/2009	4-6/2009	1-3/2009
Korkokate	39 840	40 493	39 409	32 507
Osinkotuotot	7	0	544	55
Palkkiotuotot netto	14 524	11 254	11 046	9 522
Henkivakuutusnetto	3 179	3 762	1 650	5 399
Vahinkovakuutusnetto	1 490	6 257	5 459	1 952
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-952	1 187	3 168	-2 578
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	84	86	98	139
Liiketoiminnan muut tuotot	515	1 227	1 016	807
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	58 689	64 266	62 390	47 803
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-42 671	-36 082	-37 416	-37 990
Muut erät	-6 175	-8 339	-15 847	-1 632
Liikevoitto	9 843	19 845	9 126	8 181
Verot	-3 043	-5 644	-1 759	-2 552
Tilikauden voitto	6 800	14 201	7 366	5 629

Josta:

Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	6 508	13 926	7 958	5 886
Vähemmistön osuus	292	275	-591	-257
Yhteensä	6 800	14 201	7 366	5 629

Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,09	0,12	0,21	0,10
Osakekohtainen tulos02 (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa	0,09	0,12	0,21	0,10

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	10-12/2009	7-9/2009	4-6/2009	1-3/2009
Kauden voitto	6 800	14 201	7 366	5 629
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-15 393	47 324	35 847	-15 931
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	-4 712	4 459	2 767	6 529
Myytavissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	14 719	850	-951	4 621
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-	-	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	1 414	66 834	45 029	848

Laajan tuloslaskelman tulos josta:

Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	772	66 559	45 386	1 240
Vähemmistön osuus	642	275	-357	-392
Yhteensä	1 414	66 834	45 029	848

Retroaktiivisen uudelleenlaskennan tulos:

Liikevoitto	-1 938	-2 545	-2 570	-2 150
Verot	504	662	668	559
Tilikauden voitto	-1 434	-1 883	-1 902	-1 591

Konsernin tase

(1 000 euroa)	31.12.2009	30.9.2009	30.6.2009	31.3.2009
Varat yhteensä	10 555 839	10 723 780	10 105 369	9 808 131
Velat yhteensä	10 089 682	10 261 143	9 709 040	9 463 494
Sidottu oma pääoma	147 626	153 322	100 765	63 231
Vapaa oma pääoma	285 818	279 310	265 371	257 363
Osakkeenomistajien osuus emoyhtiön omasta pääomasta	433 444	432 632	366 136	320 595
Vähemmistön osuus omasta pääomasta	32 713	30 006	30 194	24 043
Oma pääoma	466 157	462 638	396 329	344 637
Velat ja oma pääoma yhteensä	10 555 839	10 723 780	10 105 369	9 808 131
Oma pääoma				
Käyvän arvon rahasto	43 315	49 051	-3 582	-41 011
Muut sidottu oma pääoma	104 311	104 271	104 347	104 242
Sidottu oma pääoma	147 626	153 322	100 765	63 231
Kauden tulos	34 278	27 770	13 844	5 886
Muut vapaa oma pääoma	251 540	251 540	251 527	251 477
Vapaa oma pääoma	285 818	279 310	265 371	257 363
Retroaktiivisen uudelleenlaskennan tulos:				
Käyvän arvon rahasto / Sidottu oma pääoma	6 810	5 376	3 493	1 591
Kauden voitto / Vapaa oma pääoma	-6 810	-5 376	-3 493	-1 591
Oma pääoma	0	0	0	0

Tunnusluvut

(1 000 euroa)	1-12/2009	1-9/2009	1-6/2009	1-3/2009
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,7	9,3	7,3	6,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,34	0,36	0,26	0,23
Tulos / osake (EPS), euroa	0,52	0,42	0,21	0,09
Vakavaraisuusaste, % (konglomeraatti)	157,4	155,2	143,1	132,6
Pankkitoiminta (ml. Yksityispankki)				
Kulu/tuotto-suhde	0,57	0,57	0,60	0,72
Vakavaraisuusaste, %	15,9	15,4	14,5	14,1
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	9,5	9,1	9,1	9,0

Liite 60. Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktia sai 26.1.2010 tiedon muutoksesta Elinkorkolaitos Hereditaksen Aktia Oyj -omistuksessa. Elinkorkolaitos Hereditaksella on yhteensä 6 714 2220 osaketta, jotka oikeuttavat 45 970 234 äänen osuuteen Aktia Oyj:ssä. Omistus vastaa 10,02 prosenttia Aktia Oyj:n osakkeista ja 10,26 prosenttia äänistä.

Aktia ilmoitti 12.2.2010, että vuoden 2009 viimeisen neljänneksen tulosta rasittaa 9,2 miljoonan euron kustannus, joka johtuu laskentavirheestä optioiden käyvän arvon jaotellussa tuloslaskelman kautta kirjattaviin eriin ja käyvän arvon rahastoon kirjattaviin eriin. Ks. liite 59.

AKTIA OYJ – EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	2009	2008
Korkotuotot	102	28	220 013
Korkokulut	102	-805	-154 928
Korkokate		-777	65 085
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	103	485	2 550
Palkkiotuotot	104	19 301	26 959
Palkkiokulut	104	-239	-2 474
Palkkiotuotot netto		19 062	24 485
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	105	-	904
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	106	-	-2 031
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	107	-	2 484
Liiketoiminnan muut tuotot	108	1 436	6 699
Henkilöstökulut	109	-9 583	-35 387
Muut hallintokulut	110	-7 672	-22 245
Hallintokulut		-17 255	-57 632
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	111	-301	-2 431
Liiketoiminnan muut kulut	112	-3 838	-9 838
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	113	-	-165
Liikevoitto		-1 188	30 113
Tilinpäätössiirrot		1	-
Verot		51	-7 512
Tilikauden voitto		-1 136	22 600

AKTIA OYJ – EMOYHTIÖN TASE

(1 000 euroa)	Liite	2009	2008
Varat			
Saamiset luottolaitoksilta	115	13	16
Osakkeet ja osuudet	116	333 177	228 538
Aineettomat hyödykkeet	117	944	-
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	118	-	-
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	118	-	-
Muut aineelliset hyödykkeet	118	1 279	103
Aineelliset hyödykkeet		1 279	103
Muut varat	119	0	1 024
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	120	5 427	633
Laskennalliset verosaamiset	121	-	449
Varat yhteensä		340 841	230 762
Velat			
Velat luottolaitoksille	122	58 523	1 390
Muut velat	123	1 286	1 209
Siirtovelat ja saadut ennakot	124	7 436	2 163
Laskennalliset verovelat	125	1 201	-
Velat yhteensä		68 447	4 762
Oma pääoma			
Osakepääoma	126	93 874	80 249
Vararahasto		8 067	8 067
Ylikurssirahasto		1 893	1 893
Muu sidottu oma pääoma		160	103
Käyvän arvon rahasto	126	3 419	-1 277
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		85 670	45 404
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		91 560	89 011
Osingonjako		-10 046	-20 051
Omat osakkeet Veritas Holding Ab:n fuusion yhteydessä		-1 067	-
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		-1 136	22 600
Oma pääoma yhteensä	126	272 394	226 000
Velat ja oma pääoma yhteensä		340 841	230 762

Aktia Oyj:llä ei ole taseen ulkopuolisia sitoumuksia.

AKTIA OYJ – EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	-1 188	30 113
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-281	25 781
Maksetut tuloverot	-761	-2 962
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 175	5 061 490
Saamistodistukset	-	1 666 605
Saamiset luottolaitoksilta	-	307 772
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	2 960 204
Osakkeet ja osuudet	-2 404	33 034
Muut varat	-3 771	93 875
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	63 752	-5 026 729
Velat luottolaitoksille	57 133	-1 364 728
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-2 962 778
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-520 964
Muut velat	6 619	-178 259
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	55 347	87 693
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden hankinta	-42 821	-
Vähemmistöosuuksien lunastaminen tytäryhtiöissä	-450	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 422	-19 185
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	315	70 554
Investointien rahavirta yhteensä	-45 378	51 369
Rahoituksen rahavirta		
Osakepääoman lisäys	25	45
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston lisäys	50	150
Maksetut osingot	-10 046	-20 051
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-9 971	-19 856
Rahavarojen nettomuutos	-3	119 205
Rahavarat vuoden alussa	16	233 800
Rahavarat vuoden lopussa	13	16
Liiketoimintasiirrossa siirtyneet rahavarat	-	-352 989
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	13	16
Yhteensä	13	16
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	301	2 440
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-315	-
Muut oikaisut	-266	23 341
Yhteensä	-281	25 781
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	28	292 028
Maksetut korot	-674	-201 810
Saadut osingot	485	2 550

AKTIA OYJ – EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

LIITE 101. EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konserniti-linpäätöksestä antaman määräyksen (150/2007) sekä Rahoitustarkastuksen standardin 3.1 mukaisesti. Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulko-maan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot ja kulut kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Rakennukset	40 vuotta
Peruskorjaukset rakennuksissa, jotka eivät ole pankin omistuksessa	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
IT-lisenssit	3–5 vuotta

Johdannaissopimukset

Saamisten suojaamiseksi tehdyistä koronvaihtosopimuksista, korkoterminisopimuksista ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot tai niistä aiheutuvat kulut merkitään tuloslaskelmaan korkotuottoihin. Velkojen suojaamiseksi tehdyistä koronvaihto-, korkotermini- ja korko-optiosopimuksista saatavat tuotot tai niistä aiheutuvat kulut merkitään korkokuluihin.

Suojaavien johdannaissopimusten arvonneuotoksia on tuloslaskelmassa käsitelty samalla tavoin kuin suojattavien tase-erien arvonneuotoksia.

Kaupankäyntivarastoon kuuluvista muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyistä sopimuksista saatavat tuotot, kulut ja arvonneuotokset on merkitty tilinpäätöksen arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Valuutanmääräisten johdannaissopimusten tuotto- ja kulu-erät merkitään tuloslaskelman kohtaan valuuttatoiminnan nettotuotot, lukuun ottamatta termiini- ja avistakurssin välistä erotusta, joka merkitään korkotuottoihin tai -kuluihin.

Arvon alentumistapitot lainoista ja saamisista

Lainojen ja saamisen arvonalentumisia kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvon alentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut tai velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta – vakuuden käypä arvo huomioon ottaen – on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä todellisella korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvon alentumiseksi kirjataan luoton kirjanpitoarvoa alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että luottosalkkujen saamisen takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyydestä ja sen aiheuttamasta tappiosta makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Odotettujen tappioiden arviointi ryhmäkohtaisista arvonalentumisista päätettäessä tehdään 12 kuukauden aikahorisontilla. Pankin yritystoiminnan asiakassaatavien arvonalentumiskirjauksia tehdään vain kohdistetusti, kun on kysymys rajoitetusta määrästä tietyn toimialan asiakkaita.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien veroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien eriä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen tilapäisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet. Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, IAS 39, jotka tulivat voimaan 1.1.2005 ja joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan.

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset ja muut julkisesti noteeratut kotimaiset ja ulkomaiset arvopaperit, joilla pankki käy aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan juoksevasti tuloslaskelmaan.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvonmuutos kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastona vähennettynä laskennallisella verovelalla, kunnes myynti tapahtuu tai realisoimaton tappio katsotaan pysyväksi. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoitusarvopapereihin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos tällaisen arvopaperin todennäköinen luovutushinta tilikauden päättyessä on pysyvästi hankintamenua alhaisempi, on erotus kirjattu kuluksi. Hankintamenon ja nimellisarvon välinen erotus on jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Muut rahoitusvelat

Muut rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuksentekohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on käyttötarkoituksen mukaisesti jaettu omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöt ovat konsernin omassa käytössä olevia kiinteistöjä. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuoda vuokratuloja ja tuottaa pääomalle arvonnousua. Jos vain osa kiinteistöstä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan. Sekä omassa käytössä olevat kiinteistöt että sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenuun.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon arvioinnissa on käytetty rahavirtalaskelman mukaan tehtyä ulkopuolista arviota tai markkinoilta saatavien vuokratulojen perusteella tehtyä sisäistä arviota. Jos kiinteistön tai kiinteistöosakkeiden todennäköinen luovutushinta on olennaisesti ja pysyvästi hankintamenua alhaisempi, arvonalentuminen on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Jos on todennäköistä objektivista näyttöä arvonalentamistarpeesta, hyödykkeen arvo tutkitaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Liite 102. Korkotuotot ja korkokulut

	2009	2008
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	-	22 397
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	129 880
Saamistodistukset	-	66 691
Johdannaissopimukset	-	1 038
Muut korkotuotot	28	8
Yhteensä	28	220 013
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-752	-56 223
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-53	-69 720
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-18 086
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset ja muut velat	-	-5 735
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-5 111
Muut korkokulut	-	-53
Yhteensä	-805	-154 928
Korkokate	-777	65 085

Liite 103. Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	2009	2008
Tuotot samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	28	1 323
Tuotot omistusyhteyksyrityksistä	-	72
Tuotot myytävissä olevista osakkeista	457	242
Tuotot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä osakkeista ja osuuksista	-	913
Yhteensä	485	2 550

Liite 104. Palkkiotuotot ja palkkiokulut

	2009	2008
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	-	6 010
Ottolainauksesta	-	93
Maksuliikenteestä	-	6 723
OmaisuuDENHOITOPALVELUISTA	13	8 729
Vakuutusten välityksestä	-	2 666
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	-	510
Muut palkkiotuotot	19 288	2 229
Yhteensä	19 301	26 959
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-	-498
Muut palkkiokulut	-239	-1 976
Yhteensä	-239	-2 474
Palkkiotuotot netto	19 062	24 485

Liite 105. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2009	2008
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	54
Yhteensä	0	54
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	54
Arvopaperikaupan nettotuotot	0	54
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-	850
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	0	904

Liite 106. Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2009	2008
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	-1 883
Yhteensä	0	-1 883
Osakkeet ja osuudet		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	98
Arvon alentumisten peruutukset	-	19
Yhteensä	0	117
Muut		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	806
Arvon alentumiset	-	-1 795
Välitettyjen johdannaissopimusten nettotuotot	-	725
Yhteensä	0	-264
Yhteensä		
Myyntivoitot ja -tappiot	-	-979
Arvon alentumiset	-	-1 795
Arvon alentumisten peruutukset	-	19
Välitettyjen johdannaissopimusten nettotuotot	-	725
Yhteensä	0	-2 031

Liite 107. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2009	2008
Vuokratuotot	-	1 254
Myyntivoitot	-	1 942
Myyntitappiot	-	-32
Poistot	-	-10
Sijoituskiinteistöjen muut tuotot	-	23
Sijoituskiinteistöjen muut kulut	-	-694
Yhteensä	0	2 484

Liite 108. Liiketoiminnan muut tuotot

	2009	2008
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöistä	-	242
Aineellisten ja aineettomien myyntivoitot	315	3 682
Liiketoiminnan muut tuotot	1 121	2 776
Yhteensä	1 436	6 699

Liite 109. Henkilöstökulut

	2009	2008
Palkat ja palkkiot	-7 752	-28 240
Siirto henkilöstörahastoon	-303	-614
Eläkekulut	-1 284	-4 862
Muut henkilösivukulut	-243	-1 671
Henkilösivukulut	-1 528	-6 533
Yhteensä	-9 583	-35 387

Liite 110. Muut hallintokulut

	2009	2008
Muut henkilöstökulut	-1 613	-2 714
Toimistokulut	-461	-2 067
IT-kulut	-2 993	-11 321
Yhteyskulut	-390	-2 341
Edustus- ja markkinointikulut	-2 210	-3 790
Muut hallintokulut	-6	-12
Yhteensä	-7 672	-22 245

Liite 111. Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2009	2008
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-219	-1 249
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-82	-1 182
Yhteensä	-301	-2 431

Liite 112. Liiketoiminnan muut kulut

	2009	2008
Vuokratulot	-298	-3 273
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-90	-2 384
Vakuutus- ja varmuusmenot	-67	-1 229
Valvonta- tarkastus- ja jäsenmaksut	-162	-422
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntitappiot	-	-164
Muut kulut *)	-3 222	-2 366
Yhteensä	-3 838	-9 838

*) Vuonna 2009 Aktia Oyj:n pörssiinlistautumiskulut olivat 1 765 tuhatta euroa.

Liite 113. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

	2009	2008
Saamista yleisöltä ja julkisyhteisöltä		
Kohdistetut arvonalentumistappiot	-	-504
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	-	338
Yhteensä	0	-166
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä		
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset	-	1
Yhteensä	0	1
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	0	-165

Liite 114. Jaottelu liiketoiminta-alueittain

	2009	2008
Tuotot liiketoiminta-alueittain		
Sijoitukset	-	2 484
Konsernihallinto	20 445	465
Pankkitoiminta	-	99 702
Yhteensä	20 445	102 651
Liikevoitto liiketoiminta-alueittain		
Sijoitukset	-	2 484
Konsernihallinto	-1 188	-4 758
Pankkitoiminta	-	32 387
Yhteensä	-1 188	30 113
Henkilöstö toimialoittain		
Konsernihallinto	116	98
Yhteensä	116	98

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

AKTIA OYJ – EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT JA EMOYHTIÖN MUUT LIITETIEDOT

(1 000 euroa)

Liite 115. Saamiset luottolaitoksilta

	2009	2008
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	13	16
Yhteensä	13	16
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	13	16

Liite 116. Osakkeet ja osuudet

	2009	2008
Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet		
Julkisesti noteeratut	24 836	15 605
Muut	19	500
Yhteensä	24 855	16 105
Osakkeet ja osuudet yhteensä	24 855	16 105
joista luottolaitoksissa	24 836	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Muut yritykset	1 667	1 667
Yhteensä	1 667	1 667
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	207 558	-
Muut yritykset	99 097	210 766
Yhteensä	306 655	210 766
Osakkeet ja osuudet yhteensä	333 177	228 538

Omistukset omistusyhteis- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon

Liite 117. Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2009			
Hankintameno 1.1.	706	174	880
Lisäykset	1 027	-	1 027
Vähennykset	-706	-174	-880
Hankintameno 31.12.	1 027	0	1 027
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-706	-174	-880
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	706	174	880
Suunnitelman mukaiset poistot	-82	-	-82
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-82	0	-82
Kirjanpitoarvo 31.12.	944	0	944
	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2008			
Hankintameno 1.1.	6 525	6 098	12 623
Siirretyt varat	-2 870	-2 786	-5 655
Lisäykset	1 510	1 373	2 884
Vähennykset	-4 460	-4 511	-8 971
Hankintameno 31.12.	706	174	880
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-4 460	-4 169	-8 628
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	4 460	4 471	8 931
Suunnitelman mukaiset poistot	-706	-476	-1 182
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-706	-174	-880
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0

Liite 118. Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2009				
Hankintameno 1.1.	-	10	4 110	4 119
Vähennykset	-	-10	-4 110	-4 119
Hankintameno 31.12.	0	0	0	0
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-10	-4 110	-4 119
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	10	4 110	4 119
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0
Käypä arvo 31.12.	0	0	0	0

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	506	3 005	14 255	17 766
Siirretyt varat	-10	-50	-13 003	-13 063
Lisäykset	-	-	5 572	5 572
Vähennykset	-495	-2 945	-2 715	-6 156
Hankintameno 31.12.	0	10	4 110	4 119
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-2 246	-4 110	-6 355
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	2 246	-	2 246
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-10	-	-10
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-	-10	-4 110	-4 119
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0
Käypä arvo 31.12.	0	0	0	0

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2009				
Hankintameno 1.1.	-	13	2 463	2 476
Vähennykset	-	-13	-2 463	-2 476
Hankintameno 31.12.	0	0	0	0
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-13	-2 463	-2 476
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	13	2 463	2 476
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2008				
Hankintameno 1.1.	458	3 620	28 695	32 773
Siirretyt varat	-13	-99	-22 699	-22 810
Lisäykset	-	-	9 427	9 427
Vähennykset	-445	-3 508	-12 961	-16 914
Hankintameno 31.12.	0	13	2 463	2 476
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-	-2 610	-2 463	-5 073
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	2 610	-	2 610
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-13	-	-13
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-	-13	-2 463	-2 476
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	-0	0	0

Muut aineelliset hyödykkeet

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2009			
Hankintameno 1.1.	845	425	7 865
Lisäykset	1 395	-	1 395
Vähennykset	-740	-425	-7 760
Hankintameno 31.12.	1 500	0	1 500
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-742	-425	-7 762
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	740	425	7 760
Suunnitelman mukaiset poistot	-219	-	-219
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-221	0	-221
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 279	0	1 279
	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2008			
Hankintameno 1.1.	26 918	15 613	93 070
Siirretyt varat	-2 755	-2 424	-41 053
Lisäykset	1 193	109	16 302
Vähennykset	-24 511	-12 873	-60 453
Hankintameno 31.12.	845	425	7 865
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-24 511	-12 804	-48 743
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	24 511	12 873	42 239
Suunnitelman mukaiset poistot	-742	-494	-1 258
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-742	-425	-7 762
Kirjanpitoarvo 31.12.	103	0	103

Liite 119. Muut varat

	2009	2008
Muut varat	0	1 024
Yhteensä	0	1 024

Liite 120. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2009	2008
Muut	5 427	633
Yhteensä	5 427	633

Liite 121. Laskennalliset verosaamiset

	2009	2008
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	449	4 614
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-449	-
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-	-4 165
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	0	449

Laskennalliset verosaamiset syntyvät vain rahoitusvarojen ja -velkojen arvostamisesta käypään arvoon.

Liite 122. Velat luottolaitoksille

	2009	2008
Vaadittaessa maksettavat talletukset yhteensä	2 023	1 390
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	56 500	-
Yhteensä	58 523	1 390

Liite 123. Muut velat

	2009	2008
Maksujenvälitysvelat	313	243
Varaukset	589	912
Muut	384	55
Yhteensä	1 286	1 209

Varauksiin merkityt erät eriteltyinä

	Kirjanpito- arvo tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Palautus	Kirjanpito- arvo tilikauden lopussa
Henkilöstökulut	912	-	-323	-	589
Yhteensä	912	0	-323	0	589

Liite 124. Siirtovelat ja saadut ennakot

	2009	2008
Korot	131	-
Muut	7 305	2 163
Yhteensä	7 436	2 163

Liite 125. Laskennalliset verovelat

	2009	2008
Laskennalliset verovelat 1.1.	0	-
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos	-449	-
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	1 650	-
Laskennalliset verovelat 31.12.	1 201	0

Liite 126. Oman pääoman erittely

	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	80 249	13 625	-	93 874
Vararahasto	8 067	-	-	8 067
Ylikurssirahasto	1 893	-	-	1 893
Muu sidottu oma pääoma	103	57	-	160
Käyvän arvon rahasto	-1 277	4 696	-	3 419
Sidottu oma pääoma	89 036	18 378	0	107 413
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	45 404	40 266	-	85 670
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	91 560			91 560
Osingonjako			10 046	-10 046
Omat osakkeet Veritas Holding Ab:n fuusion yhteydessä			1 067	-1 067
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus			1 136	-1 136
Vapaa oma pääoma	136 964	40 266	12 250	164 981
Oma pääoma yhteensä	226 000	58 644	12 250	272 394

	2009	2008
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-1 277	-13 132
Käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	6 346	16 021
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-1 650	-4 165
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	-	-
Käyvän arvon rahasto 31.12.	3 419	-1 277

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu vain myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat	2009	2008
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	91 560	89 011
Osingonjako	-10 046	-20 051
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	-1 136	22 600
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	85 670	45 404
Yhteensä	166 048	136 964

Omassa vapaassa pääomassa ei ole jakokelvottomia varoja.

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastoon ei ole tehty muutoksia tilikausien 2008 ja 2009 aikana.

Tilikauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle. Osakkeiden kokonaismäärä katsauskauden lopussa oli 66 987 758 (2008; 60 175 268). Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 49 712. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 1 010 697.

Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön sulautuminen Aktia Oyj:n kanssa toteutettiin 1.1.2009 yhtiöiden yhtiökokousten hyväksymän sulautumissuunnitelman mukaisesti. Samanaikaisesti rekisteröitiin 6 800 000 Aktia Oyj:n uutta A-osaketta, jotka maksettiin Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön omistajille sulautumisvastikkeena. Sulautumisen yhteydessä Aktia Oyj sai 536 288 omaa osaketta, mikä vastaa 0,8 prosenttia osakkeiden koko määrästä.

Aktian hallitus teki 30.03.09 yhtiökokouksen 21.12.2006 osakepohjaisten kannustusten perustamiseksi konsernin avainhenkilöille myöntämän emissiovaltuutuksen nojalla ja hallituksen vuonna 2007 vahvistaman korkeimman operatiivisen johdon kannustusohjelman ehtojen mukaisesti päätöksen suunnatusta osakeannista nimetyille pankin korkeimpaan operatiiviseen johtoon kuuluville henkilöille. Annissa laskettiin liikkeeseen 12 490 uutta A-sarjan 29.5.2009 rekisteröityä osaketta 6,00 euron merkintähintaan osaketta kohti.

Liite 127. Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Varat	2009		2008	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Saamiset luottolaitoksilta	13	13	16	16
Osakkeet ja osuudet	24 855	24 855	16 105	16 105
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	1 667	1 667	1 667	1 667
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	306 655	306 655	210 766	210 766
Yhteensä	333 190	333 190	228 553	228 553

Velat	2009		2008	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	58 523	58 523	1 390	1 390
Yhteensä	58 523	58 523	1 390	1 390

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttorakossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypään arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

Vertailutiedot vuodelta 2008 on laskettu perustuen yllä esitettyihin menetelmiin.

Liite 128. Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Saamiset

31.12.2009	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	13	-	-	-	-	13
Yhteensä	13	0	0	0	0	13

31.12.2008	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	16	-	-	-	-	16
Yhteensä	16	0	0	0	0	16

Velat

31.12.2009	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	2 023	-	56 500	-	-	58 523
Yhteensä	2 023	0	56 500	0	0	58 523

31.12.2008	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 390	-	-	-	-	1 390
Yhteensä	1 390	0	0	0	0	1 390

Liite 129. Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät

31.12.2009

Varat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	13	-	13
Osakkeet ja osuudet	333 177	-	333 177
Muut varat	7 651	-	7 651
Yhteensä	340 841	0	340 841

31.12.2008

Varat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	16	-	16
Osakkeet ja osuudet	228 538	-	228 538
Muut varat	2 209	-	2 209
Yhteensä	230 762	0	230 762

31.12.2009

Velat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	58 523	-	58 523
Muut velat	9 924	-	9 924
Yhteensä	68 447	0	68 447

31.12.2008

Velat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 390	-	1 390
Muut velat	3 372	-	3 372
Yhteensä	4 762	0	4 762

Liite 130. Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain

	2009	2008
Varat		
Konsernihallinto	340 841	230 762
Yhteensä	340 841	230 762
Velat		
Konsernihallinto	68 447	4 762
Yhteensä	68 447	4 762

Liite 131. Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin velallisen muilla veloilla

	2009	2008
Osakkeet ja osuudet konserniyhtiöissä ja omistusyhteisyrityksissä	385	342
Yhteensä	385	342

Liite 132. Tiedot osakeanneista ja optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskuista

Vuoden 2009 lopussa Aktian Oyj:n osakemäärä oli yhteensä 66 987 758 osaketta jaettuina 46 936 908 A-osakkeeseen ja 20 050 850 R-osakkeeseen. A-osake oikeuttaa yhteen ääneen ja R-osake 20 ääneen.

Veritas keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön kanssa toimeenpannun sulautumisen yhteydessä suoritettiin sulautumisvastikkeena 6 800 000 A-osaketta, joiden nimellisarvo oli 2,00 euroa per osake ja hinta 6,00 euroa per osake.

Hallituksella on 21.12.2006 pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen valtuutus laskea liikkeeseen enintään 1 000 000 osaketta osakepohjaisten kannusteiden perustamiseksi konsernin avainhenkilöille. Valtuutuksen nojalla toteutettiin 30.3.2009 suunnattu osakeanti nimetyille henkilöille yhtiön korkeimmassa operatiivisessa

johdossa. Anniassa laskettiin liikkeeseen 12 490 uutta A-sarjan osaketta 6,00 euron merkintähintaan osaketta kohti. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin 29.5.2009.

Optio-oikeuksia ei ole annettu.

121

Liite 133. Osakkeiden omistus

Osakkeenomistajien omistus 31.12.2009	Omistus 31.12.2009					Omistus 31.12.2008		
	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeita	Osuus osakkeista, %	Ääniä	Osuus äänistä, %	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
20 suurinta osakkeenomistajaa:								
Sparbanksstiftelsen i Helsingfors	7 604 111	3 802 048	11 406 159	17,0	83 645 071	18,7	19,0	19,0
Elinkorkolaitos Hereditas	4 428 114	2 077 106	6 505 220	9,7	45 970 234	10,3	10,4	10,4
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	4 297 469	2 134 397	6 431 866	9,6	46 985 409	10,5	10,1	10,1
Sparbanksstiftelsen i Esbo-Grankulla	2 346 585	1 183 292	3 529 877	5,3	26 012 425	5,8	5,8	5,9
Oy Hammarén & Co Ab	1 890 000	945 000	2 835 000	4,2	20 790 000	4,6	4,7	4,7
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	1 681 786	789 229	2 471 015	3,7	17 466 366	3,9	3,9	3,9
Sparbanksstiftelsen i Vanda	1 514 900	833 012	2 347 912	3,5	18 175 140	4,1	4,0	4,1
Åbo Akademin säätiö	1 495 640	751 000	2 246 640	3,4	16 515 640	3,7	3,2	3,2
Aktiastiftelsen i Borgå	1 303 050	651 525	1 954 575	2,9	14 333 550	3,2	3,2	3,2
Vaasan Aktiasäätiö	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7	2,5	2,7
Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt	876 529	438 264	1 314 793	2,0	9 641 809	2,2	2,2	2,2
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	787 350	1 181 025	1 968 375	1,8	8 660 850	1,9	2,0	2,0
Föreningen Konstsamfundet rf	670 040	377 951	1 047 991	1,6	8 229 060	1,8	1,6	1,6
Sparbanksstiftelsen i Ingå	646 236	323 118	969 354	1,5	7 108 596	1,6	1,6	1,6
Ab Kelonia Oy	549 417	308 662	858 079	1,3	6 722 657	1,5	1,5	1,5
Sparbanksstiftelsen i Sibbo	462 002	232 001	694 003	1,0	5 102 022	1,1	1,2	1,2
Sparbanksstiftelsen i Sjöundaå	454 377	227 188	681 565	1,0	4 998 137	1,1	1,1	1,1
Svenska folkhälsans vänner rf	419 407	207 375	626 782	0,9	4 566 907	1,0	1,0	1,0
Aktia Oyj *)	357 526	178 762	536 288	0,8	3 932 766	0,9	0,9	0,9
Aktia Sparbanksstiftelsen i Malax	338 500	177 600	516 100	0,8	3 890 500	0,9	0,9	0,9
20 suurinta omistajaa	33 101 564	17 365 817	50 467 381	74,2	364 670 904	81,4	80,8	81,1
Muut	13 835 344	2 685 033	16 520 377	25,8	83 283 004	18,6	19,2	18,9
Yhteensä	46 936 908	20 050 850	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0	100,0	100,0

*) Aktia Oyj:n oma osakeomistus on saatu siirrettäessä varoja Veritas Vahinkovakuutuksen kanssa 1.1.2009 toimeenpannun sulautumisen yhteydessä.

Osakkeenomistajat sektoreittain 2009:

	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	4 172	8,4	13 706 001	20,5	84 112 116	18,8
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	61	0,1	3 212 725	4,8	24 453 009	5,5
Julkisyhteisöt	36	0,1	6 651 737	9,9	47 205 280	10,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	754	1,5	38 387 397	57,3	281 370 474	62,8
Kotitaloudet	44 488	89,5	4 001 965	6,0	9 790 714	2,2
Ulkomaiset omistajat	201	0,4	8 768	0,0	11 618	0,0
Yhteensä	49 712	100,0	65 968 593	98,5	446 943 211	99,8
joista hallintarekisteröity	2		8 468			
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			1 010 697	1,5	1 010 697	0,2
Yhteensä	49 712	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2008:

	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	35	5,3	11 109 695	18,5	81 522 992	18,5
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	38	5,6	3 532 235	5,9	25 963 619	5,9
Julkisyhteisöt	2	0,3	6 138 192	10,2	45 266 735	10,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	58	8,8	37 745 098	62,7	277 250 377	62,8
Kotitaloudet	525	79,8	1 041 780	1,7	6 737 695	1,5
Ulkomaiset omistajat	1	0,2	600 000	1,0	4 400 000	1,0
Yhteensä	659	100,0	60 167 000	100,0	441 141 418	100,0
joista hallintarekisteröity	1		8 268			
Yhteensä	659	100,0	60 175 268	100,0	441 141 418	100,0

Osakekannan rakenne 2009:

Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
1–100	39 229	78,9	1 474 785	2,2	1 573 433	0,4
101–1 000	9 668	19,4	2 220 906	3,3	3 294 577	0,7
1 001–10 000	683	1,4	1 638 422	2,5	4 776 291	1,1
10 001–100 000	79	0,2	2 458 549	3,7	14 171 802	3,2
100 000–	53	0,1	58 184 399	86,9	423 127 108	94,5
Yhteensä	49 712	100,0	65 977 061	98,5	446 943 211	99,8
joista hallintarekisteröity	2					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			1 010 697	1,5	1 010 697	0,2
Yhteensä	49 712	100,0	66 987 758	100	447 953 908	100,0

Osakekannan rakenne 2008:

Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
1–100	143	21,7	9 944	0,0	70 782	0,0
101–1 000	238	36,1	108 712	0,2	759 063	0,2
1 001–10 000	165	25,0	503 322	0,8	3 617 878	0,8
10 001–100 000	101	15,3	16 782 979	27,9	16 256 965	3,7
100 000–	12	1,8	42 770 311	71,1	420 436 730	95,3
Yhteensä	659	100,0	60 175 268	100,0	441 141 418	100,0
joista hallintarekisteröity	1					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat						
Yhteensä	659	100,0	60 175 268	100,0	441 141 418	100,0

Liite 134. Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

Liite 135. Henkilöstön määrä 31.12.

	2009	2008
Kokopäiväiset	105	90
Osa-aikaiset	-	1
Määräaikaiset	11	7
Yhteensä	116	98

Liite 136. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt

Omistukset muissa yrityksissä

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt (osuus yli 50 %)

	2009 Osuus kaikista osakkeista	2009 Kirjanpito-arvo	2008 Osuus kaikista osakkeista	2008 Kirjanpito-arvo
Finansieringsverksamhet				
Aktia Pankki Oyj	100	207 558	100	207 558
Kiinteistövälitystominta *)				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100	1 054	90	119
Aktia Kiinteistönvälitys Helsinki-Espoo Oy, Helsinki	100	172	80	80
Aktia Kiinteistönvälitys ISKL Oy, Kirkkonummi	100	76	90	72
Aktia Kiinteistönvälitys Pietarsaari Oy, Pietarsaari	100	108	80	80
Aktia Kiinteistönvälitys Kokkola Oy, Kokkola	-	-	100	100
Aktia Kiinteistönvälitys Keski-Uusimaa – Vantaa Oy, Vantaa	-	-	100	80
Aktia Kiinteistönvälitys Raasepori Oy, Tammisaari	-	-	100	73
Aktia Kiinteistönvälitys Sipoo Oy, Helsinki	100	97	60	71
Aktia Kiinteistönvälitys Tampere Oy, Tampere	100	273	87	227
Aktia Kiinteistönvälitys Vaasa Oy, Vaasa	-	-	80	517
Aktia Kiinteistönvälitys Oulu Oy, Oulu	100	320	91	290
Aktia Kiinteistönvälitys Itä-Uusimaa Oy, Porvoo	100	95	80	80
Magnus Nyman LKV Oy, Kemiö	51	155	51	155
Robur Invest Oy (Iepäävä), Helsinki	100	8	100	8
Vasp-Invest Oy, Helsinki	100	325	100	325
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100	46 191	-	-
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	100	49 248	-	-
Yhteensä		305 680		209 835

*) Kaikki kiinteistöyhtiöt ovat sulautuneet Aktia Kiinteistönvälitys Oy Turkuun.

Omistus osakkuusyhtiössä (osuus 20–50 %)

	2009 Osuus kaikista osakkeista	2009 Kirjanpito-arvo	2008 Osuus kaikista osakkeista	2008 Kirjanpito-arvo
Muut				
Investmentbolaget Torggatan 14 Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Järsö Invest Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Mike Alpha Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Mike Bravo Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Mike Charlie Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Mike Whiskey Oy, Maarianhamina	33	160	33	160
November Sierra Oy, Maarianhamina	33	1	33	1
Tenala Buccaneers Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Tenala Invest Oy, Maarianhamina	33	376	33	376
Yhteensä		1 667		1 667

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritettut rahoituskulut	2009	2008
Korkotuotot	-	-
Osinkotuotot	28	196
Korkokulut	-	-
Rahoitustuotot, netto	28	196

Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä ja velat näille	2009	2008
Saamiset luottolaitoksilta	-	16
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	342
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	4 348	396
Saamiset yhteensä	4 348	754
Velat luottolaitoksille	-	1 390
Siirtovelat ja saadut ennakot	5 432	-
Velat yhteensä	5 432	1 390

Liite 137. Lähipiiri

Aktia-konsernin johtavassa asemassa olevilla avainhenkilöillä tarkoitetaan Aktia Oyj:n hallintoneuvostoa ja hallituksen jäseniä sekä Aktia Oyj:n johtoa (toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat). Lähipiiriin kuuluvat em. johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöillä on määräysvalta (yli 20 % osakkeista).

Syntyneet ja sovitut palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset	2009	2008
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	221	189
Puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh, puheenjohtaja (–2009)	42	40
Dag Wallgren, varapuheenjohtaja (–2009), puheenjohtaja (2010–)	27	25
Hallituksen jäsenet:		
Marcus H. Borgström	21	-
Hans Frantz	21	21
Lars-Olof Hammarén	21	21
Lars-Erik Kvist	21	21
Kjell Sundström	21	21
Marina Vahtola	22	21
Nina Wilkman	22	20
Mikael Ingberg, toimitusjohtaja 3.4.2008 asti	-	124
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja 4.4.2008 lähtien	304	185
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	198	251
Yhteensä	941	937

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä.

Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle saavutettuaan 63 vuoden iän. Johtoryhmän jäseniä, jotka voivat jäädä eläkkeelle saavutettuaan 60 vuoden iän.

Pankin hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan ja hänen varamiehensä osakeomistus on

	2009	2008
Osakkeiden lukumäärä	109 295	123 776
Osakkeiden osuus koko osakekannasta	0,20 %	0,31 %

TIETOJA KONSERNIN TOIMINTAKERTOMUKSESTA JA TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14 A, 00100 Helsinki

125

Helsinki 26. helmikuuta 2010

Aktia Oyj:n hallitus

Dag Wallgren
puheenjohtaja

Nina Wilkman
varapuheenjohtaja

Marcus H. Borgström

Hans Frantz

Lars-Erik Kvist

Nils Lampi

Kjell Sundström

Marina Vahtola

Jussi Laitinen
toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Aktia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Aktia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilivuodelta 2009. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konserni-tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 2. maaliskuuta 2010

PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö

Jan Holmberg

KHT

HALLINTONEUVOSTON ESITYS

Hyväksytty hallintoneuvoston kokouksessa 2.3.2010.

Hallintoneuvosto on tutustunut tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen, tilintarkastuskertomukseen ja tilintarkastajien kertomukseen vuodelta 2009 ja puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista.

AKTIA OYJ:N HALLINTONEUVOSTON JÄSENET

127

Henry Wiklund, puheenjohtaja (toimikausi päättyy 2011)

Johan Bardy, varapuheenjohtaja (2011)

Christina Gestrin, varapuheenjohtaja (2011)

Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja (2011)

Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja (2011)

Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja (2010)

Harriet Ahlnäs (2010)

Anna Bertills (2012)

Roger Broo (2010)

Sten Eklundh (2010)

Agneta Eriksson (2010)

Håkan Fagerström (2012)

Christoffer Grönholm (2011)

Peter Heinström (2010)

Gun Kapténs (2012)

Erik Karls (2010)

Kari Kyttälä (2011)

Patrik Lerche (2011)

Bo Linde (2012)

Per Lindgård (2011)

Kristina Lyytikäinen (2011)

Håkan Mattlin (2011)

Clas Nyberg (2010)

Jorma J. Pitkämäki (2011)

Henrik Rehnberg (2011)

Gunvor Sarelin-Sjöblom (2010)

Peter Simberg (2011)

Bengt Sohlberg (2011)

Jan-Erik Stenman (2010)

Carl Eric Ståhlberg (2010)

Sture Söderholm (2011)

Maj-Britt Vääriskoski (2010)

Lars Wallin (2010)

Ann-Marie Åberg (2010)

Marianne Österberg (2011)

kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos

oikeustieteen kandidaatti, asianajaja

maatalous- ja metsätieteiden maisteri, kansanedustaja

maatalous- ja metsätieteiden maisteri, rahoituskonsultti

agrologi, valtiotieteen tohtori, eräneuvos

kauppatieteiden maisteri, tarkastusjohtaja

diplomi-insinööri, rehtori

valtiotieteen maisteri, ministerin erityisavustaja

valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos, hallintojohtaja

kauppatieteiden maisteri

filosofian maisteri, johtaja

metsänhoitaja, toimitusjohtaja

valtiotieteen tohtori, kansliapäällikkö

konsuli

valtiotieteen kandidaatti, kunnanjohtaja

maanviljelijä

oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja

diplomiekonomi, puutarhaneuvos, toiminnanjohtaja

opettaja

sosionomi, yksityisyrittäjä

valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos, ylijohdaja

diplomi-insinööri

kauppatieteiden maisteri, kehitysjohtaja

insinööri, maanviljelijä

filosofian maisteri, lehtori

agrologi

agrologi, maatalousyrittäjä

oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja

ekonomi, hallituksen puheenjohtaja

odontologian lisensiaatti

talouspäällikkö

ylioppilasmerkonomi, konttoripäällikkö

fysioterapeutti

oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

AKTIA OYJ:N HALLINNOINTIRAPORTTI

Aktia Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän raportin 26.2.2010. Raportti on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

HALLINNOINTITAPAAN LIITTYVÄT SUOSITUKSET

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi). Aktia noudattaa Hallinnointikoodin suosituksia kaikilta osin lukuun ottamatta suositusta 8 (hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 28 (nimitysvaliokunnan perustaminen), 29 (nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenten valinta) ja 30 (nimitysvaliokunnan tehtävät).

POIKKEUKSET SUOSITUKSISTA

Suosituksista 8 poiketen Aktian yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on puolestaan muun muassa

valita Aktian hallitus ja päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Aktian osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sanotun päätöksen-
tekojärjestyksen voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä. Sen arvioidaan heijastavan yhtiön paikallisstrategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Aktian hallitus ei ole valinnut keskuudestaan nimitysvaliokuntaa, minkä vuoksi Aktia poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksista 28, 29 ja 30. Syy poikkeuksiin on se, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto vastaa hallituksen kokoonpanoon, nimitykseen ja palkkaukseen liittyvien asioiden valmistelusta.

HALLINNOINTIKOODI VERKOSSA

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.sgfinland.fi.

HALLITUKSEN KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallituksen jäsenet:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, Svenska litteratursällskapet i Finland rf:n toimitusjohtaja
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, asianajaja (of counsel), Asianajotoimisto Borenus & Kemppinen Oy
Marcus H. Borgström	1946	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, maatalousneuvos, maatalousyrittäjä, Östersundomin kartano
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, osastonjohtaja, sosiaali- ja terveyshallinnon yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Lars-Erik Kvist	1945	ekonomi
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Kjell Sundström	1960	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
Marina Vahtola	1963	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Oral Hammaslääkärit Oyj

Vuonna 2009 hallitus koostui hallituksen jäsenistä Borgström, Frantz, Kvist, Sundström, Vahtola, Wallgren (varapuheenjohtaja) ja Wilkman, minkä lisäksi oikeustieteen kandidaatti ekonomi, Föreningen Konstsamfundet r.f:n toimitusjohtaja Kaj-Gustaf Bergh toimi hallituksen puheenjohtajana ja insinööri Lars Hammarén hallituksen jäsenenä. Hallituksen jäsen Lampi nimitettiin tehtäväänsä 1.1.2010.

Hallituksen arvion mukaan kaikki hallituksen jäsenet ovat Hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan. Kartoitettaessa riippuvuussuhteita Hallinnointikoodissa tarkoitettuihin merkittäviin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänten kokonaismäärästä) on todettu, että hallituksen varapuheenjohtaja Nina Wilkman on Sparbanksstiftelsen i Helsingfors -säätiön hallituksen jäsen ja hallituksen jäsen Kjell Sundström Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen hallituksen puheenjohtaja. Marcus H. Borgström, Hans Frantz, Lars-Erik Kvist, Nils Lampi, Marina Vahtola ja Dag Wallgren eivät ole riippuvuussuhteessa merkittäviin osakkeenomistajiin.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapauksissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä, joiden toimikausi on yksi kalenterivuosi. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita Aktian hallituksen jäseneksi. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Hallitus on päätäntävaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä. Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallituksen yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallitus kokoontui 17 kertaa vuonna 2009 ja hallituksen jäsenten osallistumisprosentti oli keskimäärin 86. Lisäksi hallitus teki 3 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

HALLITUKSEN VALIOKUNTIEN KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallitus nimitti 11.5.2009 kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määrätyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsittelyyn.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa puitteissa tehdä itseänsä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pääomanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat. Riskivaliokunnan jäsenet vuonna 2010 ovat Kjell Sundström (puheenjohtaja), Marcus H. Borgström ja Lars-Erik Kvist. Kaudella 11.5.–31.12.2009 valiokunnan jäseniä olivat Dag Wallgren (puheenjohtaja) sekä Marcus H. Borgström ja Lars-Erik Kvist. Valiokunta piti 6 kokousta, joihin kaikki valiokunnan jäsenet osallistuivat.

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset koskien tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten ennakotietoja. Valiokunta päättää sisäisen tarkastuksen periaatteista, vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunnitelman ja päättää sääntöjen noudattamista koskevista rutiineista ja menettelytavoista. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen sekä compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäisen raportoinnin riittävyyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen tarjontaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenet vuonna 2010 ovat Nina Wilkman (puheenjohtaja), Hans Frantz ja Nils Lampi. Kaudella 11.5.–31.12.2009 valiokunnan jäseniä olivat Kjell Sundström (puheenjohtaja), Hans Frantz ja Lars Hammarén. Valiokunta piti 3 kokousta, joihin kaikki valiokunnan jäsenet osallistuivat.

Palkkio- ja corporate governance -valiokunta valmistelee ja esittelee hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauksen ja kannustejärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Palkkio- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet vuonna 2010 ovat Dag Wallgren (puheenjohtaja), Marcus H. Borgström, Hans Frantz, Marina Vahtola ja Nina Wilkman. Kaudella 11.5.–31.12.2009 valiokunnan jäseniä olivat Kaj-Gustaf Bergh (puheenjohtaja), Marcus H. Borgström, Hans Frantz, Marina Vahtola ja Nina Wilkman. Valiokunta piti 2 kokousta, joissa valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti oli keskimäärin 80.

HALLINTONEUVOSTON KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallintoneuvoston jäsenet:

Nimi:	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Henry Wiklund, puheenjohtaja	1948	kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos
Johan Bardy, varapuheenjohtaja	1954	oikeustieteen kandidaatti, asianajaja, Asianajotoimisto Bardy Rahikkala
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	1967	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, kansanedustaja
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1947	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, rahoituskonsultti
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	1944	agrologi, valtiotieteen tohtori, eräneuvos
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	1947	kauppatieteiden maisteri, tarkastusjohtaja, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Harriet Ahlnäs	1955	diplomi-insinööri, rehtori, Yrkesinstitutet Prakticum
Anna Bertills	1979	valtiotieteen maisteri, ministerin erityisavustaja
Roger Broo	1945	valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos, hallintojohtaja, Åbo Akademi
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Agneta Eriksson	1956	filosofian maisteri, johtaja, Sydskustens landskapsförbund r.f.
Håkan Fagerström	1956	metsänhoitaja, toimitusjohtaja, Svenska småbruk och egna hem Ab
Christoffer Grönholm	1949	valtiotieteen tohtori, kansliapäällikkö, Svenska folkskolans vänner r.f.
Peter Heinström	1944	konsuli
Gun Kapténs	1957	valtiotieteen kandidaatti, kunnanjohtaja, Luoto
Erik Karls	1947	maanviljelijä
Kari Kyttälä	1943	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Patrik Lerche	1964	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Elinkorkolaitos Hereditas
Bo Linde	1946	diplomiekonomi, puutarhaneuvos, toiminnanjohtaja, Österbottens svenska producentförbund r.f.
Per Lindgård	1946	opettaja
Kristina Lyytikäinen	1946	sosionomi, yksityisyrittäjä
Håkan Mattlin	1948	valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos, ylijohtaja, opetusministeriö
Clas Nyberg	1953	diplomi-insinööri
Jorma J. Pitkämäki	1953	kauppatieteiden maisteri, kehitysjohtaja
Henrik Rehnberg	1965	insinööri, maanviljelijä
Gunvor Sarelin-Sjöblom	1949	filosofian maisteri, lehtori
Peter Simberg	1954	agrologi
Bengt Sohlberg	1950	agrologi, maatalousyrittäjä
Jan-Erik Stenman	1953	oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas
Carl Eric Stålberg	1951	ekonomi, Swedbank AB:n hallituksen puheenjohtaja
Sture Söderholm	1949	odontologian lisensiaatti
Maj-Britt Vääriskoski	1947	talouspäällikkö
Lars Wallin	1953	ylippiilasmerkonomi, konttoripäällikkö, YIT Kiinteistötekniikka Oy, Pohjanmaa
Ann-Marie Åberg	1950	fysioterapeutti
Marianne Österberg	1960	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Anna Bertills, Gun Kapténs, Bo Linde, Bengt Sohlberg ja Jan-Erik Stenman aloittivat tehtävissään 30.3.2009.

Muut hallintoneuvoston jäsenet toimivat tehtävissään koko vuoden 2009.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Aktian hallintoa ja antaa Aktian varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntoja Aktian tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista, vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän, nimittää hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet ja vapauttaa nämä tehtävistään sekä vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä.

Aktian varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston vähintään 7 ja korkeintaan 36 jäsentä kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto sekä tarkastusvaliokunta. Hallintoneuvoston jäsenet ovat Suomen kansalaisia lukuun ottamatta Carl Eric Stålbergia, joka on Ruotsin kansalainen.

Hallintoneuvoston hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallintoneuvoston yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2009, ja hallintoneuvoston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 84.

HALLINTONEUVOSTON PUHEENJOHTAJISTON JA TARKASTUSVALIOKUNNAN KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallintoneuvosto asettaa vuosittain ensimmäisessä kokouksessaan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan.

Puheenjohtajiston tehtävänä on valmistella asioita hallintoneuvoston käsittelyyn, käsitellä hallituksen raportteja kokonaisstrategiaa koskevista päätöksistä sekä käsitellä hallituksen jäsenille myönnettyihin luottoihin ja takaustoumuksiin liittyviä raportteja. Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluvat Henry Wiklund (puheenjohtaja), Johan Bardy, Christina Gestrin, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson, jotka kaikki toimivat puheenjohtajiston jäseninä koko vuoden 2009. Puheenjohtajisto piti 4 pöytäkirjallista kokousta

vuonna 2009, ja puheenjohtajiston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tarkemmin hallituksen ja operatiivisen johdon toimintaa sekä raportoida havainnoistaan hallintoneuvostolle. Tarkastusvaliokunta kuulee myös ulkoisia ja sisäisiä tilintarkastajia näiden havainnoista. Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat 23.4.2009 alkaen Henry Wiklund (puheenjohtaja), Anna Bertills, Agneta Eriksson, Håkan Fagerström, Gun Kapténs, Erik Karls, Jan-Erik Stenman, Sture Söderholm ja Lars Wallin. Valiokuntaan kuuluivat 23.4.2009 saakka Henry Wiklund (puheenjohtaja), Roger Broo, Agneta Eriksson, Håkan Fagerström, Peter Heinström, Erik Karls, Sture Söderholm, Lars Wallin ja Marianne Österberg. Tarkastusvaliokunta piti vuoden 2009 aikana yhden kokouksen, johon jäsenet osallistuivat 78-prosenttisesti.

TOIMITUSJOHTAJA JA HÄNEN TEHTÄVÄNSÄ

Aktian toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Toimitusjohtaja on myös Aktian johtoryhmän puheenjohtaja.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN YHTEYDESSÄ KÄYTETTÄVÄT SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN TÄRKEIMMÄT PIIRTEET AKTIA OYJ -KONSERNISSA

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointirutiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijaakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyyttä pistokokein. Sisäinen

tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa muun muassa konsernikonsolidoinnista, budjetoinnista, tilinpäätösperiaatteiden päivittämisestä sekä sisäisestä raportointiohjeistuksesta. Ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi toimivat erillisinä yksiköinä, jotka molemmat kuitenkin raportoivat konsernin talousjohtajalle. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimitetty segmentticontrollerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpitopalveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpitopalvelut käsittävät myös arvo-paperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistusintressi kaikkein merkittävimmässä palveluntarjoajayhtiössä ja se on edustettuna yhtiön hallituksessa.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talousjohtaja, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista ei osallistu suoriin liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyysillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektit sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuosisikastausten ja vuosikertomuksen muodossa. Tar-

kastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuosisikastukset ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositoiden mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalyyysien validointi, pääoman allokointi sekä riskienhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatioissa. Riskienvalvontatoiminnon päivä- tai kuukausitasolla johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottaman raportoinnin tarkoituksena on käsittää kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.

DAG WALLGREN

NINA WILKMAN

MARCUS H. BORGSTRÖM

HANS FRANTZ

HALLITUS

DAG WALLGREN

s. 1961

hallituksen puheenjohtaja, hallituksen palkkio- ja corporate governance -valiokunnan puheenjohtaja
kauppätieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Hallituksen jäsen vuodesta 2003 (puheenjohtaja 2010–)

Omistus Aktiassa:
A-osakkeita 1 144
R-osakkeita 525

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Ab Kelsonia Oy, hallituksen jäsen
- Ab Kelsonia Placering Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Söderström & Co Ab, hallituksen jäsen
- Svenska Finlands Folktings Garanter r.f., hallituksen jäsen
- Unicus Oy, hallituksen jäsen

NINA WILKMAN

s. 1958

hallituksen varapuheenjohtaja, hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja sekä hallituksen palkkio- ja corporate governance -valiokunnan jäsen
varatuomari
asianajaja (of counsel), Asianajotoimisto Borenus & Kemppinen Oy

Hallituksen jäsen vuodesta 2006 (varapuheenjohtaja 2010–)

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Sparbanksstiftelsen i Helsingfors, hallituksen jäsen

MARCUS H. BORGSTRÖM

s. 1946

hallituksen riskivaliokunnan sekä palkkio- ja corporate governance -valiokunnan jäsen
maatalousneuvos, maatalous- ja metsätieteiden maisteri
maatalousyrittäjä, Östersundom gård
Hallituksen jäsen vuodesta 2009

Omistus Aktiassa:
A-osakkeita 211

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Svenska småbruk och egna hem Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Finnvacuum Oy Ab, hallituksen puheenjohtaja
- Finlands Svenska Andelsförbund rf, hallituksen puheenjohtaja
- Osuuskunta Varuboden, hallintoneuvoston puheenjohtaja
- SOK, hallintoneuvoston jäsen

HANS FRANTZ

s. 1948

hallituksen tarkastusvaliokunnan sekä palkkio- ja corporate governance -valiokunnan jäsen
valtiotieteen lisensiaatti
osastonjohtaja, sosiaali- ja terveyshallinnon yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Hallituksen jäsen vuodesta 2003
Omistus Aktiassa:
A-osakkeita 600
R-osakkeita 262

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Vaasan Aktiasäätiö, valtuuskunnan puheenjohtaja
- Vaasan kaupunginvaltuusto ja -hallitus, jäsen
- Fadderortsstiftelsen i Österbotten, hallituksen puheenjohtaja
- Vaasan ammattikorkeakoulu, hallituksen jäsen
- Vaasan opiskelija-asuntosäätiö, hallituksen varapuheenjohtaja

LARS-ERIK KVIST

KJELL SUNDSTRÖM

NILS LAMPI

MARINA VAHTOLA

LARS-ERIK KVIST

s. 1945

hallituksen riskivaliokunnan jäsen
ekonomi
Hallituksen jäsen vuodesta 1998

Omistus Aktiassa:
A-osakkeita 2 100
R-osakkeita 1 050

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Bergslagens Sparbank, hallituksen jäsen
- Föreningssparbanken Öland AB, hallituksen jäsen
- Tjustbygdens Sparbank, hallituksen jäsen
- Föreningssparbankens Pensionsstiftelse I, hallituksen jäsen

KJELL SUNDSTRÖM

s. 1960

hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtaja
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja
Hallituksen jäsen vuodesta 2008

Omistus Aktiassa:
A-osakkeita 71

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas, hallituksen puheenjohtaja
Förlagsaktiebolaget Sydvästkusten, hallituksen puheenjohtaja
Akademiföreningen Åbo Akademiker r.f., hallituksen puheenjohtaja
- Ab Kelonia Oy, hallituksen jäsen
- Ab Kelonia Placering Oy, hallituksen jäsen
- Stiftelsen Academica, hallituksen jäsen
- Forum Marinum -säätiö, hallituksen jäsen

NILS LAMPI

s. 1948

hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen
diplomiekonomi
konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Hallituksen jäsen 1.1.2010 alkaen

Osakeomistus 31.12.2009

Yllä hallituksen jäsenten tärkeimmät luottamustehtävät. Täydellinen luettelo yhteisöistä ja yrityksistä, joissa hallituksen jäsenillä on päätäntävaltaa tai merkittävää vaikutusvaltaa, on yhtiön sisäpiiriläisten rekisterissä.

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Ab Mathias Eriksson, hallituksen puheenjohtaja
- ME Group Baltic OÜ, hallituksen puheenjohtaja
- Best Hall Oy, hallituksen puheenjohtaja
- Ahvenanmaan valtuuskunta, jäsen

MARINA VAHTOLA

s. 1963

hallituksen palkkio- ja corporate governance -valiokunnan jäsen
kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Oral Hammaslääkärit Oyj
Hallituksen jäsen vuodesta 2007

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Osuuskunta Suomen Asunomessut, hallituksen jäsen

JUSSI LAITINEN

JARL SVED

ROBERT SERGELIUS

STEFAN BJÖRKMAN

BARBRO KARHULAHTI

KONSERNINJOHTO

JUSSI LAITINEN

s. 1956

toimitusjohtaja

kauppatieteiden maisteri

Aktian palveluksessa vuodesta 2008

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 3 285

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Syöpäsäätiö ja Syöpätautien Tutkimussäätiö, hallituksen jäsen
- Finanssialan Keskusliitto, hallituksen jäsen
- Ab Kelonia Oy, hallintoneuvoston jäsen
- Sigrid Juséliuksen Säätiö, raha-asiainvalidikunnan apujäsen
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, peruspääoman sijoitustoiminnan asiantuntijajäsen
- Suomen Kulttuurirahaston Kannatusyhdistys, jäsen
- Helsingin seudun kauppakamarin valtuuskunta, jäsen
- Lastentautien tutkimussäätiö, varatilintarkastaja

JARL SVED

s. 1954

varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan

varamies

varatuomari

Aktian palveluksessa vuodesta 1980

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 49 018

R-osakkeita 19 658

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Luottokunta, hallituksen jäsen

STEFAN BJÖRKMAN

s. 1963

varatoimitusjohtaja, CFO

diplomi-insinööri

Aktian palveluksessa vuodesta 2006

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 3 682

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- ACH Finland Oyj, hallituksen puheenjohtaja
- Oy Samlink Ab, hallituksen jäsen
- Cor Group Oy, hallituksen puheenjohtaja

ROBERT SERGELIUS

s. 1960

varatoimitusjohtaja

diplomi-insinööri

Aktian palveluksessa vuodesta 2003

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 48 593

R-osakkeita 3 568

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Unicus Oy, hallituksen jäsen

BARBRO KARHULAHTI

s. 1960

johtaja

oikeustieteen kandidaatti

Aktian palveluksessa vuodesta 2008

TARU NARVANMAA

GÖSTA RÅHOLM

MARIT LEINONEN

ANDERS NORDMAN

OLAV UPPGÅRD

TARU NARVANMAA

s. 1963

Aktia Henkivakuutus Oy:n toimitusjohtaja

kauppatieteiden maisteri

Aktian palveluksessa vuodesta 2007

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 18 682

R-osakkeita 5 000

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Henkivakuutusosakeyhtiö Retro, hallituksen jäsen
- Suomen Yliopistokiinteistöt Oy, hallituksen jäsen
- Stiftelsen Eschnerska Frilasarettet r.s., valtuuskunnan jäsen

ANDERS NORDMAN

s. 1955

Aktia Vahinkovakuutus Oy:n toimitusjohtaja

kauppatieteiden maisteri

Aktian palveluksessa vuodesta 2009

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 194

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas, hallituksen jäsen
- Finanssialan Keskusliitto, Vahinkovakuutuksen johtokunnan jäsen
- WWF Suomi, hallintoneuvoston jäsen

GÖSTA RÅHOLM

s. 1955

johtaja

merkonomi

Aktian palveluksessa vuodesta 1988

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 3 862

R-osakkeita 78

Tärkeimmät luottamustehtävät:

- Fastighetsaktiebolaget Svenska Gården i Åbo, hallituksen puheenjohtaja
- Svenska Klubben i Åbo rf., hallituksen jäsen

MARIT LEINONEN

s. 1958

henkilöstön edustaja

Aktian palveluksessa vuodesta 1994

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 366

R-osakkeita 157

OLAV UPPGÅRD

s. 1955

johtaja

kauppatieteiden maisteri

Aktian palveluksessa vuodesta 2003

Omistus Aktiassa:

A-osakkeita 21 082

R-osakkeita 8 691

Täydellinen luettelo yhteisöistä ja yrityksistä, joissa konserninjohton jäsenillä on päättäväisvaltaa tai merkittävää vaikutusvaltaa, on yhtiön sisäpiiriläisten rekisterissä.

Tietoja konserninjohton palkkausjärjestelmästä sekä toimitusjohtajan työsuhteesta saa osoitteesta www.aktia.fi.

Konserninjohton tiedot perustuvat tilanteeseen 31.12.2009.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Aktia Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään torstaina 25.3.2010 kello 16.00 Marina Congress Centerissä, osoite Katajanokanlaituri 6, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen ja äänestyslippujen jakaminen aloitetaan kello 15.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 15.3.2010 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 22.3.2010 kello 16.00.

Ilmoittautumiset yhtiökokoukseen

- yhtiön verkkopalvelussa www.aktia.fi
- puhelimitse numeroon 0800 02474 (arkisin 8–20)
- faksilla numeroon 010 247 6568
- kirjeitse osoitteeseen Aktia Oyj / Konsernin lakiasiat, PL 207, 00101 Helsinki.

AKTIAN TALOUDELLISET JULKAISUT

Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2009

- maanantai 15. tammikuuta 2010

Osavuositiedote tammi–maaliskuu 2010

- perjantai 7. toukokuuta 2010

Osavuositiedote tammi–kesäkuu 2010

- torstai 12. elokuuta 2010

Osavuositiedote tammi–syyskuu 2010

- perjantai 4. marraskuuta 2010

Konsernin tulostiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Julkaisut voi tilata tai ladata Aktian kotisivuilta www.aktia.fi
> Tietoa Aktiasta > Julkaisut tai tilata sähköpostilla viestinta@aktia.fi tai puhelimitse 010 247 5000.

OSOITTEENMUUTOKSET

Pyydämme osakkeenomistajia ilmoittamaan mahdollisista osoitteenmuutoksista konttoriin, jossa heillä on arvo-osuustili.

YHTEYSTIEDOT

Aktia Oyj
PL 207
Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki
Puh. 010 247 5000
Faksi 010 247 6356

Toimitusjohtaja Jussi Laitinen
Varatoimitusjohtaja, CFO Stefan Björkman

Sijoittajasuhteet

IR-vastaava Anna Gabrán, puh. 010 247 6501

Konserniviestintä

Viestintäpäällikkö Malin Pettersson, puh. 010 247 6369

Verkkopalvelu: www.aktia.fi
Yhteydenotto: aktia@aktia.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 0108664-3
BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

Tuotanto: Konserniviestintä
Graafinen toteutus: Hasan & Partners
Taitto: ADD – graafinen toimisto
Kuvat: Rami Salle
Paino: Finepress

Aktia